

**De psalmen des propheeten Davids, in 't Hebreeuz genaamd
het Iof-bouk : bij den propheet verdeeld in vijf bouken : nu
naar den oorspronkelicken text van woorde te woorde
vertaald, ende in Nederduytzen rijme gesteld op de
gewooneliche wijsen, gelijk men die in de gereformeerde
kerken singt : hier sijn bij gevougd de gewooneliche
lofsangen, mitsgaders noch de CLI psalm, die gevonden word
inde Griekze Bijbels**

<https://hdl.handle.net/1874/36513>

Verk 1833. Kost fl. 50.

See De la Poer geleest? Leest
al 181.

G. Poetie herstelt ^{g. Billistrius}
There pag 529.

Leven van Pondel leest.
Wel verpleging van St Hubert had
ghad te hebben.

Dese berijming behaigtde niet
maaten haer, en daerom bewoent
Pondel, en aan de vermaarde
Poetie, 200 dat sy en inspectie
en in rechtvaardigheid gescreven
moest uitmaken.

Antisperes leest. Hest 11. hol
Kalm gezang 18. 66 162 pag.

Eene zeer vermaakteijke Psalm-
berijming, welke boven die da
Marnix te voorschijn gegeven
wordt.

T. Wittem Geisbeek, Broos
Ant. fest. Woortab. III 129.

A. Andriessen blauwmerkingen op
Psalmberijming van J. Dethoe 180.

Broos N' West. Maas 11. NXL.

See 725-278 1833
vooral is het dat de voorzetter
die e. deir i. de voorreder als over-
rentwill beschouwt, i. den taat zyn langstouw,

DE PSALMEN

des

Propheeten Davids,

in't Hebreeuz genaamnd

H E T L O F-B O U K:

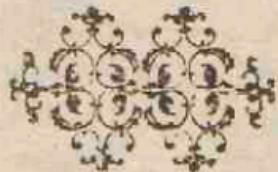
*Bij den Propheet verdeeld in
vijf Bouken.*

Nu naar den oorspronkelicken Text
van woord te woordte vertaald/ ende in He-
verdruytzen rijme geseld op de gewoone-
liche wijzen/ gelijk men die in de ge-
reformeerde kerken singt/

DOOR

Mr. ANTONI S de HUBERT
Rechis-geleerde.

Hier sijn bij gebougd de gewooneliche Lof-
sangen/ mitgaders noch de CLI Psal'm/ die
gebonden word inde Gruikse Bybels.

TOT LEYDEN,

By Pieter Muller, inde Heere-sstraat/
in't Jaar/ 1624.

Die Staten Generael der Vereenichde Nederlanden, hebben geconsenteert, ende geacordereert, Consenteren, ende Octroieren mitsdesen, Mr. Antonis de Hubert, Dat hi voor den tiidt van veerthien Iaren naestcommende alleene in de Vereenichde Provincien sal mogen doen drucken ende uitgeven de Psalmen oste Lof-sangen des Propheten Davids, bii hem na de oorspronckelicken text van vvoorde te vvoerde vertaelt, ende in Nederduitz Riem gestelt, Verbiedende alle een iiegeliick ingesetenen van dese Lauden 'voorschreven bouck binnen den voorschreven tiit van veerthien Iaren int geheel oft ten deele int groot oste int cleen te doen nadrukken, ende uitgeven, of elders nagedrukt inde Vereenichde Provincien te brengen om vercocht oste uitgegeven te vverden sonder consent van den voorschreven Mr. Anthonis de Hubert, bii verbeurte vande nagedrukte exemplaren, ende daarenboven vande somme van vier hondert guldens, t'appliceren een derdendeel daer van tot behoef van den Officier die de calenge doen sal, het tweede derdendeel tot behoef vanden Armen, ende het resterende derdendeel tot behoef vanden voorschreven Mr. Anthonis de Hubert. Gedaan ter Vergaderinge vande hoochgemelte Heeren Staten Generael, In 's Graven-hage opten negenden Augusti xvjc. dientvintich.

Nicolaes vander Bouchorst.vt.

Ter ordonnantie vande hoochgemelte
Heeren Staten Generael

C. Aerßen.

VOOR-REDE.

Aan de mogende, edele heeren, de Gecommitteerde Raaden's Lands, ende der Graaflickheid van Seeland:

De achtbare, voorfienige heeren Burghmeesters, Schepenen, Tresoriers ende Raaden der Stad Zierickzee:

Mitgaders den eerenevesten, hoog-geleerden, Wijzen, seer beschijden beer, Mr. Eeuwoud Tee-link den algemeenen Onfanger over de Graaflickheid van Seeland.

Mijne Heeren,

DE loffeliche voortreffelicheid van dit Lof-bouk des koninglichen propheeten Davids heeft veele treffeliche lijden in verscheide talen geoefend: Sommige hebben het selve overgesett in ongebondene; sommige in ingebondene rede. Die het in ongebonden en vrij-vloeiende rede hebben vertaald, sijn van verscheiden gevoelen geweest; Eenige van dien oordeelende, dat het beter was, den oorspronkelicken text te vertalen alleenlick naar den sinn, sonder sich aan de eijge hebreeuze woorden te binden: dat de woorden eigentlick tot de sake sels niet en deden, maar dat het genoug was, den sinn, ende meeninge van den Heijligen Geest met andere bequaame woorden te duijden. Andere hebben verstaan, dat het te sorgelick was, van de eijge grond-woorden des oorspronkelicken textis af te wijken, immers als men de eijge woorden in de vertalende sprake gevougelicker wijse konde behou-

VOOR-R E D E.

behouden : Gemerkt verscheijde oversetters dikmaals verscheijden sinn in 't hoofd hebben, den welken sij dan soukē uijt te drucken met woordē, bequaamst om haare besondere meeninge te doen vatten; een eenig middel, om van de eenvoudigheid des geestes, tot het vernuft des vleeszē te deijzen, ende uijt de verscheijdene verscheydenheid dwalinge op dwalinge te hoopen. De geene, die haare oeffeninge hebben gehadd in 'toversetten van de lof-sangen des propheeten in ingebondenē rede, ofte rijm-dicht, dien heeft de moeielickheid van 't werk doen gelooven, dat het genoeg was, den sinn van den Heijligen Geest uijt te drucken met verscheyde woorden : te meer, also men in 't rijm wel wat meerder vrijheid mogte gebruiken, als vvel anderzins; Sulks nochtans, dat de een dese vrijheid meer misbruikt heeft, als d'ander. Van alle de geene die de Psalmen in nederduijts rijm gesteld hebbē, is (miins oordeels) de Heer van St. Aldegonde verde de voortreffelickste, een besonder liefhebber van onſe Nederduijze tale, ende wel de verstandigste daar in van alle de geene, die ik weet ende kenn, dat liefhebbers van onſe moederliche tale sijn geweest; ende dat niet alleenlick in kennisze der grondwoorden, maar ook ſelfs in de tſamenvoeginge van dien, daer inne dat huijdendaags wel aldermeest gefeijld word. Sijne gemelde Ed: hadde de Psalmen wel van woerde te woerde kunnen oversetten, indien het sijner Ed: geliefd hadde: doch het ſchijnt, dat sijne Ed. 't ſelue gelaten heeft, om eenige besondere insichten ; misschien om 't gevoelen der gereformeerde kerkē bij deſe gelegenheid,

VOOR-R E D E.

heijd, hier ende daar int besonder aan te wijzen tegen andere gesintheeden: gelijk te sien is, onder anderen in den 51 Psalm, opt 7 vaers:ende in den 135 Psalm, opt 15 vaers en elders meer: ofie ook, op dat sijne Psalmen met de Psalmen van Petrus Dathenus in getal van vaerlen gelijkformig gemaakt, ende bequaam om benefens de selve voor eerst gelijkelick inde kerke gebruikt te worden, door middel van dese gevougelickheid, eijndelick inde kerke mogten worden aangenomen in plaatze van de andere. Dat het anders uijtgevallen is, meent men onder andere oorsaken, ook dese te sijn; dat sijne Ed: *'Phrasin Sacrae Scripturae*, dat is; de wijsse van spreken, die de Heilige Schrift gebruikt, veranderd, ende de selve gevougd heeft naar de wijsse van spreken, die onder den gemeenen man in swang gaat. Ik hebbe uijt treffeliche personen verstaan, dat sij sijne Ed: afvragende, vvaarom hij fulks hadde gedaan! voor andwoord gaf, door dien hij oordeelde, dat het selve den gemeenen volke best soude bevallen, ende dat sij de selve wijsse van spreken gevougelicker konden vatten. Doch gelijk het woord des Geestes doorgaans in de H. Schrift bekragtigd word door eene deftige soetvloendheid, ende soetvloeiende deftigheid, door dringende tot in het binnenste van den menze, waar door de ingbewortelde gedachten uijt den afgrond der aerden opgetrocken worden tot in het hoogste der hemelen: ende dat dese wijsse van spreken in grootachtinge opgenomen is bij alle de gene, die sich in

VOOR-REDE.

't lezen der Heijlige Schrift dagelicks oefferen; sooo en is't den desen so seer aangenaam niet geweest, hier in eenige veranderinge te horen. Behalvē dat het allen geloovigē hertē sonderlingen troostelick is, sich in den Heere te troosten met de eijge woorden, die God selfs door den geest sijns monds so kragtelick uijtgesprokē heeft: daar op sij, als op de sekerste verfekerdheijd aldersekerlickst mogen stuuen. Hier bij gevougd, dat het woordeken *dus* ('twelck sijnc Ed: doorgaans gebruikt voor *gy*) om de hardigheijd des gevolgs uijt de Nederduijtze tale t'eenemaal uijtgeroeid sijnde, seer qualick heeft wederom kunnen ingevoerd worden, te moer dat onse tale een' vijandinne is van alle hard-vloeiendheijd. 'Tluijt (miens oordeels, en onder verbeteringe gesprokē) te seer hard in de ooren van den Nederlander te singē, gelijk sijne Ed:singt onder anderen in den 50 Psalm;

Du stootst onvvers. &c.

Waar toe toch dese hardvloeiende wijse van spreken gebruikt, daat wij soetvloeiender hebben, ende sonder dat de nood ons sodanige hardigheijd opdringt? Datmen soude willen seggen, 'tselve noodsakelick te sijn, om onderscheijd te maken tuszen de wijse van spreken, die men tegens eenen persoon alleen, ende die men tegens twee persoonē ofte meer gebruikt, en dat op dit onderscheijd ten hoogsten dient geacht, ten opsichte van de Goddelicke Majesteit, de welke, als een enkel eenvoudig wesen, eenvoudelick moet aangesproken worden! Dit staa ik van herten toe: Maar onse voorouders hebben sonder twijfel daar ook
al op

VOOR-REDE.

al op gelett, verstaande datter een merkelick onderscheijd was tuszen het woordeken *Gij*, in het enkel, ende het woordeken *Gij*, in 't meervoudig getal: ende dat dit onderscheijd duijdelick ontdeckt werde uijt het gevolg der t'samenvouginge, so wel van de Naamen, als van de Woorden. Als bij exempel; in 'tenkel getal seijtmen, *gij* God, *gij menz*, in tmeervoud *gij goden*, *gij menzen*: hier siet mē immers, dat de selfstādige Naamē gevougu bij het woordekē *gij*, met goed duijdelick onderscheijd uijtgesprokē wordē. In de t'samenvouginge der Werk-woordē met het woordeken *gij*, is het onderscheijd insgelijks geheel klaar. Bij exemplē; In 't enkel getal seijt men, *Gij looft God*, *tu laudas Deum*, *tu louē Dieu*. In 'tmeervoud, *gij* lovet God, *vos laudatis Deum*, *vous louez Dien*. So spreekt men tot God; *Gij uverkt alles in allen*; Daar men anders tegens twee ofte meer soude seggen; *Gij uverket*. Ende in de gebiedende ofte biddende wijsē van spreken; *Geef*, ofte *geeft mij*: daarmen anderzins in 't meervoud soude moeten seggen; *Gevet mij*. So mede *kom*, *bidd*, *smeek*, ofte *smeekte gij*, in't meervoud, *komet*, *biddet*, *smeeket gij*, &c. Hier uijt blijkt dan, dat het niet van noode en sij, het woordekē *du* ('twelk om de hardigheijd sijns gevolgs eenmaal verworpen is) om des onderscheijds wille wederom op te rapen. 'Ten is ook so vremd niet in onse tale, als wel sommige meenen, dat het woordeken *gij* eens ende onveranderlick soude blijven in sijn enkel ende veelvoudig getal: want dit en is niet alleenlick in dit woordeken *Gij*, maar ook in eeni-

VOOR-REDE.

ge andere woorden gebruijkelick: so seijtmen; *die loeft God, die loeven God, sy loeft God, sy loeven God.* blijvende de woorden *die en sy*, gelijk hetwoorden *gy*, onveranderlick in haare buijginge, ende nochitans niette min onderscheijdelick in haar getal door het gevolg der t'samenvouginge. Dese redenen hebben mij beweegd, het aangenomē gebruijk niet te veranderen: Gelyk ook de vorige redenen; om niet te wijken van de eijge woorden des oorspronkelicken texts: En volge in dese mijne oversettinge *Translationem interlinearem* eftre de grond-woordige vertalinge van *Xantes Pagninus* ende *Aria Montanus*, die bij de gereformeerde Kerken, ende alle andere gesindheden, (geene uytgesonderd) voor goed ende oprecht gehouden, ende so veel als aangenomen is. Ende hebbe mij aan de selve int' besonder seer strickelick gebonden in texten, die ik weet tuszen de Christenen in verschill te staan, ende daar over sū onder den anderen oncens siin. Verhopende, dat geen Christen-menz reden fall hebben, sich aan dese mijne oversettinge te stoeten, gemerkt ik mij desen aangaande, in alles oprechteck, ende als voor den Heere hebbe gequeten, naar de mate der gaven, daar mede hij mij uyt genade begenadigd heeft, ende op dit vertrouwen mii in desen miinen arbeid vertrouft: te meer, also verscheijde voortresseliche persoonen mii hier toe opgheweckt, aangepord, ende gheoordeeld hebben, dat dit werk voltrocken siunde, 't selve der Kercke Godes int' gemeen dienstig, ende allen Christenen int' besonder nuttig soude kunnen siin. Ontfangē

VOOR-REDE.

fanget dan mogende , edele heeren dese uwe vrucht , als geteeld onder uwer Mogend: Edele gebied , nemet de selve in dank op met sodanige genegendheid, als uwe Mogend: Edel: die dienstelick ende dankelick opgeofferd word van uwer Mogend: Edel: ingeboren , Vaders mijns Vaderlands: laatse schuilen onder 't geschutt ende scherm van uwer Mogend : Edel : gunste tegens alle wangunste der wangunstigen. Ende uwe Achtbaarh: achtbare seer voorsienige heeren , sii de selve toegeeiigend tot een dienst-plichtich teeken van dankbaarheiid, voor alle eere ende vrendelijchapp , die ik van uwe Achtbaarh: hebbe genoten , als uver Achtbaarh: gevvesen mede-lidmaat in West ende Raad: uvve Achtbaarh: int besonder , ende ten hoogsten bedankende voor de voortreffeliche getuijenisze ende voorschriwinge , daar mede uvve Achtbaarh:mii voor mijn vertreck van daar begunstigd hebben aan de heeren Magistraten der stadt Amsterdam , die de selve gelezen , mii daar op bin ien doen staan, ende vrendelick bevyellekomd hebben , met aanbiedinge van alle goede gunste. Van gelijken seer vvaerde: heer ende noef , bidde ik uvve E: dese miine toegeiigeninge te vwillen erkennen , als voor eene hertgrondige erkentenisze vande goede fucht , en genegendheiid t'miiwars , ende int besonder tot bevorderinge van dit tegenwoordige vwerk , daar over ik mii verplicht kenne ; ende bereiid ben , 't selve aan uvve E: ende de Uvve in dienstbaarheiid ende dankbaarheiid naar vermogen te verschuldigen. Vor der vwill ik

V O O R - R E D E .

Mogende, edele, achtbaare, voorsienige, wijse, seer bescheide heeren, den Heere der heeren bidden, dat hij uwe Mogend: Ed: Achtbaarh: naar sijn hertgrondig mededoogen, van boven uijt der hoogte begenadige met den geest der gerechtigheijd, kloukmoedigheijd, ende voorsichtigheijd, ende voords segene met de volheid aller segeninge, die den lande strecke tot voorspoed, de steden tot eendragt, den volke tot vrede, ende uwe Mog: Ed. Achtb: in't besonder tot eene gewennte uijtkomiste ter gelucksaligheijd aan lijf ende siele. Dat geve de goede onfermhartige God naar hertgrondelicken wenz van

*Uuver Mogend: Ed: Achtbaarh:
seer oetmoedigen dienaar,*

ANTONIS de HUBERT.

Hoodige waarschouwinge aan alle liefs- hebbers der Nederduytze tale.

Alle liefshebbers onser moederliche tale moeten verdacht sijn, dat ik in dese mijne oversettinge der Psalmen, niet alleenlick seer nauw en hebbe gelett, om de selve van woerde te woerde trouwelick, ende oprechtelick te doen, gelijk men oordeelt dat Xantes Pagninus, ende Arias Montanus in haare grond-woordige vertalinge gedaan hebben: Maar dat ik ook int besonder acht hebbe genome op de t'samenvouginge der VVoorden, en Naamen, onderscheijd der Geslachten, buijginge der Gevallen, ende spellinge van ijder woord ende zilbe: ende dien volgende mij gehouden aan de natuurrelike wijse van spreken, sonder de VVoorde ofte de Naame te verdraijen, ofte de Geslachten te misbruiken tegens den aard ende eijgenschap der tale. VWant onder deckzel van rijmen, den VVaal te spelen, is ganz ongerijmd, ende te seggen; *Ik hebbe gebeden God, voor; ik hebbe God gebeden. Hij is genezen niet, voor; Hij is niet genezen. De gunste goed, voor; de goede gunst. mij genade doet, voor; doet mij genade. ik hebbe hem genomen aan, voor ik hebbe hem aangenomen,* ende diergelijke wijse van spreken meer; is het Nederduytz VValzelick, ende valzelick verdraijd, ende onder deckzel van rym niet te lijden: Het en kan ook geen goed Nederduyts rym sijn, dat selfs geen goed Nederduytz en is: Maar doch datmen de woorden draijt ende versett, sonder nochtans den aard ende eijgenschapp der tale te quetzen, dat is niet alleenlick geoordeld, maar ook den rym seer eijgen, sulks selfs, dat als het slibbert, ende eenigzins lijdlick is, men den rymme wel so veel mag toegeven, ende mij besonderlinck in dese mijne oversettinge, als die gehoudē ben, bij de eijge woorden van den oorspronkelicken text te blijven. 'Tis grootelicks te beklagen, dat so vele bedaagde luijden, ja selfs ook die in de vrije kunsten van geleerdheijd opgetrocken sijn, ende anderzins geoffende herzenen hebben, so onduytz sijn in haare moederliche tale, 't sij in rym schrijven, ofte ook anderzins: ende dat niet alleenlick in 't spellen der zilben, 'tgeen ik wel voort 'tminste achte, hoewel daart niet weinig aan gelegen en is: Maar ook in de t'samenvouginge der VVoorden ende Naamen, buijginge der Gevallen, ende onderscheidinge der Geslachten, daar in nochtans dat niet alleenlick de glanz ende luijster, maar ook de duijdeliche bescheidenheid der talen bestaat. 'Tis zierlicker geseyd; *Het is den lande nutt, den huysse zierlich, den Hove verstand.* Dan wel, *het is het land*

TOT DEN LESER.

Lindnutt, het huys Eierlick, het Hof vertoond. Men spreekt ook
 onderischeijdelicker, als men seijt, *By vnu* dien God geelyde,
 als wel; *By vnu* die God geelyde want dese laaste maniere van
 spreken, die nochtans onwetende meest gebruikt word, be-
 teekent in onse tale, dat de vnu God geelyde, dat is, dat
 God van den vnu soude geelyd worden, 't welk immers
 ongerijmd is. Merkt eens op 't onderscheijd: *Hij* is geluckig
 die het ongeluck overkomt: want dese is het al van den hals
 quijt. *Hij* is ongeluckig dien het ongeluck overkomt, want de
 dese heeft het noch op den hals, ofte hij is het verwachtende;
 sulken merkelick onderscheijd bespuert men in de verscheijde-
 heid der Gevallen, dat is; tusSEN het woordeken *dien*, het Ge-
 noemde Geval ende het woordeken *dien*, het Begaaerde Ge-
 val, en over sulks tusSEN eenle letter min ofte meer, so dat het
 misbruik der Gevallen ontaalick veele dubbelsinnigheden kan
 veroortaken. Ende gemerkt veele in dese sake so blind sijn als
 mollen, gelijk ik gaern bekenne, ook wel eer geweest te sijn,
 hebbe ik ter begaerte van eenige lief hebbers bij dese gele-
 gendheid hier van met een woordeken eenige openinge
 gedaan, te meer also de schrijvers onser Nederduytze Letter-
 kunst uitgegeven bij de kamer *In liefde bloeiende t'Am-
 sterdam*, [onder verbeteringe gesproken] sich hier in mis-
 grepen hebben: Hoewel sij anderzins eenige dingen seer wel
 hebben getroffen, ende 't is te beklagen, dat geene andere gee-
 stien hun hier in de hand geboden hebben. Staat dan te letten;
 dat de voorneemste buijginge, die in ons' tale het onderscheijd
 der gevallen maakt, geschied in de ledekens der selfstandige ofte
 zachte Naamen, ende niet so seer in de rechte Naamen selfs. De
 eigentliche ledekens sijn twee, namelicke; *De* ende *Het*, ende
 het oneigentlick ledeken, *Een*. De Gevlachten sijn drie, Man-
 stammig, VVijs-stammig, ende Geenerleij. VVeijngige Na-
 men sijnd van tweederleij geslachte, doch die vā tweederleij
 geslachte sijn, sijn meest ter eener sijde Geenerleij, Gelijk
 als, *het oorlog*, *de oorlog*, *het wijk*, *de wijk*, *het oog*, *de oge*, *het*
leen, *de loon* &c. Het ledekē deword gevougd so wel bij de Man-
 stammige, als bij de VVijs-stammige Naamen, Het ledeken,
Het, alleenlick bij die Geenerleij sijn. Het oneigentlick ledekē
Een, word gevougd bij de Man-stammige ende die Generleij
 sijn, ende so wanneer het bij de VVijs-stammige word gelteld,
 so vrougmen de letter *e* daarbij, *Eeno*. De Gevallen sijn ses-
 derleij; *Het Genasinde*, *het Geelygende*, *het Begaaerde*, *het Beklaag-
 de*, *het Geroepen*, *het Benom* & ofte so de voorsz Letter-kunst
 dien noemt; *De Noemer*, *Barer*, *Gever*, *Anklager*, *Rouwer*. Ofne-
 mit: ende worden de selye in haate geslachten aldus gebogen;

HET ENKEL GETAL.

	<i>'t Genaamde</i>	<i>'t Geëigende</i>	<i>'t Begaaerde</i>	<i>'t Beklaagde</i>	<i>'t Geroepen</i>	<i>'t Benomen</i>
<i>Man-stamm:</i>	{ de ofte man een	{ des ofte mans eens, eenes	{ den man ofte ofte eenē manē	{ den man ofte somtijds eenē manne,	{ van den man ofte eenē manne,	{ van den man, ofte van cenen manne.
	<i>'t Gen.</i>	<i>'t Geeigd.</i>	<i>'t Beg.</i>	<i>'t Bekl.</i>	<i>'t Ger.</i>	<i>'t Ben.</i>
<i>Vyf. stamm:</i>	{ de ofte vrouwe eene	{ der ofte vrouwe cener	{ de ofte ofte vrouwe eene eener	{ de ofte vrouwe eene	{ van de vrouwe vā eene	{ van der vrouwe van cener
	<i>'t Gen.</i>	<i>'t Geeigd.</i>	<i>'t Beg.</i>	<i>'t Bekl.</i>	<i>'t Geroep.</i>	<i>'t Ben.</i>
<i>Gesnerley</i>	{ het ofte wijs een	{ des ofte wijs ccs, eenes	{ het ofte wijs een	{ den ofte wijve eenen	{ somtijds den eenen	{ van het wijf van een

"T M E E R - V O U D.

	<i>'t Genaamde</i>	<i>'t Geëigende</i>	<i>'t Begaaerde</i>	<i>'t Beroepen</i>	<i>'t Benomen</i>
<i>Man-stamm:</i>	{ de mans ofte mannen	{ der mannen der vrouwen	{ den mannen de vrouwen	{ mans ofte mannen vrouwen	{ van de mans, ofte van den mannen van de vrouwen
<i>Vyf. stamm:</i>	{ de vrouwen	{ der wijven	{ den wijven	{ wijven	{ van de ofte den wijven,
<i>Gesnerleis</i>	{ de wijven				

TOT DEN LE SER.

Alle de selfstandige ofte rechte Naamē worden op deser wijſ-
ke gebogen, ofte verschillen anderzins seer weijnig, gelijk de
Naamen uijtgaande in *r*, hebben in 't Begaaſde ende Benomen
gevall, *den ofte eenen Vader niet*, *Vadere*. gelijk ook enige
andere meer, ende worden in 't meervoud aldus gebogen; *Gen:* De Vaders, broeders, Burgemeesters, *Gecj:* der Vade-
ren, broederen, Burgemeesteren, *Beg:* den Vaderen, broede-
ren, Burgemeesteren, *Bek:* De Vaders, broeders, Burgemees-
ters, *Get.* Vaders, broeders, Burgemeesteren, *Ben:* Van de
Vaders, broeders, Burgemeesters, ofte van den Vaderen, broe-
deren, Burgemeesteren. Op de Gevalen vallen noch enige be-
ſondere opmerkingen, dan dit ſij in't korte aangewesen. Aan-
gaande het onderscheid der Geſlachten, hoewel de zierlick-
heid der tale daar in gelegē is, ſo worter evenwel huidendaags
grovelick in geſcijld. De voortschreve ſchrijvers der Nederduyt-
ze Letter-kunſt, hoe wel ſij ſeggen datter groot onderscheid is
tufzen het Man-stammig, ende VViſt-stammig: ſo ſchrijven
ſij nochtans onverscheidelick, ſelfs in 't hoofd ende ſchrift
van de ſelue haare Letter-kunſt, wanneer ſij ſeggen Eijgen-
ſchap des Nederduytzen taals, daar ſij behoorde te ſeggen; *Eijgenschapp der Nederduytze tale*, als ſijnde het woordēken
Tale, VViſt-stammig, ſelfs getoetſt op dē toetz-ſteen van haare
eijge prouve, daar bij ſij de Man-stammige van de VViſtstam-
mige onderscheiden, want men ſeijt immers een' goede tale, ende
niet een goed tale *efto raal*, ende staat ook te letten, dat deſe haare
prouve in veelen deele mank gaat, gelijk men des noods ſijnde
wel ſoude kennē gestand doen. Doch hoe dat de ſelue geſlach-
ten onderscheidelick onderkend worden, ende staat ons hier
niet aan te wiſzen. VVenz alleenlick dat de lieſhebbers veidacht
ſijn, dat ik ſorgvuldig ben geweest om hun ſulks uijt mijnen
Pſalm-bouk te doen verstaan, want alle de selfstandige ofte
rechte Naamen daar in 't eiende dit teekentje ' voorstaat,
ſijnde 't ſelue een teeken van uijtwifzinge der letter *e*, die ſijn
alle te ſamen VViſt-stammig, gelijk *sond*, *siel*, want men ſeijt
eijgentlicker ſonde, ſiele, ende alle deſe Naamen uijtgaande in *e*,
(heel weijnige uijtgefondert) ſijn VViſt stammig, ofte geene-
leij, die lijkelyck t'onderkennen ſijn door haar ledeken *Het*,
als, *het gebergte* &c. So mede als de aſkomſtige voornamē *mijn*,
dijn, *sijn*, *haar*, &c. staande voor eenē selfstandigē naam, met dit
ſelue teekentje geetekend ſijn in 'tenkel getal, ofte datſe uijgete-
trockē ſijn met de letter *e*, als *wijne*, *dijne*, &c. So beduijd het, dat
de volgende selfstandige naam VViſt-stammig is, gelijk als,
Haar' duegd, voor haare duegd, *sijn' genade* voor ſyne genade
dijn' hand, voor *dijne hand*, want de Man-stammige en hebbē
geene

TOT DEN LESER.

geene afkomstige Voor-naamen voor sich staande, uittgaande in e, in 't enkel getal:maet hebben,haar, *sin*, in 't Genaamde Geval, *haars*, *siens*, ofte *haares*, *sines*, in 't Geeigende Geval, en voords haaren, *sijnen*, uittgeslouerd alleen , dat de woordkens *Onse* ende *dese* somwilen in 't Manstammig schijnen gebruikt te worden. Ende om dit onderscheid der Man-stammigen uit te drucken , hebbe ik altijd *haaren*, *sinen*, *dijnen*, in 't Geval daer sulks behoord, strickelick onderhouden, behalven op vijf ofte ses plaatzen, als namentlick onder anderen in den tweeden Psalm, op't tweede vaers.

Sy syn den Heer, en' syn" gesalfden tegen.

Voor *synen gesalfden*, 't welk aldaar, als iijnde 't Begiftigde Geval geen goed duijtz en is: ende om sulks te doen verstaan, hebbe ik 't selfde met dit dubbel teeken van uittwizinge " wil len aanwijzen. Ende hoe wel de uittwizinge van met-klin kers , niet heel wel liidelick en is , so moet men het mii ten besten afnemen, door dien beiide dese woorden *synen gesalfden* in geen psalmdicht gesaamtelick bii den anderen en kunnen gebragt worden, gemerkt alle de Psalmen gemaakt sijn op twee-zilbige voeten, ende geene van dien op drie-zilbige, sulks datmen *sinen* behoudende , genootsaakt soude sijn , in 't tiim een' korte zilbe lang , ofte een' lange zilbe kort te maken, 't welk immers niet wesen en mag. De uittwizinge geiteld op het woordeken *Heer*, beteekent datniē in't Begafde Geval der Man-stammigen in sommige woorden de e zielicker uit treckt, dan inhoud, gelijk als, *God is den menze gunstig*, *Gode sy lof*, want *God sy lof*, en is geen heel goed duijtz, door dien dat God gesteld sonder voorgaande ledeken , om des onderscheids wille gebogen word. Anderzins so wanneer het Ge val blijkt uit het voorgaande ledeken, ofte dat het met eenige vvoordē meer bekleed vword, so en is sulks so seer niet van noode, immers in dit woord: so seijt men, *den goeden God sy lof*, *doet des hemels God belyd*: ende niet so teer gebruikelick , *den goeden Gode*, *des hemels Gode*. Op 't spellen der woorden en 't samenvouginge der zilben hebb ik ook in 't besonder gelett. Dit is mede noodig:want het qualick spellen veroorsaakt verschijdenheid van uitt-sprake, ende talinge: behalven dat alle uijtheemze ende vremdelingen de tale gevougelicker konne leeren, so men de woorden spelit naar haaren aard ende eigenschapp, gelijk ook de ingeborenen selfs, de grond-woorden niet wel en kunnen vinden , als men qualick spelt , daar men wel spellende, niet alleen de grond-woordē, maar ook dewijse van Buijginge der Naamen in Getal ende Geval, ende do maniere

TOT DEN LESE R.

maniere van Vervouginge der Woorden in Getal ende wijs-
se des tijds seer gevougelick kan vinden: Bij exemplel; Ik
spelle, *duegd*, met *d*, ende niet met *t*, want men seijt
in 't meervoud *duegden*, anders soude ik in 'tmeervoud
duegten vinden, want en bij dit woord gevougd maakt het
meervoud, ende wederom weggenomen maakt het enkel
getal, gelijk in meest alle de Naamen van onse tale, uijtgeson-
derd die in *r* uijtgaan: De *g* voor *ch* gesteld beteekent, dat het
woordeken *durgd*, van *duegen* komt, ende niet van *duechen*,
'twelk geen duitsen is. Ende hier op dient gelett in 'tspellen
van alle enkele woorden, so verde immers, als het de uijtspra-
ke ende talinge in eeniger wijsse will toe laten: want veele, ja
meest alle de Dubbel-woorden en schijnen dit niet te willen
lijden, gelijk als; *Sprink-haan*, niet, *spring-haan*, *hoo-vaerdig*,
niet, *ho-g-vaerdig*, *misschien*, niet *mag schien*. Dan dese woor-
den dus veranderd, schijnen eenigen zier mede te brengen, be-
halven dat de selve ons genoegsaem in den mond geven, datse
t'saamgevoude word sijn, ende mits dien ons ook tot op-
merkinge verwecken van haare oorspronkelickheid, die wij
ook daarom te lichter kunnen vinden. So spell ik *mege* niet
g, ende niet met *ch*, om dat het van mogen komt: So worden
ook alle de Mededeelende woorden ofte Naam-woorden ge-
speld beiide naar haare eienschappen ende uijt den gevolge,
gelijk, *gebragt* niet eene *g*, om dat het van *brengen* komt, ende
op't einde niet eene *t*, om dat men seijt *gebrachte*, maar *ge-
daagd* niet eene *d*, om dat men seijt *gedaagde* ende niet *ge-
daagte* ende niet eene *g*, om dat het komt van *daagen*, so dan
mede *verdagvaard*, *gevoed*, *gevoede*, van *voeden*, *gevoed*, *ge-
voete*, van *voet*, so leijt men; het paerd is wel *gevoerd*, dat is,
het is *vert* ende 't gladd om 't lijf: het paerd is wel *gevoet*, dat is,
het is *frij* van voeten. De Bijvougeliche Naamen ofte Bij-
naamen worden insgeliks gespeld uit haart gevolg, so spell ik,
voll, *mall*, *sat*, met dubbele meiklinkers: want *e* daar bijvou-
gende, vindt ik in de Bij-naamen het meervoud, *velle*, *malle*,
satte, daar ik anders schriivende *vol*, *mal*, *sat*, soude vinden,
vole, *ma'e*, *sa'e*, so schriif ik *straff*, want men seijd in 'tmeer-
voud *strasse*, *gaaf*, met een' enkele *f*, want men seijt *zaave*:
vermits de enkele *f* in haare Buiiginge van Geval en Getall
altijd in een' *v* verandert, als mede in haare Vervouginge; ik
geloof, wij geloven. Daarom schriif ik ook in 'tmeervoud
ingetrocken aldus; *loof't*, voor *lovet*, *geloof't* voor *geloovet*:
sulks dat dit teeckentje van uiityviszinge beteekent, dat ik in
het meervoud spreke. De Bij-naamen hebben *e* in 'tmeer-
voud, so gesceid is, ende als de selve selfstandelicken gesteld

TOT DEN LE SER.

Hin, so hebbense e oft en; gelyk als een geloolige *twee geloovige* ofte *geloovigen*, een heylige . *twee heylige* ofte *heyligen*. De Bii-naamen uittgaande in n Bijvoegelick gesteld, verliesen ge- meenclik de n in't meervoud der Mā-stammigē, gelyk als *eem versch yden menz*, *twee verscheide luÿden*. De wijs-stämige Bii-naamē die altiid eveleens hin in 't Genaamde Geval van 'ten-kel en van 'tmeervoud, verliesen hier de n, ofte vogender de e bij, so seijtmen; *eene verscheide* ofte *verschierdene sake*, *twee ver-scheide* ofte *verschierdene suken*: Doch Selfstandelick gesteld hebben andere opmerkingen. De Woorden selfs die men Werk woordē ende Lijd-woorden noemt, die worden so seer niet gespeld naar haare oorspronkelickheiid, gemerkt de selve meet al grond-woorden hin, als wel uit het gevolg, *Ik bemin-ne* ofte *ik bemins* met twee nn, *Ik late*, ofte *ik latet*, want de letter n, gerougd bii de klinkers, olte de zilbe en bii de met-klinkers, vijndmen niet alleen het meervoud, *VVii beminnen*, *VVii laten* ofte *laaten*: maar ook de oneindeliche wiise des te-genwoordigen tiids, *Beminnen*, *laten*, *laaten*. Om het druck te verlichten hebbe ik 'telken geschreven, *laten*, *spre-ken*, als komende van *ik late*, *ik spreke*, anders soude ik de twece nn, ofte ee, in de Vervouginge hebben moeten houden: gelyk ik de selve moet houden in de Buiiginge van eenige Bii-naamen, als *gaaf*, *veel*, &c. ofte ook in de Ver-vouginge des onvolmaakten tiids van eenige Werk-woorden, als *schoof*, *scheen*, &c. om in het meervoud te vinden *gave*, *veele schooven*, *scheenen*, ende de letter e, ofte de zilbe en, we-derom afgetrocken in het enkel getal te vinden, *gaaf*, *veel*, *schoof*, *scheen*, &c. Voords hebbe ik in 'tspellen eenie dubbe-le aa gebruikt voor ae: want de ae hebben wii noode-lick in andere woorden van doen, als in *Baers*, *varts*, *aerde*, *waerde*, *maenē*, *gaerne*, *kaernen*, &c. De letter z hebbe ik gebruikt voor eene dubbele ss, gelyk sommige Letter-kunst-schrijvers in de latijnze tale, die daarvoor houden: De Hoog-duijzen leeren ons, hoe wii die behooren te gebruiken; so spellen sii zierlich met z, ende sieden met s, welke twee woorden wii ook in onse tale gebruiken, ende so als de Hoog-duijzen uitspreken. So hebben ook onse voorouders altiid gespeld, het woord *Zabbath*, *Zebaoth*, *Zis-on*, *Zock*, *Zuckelen*, *ganz* met een' z, om datmen seiit den ganzen dag, *gans* met een' s, om datmen in't meervoud seiit, de *gansen*. Ende alhoewel wii int Nederduitz tweedethande e ende s hebben, die wel dienen onderscheidelick geschreven to worden, so hebbe ik 'tselve evenvvel gelaten om eenige rede-gen. Den twees klinker on, word insgelijks verschiedelick

TOT DEN LESEN,

In onse tale uitgesproken, gelyk te sien is int woord *souken*,
ende *souden*: want *souken* te spellen met *oe*, *soeken*, en is
miens bedunkens den klank van 't woord niet genoeg uitge-
druct, de *ee* boort men in, *soeten*, *voeten*, *grooten*, &c. maar
de *ou* in *souke*, is een klank gelyk in 't Franze woord *souve-
raine*, *soudain*, *pour*, *ouir* &c. Ia dat meer is, de vlaminge en kenné
anders geuen twee-klinker *ou*, als den desen, so dat sij ook
de woorden *souden*, *vuuden*, *koude* uitspreken ofte talen
even als wii het woord, *souken*, doen: doch gelyk sommige
woordeu schijnē beide *ou* ende *ee* te kunnen liiden, hebbe
ik de selve somvlien dus, somvlien so, gebruukt, gelyk als,
voeden, *roumen*: *hoefig*, *houftig*: *vertoeven*, *verteuven*,
effenen, *cussen*. &c. van gelyken hebbe ik in eenige an-
dere woordē gedaā, die op tweederleii wiise gebruukelick sijn,
gelyk als, *vier*, *vijf*, *bestier*, *bestuif*, *locht*, *lucht*. Vorder ge-
lyk de Heilige Schrift, *uvv*, ende *dyn*, mitgaders u ende *dij*
onderscheidelick gebruukt, so ben ik genoodsaakt geweelt
'tselve te volgen, doch het woordeken *gy*, voort *du*, hebbe ik
behouden, om redenen, daer van ik in mijne voor-rede ope-
ninge gedaan hebbe. Het woerdeken *Selah* behoude ik,
daar het de hebreueze text gebruukt, want het beteekent soo
veel als, *merkt op*, *staat acht*. sulks dat het den singer tot
aandachtigheid opweekt. Vorder sij de Lest verdacht, dat
de woorden, die tuszen de druck-haakjes gesloten sijn, in den
hebreuezen text niet en staan, maar noodeck daar bij ge-
voougd sijn, om de onvolkomene rede der hebreueze sprake
te voltrecken, ofte ook somvlien om tiim te slaan. En als de
Hebreueze text somvlien een ander vvoord gebruukt, ofte
een vvoord meer ofte min gebruukt, hebbe ik het selve aan-
geteekend met kleen ziffergetal, staande aan 'thoofd van
't vvoord, dat veranderd is, ofte op de plaatze, daat het he-
breueze vvoord ontbreckt, ende 't selve aangeteekend aan
't einde van elken Psalm, ofte ook somvlien aan de siide.
Daar het Ziifer 2 gesteld is, ende gaat voort het ziifer, 1, be-
teekent; dat anders, als in de hebreuezen text, het een voor 'tan-
der gesteld is, doch dit geschied seer vviinich: gelyk als in den
xcvii Psalm opt *zvaers*: daar stell ik 2 *Dic op afgodē staan*, 1 *die*
beelden eere bie'n. In 't Hebreuz staat; die beelden eere bien, die
op afgoden staan. Dit teeken * beduiid; dat de hebreueze
text daar eene eigentlike vviise van spreken gebruukt, diemē
in andere talen ofte van vvoorde te vvoerde so bequamelick
niet en kan vertalen, ofte dat de selve vvel met eenige andere
vvoorden mag overgesett vworden. Dit teeken + saluen meest

T O T D E N L E S E R.

Eveemaals bii dē anderen vinden bii tvee verscheide vvoorden, ende beteekent, dat het hebreeuze vvoord beiide de vvoorden beteekent daar het bii staat, ende dienvolgende op tvveederleit vviile bii de oversetters gebruikt vvoord, ote als dit teeken bii een vvoord alleen gevonden vvoord, so beduidt het, dat enige oversetters 'tselve bij een ander voorgaande vvoord vogen, oordeelende, dat de kragt van 't hebreeuz vvoord sulks mede brengt. Ik hebbe somvviilen het vvoord, *God* gebruikt voor *Heere*, en het vvoord *Heere* voor *God*, doch so vveinich, als 't doenlick is gevveest, ende soude het selve ook aangeteekend hebben, ten vvare, dat ik bevonden hadde, dat niet alleen de oversetters, maar ook de propheet selfs somvviilen sulks onverscheijdelick gedaan heeft, gelijk te sien is, in den 14. Psalm op't 2 ende 4 vaers, vergeleken metden 53. Psalm, op het derde en viifde vaers: mitsgaders in dē 35 Psalm, op't 27 vaers, vergeleken met den 70 Psalm, op't 5 vaers. Vorders hebbe ik de vaersen afgedeeld, elke rede afgesneden, ende gesloten, mitsgaders groote hoofd-leiters ofte geene gebruikt daar, ende so die in den hebreeuzer text gebruikt vworden. Eindelick si de leser verdacht, dat het *Zijfer-getal*, staande voren in 't hoofd der Psalmen, beteekent het *getal* vaersen, diemen gevvooncicken t'effens achter den anderen singt, het ziiffet itaande aan den kant, beteekent de pauzen met haare singvaerſe: alzer geteekend staat; t.p. 5. dat is, dat de eerste Paulie vijf sing-vaersen heeft, en so voords. en dit beteekent noch een half vaers, 'twelk tot dien eindē is geschied, op dat de liefhebbers, die dese Psalmboek sulle vwillē gebruukē beneffens den anderen, mogtē vvetē, hoe veel vaertē si te singē hebbē, om gelijkelick met den anderē uit te komē: vwant gemerkt ik mii aan den oorspronkelickē text so seer gebonden hebbe, so en hebbe ik so veele vaersen niet kunnen maken, als de andere; uijgefonderd in den 36 Psalm, daar ik een half vaers meer liebbe. Bidde den leser desen mijnen arbeid ten besten te vullen duijden, ende dat hij den selven gebruuke in de vrees des Heeren. Ende int besonder verschouk ik op alle liefhebbers der Nederduytse tale, datse dese mijne vvaatschouwinge, so veel de tale aangaat, ten goeden opnemen: te meer also het ten goeden insichtē is gelichied, alhoevvel mii de selve buiten voornemen afgedrongen is gevordan, tervviile de drucker met het drucken van mijne voortrede besig was: De sake was anderzins ordentelicker, ende breeder handelinge vereisende, also van de algemēne aangevveste regels enige uijtsonderingen sijn, die bij dese gelegend-

TOT DEN LESER.

gelegendheid niet en hebben kunnen aangevvesen vwoorden: behalven datter andere verscheide dingen meer sijn , opmerkens vvaerdig, ende die den geest der liefhebberen souden kunnen oeffenen: doch mijn beroep en laat niet toe, dat ik hier van eiigentlick mijn vwerk make . 'Tis miij genouig desen aangaande in 't trouvve eenige openinge gedaan te hebben ten dienie van eenige, die sulks op miij vrundelick versocht hebben , ende tot opvveckinge van andere geesten, die tot 't voltrecken van sulken vwerk beter tiid, gelegendheid ende gene-
gendheid hebben.

De druckfeiilen sijn vvat veel gevallen, mits de veranderinge van 't spellen , de veelvondige ziifertalen , druckhaakjes ende alle de apostrophen ofte uilitywitzingen boven aan de vvoorden gesteld tot onderscheiid der geslachten , ende des getals , die ik van meeninge ben uitte laten, so vvanneer de Psalmen vvederom herdruckt sullen vwoorden : de leset verbetere de selve so als die achter aan gesteld sijn , ende vorder alle andere, ende int besonder de dese;

<i>Psalms,</i>	<i>vers</i>	<i>leest</i>
27	11	die mij
48	19	10 Want
55	6	6 Schick
73	6	hen
78	11	hoogsten 2.
82	7	als een
88	12	men dijn*
90	11	van dijne
	14	vrolickicken.

In de Waarschouwinge op de 4 sijde op den 3 regel
laeft uitgaande in er

De eerste Psalm.

4.

VV

El salig is de man/die in den raad
van 'tgodloos woel der boosen niet en gaat/
noch op dé weg bij sondaars staat [vermitē]/
noch op den stoel bij spotters is geseten.

2 Maar syne lust [heeft] in des heeren wett/
en' dag en' nacht op sijn' - geboden lett.

3 Ook fall hij sijn gelijk een boom geplant
wel dichte bij der waterbeken [kant]/
die syne vrucht geest t'sijnen tijde [weder]/
wiens loof ook niet en valt [ter aerden] neder:
en' all sijn doen doet hij voorspoedelijck.
4 De boose [sijn den desen] juet gelijk;

(He'en.

Maar [sijn] als kass ; de wind [die] drijft se]
5 Dies sullen ook geen' goddeloos [gee'n]
in 'toordeel staan/noch' geene sondaars [komē]
in [Godes rust] de samen komst' der vieren.

2

De II. Psalm

6 Want [God] de Heer [die] kent der vromen
paa'n;
doch soll de weg der boosen [gauz] vergaan.

1 der boos-woeligen. 2 wett. 3 het welck.

De II. Psalm.

3.

V V At woeden toch de heijdenē [so heet]
en' overslaan de volken ijdelheden? 2 De
koningen der aerden staan gered / de voz
sten oock sijn tsaam in raad getreden / [sij
sijn] den Heer' en' sijn' gesalfden tegen.
3 Laat [seggen sij] ons haare banden vast
onstucken slaan; en' werpen verre wegen
van ons[en hals] - haar joch/ en' overlast

4 Hij

4 Hij lachter om die in den hemel sitt/
de Heer sal hen bespotten de [verstricken]
5 Wij salse dan toespreken ganz verhitt/
en in den brand van synen toorn verschrikken.
6 Ik [spreket de Heer] hebb over Zions [wo-
ning]
den berg [en troon] van mijner heylighheit/
[hem] selfs gesalfd [te heerze als] mijn koning.
7 Ik fall 't besluijt vertellen so het leijt/ P 2

De Heere heeft tot mij gesproken [siet]/
Gij sijt mijn soon 'k hebb huyde dij gewonne.
8 Eyszt van mij [maar] en ik sal dij [om niet]
tot dijner erf de heydeuen verjonnien;
de grensen oock des aerduyls [dij besetten]
tot dijn besitt. 9 Gij suitse morzel-platt
met eenen staff van ijser ganz verpletten:
en bryselen als een pot-aerde vat.

10 Daaromme nu gij koningen wordt wijs/
gij richters [hier] op aerden hoog verheven]
kastijdet u [ter tucht en onderwijs]. (bevē).
11 Dien't God met vrees/ en sijt verblijd niet
12 Kuszt toch den soon op dat hij niet ver-
gramme/
en dat gij [tsaam noch] op den weg vergaat/
so doch sijn toorn in talderminst ontblamine;
wel elken dien/die sich op hem verlaat.

¹ haare seelen.

Hoe worden sy so seer vermenigvuldigd Heer sy / die mij so versickten: veel staand'er tegens mij. 3 Veel synd'er die daar [blij] van mijner siele spreken / voor hem en [is] bij God † noch heyl † noch huel [noch' lot] / Selah. 4 Maar gy Heer [sijt gebleve] een schild voor mij: [een zier] / mijn' eer/ en' die mij [hier] het hoofd hebt op geheden.

5 Kriep tot den Heer [tot hem riep ik] met mijne stemun': en' hij stond mij ter sprake van uit den berg [den troon] van syner heyl'ge woon/ Selah.

5 Klugg

De IV. Psalm.

5

6 'K ligg' ne'er/ ik slaap/ 'k ontwaake:
Want God die stuert mij [siet].

7 [Daarom] en vreesd' ik niet
of mij tien duysend scharen
onlegerden [voerdaan].

8 O Heer will toch opstaan/
mijn God wilt mij bewaren.

Gij die ook [in der daad]
den vijand [die] mij [haat]
op 'tachtujs hebt gesleggen:
gij breekt der hoosen tand.

9 'Theijl [komt van] 's Heeren[hand]
op dijn volk [is] dijn segen.

¹ heilicheid.

De IV. Psalm.

4.

² VV Zit op mijn roupen mij verhooren
o God / gij mijne gerechtighejd/ in angst
deed gij mij ruijnt' vorbooren: ontfermt dij
mijns / en' neemt ter dozen dees' mijner
bede [wichtighejd]. 3 Hoe lange sult

gij manne soonen mijn' heerlijkhed ontee-
 ren noch ? tot ydelheid noch liefde toonen/
 [en' u so] souken [te verschonen doo^r]
 Inegenen[en' valz bedrog] ? Selah.

4 So weet nu dan als dat de Heere
 sich eenen afgesonderd heeft
 [die] † heilicq [is] † beginst / [voll eere] :
 wanneer ik schrei[en] tot hem [keere/
 so is 't dat] God mij andelwoord geeft.
 5 Onsett u/ sonder overtreden ;
 willt in uw herte u beraan
 op't bedd / en' houdt u still [te vreden] ; Selah.
 6 Pleegt offer's der gerechtigheden ;
 en' blijft vast op den Heere staan.

7 Daar seggen veel : wie sal ons[toogen
 en'] 't goede [noch] doen sien [in vreugd] ?
 Will toch o Heer 't licht [dijner oogen]
 dijns aanschijns over ons verhoogen.
 8 Gij hebt mij in mijn hert verhued/
 wanneer als hun nu was [geschapen]
 haar terw' en' most in overvloed.
 9 Ik fall in vreed' gaan liggen slapen/
 want gij [sijt] Heer alleen [mijn wapen/
 die] mij so seker woonen doet.

5.

2 Helle oort Heere [hoort] na mijne reden:
 verstaat mijn innerlich aandacht. **3 Mijn**
 koning en mijn God neemt acht op mijn
 geschreij: 'ksall niet gebeden tot voor dij
 treden.

4 Vroug soll mijn stemm' Heer 't dijwars
 vroug soll ik baerdig staan voor dij! (vlijden
 en schouwen't aan. **5 Want** [Heere] gij
 God [sijnd'] en wilt [tot geenen tijden]
 iet godloos lijden:

Geen boos' en soll voor dij verkeeren. **6 Geen** dwaaf soll voor dijn oog bestaan;
 gij haat die godloosheid begaan.
7 De liegensprekers [Heer der heeren]
 sult gij verteeren!

God heeft een' grouwel [hier beneden]
 van den bloedgierigen en' van
 den boos-bedriegelijken man.
8 Doch tot dijn huijs soll ik intreden
 mits dijn goedheden/

8 Isall mij in dijre brees' ne'er spreyden
ten tempel dyner heilicheid.

9 Wilt Heer in dijn' gerechtigheid/
mijn' pijnlands wille mij geleiden;
dijn' t pad bereyden.

10 Niet broons[en is] in haaren monde/
geen' boosheid [is] haar heert te veel/
een open graf [is] haare keel'/
haar' tonge vleyt[met valzen gronde
van stond tot stonde].

11 Verwoest' o God/ dat sy verballen
van haaren raad/ stoots' [all'] daat he'en/
om haart veelvuldig overtre'en/
want sy[sijn' t doch die]dij [in allen]
we'er spannig ballen.

12 Doch alle die op dij vertrouwen
die sullen blijde sijn [in vreugd]/
sy blijven ewelich verhued/
* dijn schutt en' lieffelich anschouwen
fall hen behouwen:

Die dijnen naame liefde toonen
sijn in dij vrolick[ende blij].

13 Want Heer den vromen segent gy
als met een schild sulc gij hem kroonen
met gunste [loonien].

t voor mij.

De VI. Psalm.

9

2 E ~~n~~ straft mij niet [all voren] in dijnen
 [straffen] tozen; noch' en kastijd mij Heer/
 in granschapp [so gestadig]. 3 O Heer
 sijt mij genadig/ want ik [ben] † swach
 en' † teer.

4 Heer wilt mij heyl toeschicken/
 want mijn' gebeenten schicken.
 ook schickt mijn' siele noch;
 * waar blijft gij Heer [der heeren]?
 5 O Heer wilt weder keeren/
 verlost mijn' siele toch;

Slaat mij in hoede gade
 om dijner heyl-genade.

6 Want in de [dorze] dood
 is niemand dijns gedachtig;
 wie maakt/ [s God almagtig]
 dy in den grave/ groot?

7 'ksmacht in mijn suchten [ksmachte]/
 ik baad mijn bedd bij nachte;
 ik doe mijn leger [siet]
 mits mijne tranen leken.
 mijn oeg is mij besweken
 van 'stuerende verdriet:

¶ 5

8 Ver-

8 Veroud is s[in 't aanschouwen]
op all' die mij benouwen.

9 Wijkt verre van mij he'en
gij all' die boosheid werket/
want God [die] hoort [en merket]
de stemm' van mijn geveen.

10 De Heere hoort mijn sineeken :
de Heer ontfangt mijn sprekken.

11 Mijn' haters moeten t'saamt
beschaamd seer vreeslick duchten :
sy moeten [schaamdrood] vluchten/
ja schielick sijn beschaamd.

De VIII. Psalm.

4.

2 O p dij mijn God Heer [der heerscharen]
hebb ik gehoopt: wilt mij bewaren voor
all' die mijne vervolgers sijn / verlost mij
doch [in desen schijn]. 3 Dat niemand sij
die mijne siele gelijk een leeuw roef : [ja]
verniele

 verniele ook sonder datter iemand sij die
 [haar] verloszende bevrij.

4 Hebb' ist sullis Heer mijn God bestanden/
is daar iet onrechts in mijn' handen.

5 Deed ik hem quaad [om eenig ding]
die niet mij breedsaam ommeging/
ja so ik niet en hebb behouden
die sonder oorsaak' my benouden.

6 Dat dan de vijand mijne siel
vervolg' / betrapp' [en' haar verniel'] /

Mijn leven trede hij ter aerden /
en' doe tot stoff mijn' eere werden / Selah.

7 Staat op in dijne graanschapp Heer /
om' swijands toorn verheft dij [we'er].
maakt dij op t' mijnwars (int verholen) /
'tgerichte hebt gij toch bevolen.

8 Dat' twolk' sich rondom dij vergaar':
en' gij met hun om hooge vaar':

9 De Heer soll t'recht der volk'ren wichten:
wilt mij naar dijn' gerecht'heid richten

o Heer/ en' naar de vroumighheid

¹ die in den grond mijns herten leijt.

10 T'quaad soll de voosen nu verteeren/
gij sult het stand doen [Heer der heeren] /
gij die rechtverdig gronden kont
der herten ell' der mieren [grond]

P. 42

God[is] rechtvaerdig [en' warachtig].
 11. Mijn schild[berust] op God[almachtig]/
 hij die de vroom' van herten hoed.
 12. [Tis] God[die] 't recht rechtvaerdig doet/
 ja God vertoont sich alle dage
 13. [Doch] sa men [daar] niet [na en wage
 er'] sich bekeet'/ scherpt hij sijn swaerd:
 spant sijnen boog/ en' houdse baerd.

14. Dood-waap'nen fall hij hem bereyden:
 hij fall sijn' pijlen doen verspreyden
 op dees' vervolgers [alle gaar].

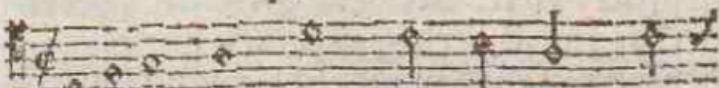
15. Hiet toch van moedwill ging hij swaar/
 de arbeid is hem wederbaren/
 doch quam een' liegen-dracht te baren.

16. Hij groef een' overdiepe gracht/
 daar hij[veel aerd] heest uitgebragt:

Maar doch hij selve fall [voor allen]
 in sijn' gemaaitea kuijl ne'er ballen.
 17. Sijn' moeite hout hem op den kopp :
 sijn moedwill daalt hem op den topp.

18. Ik fall den Heere[t'allen tijden]
 om sijn' rechtvaerdigheid beliden:
 des allerhoogsten Heeren ² lof
 fall ik lof-singen[van nu of].

¹ over mij. ² naam.

 2. H Eer ouse Heer/hoe groot en' hoog van
 waerden

 waerden [is hier] dijn naam dooz 't ganz
 begrijp der aerden / gij die [o God] † dijn
 los † dijn' majesteit hoog boven [all']
 de hemelen verspreijd.

3 Van uyt den mond der kinderkens / die
 sungen
 hebt gij dijn' kracht gegrondvest [om te buij-
 gen]
 die dij bestre'en : op dat gij stillen soud
 den vijand[selfs] / en' die sich wzeken woud.

4 Want so is 't oog tot dijne heemlen heere /
 het [schoon] gebouw van dijne ving're [Heere]
 de magn' [aanschouw] de sterre [shemels licht]
 die gij [all' t' saam so wijldich] hebt gesticht,

5 Wat is de menz / dat gij sijns sijt gedachtig?
 en' 's menzē kind / dat gij t' besoukt [sorgdach-
 tig].

6 Gij maakt dat hij van God maar weinig r.
 wijkt :
 so als gij hem met glanz en eer verrijkt.

7 Gij hebt hem [Heer] doen heerzen over [lan-
 ja over all'] de wercken dijner handen: (den /

gij hebt et hem all onder voet gesteld.

8. Twee / tganze drist: en' all' gediert te veld:

9. Tgeblugg der lucht / den visz der see [ten segen]

en' alles wat de [woeste-wilde] wegen
der see doortloopt. 10. Heer onse Heer / [hoe waerd]

Hoe heerlich [is] dijn naam [hier] op der aerd!

De IX. Psalm.

5.

2.
Ik soll van ganzer herten [grond] den
Heer belijden [t allen stond]: Ik soll als
dijne wond'ren singen. 3. Verhuegd / soll
ik in dij opspringen:

O alderhoogste dijnen naam
sall ik lof-singen. 4. Als nu [t saam]
mijn' wederstrijders sullen wijken:
sy sullen struikelen en' beswijken.

[Beswijken] voor dijn aangesicht.

5. Mits gij mijn' saak' en' recht bericht:
gij sijt ten richterstoel geseten
om' recht rechwaerdig uit te meten.

6. Gij

6 Gij hebt de heijdenen gescheld;
den goddeloosen ne'er geveld:
[en] haaren naam [ook van gelyken]
verdelgd altoos/ en' eeuwelijken.

7 O vijand [gij die alles schend]
'verwoesten is nu op een end/
Gij hebt de steden ganz verdoeden:
haar' huegr'nisz' is met hun verstorven.

8 Noch sitt de Heer in eeuwighejd:
ten oordeel staat sijn stoel bereynd.

9 Hij selfs fall over 'swaerelds [wijken
noch] een rechtvaerdig oordeel strijken:

En' doen den volkeren goed recht.

10 De Heer fall den verdrucken [linecht]
een hoog vertrech sijn [in sijn lijden]
een hoog vertrech in swaare tijden.

11 Ook sullen sij die dijnen naam
[recht] kennen op dij hopen [t'saan]:
want gij en hebt Heer geener maten
hen/ die dij souken/ oijt verlaten.

12 Sing't Gode die in Zion woont:
maakt all sijn doen den volke kond.

13 Want hij vereiszt na haaren bloede
[en] denkt daar aan in sijn' gemoeide:

Vergeet 't geschreij der armen niet.

14 Onferint dij mijner Heer/ en' siet
hoe mijne haters mij verdrucken/
en wilt mij tot oin hooge rucken

Van uijt 's doods poorten. 15 Dat is toch
uijt Zions dochters poorten [noch]
volmoedig all dijn lof belijde:
en mij in dijnen heyl verblyde.

16 De heijsdenen sijn in de gracht
die sij mij groeven selfs versmacht:
in 't nett * gestrekt om me'e te vangen/
daar bleef haar eghen voet in hangen.

17 Recht doende word de Heer bekend/
de goddeloos is [op het end]
verschricht in sijner handen wercken:
* een' sake waerdig aan te merken. Selah.

18 De godloos moet ten grave tre'en:
[daar moeten] alle volken he'en
die van God willens niet en wesen.

19 Doch word de schaam'le noijt vergeten:

Des armen wachten [en verdriet]
en fall niet altoos sijn voor niet.

20 O Heer staat op [voor allen werke]
maakt da: de menz sich niet en sterke:

Doet 't volk voor dij te rechte staan:

21 Heer jaagt hun een' verschrikheid aan/
[en] wilt den volkeren bedrijven
dat sij sijn sterfliche huiden/ Selah.

'VV Narom o Heer blijft sij so verre
van

vall: wat bergt gij dij in tyd van angst [en
pijn]? 2 De boos vervolgt den arm-ver-
druckten man † in overmoed en † opgebla-
sen schijn: laats all' betrapt in haar gedach-
ten sijn bij hen bedacht: 3 Want dese boos-
se [sielen] beroemen sich der wellust haa-
ter sielen:

4 De gieregaard[die] segent sich [alleom]
hij toont de Heer. 4. De goddeloose[menz]
verwaand vā geest en geest toch nergēs om/
daar is geen God dit is all sijn gepeins
5 En r'alleē tijd gaat hem sijn weg naar wanze/
te hoog van hem sijn[alle] dijn' gerichten:
so hij maar blaast so moet sijn vijand swichtē.

6 Hij heeft geseyd in sijn[verstockt] gemoed/
'ken wanke nu noch' in der eeuwigheijd/
Want nimmermeer [ben ik] in tegenspoed.
7 Sijn mond is voll vā vlotst/vā valzighējd/
voll

voll van bedrog; veel moeit en arrebeijd
veel onrechts [is] sijn tonge onderworpen.
8 Hij sitt en loert in lagen van de dorpen/

In 't heijmelick dood hij tonschuldig [bloed]:
syn ooge loert staag op den armen [man].
9 So als een leeuw in sijnen kuijle [doet]
leijt hij in 'thol all' sijne lagen an/
en loert of hij den schaam'len grijpen kan:
[gelijk] hy [oock] den armen soll verklicken
mits treckend hem in sijne garen-stricken.

10 Hij stijpt en buigt/ vernederd [op be-
drog]
en 't mageloos volk valt in sijn magt [mits-
dien]

11 Hij seijt in 'thert: God die vergeet et toch;
sijn aangesicht verbergt hij [van ons lie'n]/
Hij soll et toch in eeuwigheijd niet sien.

12 Staat op Heer God/ wilt dijne hand op-
heffen/
noch en vergeet den arm-verdachte teffsen),

13 Waaromme heest de godloos God ver-
stuerd?
hij seijt in 'thert dat gij'er niet op past.

14 Gij siet de moeit / gij hebt den toorn be-
spuerd/
op dat gij hem met dijne hand aantast/
het arme volk verlaat sich op dij [vast]:
gij sijt tot hulp den kleinen hulpelocsen.
15 Verbreukt den arm des God-vergeten
hoosen:

Doet

Doet ondersoult van sijne godloosheit
tot dat gij die mi niet meer binden kond.
16 Een koning is de Heer in eeuwigheyt
volherdelick: [altoos en t'allen stond]:
de heyt'nen sijn vergaan tot in den grond
[verr'] uijt sijn lâd. 17 Gij Heer verhoort [de
smerten] (ten):
den wenz van die sachtmoedig sijn [van her-

Gij maakt dat sij klousmoedig sijn vâ hert/
gij sult dijn oor [daar op ook] acht doen slaan.
18 Ten eynde dat de wees [geholpen] werd!
en hem die hier verdrukt is/ recht gedaan/
op dat een menz van uijt der aerd' [ontfaan].
Met voord en waer † sich [so] verwaand te
dragen/ (gen.
[en † heur] den schrick ter dood toe aan te ja-

De XI. Psalm.

3½

K verlate mij op [God] den Heer [der hee-
ren] / hoe seggt gij dan tot myne siele /
vliedt I wilt als een' moss' na uwel berg
toe keeren. 2 Want 'tgodloos volk spant
sijnen

sijnen booge/ siet / sij pesen vast haar py-
 len[om te sinerten] / so dat elck een bij hoo-
 gen donker schiet op alle die / die oprecht
 sijn van herten.

3 Want 't grondsticht fall noch worden om-
 gesmeten:
 [eij laas] wat heest de vromie toch gedaan ?
 4 De Heer [die is] in sijnen troon [geseten]/
 des Heeren stoel [blijft] in den hemel [staan]/
 sijn oogē sien/sijn oogscheel schouwt de bondē/
 schouwt all het doen der menzen kind'ren aan.
 5 De Heere fall den vromen [noch] doorgro-
 den ;

Doch sijne siel die haat den goddeloosen/
 en hem ± die roos/ ± die moedwill heest gesind.
 6 Strick-vlagen doet hij reeg'nen op den boo-
 sen/
 vuijr/swavel/ [storm] en' schrikkelicken wind/
 [twelk] sij ten deel haars bekers sallē houwen.
 7 Dulks dat de Heer rechtvaerdig/ trecht be-
 mind:
 sijn aangesicht fall op den vromen schouwen.

1. heiligen tempol.

8.

2 Behoed [ons] Heer want [siet] de vrome
 † mindren [want siet] † men miszt den goe-
 vertieren man / de trouwe sijn duun endē
 s' menzen kind'ren. 3 Met valscheijd sprecket
 elli sijnen naasten an/

Met lip-gebleij/met dubbelhertig smieken,
 4 De Heere soll besnijden 't lip-gebleij/
 de grootze tong. 5. [En] die daar [trotzig]
 spreken ;
 * dat onse tong' all' haare kracht uijtspretj/

Ons lippē sijn voor ons[ook sonder duchtē],
 wie soude toch ons † heer en' † meester sijn?
 6 Der armen druck/en' der verdruktē suchtē
 maakt/seijt de Heer/als dat ik mi' verschijn/

* Isal hem behoe'n vooz die hem heeft ver-
 schoven. (wiss/
 7 De woorden Gods/[sijn] slijbre woorden
 als louter ² goud[dat] in den aerden ooen/
 tot sevemaal aan een gelouterd [is].

8 Gij

8 Gij sulcs o Heer bewaren : en' behoeden
voor[dit] geslacht[van nu] tot nimmermeer.
9 Om groot te sijn; [is't dat] de boose woede/
[dit is te] snood voorz 's menzē kind're[Heer].

1 opsta. 2 silver.

De XIII. Psalm.

5.

Hoe lange sult gij mijner Heer noch
so vergeten meer en' meer ? 3 Hoe lang
blyft gij voorz mij verborgen ? hoe lang
stell ik mijn' siel' tot 'sorgen/ mijn hert
tot smerte daag'licks ne'er.

Hoe lange sal mijn vijand noch
sich over mij verheffen toch?

4 Siet/ Heer mijn God wilt mij verhooren/
verlicht mijn' oogen toch [al vozen]
dat ik niet slaap in 's doods [bedrog].

5 Op dat mijn vijand niet [en ro'm
niet openlick] en segg' [allom]/
ik hebb'e hem in mijn vermeegen;

mijn'

mijn' hater's sullen sich verhuegen
indien ik noch te struik'len kou'.

6 Doch ik [Heer] hebbe [stedeg aan]
in hosp' op d'jne gunst gestaan/
mijn hert sal in d'jn heyl ontspringen/
ik soll den Heere vrolich singen:
Want hij heeft mij veel goeds gedaan.

z beraadslagingen.

D E dwase spreekt in sijn [verstocht] ge-
moed/ daar is geen God: sij hebben['tall]
geschonden / sij hebben sich iet grouw-
lichis onderwonden ; [ook] sonder dat daar
iemand sij die goed [die oprecht] doet.

2 Vlijt'shemels [troon] sag God op [all' te
maal]
de kinderen der menzen/ om te gronden
of daar ook een verstandig werd' bevonden/
3 Die

die God [hier] socht. 3. [En daar was geen
van] all/
[hij] week [ten val]/

Tsaam sijnse vuijl; niet een doet goed / niet
een.

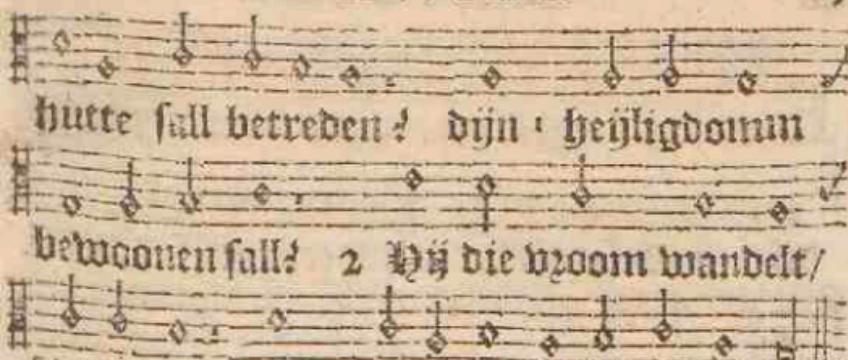
4 Dees voos all tsaam of sij dit niet en wete?
sij die mijn volk/ gelijk als vrood op-eten:
[ook] hebben sij den Heere[hier bene'en]
niet aan gebe'en.

5 Daar sijnse nu verschickt dooz schick [ges-
laat]/
want God [is] toch niet 't vroom-oprecht ge-
slachte.

6 Gij maakt beschaamd des armen raad [en'
slagte]:
om dat de Heer ± sijn hoop[hier is/sijn raad /]
± sijn toeverlaat.

7 Dat Ps'rels heiyl uyt Zion toch verschijn!
wanneer als nu de Heere [aller heeren]
de vangenisz sijns volks fall ommekeeren:
fall Zallop blijd / en' Ps'r'el [met de sijn'
leer] vrolich sijn.

O Heer wie [isser toch van all' die] dijne
hutte

 hutte fall betreden? dijn' heijligdommen
 bewoonen fall? 2. **H**ij die vroom wandelt/
 [in dit dal] en' ijvert in gerechtigheden/

Die waarheid spreekt in sijn gemoed.
 3. Niet achterklapt met sijner tongen/
 noch sijnen naasten quaad en doet/
 en sijnen nabuur [nochte bloed]
 nooit geenen snaad heeft opgedrongen.

4. [D]ie in sijn oog [sich] verontwaerd/
 [sich selfs] versinaad/en' [boven and'ren]
 hen/die den Heere vreesen/eert:
 die sich in erust te tuchten sweert/
 ear daar van niet en fall verand'ren.

Hij die geen geld op woeker geeft/
 en' tegens [die] onschuldig [leven]
 nooit geen geschenk ontfangen heeft.
 die dit dus doet/[die aldus leeft/]
 en' fall in eeuwigheijd niet sneven.

1. heijligen berg. 2. sich oeffent.

B Ewaart mij God/ want ik vertrouw op
dij. 2 't Isprak tot den Heer: gij [sijt] mijn
Heer[gebleven]: * van dij alleen komt alles
goeds op mij. 3 Aan heiligen [die hier]
op aerden [leven] en' [die sich vroom en']
treffelicken [dragen] aan dees' [segg ik is]
all mijn welbehagen.

4 Haar' afgoo'n sijn geworden meer en' meer
[so datse nu] tot vremde [goon] verbremen/
haar bloed off' rand fall ik niet off'ren [Heer]
noch' haaren naam op mijne lippen nemen.
5 'Tdeel mijner erf' / mijns bekers [mijner
gaven]

[is God] de Heer: gij sulc mijn lot handhaben,

6 Het lot['twelt mij] in 't lustigste toeviel:
voorwaar mij is een schoone erf' bejegend.

P. 7 [Dies] moet de Heer/die mij den raad voer
hiel/ van

De XVII. Psalm.

27

van mij [altoos geloofd] sijn [en'] gesegend:
 mijn' meren sijnt die mij bij nacht hafstijden.
 8 Ik hebb den Heer voor oogen r'allen tijden;

En' want hij mij sitt aan de rechter sijd
 en fall ik [mij] niet wankelbaar [betoonen]:
 9 Dies is mijn hert verhuegd/mijn eer ver-
 blijd:
 doch fall mijn bleesz in vast vertrouwē woonen.
 10 Want gij [o God / een trouw God boven
 maten]
 en sult in 't graf mijn' siele niet verlaten:

Gij laat niet toe als dat dijn gunst genot.
 verrating sie. 11 Gij sult [ten onderrichte]
 des levens weg mij kond doen [o mijn God];
 de volle vreugd [is] met dijn' aangesichte:
 in digne hand [verlust] voor allen tinden
 een waare vreugd/ een eeuwig vast verblyde.

1 rechterhand.

De XVIII. Psalm.

3.

H Goet Heere de gerecht'hejd toch / wilt
 mijn geschreyt toch blijzig hoorzen [o God]
 neemt mijn gebed ter ooren / van lippen
 B 2 ledig

 ledig van bedrog. 2 Dat mijn gericht
 woord-hoom getreden van dijnen aange-
 sichte her: dijn ooge schouwe [van so verr]
 op [alle dese] billickheden.

3 Gij hebt mijn hert beproefd [voor he'en]/
 besocht/ en' mij gekuerd/ bij nachte/
 doch vond ganz niet: [en' 'tgeen] ik dachte
 en' heest mijn mond niet overtre'en.

4 Ten opstien van der menzen werken
 so hebb ik willen [voord en' voord]
 naar 'woord [naar] dijner lippen [woord]/
 op des inbrekers wegen merken.

5 Mijn stappen hebb ik vast gesett
 om dijne wegen te betreden/
 mijn voeten sijn niet uitgegleden.

6 Ik riep tot dij [in mijn gebed]/
 want: dijn gehoor staat voor mij open
 o God: verleent mij dijne oor/
 geeft mijner rede toch gehoor.

7 O heyland aller die daar hopen/

Maak dat dijn gunst van hun verbreem';
 die tegens dijne magt iet poogen.

8 Bewaart

De XVII Psalm.

29

8 Welvaart mij als het swart' der oogen/
bergt mij in dijner vlieg'len scheem'.

9 Voor boose die mij helen stoeten:
voor mijne vijanden [voord aan]
die rondom na myn' siele staan.

10 Dij sijn t'saam in haar vett besloten:

Sij spreken trotz met haaren mond,

11 Tsyn/ die ons nu den gang omringen:
die haare oogen daar toe bringen
om [ons] te drijven in den grond.

12 Gelyk een leeuw so roost hij weder/
als een jong leeuwien dat tenschuijl
blyft sitten binnen in den kuyl.

13 Staat op Heer/watt hem/ buygt he neder:

Auck mijne siel' [van desen leeuw]

[en dat] dijn swaerd den boosen [keere].

14 [Auck mij] dooz dijne hand o Heere
van mannen/ mannen deser eeuw/
der welker deel [is] in dit] leven:
Gij vult hun haaren buijk met 3 schatt;
en' haare soonen woorden satt:
die t overschott haer' kind'ren geben,

15 Ik fall dijns aangesichtes schijn
noch in gerechtigheids aanschouwen:
Ik fall [mij] voor versadigd [houwen]
wanneer dijn beeld ontwaakt fall sijn.

¹ gij verhoorde mij. ² rechterhand opstaan. ³ dijnen.

De XVIII Psalm.

3 $\frac{1}{2}$.

W 3

Ik fall dij Heer mijnen sterke sterke beminne.
 3 De Heer is mij een rotzsteen [niet om
 winnen]/ mijn burgt/ mijn heyl/ mijn
 God/ mijn rotz/ mijn wall/ het is]
 op hem [daar] ik op hopen fall:

Dese navolgende vaerikens worden.
 aldus gesongen.

[Hij is] mijn schild/ mijn heyl-hoorn daar
 benevē/† mijn hoog vertrek/ †mijn scherm
 [is hij gebleven]. 4 Ik riep den Heer so
 hoog-geprezen aan/ en werd beduid van
 die mij tegenstaan. 5 De band des doods
 hadd mij omzingd/ de stroomen van 't oos
 gespuys

gespuys die hadde mij doen schromen. 6 De
band des grafs hadde mij rondom bepaald;
de strick des doods hadde mij mi achterhaald.

7 In mijnen angst hebb ik den Heer gebedē/
tot mijnen God kreet ik [van hier beneden];
uit sijn troon verhoord' hij mijne stemme:
tot in sijn oor ging mijn gekrijt tot hem.

8 De aerd' begon te daw'ren / en' te beven/
'tganz grondgesticht der bergen daer beneven
werd ook beroerd; ja twerd beroerd/so rasz
[so haast] als hij in toorn ontstoken was.

9 Door sijne nues ging een rook op [int rode]
een terend vier beet door uit sijnen monde:
de kolen sijn van hem beglooid [bestraald].

10 Hij boog de locht en is so ne'er gedaald:
de duinsteruiz [stond] onder sijne treden.

11 En' is daar he'en op Cherubijns gereden/
hij vloog/en' dzeef op 't vederblugg des windes.

12 De doker was sijn schuij-l-plaatz[allezijs]/^{17.4}

Hij hadde int rond vermits g'lochtes over-
treckzel/
de donkerheid der waat'ren tot een deckzel.
13 Van uit het licht dat voor hē henen sch' en/
dzeef ['tganz gedüst van] sijne wolken he'en;
de hagel [viel] met kolen viers[in't honderd].

14 De Heere heeft in 'shenels [hoogt] ge-
donverd/
['Twas] God om hoog[die]sijne stemm' [so
straff]
met holen viers en' hagel van sich gaf.

15 Sijn' pijlen schoot hij af/en' deedse sneve:
sloeg blyxen straal op straal/en' namse 'tlevē.
16 So datmen nu de waterkolken sag/
en' dat de grond der waereld open lag
mits dijne straff o Heer [mits dijn verstoren]
vermits 'tgeblaas des winds van dijnē toren.
17 Hij greep mij op uytrekend' vā om hoog/
[so dat] hij mij uyt vele waat'ren toog.

18 Heeft mij verlost van 'sbijands sterke
[scharen]/
van' haters ook die mij te magtig waren.
19 Sij hadde mij ten daag' des noods verrast:
maar[God] de Heer die stuende mij te vast.
20 Steld' mij op 'truijn: en' heeft mij so ont-
slagen/
Want aan mij toch hadd hij een welbehagen.
21 De Heer soll mij naar mij[n] oprechthijd
doen/
en' na mij[n] hād[hier] reijn is/mij vergoe[n].
22 Want ikhebb geacht op [all'] des Heeren
wegen/
noch tegens God iet godloos willen plegen.
23 Want voor mij staau]: sijn' rechten/sijne
wett
en hebb ik noijt van mij te rugg' gesett.

- 24 Ili hebb voor hem ganz onbeblekt getreden/
en' mij vermijd voor ongerechtigheden.
- 25 So dat mij God naar mijn' oprechttheijde
richt/
en' na mijne hand reijn is voor sijn gesicht.
- 26 Gij sult [o God] goed wesen met de goedē / 2r. 4
vroom sult gij sijn [vroom] met den vroom-
gemoeden.
- 27 Met die reijn is sijt gij [ook] reijn [naar
wenz]/
gij sijt verkeerd met den verkeerden [menz].
- 28 Want gij behoud 't arm volk [uit mede-
voogen]
en' onderdrukt de hoogverweende oogen.
- 29 Gij toch o Heer ontsteekt mijn' lampe wijs/
mijn God verlicht[all] mijne duijsternis.
- 30 Want [Heer] met dij soll ik dooz legers
dringen/
en' in + Gods kraag themijrde overspringe.
- 31 Gods weg dij [is] + volmaakt [+ en' sonder
smert]
gelouterd [is] des Heeren woord [en' wett]/
hij [is] een schild hun die in hem gelooven.
- 32 Want wie [is] God als wel de Heer [daar
boven]?
wie [is] de rotz / dan onse God [alleen]?
die God die mij omgord met sterrickhe'en.
- Die mijnen weg mij [ganz] volmaakt doet
vinden.

34 Die mijne voet maakt even als der hinden/
hij die mij doet op mijner [hoogte staan].

35 Die mijne hand selfs leert ten strijde gaan/
door mijnen erin breekt ik de staale boge.

36 Den schild dijns heijls geest gy mij [van
om hooge] /

37 [Och] gaast gy my ruijnt onder mijne
treden /

so dat oock selfs mijnen enk'len niet en gleden:

38 Mijn' vijanden fall in verfolgen / slaan/
ken keer niet we'er voort dat ik heb verdaan.

39 Ik sal all verdoen / dat geen opstaa van alle:
sy sulien mij t'saan onder voeten ballen.

40 Want gy hebt mijten kriyg' met kragt
en' onder mij mijnen vijande gestoort. (omgord:
gel.)

41 Ja gy hebt mij mijns vijands neck gelate:
oock fall in die myt-roeden die mij haten.

42 Sij schreijden wel / doch daar was nie-
mand voor ;

[ja] tot den Heer maar hij gaf geen gehoor.

43 Ik sal als stoff [stoff] voor den wind
verkrummen:

en' als het sijck der straten op doen ruijnen.

44 Van des volks twist hebt gy mij ganz
ontlicht /

en' tot een hoofd der heijdenen gesticht:

Ie ij diend' een volk het welk ik niet en ken-
de /

45 Wat sijch tot mij op toegehehoor [stercts]
wendde ;

De vremde luy die hebben mij miszaakt

46 De vremde luy die sijn ten val geraakt /
sy moesten t' saam van uyt haer hutten beven.

47 De Heere leest myn' rotz sy los gegeven /
de God myns heijls dien elk verhoogen moet,

48 'Tis God die mij all' dese wrake doet;

Hij ist die mij het volk stelt onder handen.

49 Die mij verlost van mijne [dood]-vijanden /
ja gij sult mij verhoogen [van nu aan]
verre boven hen die mij [hier] wederstaan;
gij sult mij noch uyt groovers [had] bevrijden.
50 Daarom o Heer fall ik dij [steeds] belyden
ook onder [all'] de heijdenen [eer lang];
en dijnen naam [dus] loven met gesang.

51 Hij is't die t'heyl sijns konings groot
komt maken/
sijr heijlgenaad die doet hij David [smaken]
dien hij gesalvd [ten koning] heeft [bereydt/
hen] en sijn saad tot in der eeuwigheid.

¹ de alderhoogste. ² mijne. ³ alle. ⁴ mijnen God.
⁵ hopen. ⁶ vatten.

De XIX. Psalm.

2 D Ghemelen [om hoog] doen monde-
ling vertoog van Godes heerlicheyd;

en' tuigt gespannen [rond] doet sijne werken hond. 3 D'een dag stort uijt en seijt den and'ren dag het woord; d'een' nacht sal d'and're [woord haar] wetenschapp beduyden. 4 Daar [is] noch spraak/ noch taal/ daare sij niet [teenemaal] haar stemme laten hujden.

5 Haar richtsnoer drukt haar spoor het ganze aerd uijk door: haar reden [sijn verspreijd] tot s'waerelds eijnd: in haer heeft hij der sonne[daar] een hutte toe bereydt.

6 Die als een bruyd gomme [staat] d'welk uijt sijn kant gaat; sijnd als een held seer blijde te loopen langs de baan.

7 Haar oygang [is] van aan des hemels rond [in twijde]/

Die

- Die haaren loop dan wend
tot aan haar uijterst end ;
niet blyst' er [uigtgeweerd]
verborgen voor haar heit.
 8 Vollmaakt is]s Heeren wett
als die de siel bekeert ;
trouw[is] des Heeren woerd/
het fall [ook voord en voord]
den slechten wijsheid leeren.
 9 't bevel Gods[is] recht[goed]/
verbrolicht het gemoeid :
reijn[is] 't gebod des Heeren/

Het maakt de oogen klaar.

- 10 Gods vrees[is] sijverbaer/
sij blyst voor eenwelt/
d' oerweelen van den Heer
[sijn] waarheid ; [ende seer]
rechthaerdig van gelijk.

- 11 Veel waerder [vrijseindvoud]
dan goud / dan louter goud ;
soet / boven tsoet van honing.

- 12 Daar in dijn knecht kan sien :
dat in 't behoud van dien
[loon ligt / ja] veel beloonding .

- 13 Wie isser toch [van all]
die [sijne] feylen fall
[bevroeden en'] verstaan ?
och reijngt [Heer] mij toch
van [sonden] die [als noch]
voor mij verborgen staan.

- 14 Onthoud ook dijen knecht

† van hoogmoed / † van ourech't/
geeff over mijne led'en,
toch geene heerschappij/
so blyf ik vroont: en' blyf
van menig overtreden.

15 Laat dij bevallig sijn
de re'en mijns mond's/ en' mijn
aandachtelick geinoed
tot voor dijn aangesicht;
o Heer mijn rotz' [mijn licht
mijn heyl] / die mij behoed.

s handen. z mij.

2 D E Heer verhoor dij in ellende: dat
dij de naam [en ro'm] 3 Van Jakops
God verheff'. 3 Hij sende dij hulp' uit
theyligdomm; Hij will dij van uyt Zion
sterken. 4 Hij denkt aan dijn' off'randen

all' tsaam; en' dijn' brand-offer-werken
 will hij tot afzen branden. Selah.

5 Hij will dij naar dijn hert gerijven;
 volvoer all dijnen raad.
 6 Wij sullen vrolickeijd bedrijven
 in dijne heyl-[genaad'] /
 wij sullen onsen God ter eeren
 het vendel houden staan:
 de Heere will all dijn begeeren
 ten vollen toe versaa'n.

7 Nu weet ik dat God sijnen koning
 wel fall verhoeden [voord];
 en dat hij hem van uit de ^ woning
 sijns heiligtomx verhoort:
 thenij sijner rechterhand [is kragtig].
 8 De dese [verhoobaerden]
 op wagens/ and're [sijn te prachtig].
 op [cuijtersende] paerden;

Maar wij gedenken aan den naame
 van onsen God [en'] Heer.
 9 De dese sijn gestruykeld) t'same']
 ook vielen sij daar ne'er;
 maar staande sijn wij noch gebleven/
 wij bleven staand' [in't midden].
 Helpt Heer/ de koning fall ons even
 verhooren/ als wij bidden,

¹ gesalstden. ² hemel.

2 O Heer in dijne sterkte soll de koning
 sich verhuegen: oock soll hij sich verbuegen
 in dijnen heyl: niet blij geschall! **3** Sijns
 herten lust en grond hebt gy hem toch
 verjond;

Het geen sijn mond voor uitspraak' seijd
 hebt gy nooit afgesleggen. Selah.

4 Ja komt hem voor met segen
 ver [gunstige] weldadigheijd;
 gij kroon't sijn hoofd [ten toon]
 met een sijn goude kroon'.

5 Om' tleven heeft hij dij gebe'en/
 en' een langduriig leven
 hebt gy hem ook gegeven/
 tot aller eeuwen eeuwighe'en
6 Seer groot is sijn eer
 mits dijnen heyl o Heer]:

Ook sult gij hem met majesteyt
 en' heerlickheyd bekleeden.

7 Gij sult hem toebereeden
ten segen in der eeuwigheijd ;
en mito dijns wesens schijn
in vreugd doen vollich sijn.

8 Op God is't dat de koning staat;
en hij en fall niet sneven
[als hij sich fall begever]
in 'salderhoogsten heijl-genaad'.
9 All' dijn' vijanden fall
dijn' hand wel binden/ [all].

Dijn' hater's fall dijn' rechter hand
wel binden. 10 Gij sult maken
dat s' als vier-obens blaken
als nu dijn' aanschijn toornig brand;
de Heer fall hen [met een]
in sijnen toorn vertre'en ;

Ook false t' vier verteren t'saam,
11 Haar vrucht van uit der aerden
sult gij tot niet doen werden;
uit 's menzen kind'ren haare stam'.
12 Om datse [hier dus] woe'u
om dij [Heer] quaad te doen:

Gedachten hebben sij gedacht/
[doch] kunnen [mij] niet [vellen].
13 Ten doel sult ghijsse stellen;
gij sult [de pylen dijner kragt]
op dijne peers' bere'en
recht op haar backhuijs he'en.

14 Och wilt in dijne sterke dij
verheffen Heer [der heeren];

wij sullen [dij ter eer]en
hier] singen [Heer] ook sullen wij
sal' dese [dijne kragt]
los-singen [dag en' nacht].

z seer.

3.

² Mijn God / mijn God / waarom so-
iset toch dat gij mij hebt [so ganz] verla-
ten [och?] verr'sijnde [verr'] van mij-
ner hulpe [noch] / en' bjal-geklachten.

3 Mijn God kroup 'sdaags / gij and-
woord niet : bij nachten ben ik niet
still. 4 Gij sijt de heyl'g [in kragten],
die Psreis loff bewoont. 5 Ons' vaders
wachr'den in hoop' op dij.

Sij

5 Sij hebben t' saam in hoop' gewacht/ en' gij
hebt hen verlost [gij maakte se ganz vñ].
6 Tot dij [o God/ tot dij] so schreijden sij/
en' sijn ontsleghen:
sij hebben vast gehoopt op 'dijnen segen/
noch' werden oijt beschaamd. 7 Ik daaren-
tegen
ben maar een wozui/ en' geen man: [aller we-
der menzen snaad:] (gen)

8 En onder 't volk veracht [in desen staat].
8 Ali' die mij sien bespotten mijn [gelaat]: P. 4.
elk treckt de lipp'/ elk schudd den kopp [nijt
en' gaan dus klagen;] (haat)

9 De dese heeft sich aan den Heer gedraghen/
bij help' hem [nu]: hij ruck' hem uijt dees'
plagen]/
Want hij heeft hem niet een goed welbehagen
[so seer] gesocht.

10 Doch gij[sijt die] mij uijt den buijke toogt;
die mijne hoop' aan 's moeder borsten wrocht.

11 Door dij he ik [ter waereld] voordg' brogt
uijt der baarmoeder;

gij sijt mijn God vā'tlijf aan mijner moeder:

12 Waakt dij niet verr van mij [Heer naakt
wat spoeder]/

Want mij naakt angst: en' [daar is] geen behoe-
[die mij bevijdt'] (der)

13. Deel' stiere [Heer] omringē mij [te strijd]:
[ook] is 't gestiert van Basan om mijn sijd'.

14 'Tspermuylt op mij: 't hvult met cē leeuwis
op roos verbeten, (gekrijt/

15 'Eben

15 'Iben dryvend weg als water afgebleten;
't gebeent' is mij all' tsaam van een gereten:
2 'thert is als wasz: so als het afgesleten
in 't lichaam smelt.

16 Dorr als ee' scherfligt mijne kragt geveld/
so dat myn tong' mij aan 't gehemelt swelt;
tot stoff des doods hebt gy mij nu gesteld
[en' schier verlonden].

17 Want ik wozd [hier] rondom omringd vā
honden/
der boosen schaar die komt mij[nu] omrande:
die handen [beijd' en' voeten mij doorwonden
3 geen leeuw so stout.

18 So dat ik licht mijn beend'ren tellen soud:
si schouwert aan/ si hebben mij doorschoud.

19 Gy deylen mijn gewaad; en' werpen[boud]
tlot op mijn kleeren.

20 En maak dy toch niet verr' gy Heer [der
heeren]:

(ren:
gy myne kragt/ wilt t'mijner hulp haast hee-

21 gy siel van 't swaerd; en' myne eensaam
bij van 't hondspoot. (weren

22 Behoed myn [Heer] van 'gleubien mynl
[en' stroet];

voor hoornē ook [daar mede] d'eenhoorn [stroet]
[en'] andwoord mij. 23 'ksall dijnen naam [o

4 den broed'ren pzechen; [God]
ik soll dyn lof in der gemeent ontsteken.

3 P. 24 Gy die God uzeest [hom't] willet hem lof
4 i spzechen/

gij

gij Jakops saad [wilt geen van] alk [ontbreke-
bewijst hem eer]: (ken

Gij P'sr'els saad vreest u toch voor den
Heer.

25 Hij smaadde noijt / hij hadde noijt afkeer
[nooit tegenheijd] van des verdrukten + seer
[en] + ned'righeide/
[so dat] hij noijt sijn aanschijn af en scheiđde;
doch hoorde hem/wanneer hij tot he schreiđe.

26 Van dij [so soll] mijn roem in een ver-
gemeent [opgaan]: (spreiđe

'Isall mijn beloft' voldoen ten overstaan
van alle die hem weesen [nu voordaan].

27 Het arme volk soll eten/ en versaa'n
sich daar beneven;
elk die God soukt/ die sal hem eere geven:
uw herte soll voor eeuwelicken leven.

28 Elk aerdrisks eijnd salt huegen/ en bege-
sich tot den Heer: (ven

Der heiđnen stam' buijg dan tsaam voor
hem ne'er. (Heer)

29 Want 't rijk dat komt den Heere toe [den
hij soll op alk de heiđnen sijn eer
en' magt uit-meten.

30 Ook sullen alk de vett' op aerden eten/
en' voet-wall doen: die int stoff sijn geseten
die sullen t' saam ne'er buijgen / * die[te weten]
sich niet kan voen.

31 [Haar] af-komst fall hem dienst [en' eere]
doen; van

van staamu' tot stamme woryd[dese vrede-soen]
den Heer' verteld. 32 Sij sullen komē[spoe'n/
elk soll toetreden/] en' doen verhaal van sijn' gerechtigheden;
voor[all] het volk geboortig [hier beneden] /
als dat hij['t nu door desen soen der vreden
all] heeft volbracht.

1 dij. 2 mijn. 3 als een leeuw. 4 mijnen. 5 hem.
6 heerzen.

De XXXII. Psalm.

3.

Het is de Heer/die mij voed als ee herder/
[so dat] mij niets en soll ontbreken[verder].
2 Hij legert mij op groen-begraafde weyde:
hij gaat mij langs 't stilvloeiend water leide.
3 Bekoert mijn' siel': [en'] voert mij[uit ge-
naden] om sijns naams will/ [hier] op de
rechte paden.

4 Of ik alschoon [hier] wandelde [veneden]
uit schaadtal des doods / en' dood'lickhe-
den] /
ken vrees geen quaad / want gij zijt ' mij goed-
davig:
dijn stock en' staff / die troosten mij [gestadig].
5 Gij sult voor mij de tafel vaerdig houwen,
in tegenstand van [all'] die mij benouwen:

Gij hebt mijn hoofd met salf gesalfd [ten
goeden] /
mijn beker fall ten volle overvloeden.
6 Genaad en' gunst die sullen daar benevens
mij volgen all de dagen mijnes lebens:
en' boven dien fall ik in 'thuijs des Heeren
voor lange wyl gerustelick verkeeren,
1 met mij.

De XXV. Psalm.

5.

D Es Heeren [is] het aerdrijks-dal / haar'
volheind: 's waerelds rond / en [all'] die
[sich]daar in woonachtig [voeden]. 2 Want
hij heeft selfs [dit grondgewicht] op [all'] de
meeren

meeren gegrondsticht; en' vast gemaakt
op [t'dryst] der vloeden.

3 Wie fall tot Godes berg opgaan?
en' op sijn' heyl'ge plaatze staan?

4 Die reijn van handen[is all vozen]/
hij die sijn hert gesuijverd heeft/
sijn' siel' tot ijl'heijd niet begeest;
noch' op bedrog en heeft geswozen.

5 Ook fall hij segen van den Heer/
ja van den God sijns heyls [en' eer]
fall hij gerechtigheid ontfangen.

6 So sijnse die[naar sijn gebod]
hem souken; die o Jakops[God]
dijn aanschijn souken[met verlangen]/Selah.

7 Gij poorten heff't op uw' hoofden op/
heff't u eeuwdueren in den topp;
een heerlick koning fall intrijden.

8 Wie[is] dees koning voll van eer?
[Het is] een sterl' een magtig Heer;
een Heer[die] magtig[is] in 't strijden.

9 Gij poorten heff't uw' hoofden op;
heff't u eeuwdueren in den topp;
een heerlick koning fall intreden.

10 Wie[is] dees koning voll van eer?
de Heere der heerscharen [Heer]/
die koning [aller] heerlichkeitden/ Selah.

4.

K ^Heß tot dij mijn' siel' op Heere. 2 O A

mijn God ik vertrouw op dij / dat ik niet B

beschaamd we'er keere; noch mijn vijand

mijns verblyf. 3 Och en worden geen' C

beschaamd/ van die all die op dij wachten:

schaamzood worden sij/[voll schaam] * die

haar trouw lichtvaerdig achten.

4 Kond mij dijnen weg [en' seden]; D
Heere leert mij dijne pa'sn.

5 Doet mij in dijn' waarheid treden/
leert mij [dijne leer bei stian]: E

want de God mijns heyls sijt gij:
'tig op dij dat ik staag wachte.

6 Heer dijn' heylgenaad' koom dij/
dijne guast [koom] in gedachte. F

7 Want sij [sijn] van eeuwigheden.
[Heelt] de sonden mijner juegd/ G

C

denk

Denkt niet aan mijn overtreden/
 [maar] gedenk mijns in dijn' ² duegds;
 dat om dijne goedheijd Heer.
 S God, [is] vroom en goedertieren;
 dies fall hij de sondaars [we'er]
 op den [rechten] weg he'en stieren.

I 9 Hij fall in gerechtighede
 de sachtmoeidge doen gaan;
 en' de goedertier' ne mede
 leeren sijnen weg [verstaan].

K 10 Gunst en' waarheijd [sijn de grond
 p. 6. van] all' tsaam des Heeren wegen/
 voorz de geen' die sijn verbond
 ende sijn' oorkonden plegen.

L 11 Heer vergeeft mij mijne sonden;
 om dijns naams will [alder neest];
 want sij [sijn] seer veel [bevonden].

M 12 Wie is t die den Heere vreest?
 wat weg dat hij kiesen moet/
 daar van fall hij hem verwitten.

N 13 Sijne siele blijft in 'tgoed;
 en' sijn saad fall d'aerd' besitten.

O 14 De verborghenheid des Heeren
 [is] voor hun die hem ontzien;
 sijn verbond om hem te leeren
 [wat] de kennissz' / [sij van dien].

P 15 Mijne oogen [ullen noch]
 stedes tot den Heere [strecken];
 mijne voeten fall hij doch
 selfs noch uit het nette trekken.

De XXVI. Psalm.

- 16 Siet mij aan/ sijt mij genadig:
mies ik eensaam ben / en' erm. P
- 17 [Tis] mijns herten angst [die stadig]
om mij sweest met groot geswerm;
Helpt mij uyt all' mijnen druck. Q
- 18 Siet aan mijne sinert [en' wonden]/
mijn kattijvig ongeluck:
en' vergeest [mij] all' mijn' sonden. R
- 19 Siet op mijne wederstryders
die doch sterk sijn boven maat:
ook so haten sij mij [wijders]
inet een" wredelichen haat. S
- 20 Hoed mijn' siel/ en' helpt mij [noch];
laat mij geene schand' we'rvaren/
Want op dij vertrouw ik toch. T
- 21 'Tslecht en' trecht soll mij bewaren;
Want op dij [is't dat] ik wachte. V
- 22 [Komt] o God verlost [inet een
ruck] doch Israels [geslachte]
uyt all syne bangighe'en. W
- 1 den ganzen dag. 2 barmhertigheijd.

De XXVI. Psalm.

5.

O Heere doet mij recht/ want [siet]
ik wand'le [slechte] in vromigheijd [vry]
C 2 van

 van bedrog] : 'k vertrouw mij op den Heere
 dies wank ik nu mermecre. 2 Bepproust
 mij Heer / behoozt mij toch :

3 Doorschoukt [van bij/van verd]
mijn' nieren en' mijn hert.

3 Want dijne onfermheitighe'en
[staan steeds] voor mijnen oogen;
en' ik soll [naar vermogen]
in dijne waarheid sedig tre'en.

4 'Ken hebbe niet verkeerd
met luijden [hier op aerd]
die vals^z sijn en' bedriegelick:
en' ik en soll niet wand'len
met die bedecht'lick hand'len.

5 Ter boosen t'samen-komst haat ik:

So dat ik bij of' mit
de boose niet en sitt.

^{p.7.} 6 Dies ik mijn' hand in ontschuld was^z/
en' treed om dijn' outaaren
o Heer. 7 Om t' openbaren
het geen bij mij beleden was/

Op dat ik all' te maal
dijn' wonderen verhaal.

8 'K beminn de woon dijns huys o Heer/
eif

en van gelijken mede
de plaatze der woonstede
van dijnē heerlichheid [en eer'].

9 Raap mijn' stel niet te hoop
met [dese] sondaars op;
[dat gij] mijr leven niet [en kreuk']
met die bloedgierig [jagen].

10 De hand voll listen [dragen]
de rechterhand voll van geschenk.

11 Doch ik fall [hier bene'en]
in onbedekteheid tre'en:
Help mij / ontferm dij mijns [gering];
12 Mijn voet bleef staan op't essen;
ik fall den Heer verheffen
uit midden der vergadering.

* segenen.

De XXXII. Psalm.

3.

G od [is] mijn licht / mijn heyl ook daar be-
neveng / voor wien soud ik [schrikmoedig]
vreesen toch? de Heer [die is] de sterke mij-
neg levens / voor wien soud ik [vrees-
moedig]

moedig] schricken noch? 2 De boose mij
 nu sijn' al ingetreeen om met mijn vleesz
 sich t' een' maal te versaa'n/ mijn' vijanden
 en die mij wederstaan/ sijn selfs gestruykt/
 sy vielen selfs daar he'en.

3 Ef nu al-schoon een leger mij in 't ronde
 om legerd hadd/ mijn hert en vreesde niet:
 of schoon een kriigg nu tegens mij ontstonde/
 hier op sond ik mij ganz vertrouwen [siet].
 4 Een ding hebb ik van [God] den Heer ver-
 dat fall ik noch versouke [even staag/ (socht:
 dat is] dat ik [voorts] all mijn lebendaag
 [hier] in het huys des Heeren wonen mogt.

Op dat ik mogt Gods lustbaarheid be-
 schouwen/

en' sijn paleijs aandachtelick doortien.
 5 Want ui sijn' hutt fall hij mij schuyled hou-
 ter booser tyd: hij fall mij boven dien (wen/
 in' theijmelick) van sijne tent behoe'en/
 die op een' rotz' mij dan verheffen fall.

6 Nu fall mij ahoofd verhoogd sijn boven[all]
 die rondom mij [als] mijn' vijanden [woe'n]/
 • fall

I fall in dijn' hutt juich-offers gaan ont-
steken:

6 I fall den Heer los-singen met gesang.

7 Heer hoozt mijn' stemme/ ik hebb geschreijd
[met smeecken]/

doet mij genaad/ verhoozt mij toch [eer lang].

8 Dat gij [tot ons] souk't toch mijn aan-
schijn/ segt/
[dat truygt] mijn hert; dijn aanschijn souk ik

Heer.

9 Verbergt voor mij dijn aanschijn nimmer-
meer/
verstoot [mij] niet in toorn [mij] dijnen knecht.

Gij syt mijn' hulp'; en wilt mij niet verstecken/
o God myns heyls/ noch' en verlaat mij niet.

10 Of vader mij en' moeder schoon besweken;
so fall de Heer mij toch opnemien [siet].

11 Maakt Heeres maakt mij dijnē weg bewust/
en' leijd mij toch [hier] op de rechte baan/
ten opficht [Heer] van die wederstaan.

12 En levert mij niet in myns vjands lust;

Want tegens mij staan vele valz' oorkonden/
en' een die niet en snoekt dan overlast.

13 Dees' hadden mij wel t'eenemaal ver-
sionden]

indien ik niet [volstandelicken vass]
en hadd geloost des Heeren goedheijd noch
op taerdterijk der levenden te sien.

14 Wacht op den Heer; sterke dij/ dat hij mit
dien

dijn herte sterke; wacht op den Heere toch.

6.

Tot dij Heer' komt mijn' stemmi' op
 slijgen/ mijn' rotz' en wilt voor mij niet
 swijgen / en sijt voor mij niet souder spre-
 ken; ik mogte worden vergeleken bij die
 ten kijle neder-tre'en. 2 Aarhoort de
 stemmi' van mijn geween/

Wanneer ik tot dij schrijf [en' spreke];
 en' mijne handen opwars steke
 tot dijne heil'ge spraak-vertrekken;
 3 Wilt mij niet niet de hooce trekken/
 nocht' ook niet hun die [stedes aan
 hier] ongerechtigheid begaan/

Die dreed' met haaren naasten spreken;
 [daar sij] in thert voll boosheijd [steken]:
 4 Wilt hun toch naar haar werck betoonen,
 en' naar 't quaad haarer daaden loonen/
 doet hun naar haarer hand' bedrog:
 beloont hun haar' belooning' toch.

5 Ver-

5 Vermids sij op deg Heeren werken
door onverstand niet eens en merken/
nocht op 't doen sijner handen [schouwen]/
hy salze breken/ en niet bouwen.

6 Gesegend sij de Heer; die [voord]
de stemm' mijns smeekens heeft verhoord.

7 God [is] mijn kragt/ mijn schild/ [mijn
scherrem];
mijn hert verhoopt op ² sijnen errem/
geholpen werd ik ook mits desen/
dit deed mijn herte vrolich wesen:
ook soll ik hem [mijn leven lang]
belijden met mijn los-gesang.

8 De Heer [is] hun haer' sterclit [in magte];
en sijns gesalfden heiyl in kragte.

9 Bewaart dijn volk toch [allerwegen];
Geest dijner erve dijnen segen:
en weijds [als schaapen dijner weijd']/
verheftse toch in eeuwigheyd.

¹ roup ik. ² werk. ³ hem.

De XXIX. Psalm.

52

V

Oysten kind'zen biedt den Heer: biedt
den Heere magt en eer. 2 Wiedet toch
 dey

 den Heer [all 'tsaam] 'tlof en eer van sijnen
 naam: buyg't u voor den Heere [weder]
 in [seer] heilige zierzel neder. 3 's Heeren
 stemm' is op de waa[r]en ' Gods macht
 doet den donder klaat[ren].

- 4 'Tis God die op waat[ren] [druiszt].
- 4 'Tis God's stemm' die krachtig ruijszt:
'tis God's stemm' die heerlich gaat.
- 5 'Tis God's stemm' die zeedzen slaat/
ja ook Libangs zederboomen
heest de Heere weg genomen.
- 6 En' hij weetse so te dwingen
dat sij als een kalf opspijngen:

Lisan/ ende Siron [sprong]
even als teenhoornen-jong.

- 7 Ja des Heeren stem-geluÿd
houwt'er vlammen viers ook uit.
- 8 's Heeren stemm' soll de woestijns
beven doen van barens pijne :
[ja] de Heere [der heerscharen]
doet het woechte kades baren,

9 's Heere

9 's Heeren stemm' [is't die in spoed
ook] de hinden kalven doet/
Ja de boszen heefts' ontboot:
doch spreekt ijder [kleijn en' groot]
Heim in sijnen tempel eere.

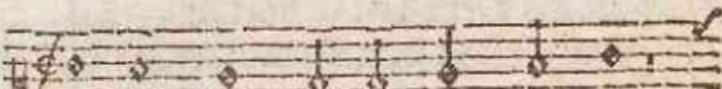
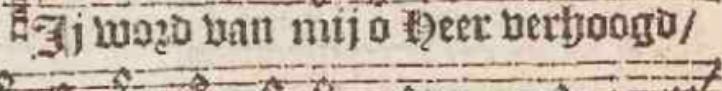
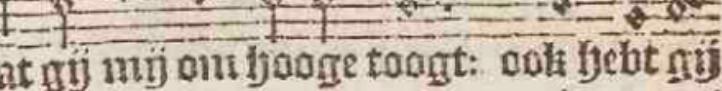
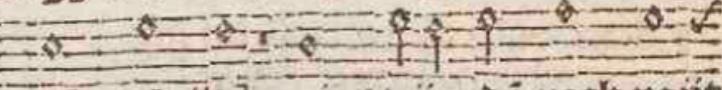
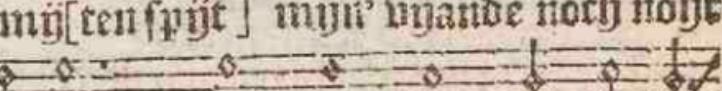
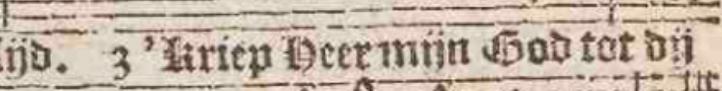
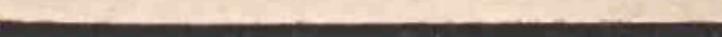
10 Op den sond-vloed sitt de Heerez
Ja de Heer sitt eeuwig/ even
als een Koning [hoog verheven].

11 Sijnen volke fall de Heer
sterkste geven [meer en' meer]:
[ja] God fall sijn volk [ook meed]
segenen in [vriegd en'] vreed.

de God der heerlickheid.

De XXX. Psalm.

4.

2 G

 <img alt="Continuation of musical notation for

4 Gij maakt Heer dat mijn siel [we'erom]
van uit der hellen op-wars klomme:
gij hebt mij lebend' op gehaald
daar ik ten kuijle was gedaald.
5 Will't toch den Heere [sonderlingen]
gij syne gunstgenooten siugen/

Vier't syne heyl'ge huegenisz'.

6 'Tis weynig dat hij toornig is/
het leven staat in sijn bevel:
t'geween vernacht des avonds wel/
doch 'smorgens [word] de vryegd[ontloken].
P.4. 7 Ik hebbo in myne rust gesproken:

'Kem soll niet wanken nimmermeer.

8 Gij hebt naar sijn' geliefd o Heer/
de sterkt' op mynen berg gesticht:
ik schick borgt gij sijn aangesicht.
9 Tot sijn Heer soll ik roupen [spreken]/
ja/ [dus] soll ik den Heere sneeken:

10 Wat voordeel iszer aan myn bloed;
so ik ten grabe dalen moet?
sall 't stoff dij ook behyden gaan?
sall 't sijn waارheid ook verslaan?
11 Hoort Heer / en' wilt dij mijns ontfermen?
Heer wilt mij als een' hulp' beschermen.

12 Gij keerd' in danzen myn gelween:
gij schuerde mynen sack van een/
omgorde mij met t'vriegden-[lied].
13 Mijn' eer sing dij/ noch' swijge niet:
o Heer mijn God tot allen tijden
sall ik dij labende behyden.

4

2 O p dij Heer stell ik mijn vertrouwen/
 op dat ik nimmermeer beschaamd sij :
 Wilt mij [Heer] in dijn' gerechtigheid
 behouwen. 3 Wilt mij dijn' oore bidden/
 en haastelick bezijden ;

Sijt mij tot eene rotz in kragte
 tot een vast huijs-gebouw/
 daer in ik mij behouw.

4 Gij [sijt] toch mijne rotz / en' wachte/
 wilt om dijns naams [verbzeijden]
 mij leijden / en' geleijden.

5 Trechit mij uijt 't nett 'twelst' mijn' bijan-
 den
 verbergen mij [ten spijt];
 mits gij mijn' sterkte [sijt].

6 'Kbeveel mijn' geest in dijne handen/
 gij hielpt mij [uijt gevaar heijd]
 o Heer / gij God der waarheijd.

7 Die ijd'le ijdelhe'en flaan gade
 die haat ik [meer en' meer];

doch

doch ik hoop op den Heer.

8 **P.** 'Ksall mij in dijne heylgenade
verhuegen/ en' verblijden/
Want gij [Heer] siet mijn lijden:

Gij quaant mijnen siel in angst, ontmoeten.

9 **H**ocht hebt mij oijt verpand
in mijnes vijands hand:
op truijme stelde gij mijn voeten.

10 **O**ntfermt mijns [eer lange]
O Heer, want mij is bange:

Mijn oog verdroogt van ongenuchten,
mijn siel, mijn buijk, [mijn hert]/

11 Mijn leven [sij] van smert/
in myn jaaren neinen af van suchten:
mijn kraught vervalt ten gronde
door smarte mijner sonden/

'T gebeent' is voll van buyl ellenden,

12 **I**k ben mijns vijands smaad/
en' mijner buijzen haat/
een schrick selfs mijnen welbekendest;
[so dat] op straat, de lieden
mij siende/van mij vlieden,

13 Als dood word ik uijt 'thert vergeten/
als een verdoxben pott.

14 Want ik hoor veler spott/
de schrick [heeft mij] allom [beseten]
dewijle sij [met lagen]
tsaam over mij raadslagen,

en'

[Eer] mijne siel' ten roof bespij'den.
 15 Doch Heer ik hoop op dij:
 ik segg/ mijn God [sijt] gij.
 16 In dijne hand [staan] mijne tijden,
 verlost mij uit de handen
 van mijne [dood-]vijanden/

Van alle t'saam] die mij benouwen.
 17 Send' richt dijns aanschijns [Heer] /
 op dijnen dienaar ne'er:
 wilt mij door bijne gunst behouwen.
 18 Isall Heer niet schaamrood treden/
 want 'k heb dij aangebeden:

De boose sullen t'schande kommen;
 versmachten in het graf.

19 [Ook] sullen [van nu af]
 de liegen-lippen ganz verstoornen/
 die op de vroom' [ontstekken]
 hard/ trotz/ en' schimpig spreken.

20 Hoe † heel en' † groot sijn dijne goeden,
 die gij opsluit voor dien
 die mij in vrees ontzien/
 hun/ die in hope tot mij spoeden
 hebt gij die doen betoogen:
 voor smenzen kind'ren ooger!

21 Gij sultse heijmelick beschutten,
 in 'theijm dijns aanschijns [thans]
 voor 't onbestrijc' des mans/
 verstecken sult gij hen in hutten
 [ook] voor den twist der tongen.
 22 Den Heer sij lof gesongen;

P. 4

Van

Van dat hij mij so wonderbaarlick
sijn' goede gunst' uijt-meet
in eene vaste steed.

23 In haastighied sprak ik [beswaarlick/
nu] ben ik van 'taanschouwen
4 dijns aanschijns afgehouwen;

Maar gij voorwaer hebt 5 niet verstoeten.
de stemme mijner beed/
wanneer ik tot u kreet.

24 Hebb't God lief all' sijn' gunst-genooten/
de Heere [van daar boven]
behoed all' die gelooven/

Hij die ten overschet vergellet
hem die sich[onverzaagd]
so opgeblazen d'gaagt.

25 Gij die op God uw' hope stellet
sterkt u/ en' [gij sul't merken
dat] hij uw hert soll sterken.

1 vest. 2 sij. 3 erkennen. 4 dijner oogen.
5 verhoord.

De XXXII. Psalm.

3

VV El salig is[de menz] dien[in dit leue].

2 de sond' bedeckt/ 1 de misdaad is vergeven.
2 Wel

2 Wel salig is de menz dien [God] de Heer
 v'ong'rechtighejd niet toe en rekent [meer];
 en in wiens geest [geen list schuilt] geen be-
 drieven. 3 'T gebeent werd mij verouderd
 van t' verswijgen: in mijn † gevallen en'
 daaglicks † huylgebaar. 4 Want dag en'
 nacht viel mij dijn' hand te swaar:

5 In somer droogt' werd all mijn sapp ver-
 slonden/ Selah.
 5 [Doch naderhand] bekend' ik dij mijn'
 sonden/
 noch' deckte [Heer] mijn' ongerechtighejd.
 ik fall den Heer' [den Heer'] / hebb ik geseyd/
 mijn overtre'en belijden [in den gronde]:
 en' gij vergaast de misdaad mijner sode/Selah.
 6 Elk gunst-genoot fall dij van bidden wiss/
 [de wijl'] het tijd om [dij] te binden [is]:

Sulks of al-schoon de watervloe'n dooza-
 ken/ so

so sullen sij den desen niet genaken.

^{v. 1} 7 Gij sijt mijn scherf: voor angst ¹ sijt gij
mijn wall:

die mij omringt met vrolijk heyl-geschall/
Selah.

8 'ksall dij [o menz nu] doen verstaan/en' lee-
ren.

hoe dat gij sult [hier] op den weg verkeeren:
'ksall niet mijn oog bij ² leiden [hier op aerde].

9 Dat gij [dan] niet en sijt gelijk een paerd/
Gelijk een muyl/ ganz ijdel van verstande.

Wiens muyl men snoert met rouw gebitt en'
bande/

op dat hij bij niet all te na en kom'.

10 Den boosen naakt veel drukk ¹ en' smert
[alsoen]/

doch die in hoop' dē Heer' vertrouwt/om desen

sall [s'Heeren heyl/ en' Godes] gunste wesen.

11 Gij vrouwe weest in God verhuegd / ver-
blijd/

en' juichet all' die vroont van herten sijt.

¹ bewaart gij mij. ² raad geven.

De XXXIII. Psalm.

3.

¹ VV Ill't vrolick in den Heere singen
gij vrooni-oprecht [all' gelijk]; 'tlof [is]
vell

den vromen [sonderlingē] † bevallig † soet
 en † zierelyk. 2 Loof't den Heer met
 fluyten; lovet hem met luyten [slaat] de
 harpe [slaat] 3 Willt hem 't nieu-lied sin-
 gen; 't juich-geschreij voorbijrigen aerdig
 op de maat.

4 Want oprecht [is] 't woord van den Heere;
 in trouw [word] all sijn werk [beleyd].
 5 Recht en gericht bemint hij seere;
 daerd' is voll van Gods goedighejd.

6 Voor het woord des Heeren
 werde [t'sijner eer] hemels pleijn [terstond];
 van gelijken [waren]
 alle haer' heerscharen
 door den geest sijns mond.

7 De wateren [als ingebonden]
 heeft hij in see te hoop vergaard;
 en stelt de diepte der afgronden
 als in schat-kelders [wel bewaard].

8 'Taeerdrift

8 Taerdrijk moet [mits desen]
voor den Heere vrezen;
dat 'tganz' awaerelds' rond
voor hem schrikke verde.

9 Want hij sprak/ en 'werde;
hij beval/ en 't stond.

10 De Heere maakt [door sijne kragten]
den raad der heijd'nen vruchtelooſ; 3
verniet der volkeren gedachten.

11 Des Heeren raad bestaat altoogs/
ſijns gemoeids gedachten
gaan tot all' geslachten.

12 Wel den volke [tſaam]
'twelk God heeft ten Heere;
'twolk dat hij [ter eere]
tot sijn' erve nam.

¶ 13 De Peer quam uijt den hemelschouwe;
ſag op all' ſmenzen kind'ren he'en.

14 Hij sag van uijt ſijns troons - gebouwen;
op all' die taerdrijk [hier] betre'en.

15 Die hun thert voamt tſamen;
ſiet doch all' te samen
haare wercken an.

16 Geen; vor ſt[so erbaren]
die door groot heerscharen
ſich behouden kan;

Geen held ontkomt et door veel sterkte.

17 'T paerd liegt als het behouden kost/
en noijt en heeft et [datmen merkte]
door sijne groote kragt verlost.

18 Siet

18 Siet Gods oog fall wesen
over die hem vreesen/
die in hope [blis]
op sijc' gunste sweben.
19 Op dat hij haar leven
van de dood bevrij;

373

- Om hem in hongers-nood te hueden,
20 Op God wacht onsse siel [in vreugd;]
hij is ons schild/ om ons te hoeden.
21 Dies is ons hert in hem verhugd;
wij vertrouwen [t'same']
sijnen heyl'gen naame.
22 Dijne gunst' sij [dan]
over ons o Heere;
even also seere
als wij op dij staan.

¹ de zijter. ² inwoonders. ³ woninge. ⁴ koning.

De XXXIV. Psalm.

3+

1 Ma fall tot allen stond den Heere loben
over all]; [so dat] sijn los mij altoos [sal
bij-blissen] in den mond. 3 Mijn' siele
fall [met vlijt] sich in den Heer veroeinen
gaan

gaan; 'tsachtnoedig volk soll dit verstaan
En' wesen seer verblyd:

C 4 Maakt met mij [wel bedocht]
den Heere groot; en' sijnen naam
laat ons dien toch verhoogen t'saam.

D 5 Ik hebb den Heer gesocht/
en' hij heeft mij verhoord;
verlost myt vreeselicken schijn.

E 6 Op hem so sagen sij/ en' sijn
verlicht geworden [voord]/

Haar aanschijn werd [hier door]
nooit niet beschaaend [in ewigheid].

F 7 Dees arm-bedrukte heeft gescherijd/
ook gaf de Heer gehoor;
behoede hem mits dien
van allen sijnen angst [allom].

G 8 Des Heeren engel ligt rondom/
van all' die hem ontzien.

En' helpse met der daad.

H 9 Smaakt/ siet / hoe goed de Heer toch [is];
wel-salig is de man gewiss
die sich op hem verlaat.

I 10 Vrees't toch den Heer gij all'
die hem geheiligeid sijt [van geest];
weet dat den genen die hem vrees't
ganz niets ontheken soll.

11 De leeuw lijd arremoed/
lijd honger/ [lijd veel smert' en' pijn];
doch die den Heere soukten/ sijn
in geen gebrekk van goed.

12 Kom't kind'ren / hoort na mij/
de vreesse Gods doe ik u hand.

13 Wie [is] de man die [hier gesond]
wilt leven]/ even blij];

* Die all sijn leven noch
sa gaeren goede dagen saag?

14 Bewaart dijn' tong voor 'tboose [staag]; N
dijn' lippen voch bedrog.

15 Laat tquaad/ doet 'tgoed; [bevlijt/]
en' soult de vrede jaagse naar.

16 Gods ooge neemt de vrome waar;
sijn' oogen haar gekrijt.

17 Des Heeren aanschijn [is]
op alle die het quade doen:
om van der aerden uit te roe'n
[hen en'] haar huegeniss.

18 Sij hebben [seer] geschreijd/
en' [God] de Heer heeft [dit] gehoord;
en' ook verlostte hijse voord
uit all' haar bangighejd.

19 De Heer [is] naast [en' meest]
bij die van hert gebroken sijn:
bewaarts' ook die [in waaren schijn]
verlagen sijn van geest.

20 Groot [is] des vromen smert:
daar uit dat God hem rucht [en' spaart.]

21 Die sijn gebeent all t'saam bewaart:
dat geen gebroken werd.

22 De boosheid brengt [steeds-aan]
den goddeloosen om den hals;
en' s' zouden haters fallen als
door eijge schuld vergaan.

23 De Heere die ontlaat
de siel van sijnne bieniaars [sier];
en' niemand gaat door schuld te niet
die sich op hem verlaat.

1 hooren. 2 alle mijne vreesen. 3. te spreken.

De XXXV. Psalm.

4.

T Wist toch met mijne twisters Heer;
strijd met mijn' wederstrijders [wie'er].

A 2 Grijp schuld/ en' swaerd: en' wilt oprijse

B om mij [dijn] hulpe[te bewijzen]. 3 Delt

aan de spijz/ [besett/] besluit op dat gij

mijn' vijanden stuit: spreek toch tot

mijne siel[en' segt]: Ik ben dijn † heyl
en'

Den' † saligheyd.

4 Elk soll beschaaemd / te schande gaan
van hun die na myn' siele staan;
sij sullen we'er te rugge keeren/
en' schaamrood worden ter oneeren
die op mij hebben quaad versind.

5 Sij sijn als haaff [is] voor den windt
des Heeren engel maakse matt.

6 Haar weg soll duijster sijn eir gladd;

Des Heeren engel volgse na.

7 Sij bergden 't niett voor mij te spa'-
ten kuijt: o n niets is't dat sij [draven
om] mijner siele t'onder graben.

8 [Ja selfs] soll het verderf [al reed]
hem overvallen eer hij 't weet
sijn eijgen selfs verborzen wand
dat soll hem vangen [hoe hijt spant];

Daarinne dat hij [dan ten val!]
als ten verderve vallen soll.

9 Doch soll myn' siel' in God verbreugen:
eir sich in sijnen heiyl verhuegen.

10 All mijn gebeent' soll seggen : Heer
wie [is] als gij [in magt en' eer']?
Gij maakt den arm-verdrucken wij
van die veel sterker [is] als hij;

Gij die d'arm-schamele [behoed]
van die hun overlast aandoet?

11 Getuijgen sijnder opgeresen
die valz [en' vinnig sijn van wesen]:

D

[ook]

[ook] vragen sy mij [na bescheed]
vaarvan ik niet niet all en weet.

12 Sij loonen mij het quaad voor goed/
op dat myn' siele werd verwoed.

13 'Khebb als sy waren sick [en swach]/
mij overkleed niet eenen sach/
mijn' siele niet vasten verootmoedigd :
en mijn gebed [is we'er gespoedigd]/
is we'er gekeerd in mijnen schood.

14 Gelijk niet eenen vriend/ so groot
of hij mijn broeder waer geweest
Hebb ik niet hem gewandeld [meest]/

Als een dien 'smoeders rouwe sinart/
so ging ik duyken [heel int] swart.

15 Sij waten in mijn hinken blijde/
en hebben sich versaam [ter syde]/
't gespuys stond tegens mij [gehiszt/]
vergaderd / sonder dat ik 'twist.

Sij lachten niet gespalkten kropp/
en noch en hielden sy niet op.

16 [Als die/die] in bebeijnsden [schijn]
seer schamperliche schimpers [sijn];
[so] knersten sy op haare tanden
tot mijnen spijt [tot mijner schanden].

17 Hoe siet gijt Heer so menigwerf?
rucht mijne siele uit haer verderf;
en' mijn' eensaam [uit haare hand]
uit deser jonge leeuwen [tand].

, 18 Ik fall dij Heer' [int openbaar]
belijden in een' groote schaar;

ook fall ik dij noch daarenboven
bij een seer kragtig volk hoog-loben.

19 Laat mijnen vijand uijt bedrog
met over mij verblijden toch :

[of] die mij haten sonder re'en
winkoogende [daar henentre'en].

20 Want van geen' vreed' en sprekken sij/
doch saken van bedriegerij'
die hebben sij gedacht [t'aanbaerden]
op die [hier] vredsaam [sijn] op aerden.

21 Den mond opspertende seer wijd
so seggen sij/ tot mijnen spijd:
ha/ ha; [wat mag ons toch misschie'n;]
ding ooge heeft' et all gesien.

22 Gij hebt' et all gesien o Heer/
daarom en swijgt [voordaan] niet [meer]:
Wilt dij niet verr' Heer van mij maken.

23 Staat op/wilt tot mijn recht ontwaken:
mijn God/ mijn Heer/ [leit] op mijn sejt.

24 Richt mij naar dyn gerechtigheyd
o Heer mijn God/ en' geeft dat sij
sich niet verblijden over mij.

25 Dat sij niet seggen in haar hert/
ha/ onse siel' [is buchten sinert]:
dat sij niet seggen [t'een' gen stonden]:
[nu] hebben wij hem [ganz] verlonden.

26 Maak die bescham'd / en' schaamrood
me'ed/
die sich verblijden in mijn leed:
laat schaamt' en schande die bekle'en/
die tegens mij so trozig tre'en.

27 Die in mijn recht [hier] sijn verhuegd
die sullen juichchen seer vervriegd/
en' seggen steeds : De Heer [der heeren]
sij groot gemaakt [in aller eeren]
die vrede sijn en knecht bereijt.

28 Mijn' tong' soll dijn' gerechtigheijd ;
en' dijnen roem vermelden [staag/
van tijd tot tijt/] van daag' tot daag'.

De XXXVI. Psalm.

3.

2 Des goddeloosen godloosheid spreelt
binnen in mijn hert [en' seijt:] Gods vrees
[is] uijt sijn' oogen. **3** So als hij sich
oogschijn'lick sineelt / * als aan sijn'
boosheid niets ontbreukt om haat te kon-
en toogen. **4** De re'en sijns monds sijn
list en' waan: all willens wilt hij niet ver-
staan

staan tot eenig goed te plegē. 5 Op 't bedd
 heeft hij een' hoosen sūn: hij slaat den
 goeden weg niet in; geen quaad en staat
 hem tegeen.

6 O Heer tot in den hemel [streckt]
 dijn' goede gunst; dijn' waarhejd [reickt
 om hoog] tot aan de wolken.

7 [En'] dijn' gerechtigheid heeft schijn
 van bergen Gods/ dijn' richten [sijn
 als] grondeloose kolken:
 Heer gij behoud den menz en' 't wee.

8 O God hoe overkost'lick [me'e
 sijn] dijn' barmhertigheden!
 dies sullen 's menzen kind'ren [Heer]
 tot dijner blueg'len schaad'we [we'er]
 in toeberlaat toe-treden.

9 Ten vollen worden sij verbuld
 van 't wette dijnes huijs; gij sulc
 hun drenken daar benevens
 uit dijner lustigheden bloed.

10 Bij dij is't dat men soulien moet]
 de waterborgh des lebens:
 wij sullen 't licht in dijn licht sien.

11 Verstrekkt dijn' heylgenade die
dij kennen [ende kondell];
en' dijn' gerechtigheijd [die sioom]
op [all' de gene] die [hier] vroom
van herten [sijn bevonden].

12 Dat'strotzen voet mij niet en tress';
dat'sboosen hand niet [aan en heff']
mij uit de plaatz' [te] lichten.
13 De boose liggen nu daar ne'er:
vaar liggens omgestooten [Heer]/
noch' kunnen sich oprichten.

z in sijne oegen.

De XXXVII Psalm.

5.

A E h stoort dijn niet ter sake der onvromen;
en hvert niet op die [hier] onrecht doen.
2 Dij worden toch als hoi rasz weggeno-
n en; en vallen af als kruyden ± verz-
e en' ± groen. 3 Hoopt op den Heer / wilt
'tgoede

sgoede toch na jagen : bewoont het laud/
en' wilt de waarheijd voe'n.

4 Hebt in den Heer toch all dijn welbehagen;
dijns herten lust fall hij dij doen voorwaar.

5 Wilt dijnes weegs dij aan den Heer gedragē: C
en' hoopt op hem/hij selfs maak[alles klaai].

6 Hij fall dijn recht gelijk een licht voordbrin-
gen:

en' dijn gericht gelijk [oft] middag [waار].

7 Swijgt [voor] den Heer / wacht op hem D
sondeerlingen/

en' stoort dij niet op die voorspoedig spoed
op sijnē weg ; en' pleegt verbloukte dingen.

8 Staat af van toorn / en' laat den grammen E
in oed;

en' stoort dij niet; om quaad daardoor te plegē.

9 Want thoosē volk fall word en uytgeroed;

Die op den Heer verwachten daarentegen
die sullen d'aerd beerben [van den Heer].

10 [Wacht] weijnig tijds de boos' is uijter F
wegen:

merkt op sijnē platz / men vindter hem niet
meer.

11 D'ootmoedige die sullen 't land beerben ; P 5
en' sich in vreed' verlusten eben seer.

12 De godloos soult den vromen te bedervē: G

en' knerst op hem. 13 De Heer spott sijner
[meest];

H hij siet toch dat sijn dag aan komt [van sterbe].
14 Het godloos volk heeft t'swaerd [ganz on-
bevreesd]
op die verdrukt en' arm is / uijtgetogen
en' haaren boog / om hem te doo'n / gepeesd.

Om te verslaan [all'] die [na] vroom [heijd
poogen].

15 Haar eijge swaerd fall in haarē herte gaan;
ontstucken moet [haar pijl en'] haare bogen.

I 16 Het weijng goed van eenen vromen man
^{2P 4} [is] meer der schatt dan all' der voosen goeden:
17 Want 'svoosen erm fall [God] in-stucken
slaan:

Maar doch de Heer die onderstuert den vroe-
den.

K 18 'Tis [God] de Heer die 's vromen daget
kent:

haar erf [fall hij] in eeuwigheid [behoeden].

19 Ter baoser tjd is hun geen' schād' ontrent:
in hongers tjd sijn sij versaad gebleven.

L 20 Doch 'tgodloos volk vergaat noch [op het
end] /

Als lammer vett so [sijn] God haters even;
sij sijn vergaan / als rook so gingens he'en.

M 21 De boos ontleent ook sonder we'er te geven:
medoogēd [is] de vroom / en' schenkt niet een.

22 Want die van hem gesegend [sijn in segen]
die sullen d'aerd [noch] tot haar erf betre'ien:

Maar

Maar die van hem verbloekt sijn daaren-
tegen.

die sullen [t'faam noch] worden uijt gebluszt.

23 De Heere richt des menzen gang ter degé: N
aan sijnen weg heeft hij ook sijne lust.

24 Indien hij valt men stoot hem niet om
verden:

mits hem de Heer de hand selfs onderrust.

25 Wijl was ik jong/ooki ben ik oud gewerde/ Q
doch sag nooit [dat] de vroum verlaten [lag]
noch dat sijn saad vrood bedeld' [hier op aer-
den]

26 Meddoogentlick leent hij uijt alle dag':
dies word sijn saad met segen overgoten.

27 Wijkt af van tquaad/maak dat gy tgoed p
betrach':

En' eeuwig sult gy wonen [onverdroten].

28 Want [God] de Heer heeft 'trecht lief
[ende waard]

noch en verlaat [geen van] sijn' gunst genoten:
in eeuwigheid so worden sij bewaard:
doch word het saad der boosen ganz verfondē.

29 Het aerdelyk word de vroumē aangepaard: Q
Daar sullen sij op wonen t'allen stonden. 3 P 6

30 Tis 's vroumē mond die staag vā wijsheid R
hout:

er sijne tong die fall het recht vermonden.

31 Mits hij in 'thert de wett sijns Godde
behoud]:

niet wankebaar en fall sijn voetstapp wesen.

32 De godloos is't die on dē vroumē schouwt: S

Hij soult dat hij hem ommebyeng' nits desē.

35 Doch laat de Heer hem niet in syne hand:
verwiist hem niet al word hij schoon verwesē:

T 34 Wacht op dé Heer/ [wacht op sijn onder-
stand/]

houd sijnen weg: en' hij soll dij verhoogen/
op dat gij mogt 't land erven ['t ganze land]:

De boose sult gij sien [voor dijnen oogen.
gij sultse sien] heel uitgeroerd tot niet.

V 35 Isag dat de boos' sich schick'lick ging ver-
toogent;

en' dat hij sich wijd ende bzeed op stiet
niet anders dan de groene lauwer-boomen.

36 Doch hij ging door/ en' henē was hij stiet:

Ik sochte hem/ doch hond hem niet bekome.

W 37 Leit op dé vroom'/ stiet dé oprechten aan;
de vreed' [is] toch het eijnde van den' vrome.

38 Doch sullen [all'] d'onvrome tsaam ver-
gaan;

der boosen eijnd soll ten verderbe raken.

X 39 Maar 'vrome heyl [sall] vā dé Heer[ont-
staan];

Sijn sterkt' [is hij] in tijde van nood-saken.

40 Voorwaar de Heer die soll hem [in der
daad]

behulpig sijn/ hij soll hem bij ontslaken/
en' [voorts] behoe'n voor boos' [en alle quaad]
ja [in behoed] soll hij hem salig maken;
om dat hij sich in hoop' op hem verlaat.

5.

² S^traff mij niet in dijnⁿ tozen [naar
behooren] Heer / dat gij mij niet hastij
in verbolgentijd ontwonken. 3 Want
gesonken sijn dijnⁿ pijlen diep in mij.

Dijne hand daalt [nu al weder]
op mij neder,

4 Ganz mijn vlees^z is ongesond
mits dijnⁿ tozen: tgebeent heeft mede
† rust noch † vrede
dat ten opficht mijner sond^z.

5 Want mij^r ongerechtigheden
sijn getreden
boven mijnen kopp voorwaar;
Ja sij sijn mij boden mogen
[opgetogen]/
als een lastig pack/ te swaar.

6 Stinkend^r sijn mij^r etterbuijlen
voll van buijlen;
dat om mijner dwrasheijd will^r.

7 Karomm en' sloomm ben ik geslouken/
ne'er gesonken.

met een all te groot verschill:

Heel den dag gaa ik daar heuen

[kuchen/ stenen/]

[siende] swart [van treurenisz].

8 Want voli vuijls sijn mijne dermen

mits [och ermen]

niet heels in myn blesz en is.

9 Macht loos ben ik [ne'er gesmeten]

ganz versleten:

[ja] ik' hyuil so klopt mij thert:

10 All myn wen[komt] voor dij [vlachten]:

mits myn suchten

dij/ Heer/ niet verborgen werd.

11 'Therte sweest mij gin[en] en' weber/

[op en' neder]

mijne kragt begeest mij [Heer]:

selfs ook mijner oogen klaarheijd/

in der waarheijd

sij en sijn bij mij niet meer.

12 'Esie myn vynden ende imagen

van myn plagen

Heel besijde warts af staan;

en' myn naasten verre sweven.

13 Die myn leven

sonken/ leggen lagen aan/

So dat die myn quaad besteken

qualick spreken:

staag versinnens over oed.

14 Maar hen hoor als een [doof-domme]/

als een stoume

die

De XXXVIII. Psalm.
die den mond niet open doet.

83

15 'Kben als een die [doof geboren]
niet kan horen;

in wiens mond geen we'erspraak' [is].

16 Gij Heer/ want ik op dij wachte/
sult [mijn] klagte]

Heer mijn God verhooren [wifz].

17 Want ik sprek dat geen van alle
bij gevalle
mijnent halven sich verblijf;
als mijn voeten struikelen wouden/
sij dan souden
trotzig worden over mij.

18 Want ik sta gered tot hinken
[kse de linken]
mijner smart' staag voor mij staan.

19 Als ik mijne misdaad konde/
om mijn sonde
ben ik nu innerlich belaa'n.

20 Ja [sels] mijne wederstrijdery
worden [wijders]
lebendig gesterkt [o Heer]:
ende die mijt onrecht hateu
die gelaten
noch veel meerder ende meer.

21 Die mij quaad voor goed vergelden
[die mij schelden]
sin mij tegenstrydig siet/
Overmits ik na het goede
vlijtig spoede.

22 Heere en verlaat mij niet/

¶ in hju

¶ mijn God wilt van gelijken
toch niet wijken

[wijkt] van mij [niet] all te wijd.

23 Wilt tot mijner hulp' haast keeren;
Heer [der heeren/]

[gij die] mijn verlosser [sijt].

i mijn.

De XXXIX. Psalm.

4.

I seijd: ih soll mijn' wegen gade slaan
noch mij niet mijne tong' ontgaan / 'nsal
mijnen mond vast houden in bedwang met
eenen † toom en † mijlen pjang'/ dewyl'
de boos om mij nu staat rondom. 3 Van
stille swijgen werd ik stomm/

Ik hebbe [voordes] geswegen van het goed:
en' mijne smarte werd verwoed.

4 Van binne werd mijn hert verhitt [alhier]/
in mijn gepehug ontstak een vlier:

Ik hebb geseyd met mijnen eijgen mond,
5. O Heer maakt mij mijne eynde kond/

[Dat ik] de maart van mijne dagen [kenn']:
en' wete van wat tijd ik ben.

6. Mijn' dagen brengt gij tot een handbreed
oock [is] mijn' tijd voor dij als niet: (siet/
maar ijdelheid en iisset in der daad
met ijder menz [hoe vast] hij staat/ Selah.

7. Voorwaar de menz en wandelt maar in
om niets is't datse woelend sijn: (schijn/
hij raapt en' schraapt het overhoop met all/
noch' weet niet wie het bueren soll.

8. En' nu o Heer waar op wacht ik[als noch]: p. 4
op dij verlost mijn' hope toch.

9. Maak mij van all' mijn' overtreding' vry:
brengt' godwaasen smaad niet over mij.

10. Kwerd stomm/noch' liet oijt mijne mond
om dat gijt [Heere] hadd gedaan. (opgaan:

11. Wend dijne plaag van over mij vere af:
laeswijk voor dijner handen straff.

12. Als gij den menz kastijdingen opleijt
om sijne ongerechtigheid/

so is't dat gij all sijn gewenst' [o God]
verlijten doet gelijk een' mott:

de menz en is maar ijdelheid/ merkt dit.

13. O Heer verhoort mij als ik bidd/

Laat mijn geschreiij dij toch ter ooren gaan:
en' sijt niet doof tot mijne traa'n/
Want ik een gast/een vreemdeling voor dij/
gelijk all' mijne vaders/ sij.

14. Laat van mij af/ dat ik tot sterkte wenn'
eer dat ik gaa/ en' niet meer ben.

4.

I ² Ik hebb den Heer all wachtēde gewacht:
 Ook quam hij af tot mijwars vord / en
 Heeft mijn schreijen aangehoord. ³ En
 Uijt den putt des brynszeng mij gebragt /
 Diep uijt den modderstijke: hij heeft ook
 Van gelijke op eenen vasten steen mijn
 Voeten [voor geweld] recht overeijnd ge-
 steld; en mij so he'en doen tre'eu.

4 Hij gaf mij ook 't nieuw lied in mijne mod/
 den lof-sang onsen God [ter eer].
 veel sullen't sien/ en vreesen seer:
 en op den Heer vertrouwen[t allen stond].
5 Wel dien/ die in vertrouwen
 sich aan den Heere houwen;
 en die niet om en sien.

na.

na opgeblase/ noch
na die tot valz bedrog
sich neijgen hoven dien.

6 Gij Heer / mijn God / gij hebt gemaakt
[gewisz]
dat dijner wond'ren/ dat van dijn'
gedachten t'onswars so veel' sijn
dat daar voor dij geen reek'nen aan en is :
soud ikse dan vernonden
en' sprekens uit; om konden
sijn sij mij veel te veel.

7 Geen' lust en hebt gij toch
aan offerhande/ noch'
aan offerwerk van meel.

[Maar] gij hebt mij de ooren ganz doozvoord
brandosser hebt gij niet begaerd
noch' sonden-offer [hier op aerd].

8 Doe sprak ik/siet/ik ben , hier rechtewoordt
van mij staat [daar beneven]
in 't bouk der schrift geschreven.

9 Mijn God 'tis mij een' lust
dat ik dijn' wille pleeg:
so dat dijn' wet ter deeg
diep in mijn hert [berust].

10 Ik hebbt getuijgt van dijn' rechtvaerdig- p. 4
in veel' vergaderingen/siet/ (heyd.
mijn' lippen en onthoud ik niet;
gij wet et Heer. 11 'Khebbt dijn' gerechtig-
heyd
nocht in mijn hert geloken;

'khebb

Ihebb van dijn trouw gesproken/
[ik hebb] dijn heyl [verklaard]:
dijn gunst / dijn waarheijd Heer
en heel ik nimmermeer
daar vele sijn vergaard.

12 Gij Heer onthoud mij dijne gunsten niet:
dat dijne heyl-sucht mij [toch spaar']
en' dijne waarheijd steeds bewaar!

13 Want mij omringt ontalick veel verdriet:
mijn ongerechtigheden
die hebben mij bestreden:
ken hebse niet beschoud:
sij sijn all meerder wijs
dan 'haar mijns hoofdes is/
waar dooy mij 'hert verflouwt.

14 'T gelieve dij o Heer mij te behoe'it;
Heer help mij haast. 15 So sullen noch
beschaund en' schaamrood worden toch
sij die mijn siel [hier] souken te verdoen:
sij sullen schaamrood bli jden/
die in mijn quaad verblijden,
16 Ook sullen die [uijt haat]
mij seggen ha/ha/[ha]/
verdelligd worden [draa]
tot loon van haaren snaad.

17 Elk die dij soukt soll in dij seer verblijd
en' wrolick sijn/ dat die dijn heyl
beninnen seggen / sonder feijl/
De Heere sij verheven verr' en' wijd.

18 Ik ben bedrukt/ en' errem/
doch soll de Heer [och errem]

De XLI. Psalm.

91

om mij noch denken [siet]:
 Gij [die] mijn hulp [altijd]
 en' mijn verloszer [sijt]:
 Mijn God vertoef toch niet.

¹ gekomen, ². altijd.

De XLI. Psalm.

3.

² **VV** El hem die [hier] goed arn sis:
 God hevijd hem in den voosen tijd. 3 De
 Heer will hem bewaren/ en' [ten goe'n] in't
 leven [lang] behoe'n; groot in geluck en'
 salig van gelijk sy hij op 'taerdterijk: dat
 gjij hem toch niet overgeest [te pand] in
 sijnēs vijanda's hand.

4 De Heer sij hem een stuenzel] t'eenemaal]
 op 't wedde sijner quaal':
sijn

sijn ganze bedd hebt gy geschudd [gespreijd] in syne swaechigheijd.

5 Ik sprak: o Heer ontfermt dij mijner[noch]; geneest mijnen siele toch;
6 Ich hebb tegens dij gesondigd [in der daad]
6 Mijn vijand wenzt mij quaad:

Wanneer fall hij toch sterben? en' [te saam]
vergaan [met] sijnen naam?

7 Besoukt hij [mij] so liegt sijn [listig] hert/
hij word in 'tquaad verwerd:
hij spreektter van uijtgaand'. 8 Och momp'-
len [sy]

mijn haters over it ij;
ja over mij verdencken sij [all] 'tquaad
[het welk] mij tegen [gaat].

9 'Tboos woerd [seijt elki] is diep in hem ver-
doch fall hij die daar leijt (spreijd/
niet we'er opstaan. 10 Ja selfs mijn vrede-
op wien ik hebb gestuend/ (vruyd/
die mijn brood at / hief tegens mij [ten toog]
de verzenen om hoog.

11 Doet mij genaad' o Heer / verquicht mij
so loon ik het hun noch. (och/

12 Dijn' lust tot mij / die weet ik hier aan/
wanneer mijn vijand niet [siet]/
om mij en juicheit. 13 Ik[gaa] in vroomhejd
gy hebt mij vast doen tre'en/ (he'en):
en' mij gesteld in eeuwigheijd voor dij.

14 Dat God gesegend sij
Psraels God van nu tot immermeer:
[och] amen/ amen [Heer].

H E T

H E T T W E E D E B O U K

D E R P S A L M E N .

De XLII. Psalm.

4.

SO als thert hijgt na de beken/ hijgt
 mijn siel o God na dij. 3 Na God doest
 mijn siel [ontstekken]/ na des levens God
 [vorst sij]: wanneer soll ik komen dan en
 voor Godes aanschijn staan? 4 Mijne
 tranen sijn mijn spijsse vdaags en vnachts
 [op veler wijse]:

Als ik daagliks hoor vermanen:
 waar [is mit] dijn God. 5 Ik stort
 mijne siel uyt in mijnen [tranen]/
 als ik daarom denkend word/
 hoe ik met den hoop quam tre'en/
 doe ik niet hun sedig he'en

tot

tet aan Godes huijs quam treden
met de stemm' der urolicheden/

Met de stemm' van los-gesange/
[en] veel dansend volk [daar bij].
6 Mijne siel wat sijt gij bange/
waaron woelt gij binnen mij?
Wacht op God ik soll hem noch
lobende behijden toch:
[lobende met los-gedichte]
theijl van sijnen aangesichte.

7 Mijne siel o God [almagttig]/.
gaat sich binnen mij verlaan:
daarom ben ik dijns indachtig
al van over den Jordaan/
Hermon/ thleijn gebergt' [in't suijd].
8 [Daar] de afgroond overluijd
tot den afgroond krijt op tbrijzen
van [alb] dijne water-slijzen.

v. 3. Dijne stormen ende stroomen
sijn all' over mij gebloo'n.
9 [Doch] de Heer [is] 'sdaags [gekomen
en] heeft mij sijn gunst' geboo'n/
sijn gesang [is] mij 'snachts bij:
[ook is] het gebed [van mij]
tot mijns levens God [geweiken].
10 'Isall tot God mijn' rotze spreken;
Waaron gaat gij mijns vergeten?
waaron sweef ik aller kant
[siende] swart [van druck versleten]
onder 'slijands wzeede hand?

11 ['Tis] ter dood toe [mij een' stuert]
 alle myn gebeente duer/
 [als nu] mijne wederstrijders
 mij [aldus] beschijnen [wyders]/

Als sy mij [noch] daagliks vragen:
 [wel] dijn God [wel] waar [is] hij?
 12 Wat sijt gij mijne siel' verslagen/
 waarom woelt gij binuen mij?
 wacht op God/ ik soll hem noch
 loevende belijden toch;
 't heyl mijns aangesichts/ [mijn leven/]
 en' mijn God [is hij gebleven].

¹ gesien worden.

De XLIII. Psalm.

R   5
 Icht mij o God / bedingt mijnen sake
 voor een volk sonder medely: [maak dat] de
 man[mij niet en nahe] met [sijn] bedrog
 en' boose [wraeke]. 2 Want mijner sterke
 te God[sijt] gij/ waarom verstoet gij mij?
 Waarom

Waarom moet ik mij heren wenden
swart [siende van verslagenheit]?

mits swijands overlastig schenden?
3 Wilt mij dijn licht / dijn' waarheit senden;
die mij tot aan den berg geleijdt
van djaer heylighet:

Die mij tot binnen dijn' woonsteden
[noch] in geleijden [met gesankt].

4 Ik soll tot Godes cutaar treden/
tot God de vreugd der vrolikheden:
Ik soll God / mijn God / op harp-[geklank]
dij siagen los en dankt.

5 Wat sijt gij mijne siel verslagen/
Wat woelt gij binnen mij so seer?
Wilt dij in hoop' aan God gedragen/
Ik soll hem toch loven ¹ all' mijn' dagen:
[hij is] mijns aanschijns heyl; [mijn eer]
mijn [eenig] God [en' Heer].

¹ mijner. ² noch.

2 O God wij hoorden 't met ons' ooren:
en' onse vaders [hier te vozen] die deden

ons dijn werk verstaan / bij haaren tyd/
van oudg gedaan. 3 Gij hebt de heijdenen
verjaagd met dijne hand / en' dees doen
groeien: gij hebt de volken[hier] geplaagd/
en dese schotig op doen bloeien.

4 Want door haar swaerd is't niet gekomen
dat sij t'land hebben ingenomen/
haar erm en deed hun geen bescherm:
maar dijne rechterhand / dijn erm/
en' t'licht dijns aangesichts [voor dij] ;
gij hadd aan hen toch een beijagen.
5 Wijn koning selfs o God [sijt] gij/
Gebied dat Jakop werd ontslagen,

6 Wij sullen dooz dij ons' benijders
met hoornen stoeten: ons' bestrijders
die sullen wij [nu all' te saam]
vertreden [Heer] in dijnen naam.
7 Want op mijn' boog' vertrouw ik niet:
mijn swaerd en fall mij niet bevrijden.
8 Maar gij doet ons behouden [siet]
dooz alle die ons wederstryden.

Gij maakt ons haters ter oneere.

9 Wij roemen daagliks in den Heere/
dies sullen wij altoos [den los]

dijns naams belijden [van mi os]; Selah.

10 Nu sijt gij verr van ons getre'en/
en hebt ons schaamrood doen beswijken:
noch loopt niet onse legers he'en.

11 Gij deed ons voor den vijand wachten:

En onse haters [sijn gekomen]

die hebben't all ten bruut genomen.

12 Tot slacht-vee hebt gij ons bereydt;
en' door de heijdenen verspreydt.

13 Dijn volk verkocht gij souder baat/
so dat gij niet veroor'ren konde.

14 Gij stelt ons t'onser vijzen smaad;
tot schimp en' spott allom in 'tronde.

15 Gij maakt dat wij den heijd'nen [even
als] tot een spreekwoord [sijn gebleven];
de volken schuddeballen [bly].

16 Mijr schand [is] ganz den dag voor mij;
mijns aanschijns schaamt heeft mij bedeckt.

17 Dat om de stemm' des laster-sprekers/
dat om de stemm' die spott' lich geekt.
om 's vijands will' en' sijns selfs wrekers.

18 All 'twelk [wij] ons bejegend [weten]/
doch hebben dijner nojt vergeten;
noch' met een' trouweloosen grond
gehanteld [Heer] in dijn verbond.

2. P. 19 Ons hert heeft sich niet omgesett;
4. 1/2 nojt week ons voet van dijne wegen.

20 Of gij in 'sdraakig kuyl ons verpletten:
en met 'sdoods schaad' wie hadd omsleghen.

21 So wij nu hadden [met vooyweten]
den naam van onsen God vergeten;
en onse handen [so beblecht]
tot renen bremden God gestrekt:

22 En soud ook onse God wel niet
sulks hebben kunnen ondergronden?
want hij is't die daar kent [en siet]
der herten heijmelicke [vonden].

23 Men siet ons daagelijks om dij slachten/
so dat ons als slacht-schaapen achten.

24 Ontwaakt toch/waarom slaapt gy Heere
waakt op/ verstoet ons niet , te seer.

25 Waarom wend gy dijn aanschijn of?
vergeet ons bang / elleudig leven?

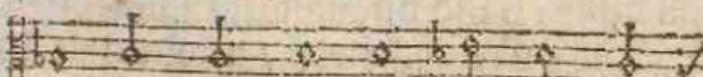
26 Want onse siel buijgt tot in 'stöff:
de buijgt wilt ons aan d'aerde kleven.

27 Waah dij toch op [o Heer der heeren
en wilt] tot onser hulpe [keeren];
† verlost † versoent ons toch [alleen]
van dijne onferinhertighe'en.

¹ geplant. ² Gode. ³ altoos.

De X L V. Psalm.

4.

2 M
ijn hert stort uijt [het sal] iet goeds
E 2 vooyd-

[voordbringen] / mijn rijn segg ik [fall

van] den Koning singen : een schrijvers

stijl [is] mijne tong' in blijt. 3 Gij die de

schoonst van 's menzen kind'ren sijt; beval-

ligheijd heest dijnē mond beregend: daarom

heest God dij eeuwelick gesegend. 4 Hangt

wij dijn swaerd aan dijnē syde [t'hans] /

o magtig held in heerlichkeit / ein glanz.

5 Ein maakt dat gij in dijn zicraat [en' klaar-
heid] (Heijd/

voorspoedig treed / rijd op het woord derwaar-
sachtmoeidighed / gerecht heijd: en' mits dien
fall dijne hand dij wonderen doen sien.

6 Dijn pijl [is] scherp / 't volk valt dij onder
haaden: (anden,

7 Sij [daalt] in thert van 'skonings [dood] vij-

7 Dijn

7 Dijn stael o God [duijt] eeuwig [vā] steeds
de staf ^{[af]:}
dijns rjks [is] een oprechte staff.

8 Gy hebt 't recht liefs/ en' haat het godlooog
wesen/

de Heer dijn God heeft dij gesalfd mits desen
met vryuegden [salf en' soeten] olij'- [vloed]
veel meer dan [hij] dijn' mitgenooten [doet].

9 Van mirre [sijn] ook alle dijne kleeden/
van aloe/ van hassja: [ghj konr treden]
nijt dijn paleijs met schoon ijvoor verzierd/
van waarmen dij in groote vryege vliert.

10 De dochters [selfs] der koningē [die houwe^r. ⁴³
sich] in de rang van dijne staet-jonkvrouwen:
de bruid sitt daer aan dijne rechter hand
in louter goud van Ophir [trijke land].

11 Hoort dochter/ siet/ en' neijgt dijn' oogen
nader:

vergeet dijn volk/ en' thuijs van dijnen vader.

12 Op dat dijn zier den koning wel gemeed:
bij [is] dijn Heer/ so valt hem dan te voet.

13 De dochter Lor fall/ met 's volks rijkste
[heeren]/

dijn aangesicht met [groot] geschenk vereeren.

14 [Siet toch hoe] strajf sich [s]konings doch-
ter houd]

inwendelick:haar kleed [is] dicht van goud.

15 In stickzel-werck [en' ziereliche tooning]
so wordse [dan] gebragt tot voor den koning:
men brengt voor dij de maagdeliens [gereed]
met haar gesleep van speel-genooten meed.

16 Men byengse daar niet vreugd en' brolicke
heden;
die tot 't paleis des konings [dan] intreden.
17 Hujt bin' een[oek] die sullen aan end' aan
als in de platz van dijne baderg staan:
tot boersten sult gij die op aerden stellen.
18 'Fasall dijnen naam van statum tot statum
verstellen:
dieg sullen [alt] de volken [te gelijk]
bij leuen [Heet] altoog, en' eeuwelyk,
rechverhand.

De X L V I Psalm.

3.

God [is] 'vertrach daar wij toetreden/
een sterkt: een hulp in angstigheden [ver-
socht en'] onderbonden meest. 3 En daar
om sijn wij niet behzeesd al heerde 'taerd-
rijk oplaus neder: al werd 't gebergt
[deoz ontwerder] in therte van de see
ver-

verboerd. 4 Haar waatren bryjsden /
omgeroerd :

Al quam 'tgebergte [daar beneben]
door haar onstuigmigheijd te beven
5 De beken van de watervlo'en
[shart die] Gods stad veel vreugd aan doeu:
het heilgdomm [der heilgheden]/
des allerhoogsten Gods woonsteden.

6 Daar God in 'tmidden bij haar [sweeft],
in bougen datse niet en heeft:

God slaatse door sijn' hulpe gade/
met rükken van den dageraad.

7 De heijd'nen maakten groot gebaar ;
de rijken voerden sich te gaar:
hij dreef sijn' stemme wijd en' verde/
so dat het aerdijk dristig werde.

8 Met ons [is] de Heer Zebaoth: P. 1.
ons hoog vertrech [is] Jakops God / Selah.

9 Kom't toch / en siet des Heeren merken;
die hij gesteld heeft [aan te merken];
hoe woest het op der aarden woed.

10 Hij die den kring ophouden doet
tot aan het uijterste der aarden/
bij die de bogen breekt / [de swaerden]/
de spijzen kieft [niet sijne hand]
de wagens niet den viere brand.

11 Zat af [spreekt hij] en' willet leeren/
als dat ik God [ben/ Heer der heeren]:
verhoogd sail ik [in glairz en schijn
selss] onder [alr] de heijd'nen sijn/
doch sail ik[noch in hooger waerden]
verheven worden [hier op aerden].

12 Met ons [is] de Heer Zchaoth:
ons hoog vertrech [is] Jakops God / Selah.

De XLVII. Psalm.

4½

V Elken all' te saam slaat de handen
t'saan: juijchet Gode [all'] met blij lof-
geschall. 3 Want de hoogst' [in eer is]
een vreeslick Heer: een groot koning
[groot] over saerdijks [schood]. 4 Die
de volken stelt onder ons [geweld]: die
de luijden [doet] onder onsen voet.

5 Hij

- 5 Hij heeft ons bereydt:
 Jakops heerlickheid
 2 Wiens liefd hem verhuegd / Selah.
 6 God treckt op met vriegd;
 [en] de Heer [met sauk]
 met trompetten blank.
 7 Singet Gode [blij];
 singet: singet [vrij]; /
 sing't: den koning [sing't].
 8 Want als koning [dwingt]
 God 'tganz aerderijk/
 sing't verstandelijk.
 9 God beheert in magt
 theijdenen [geslacht]:
 God sitt op den troon
 sijner heyl ge woon.
 10 Des volks vorsten slaan
 met de volken aan
 van dien [grooten] God
 Abrahams [eenig lot]; /
 want God voert op aerdt
 [beijde] schild [en swaerd];
 hij is [die sich toogt]
 treffelick verhoogd.

¹ tot ons erfdeel verkoren. ² dien hij lief heeft. ³ onsen.

- 2 D E Heer [is] groot en' hoog-veroemd:
 E 5 in

in onses Godes stad / [genoemd ;] de
 berg van sijner heyl'g' eerwaerden. 3 Van
 landschapp schoon / een' vryegd der aerden/
 [het is] Zions berg sy lige tegens 't noor-
 den [aan gesticht : 't is] de stad des groo-
 ten koning'. 4 God die is in haare woo-
 ning als een hoog vertrech [verheven/
 als haar scherm] behend [gebleven].

5 Want siet de koningen [op aard]
 sijn bij malkanderen vergaerd ;
 sij sijn te samen opgetogen.

6 So sij dit sagen [voor haar oogen]
 waren sij verwonderd meest:
 [ooh so] werden sij bevreest/
 hebbende de vlucht genomen.

7 Schick is hun daar overkomien
 [ende]

[ende] smarte [wedervaren]
so als eener die fall baren.

8 Gij smijt de schepen van de see
selfs met den Oosten-wind ontwee.

9 Gelijkt wijt hebben kunnen hoozen/
so hebben wijt ook kunnen sporen

in de stad Gods Zebaoth/
in de stad van onsen God ;
die God eeuwig vast fall grondē. Selah.

10 Wij sijn die / die [tallen stonden] P. 2,
aan dijn' gunst o God [en' kragten]/
midden in dijn" tempel dachten.

11 Dijn roem [is] als dijn naam bekend

o God/ tot aan des aerdriks end/

[ja] dijne rechterhand is [mede

ken' hand] voll van gerechtighede.

12 Zions berg sij toch verhuugd/
Judaas dochters ganz verbuugd
om dijn' richten. 13 Gaat al vozens/
gaat om Zion : tellt haar' torens.

14 Sett uw hert op haar' bolwerken:
wilset haar' paleysen sterken.

Dat gijt den nageslachte kond't.
Want dese God [is] t'allen stond
[God] onse God in eeuwigheiden:
ter dood toe fall hij ons geleijden.

De X L I X. Psalm..

4.

2 Gij volle hoort dit al-tesam[en' weet]:
G 6 hoorc.

hoocht toe gy all die swaerelds rond be-
 tree'dt. 3 Gij kind'ren seiss van den ge-
 meenen man / gy eed'le stamni': gy rija'
 en' arm' [hoort an]. 4 Mijn mond die fall
 veel wijsheid spreken [rhans]: [en] het
 gepeins mijns hertē veel verstande. 5 Ter-
 goeder spruech' fall ik mijn ooz ontsluijen:
 en op de harp' mijn' duyster raadzel uijten.
 6 Waerom is't toch dat ik [so] wrezen soud
 ter booser tijd [wanneer men mij benouwt]?
 [wanneer de boos'] om mij[nu] staat[gereed]
 v'ong'rechtigheid mij [op] de verz'ne [treeed];
 7 [Daar sijnder veel] die stuene op haar goed,
 en' roem'en sich haars rijkdoms overvloed.
 8 Deen merz en is den and'ren geen behoe-
 der;
 noch' geē vanzeen bij God voor sijne broeder.
 9 Want

- 9 Want [all] te dier is haarer siel' ranzoen/
en' nimmermeer en kan men sulks iet doen.
10 Als dat een menz noch eeuwig leven sou':
en' sonder dat hij 'sgrafs[verderf] aanschouw'.
11 De wijsse toch die sterven/ so men siet/
de sott' en' dwaaf' gaan [all'] te saam te niet;
en' [all] haar goed blijft vremden ten gerijve.
12 'Eligt hun in 'hert dat haar gebouw steeds
[blijve] /

Eir' dat haar' hutt' [blijft] stammeleick [be-
roemd]:
[so dat] men riand naar haare naamen noemt.

13 Daar doch de menz niet steeds in eer' blijft
staan;
maar word gelijkt de beesten/ die vergaan.
14 Dees haare weg [is] hun een dwaase vond/ p.p.
noch hangt haar' stamme aan [twoord van]
haaren mond/ Selah.

15 Men salſ als vee in 'tgraf ter hellē leijden/
[de dood salſ hen] de dood die salſ af weijden/

Doch 'trome volk dat fall ten morgen-tijd
[selfs] over hun [noch] heerze [verr' en' wijd]:
en' haar gevaant' uit haare woon [geruckt]
fall [in] het graf veroud'ren [ne'er-gedrückt].

16 Maar God [de Heer] fall mijne siel' ont-
slaan
uit 'sgrafs geweld: en' mij in gunst' ontfaau/
Selah.

17 Als mi een man rijk word / en wilt niet
als nu de eer' sijn huis heeft toegenomen,

18 Want als hij sterft neemt hij nietp me'e
met all;

so dat sijn' eer hem niet navolgen fall.

19 En want hij [nu] terwyl hij heeft geleefd/
sijn' siele [selfs voll op] gesegend heeft:
so fall men't dij aanprijzen [als voorz goed]
dat gij dij selfs ook goed gemach aandoet.

20 [Doch] soinen tot haar baad'ren staun'

intrede;

sy sullen 'ticht niet sien in eeuwighede.

21 De menz die [hier] in [staat en] leere [leeft]/
en' geen verstand [geen] rechte wijs heijd heeft:
is met het vee in een' gelijken staat/
welch t'eenemaal [met lijs en siel'] vergaat.

1 bewoonet.

1 [Dus] spreekt de Heer de God der goden,
[dan] / en' taerdijk reupt hij; van den
opgang an der sonne-straal tot aan den
ondergang. 2 Vigt Zion verr' de alder-
schoonst [in rang] hount God in glanz

[ten]

[ten richter-stoel opstijgen]. 3 Ous God
die komt/ en' hij en fall niet swijgen/

Een terend vier fall voor hem heren gaan:
en' rondom hem een groote storm ontstaan.
4 [Als] hij van hoog den hemel / 'taerdijks-
dim [all] sijn volk te richtē/ roupen fall. (dal/
 Vergadert mij [all] mijne gunst-genooten,
die mijn verbond niet offerhande sloten.

6 De hemel selfs verkondigt [voor gewisz]
sijn' g'rechtigheijd : dat God selfs richter
[is] / Selah. (lick/

7 Hoort gij mijn volk/ ik spreek; Isegg opent-
gij Israël: [dijn] God dijn God [ben] ik.

8 'Ken straff dij niet om dijne offeranden:
noch' offerg ook/die stedes voor mij branden.

9 'Ik sal kuijt dijn huis geen' baerse: geenē hock
en fall ik noch aanvaerden uyt dijn hock.

10 Want all 'tgediert' is mij van ['tganze]
woud/

en' 'tbee dat sich op : so veel bergen houd.

11 [So dat] ik 'tvlugg' op [all] 'tgeverge er-
keune;

en' 'twild deg velds[gelijk als]bij mij[wenne].

12 'Ken seijd't dij niet/of ik schoon höger hadd; p. 5.
Want d'aerd is inijn met haaren vollen schatt.

13 Word ik dan noch niet fierē kleefz gevoed;
ost

oest ook gelaasd' met drank van vocken-bloed'
14 Wilt Gode tios oposseren [t'eenemalen]:
 en' dijn' belost' den hoogsten [Heer] betalen.

15 Houp mij toch aan in tijd van tegenspoed:
 dat ik dij help' en' gjij mij eere doet.

16 Doch[du]s spreekt God dē goddeloosē aan:
 wat is't dat gjij mijn' kueren wilt verslaan:
 en' mijn verbond in dijnen monde vatet?

17 Daar gjij nochtans de tucht [des levens]
 hatet,

En' werpt mijn woord verr' achter rugge
 he'en.

18 Wanneer gjij dā noch eenē dief siet [tre'ē]:
 gjij loop ter med'; so dat dijn' erffenisz.

ook tsaam met all' de overspeelders [is].

19 Gij gaat den mond té hoosen henen stierē:
 en' dijne tong' doet niet dan list versieren.

20 Gij sitt/en' spreekt vā dijnē broeder quaad;

gijd oet den soon van dijne moeder sinaad:

21 Dit doet gjij all/en' swijg ik [daar op] still;
 meent gjij dat ik/so als gjij/wesen will:
 doch ik fall dij bestraffen/en' voor oogen
 fall ik het dij ordentelick vertoogen.

22 Verstaat nu dit [gij all'] die God verge'et;
 op dat ik [u] niet wegruck / [eer gjij twe'et]
 en' datter [dan oock] geen verloszer [sij].

23 Hij die belijd opossert/eeret mij/
 en' die dien weg sich voorstelt[t'onderhouwe]
 den dieu fall ik Gods salighejd doen schouwe.

4.

O ³ Afferint dij mijns o God naar dijn
 Genaad' naar 't groot getal van dijn' barm-
 Hertigheden † wiszt uijt en' † delgt mijn
 [vozig] overtreden. 4 Waszt mij schoon
 af van [alle] mijn' misdaad; en' maakt
 mij toch van mijne sond'e vrij. 5 Want ik
 bekenn mijn' misdaad [mijn' oneere]; mijn'
 sond' [is] vol gestadelick voor mij. 6 Dij/
 dij alleen hebb ik gesondigd [Heere]/
 [Ja] voor dijn oog deed ik een' godloos feijt/
 op datmen dij rechbaerdig in den monde/
 en' recht te sijn in dijn gericht/ bebonde.
 7 Sint/ kien gevormd in ongerechtigheid;
 mijn' moeder ook heeft mij verwernd in sond'.
 8 De

8 De waarheitjd/ siet/bemint gij in dē grōde:
in 't heijmelick doet gij mij wijsheid hond.
9 Och maakt mij toch niet ijsoop reijn van
sonde/

So word ik reijn: waszt mij/ op dat ik [nett
en'] sneewitt werd! 10 Doet mij 's vreugds
blijdschap plooien:

op dat 't gebeent [eens] vreugde mag oorboré/
['t gebeent'] dat gij onstucken hebt verplet.

11 Dijn aanschijn gaa mijn' sondē [nu] voorbij;
verdelgt all' tsaam mijn' ongerechtigheden.

12 Schept toch o God een suijver hert in mij,
vernieuwt een' geest / die vroom is / in mij
leden.

13 Verwerpt mij niet van dijen aangesicht:
noch wilt mij ook dijn' heyl'ge geest onttrekken.

14 Wilt mij toch we'er de vreugd dijns heyl's
verstrekken;

maak dat een geest die willig is/ mij - sticht'.

15 [So] soll ik [selfs] de overtreders [dan]
met [goed] bericht [all'] dijne wegen leeren:
dan fullen ook de sondaars [an end' an]
tot dijwars sich [ootmoedelick] bekeeren.

16 God / mijns heyls God / hoed mij voort
bloed [schandaal]/

so soll mijn' tog' dijn' g'rechtigheijd hoog lobē.

17 Heer opent toch mijn' lippe [vā daar bovē]
op dat mijn mond dijn lof [en' ter] verhaal.

18 Want gij en wilt geen' offeranden [Heer]/
is sondē [dij wel] hebben voor gedraghen:
handoffer is dij niet behaaglick meer.

19 O offrau-

19 Ooffrande Gods [is] een geest ganz ver-
slagen:

20 Verflagen hert/ verbrocken [en] benoud]/
21 God [min God] en sult gij niet versmaeden.
22 Doot Zijon duegd naar dijne güst-geradé;
en maakt dat gij Teruys leys mijre bouwt.
23 Gerechtigheids offrande fall dij van (de:
behaerlick sijn/ niet braud/ en slacht-offrau-
dan fall men bij ten offer [an end' an].
de vaersen ook op dijnen oucaar branden.

1 quad. 2 stuen.

3 VV At moogt gij roem op goedheijd.
dragen gij [over]-mactig [held]? Gods
goedheijd [dijt noch] Heele dagen. 4 Dijn
tong peijnt op geweld; bedrog bedrijvend
als een priem] als een geslepen vliem:
5 Tquaad hebt gij liever dan het goede;
en spreche meer luegentaal
dan tgeen recht is [in dijn" gemoede]/ Selah.
6 Hemint.

6 Bemint ook [teenenmaal]
verderfelicke woorden [twist
en] tongen voll van list.

7 God fall dij selsz [noch onderdrucken];
en' maken steeds te schand/
hij fall dij uit der hutte rucken;
hij fall dij uit het land
der levenden [gelyk als niet]
ten grond' uitroeien/ Siet.

8 De vrome sullen dit aanschouwen/
[God] vreesende voordan;
en' noch den spott met hem [dus] houwen;
9 Siet daar [is mi] de man
die God [den Heere] nooit altoos
tot syne sterkte hoos/

Die sijn vertrouwen op de grooteijd
syng rijkdoms heeft gesteld/
hij die sich heeft in syne snoodeijd
bevestigd met geweld.

10 Doch ik [fall in't huys God sin schijf]
een groen alijf-boom [sijn]:

Ik blijf altoos/ en' t'allen tijden
op Gods genade staan.

11 Ik fall dij ewelick belyden/
gy hebt et toch gedaan:
ik wacht op dijnen naam/ hy [doet]
dijn' gunstigenooten goed.

2 D E dwaaſe ſpreekit in ſyn[verſtocht] ge-
moed / daar is geen God : Sy hebbent
[all] geschonden/ en ſich des quaads feer-
trouwlich onderwonden/ [ook] ſonder dat
daar iemand ſy die goed [vie oprecht] doet,

3 Vyt ſhemels [troon] sag God op [al-te-
maal]
de kinderen der menzen/ om te gronden
of daar ook een verſtaendig werd bevonden/
die God[hier] ſocht. 4 [En] daar was geen
hy week [ten vali]/ van] all

Tſaam ſijnſe vuyl/niet een doet goed/niet een.
5 Dit boos bedrijf of ſij dit niet en weten?
ſij die mijn volk gelijk als brood op eten;
[ook] hebbent ſy den Heere[hier bene'en]
niet aangebe'en.

6 Daar ſijnſe nu door ſchrikkelich gelaat
verschrikt geweest / daar nu geen ſchrick was
[wijders] / (ders:
want God verſtrojt tgebeente dijns beſtrij-
gij maakſe tſchand/ want God heefts' [in der
all' t'ſaam] persinaad. (daad
7 Dat

7 Dat Ps'rels heyl uijt Zion toch verschijnt !
 wanneer als mi[ons] God[de Heer der heeren]
 de vangeniss' sijns volks fall ommekeeren ;
 fall Jakop blijd / en' Ps'r'el [met de sijn']
 seer wôlich sijn.

De LIV. Psalm.

3:

3 H
oed mij o God in dÿnen naam ; en'
 richt mij toch dooz dÿne kragten. o God
 aanhoort toch mijne klagten ; hoor na de
 re'en mijns mōds[te saam]. 5 Mits vrem-
 de tegens mij opstaan / en' stoute na mijn'
 stiele poogen: sij stellen God sich niet voor
 oogen / Selah. 6 Siet God die fall mij
 toch vystaan ;

De Heer [is] onder [het getall]
van die mijnen siele onderstanden.

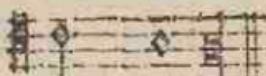
7 [So dat] hij mijnaen [dood-]vijanden
het boose wel vergelden sal:
roeds' [all] naar dijne waarheid uyt.
8 Ik offer dij ganz goedertieren:
Isall dynen naam o Heere vieren/
om dat hij goedertieren [luyd].

9 Want hij heeft mij verlost [alleen]
uit all myn angstelick benouwen:
ook heeft mijn ooge mogen schouwen
op [alle] die mij wederstre'en.

De L V. Psalm.

6

O God neemt mijn gebed ter ooren
schijlt niet voor mijn gesmeek [wilt
hooren]. 3 Hoort mij/ verhoort mij [uit
genaden]: thi herm in mijn gepeyns/
en tier. 4 Van wegen 's vijands
steun' [alhier] van wegen het geweld
des

des quaaden

mits sij mij luegenen aantijgen/
en' tegens mij in toorn opstygen.

3 Alijn hert word mij gekruist van binnen:
so dat de schrick des doods [en' pijn]
mij [t' eenmaal] overvallen sijn.

Schrick ende schroom: schijnt mij te winne;

• Klegg onder grouwel ne'er-gedoken.

7 En' [daarom] hebb ik [dus] gesproken:
och wie soll mij toch bluegels bieden
als eener duijve? 'k vloog/ en' [socht]
daar ik versekerd wonen mogt.

8 Siet/ verde soud ik woestig vlieden;

Ik soud in 'woeste land vernachten/ Selah.

9 'ksou' snellick na 'rontloopen trachten;
door wind van grooten storm gedreven.

10 Verslind's Heer/ dat haer' tonge splijt';
want binnen stad [daar] hebb ik strijd/
en' overlast [in swang] sien [sweven].

11 Die dag en' nacht [gestadig duijren
en'] haar ouringen om haar' muijren:
ja binnen haar [is uit gelaten]
all onrecht/ moedwill [en' gebaar].

12 Kampsaligheijd [schijnt] binnen haar:
bedrog/ noch' list wijskt van haar' straten.

13 Want [tis] geen vijand [geen bestrijder]/
die mij so lastert [geen benijder]/

Ik hadde et anders kunnen lijden;
 'ten [is] geen hater [die mij treft]
 die tegens mij sich so verheft:
 ik kond mij anders voor hem mijden.

¹⁴ Maar gij o-menz/ die [hier op aerden]
 met mij waart van gelijker waerden:
 mijn leydsman/ een van mijn' bekenden,
¹⁶ Wij die so liefslick huvelen r'faam:
 en' met een groot + gesleep + te saam
 ons tot het huis des Heeren wend' den.

¹⁵ Laat [nu] de [wzeede] dood hun [allen]
 gelijk een schuldaer overvallen/
 doets in 'tgraf levend neder sin ijteit;
 om 'tquaad dat onder haar gebied/
 [in't] midden onder hen [geschied].

¹⁷ Ik fall tot God [luydrychtig] kryten.

Ook fall de Heere mij behoeden.

¹⁸ Ik fall aandachtig sijn/ en' woeden
 des abonds/ 'smorgens/ 'smiddags mede;
 tot dat hij mijne stemmen verhoort.

¹⁹ Van strijd/ die mij [lang] hadd verstoord/
 heest hij mijn' siel verlost in vrede.

Als vele met mij besig stonden.

²⁰ God hoort'er/ en' + sal't hun oorkonden/
 + hen verootmoedigen [mits desen]/
 hy die vanouds aan sitt [en' siet]/ Selah.
 de dese doch verant'ren niet:
 noch' hebben God niet willen vreesen.

²¹ Men heest sijn' handen [om te bizeken]

De L VI. Psalm.

122

op sijn' vreedsamen uijt gesteken/
men heeft [oock] sijn verbond verbroken.
22 [Hoewel de re'en] syng monds [in schijnt]
gemoeijer dan hater sijn/
noch [schijnt] sijn hert [vā] arjg [te sinckē].

Sijn woorden die als olij ghijden/
[doet hij] als bloote swaerden [snijden];
23 Werpt dijnen last toch op den Heere/
en' hij soll bij versien [allom];
hij soll niet lijden/ dat de vroom'
sall wankelen [nu nocht] in meermeere.

24 Doch in den diepen kuijl der qualen
o God sult gijse ne'er doen dalen:
geen bloedhond [isser] geen listdadig'
[die] sijne dagen [in dit dal]
ten halven wege brengen soll:
maar ik vertrouw op dij [gestadig].

1 is mij overkomen

De L VI. Psalm.

3.

O God doet mij[doet mij o God] genaad'
māt ee swach mēz die sloopt mij op [uijt haat];
hij soll mij noch verdrucken [in der daad] niet
ganz de dag te strijden. 3' Kwoerd opgesloopt van

van die mij 'sdaags bengde: mits vele mij/a
 Hoogste[God] bestrijde. 4 Woord ih behreest of
 mi/of] t'een gē tijde: gij sgt myn' hoop[en' lot.]

5 In God roem ik sijn woord/ ik staa op God/
 Ben vrees niet wat 't blees mij doe [tot spott]
 6 Den ganzen dag so draigt , het boose rott
 myn' woorden om ten smaade;
 all haart gepeijns [is] tegens mij ten quaade.
 7 Sij houdē t'faam/sij duiklen t'faam [te raa-
 lia] selve slaan sij mijne stappen gade: (de)
 die na myn' siele staan.

8 Wel souden't sij dooz overlast ontgaan?
 wilt toch o God/ dit volk in toorn verlaan. P.8;
 9 Myn stuck'en telit gij [Heer] / laat mijne
 in dijne flesze [sieden]: (traan
 en staatse niet in dignen bouk [geschreven])?
 10 Als ik tot dij - mijn' stemm' hebb opgeheve
 als dan so word mijn' hand he'en gedreven,
 dat hij te rugge keer':

Dit weet ih [wel] God [is] met mij [al we'er];
 11 In Gode roem ik dese sake seer/
 ik fall dit bedrijf hoogroemen in den Heer.
 12 Ik fall op God vertrouwen/
 [en'] ik en fall niet vreesen/ [niet verflouwen]/
 Wat mij een menz ook aandoe [voorbewouwe].

De L V I I. Psalm.

124

- 13 ['Tis] Heer op mij dat dijn' beloefte [schou-
ik doe dijns lofs belijd. (wen);
14 Want van de dood hebt gij mijn' siel be-
vrijd/
[hoed gij] mijn' tre'en voor vallen niet[altijd];
om so voor God te wandelen [met vlijt];
in 'rsicht van die hier leven?
1 sij. 2 hebb geroupen.

De L V I I. Psalm.

- 2 D Eet mij genaad o God/ doet mij ge-
naad/ op dy is't toch dat mijne siel' verlaat/
Ik fall in de scheem' van dijne blueg'len hopen:
tot [dit] weg sij dit ganz rampsalig quaad.

- 3 Ik fall tot God den alderhoogsten roepen.
Tot God[segg iki] die't all voor mij volend.
4 Hij[is't die hulp'] van uit den hemel send/
en mij verlost / die mij soukt in te sticken
dien brengt hij toch tot schandelick' ellend/
Selah.

- God fall sijn' gunst'/en waarhejd [mij] toe/
5 Mijn' siele ligt als in der leeuwen schanz/
ik ligge ne'er bij 'guenzen kindzen[t'hans] die

De L V I I. Psalm.

125

die hittig sijn/ haer' tanden [sijn in baerden]
gelyk een pijl/ [sij sijn] gelyk een lanz':
haar' tonge ook [die sijn] als scherpe swaerde:

6 Verheft dij / Heer/ op 's hemels hoogd' om P. 4
hoog; (toog').

[dat sich] dijn' glanz 'tganz aerdyks door [ver-
7 Dij gingen 't nett voor mijne voete spreijde/
[so dat] mijn' siel' all buckend' nederboog/
sij gingen mij vast eenen kuijl bereijden ;

[Doch] sij sijn selfs daar midden in geleijd/
Selah.

8 Mijn hert o God/mijn hert [dat is] bereijd/
[het is] bereijd : 'ksall loben/ ende singen.

9 Staat op [staat op] gij mijne heerlichheid/
staat op mijn' huyt/mijn' harp' [will ik voord-
bringen]/

'ksall vroug opstaan [vroug] in den morgen-
stond. (grond)

10 O Heer / [mijn God] ik soll sijt 'sherten
dij onder [all'] de volken noch behyden:
en onder [all'] de hejd'nen soll : mijn mond,
dij loben [Heer/ van nu tot allen tijden].

11 Vermits dijn' gunst' tot aan den hemel
streckt:

dijn' waare trouw tot aan de wolken [rekt].

12 Verheft dij Heer hoog boven 's hemels
[troonen];

[laat] dynē ± glāz en ± hoogheijd [opgeweckt]/
door 'tganz [begrijp des] aerdyks [sich ver-
toonen].

ik.

4.

Vrouwwaar gij heeren van den haade
 is't oock all recht t'geen dat gij segget? oor-
 deelt gij oock een billich recht gij sijn
 van menzelichen saade? 3 Verockt gij dan
 noch [dus verwerd] al' ongerechtigheij-
 in thert?

Weeg't gij noch uwer handen trekken
 [den volkie] toe hier op der aerd?

4 De boose die sijn [af gelieerd]
 van 'smoeders lijf [sijns] af geweken:
 de liegensprekers hebben [groot]
 gedwaald van 'smoeders lichaam of.

5 Sij hebben een vergift als slangen/
 als een doof-adder/die haar oor
 toestopt. 6 Op datse niet en hoor
 'ghelefers steun': [en' tooversangen]:

bes toobenaars: die uijt der maat
sich op de tover-kunst verstaat.

7 O God wist haare tanden klyven
In haaren mond: O Heer verbreek
der leeuweng hiesen. 8 Dat sy [week] R.4.
als water smeltinge/ weg dryven;
hy fall den pijl oock peesen [siet]
[doch] salser sijn all waarser niet.

9 Sij sullen als een sieck' verdwijnen
die daar all smeltinge [versmoort]:
gelijk een vrouweg wangeboort/
en sullen sy geen' sonn' sten [schijnen].

10 Voel eer [men] uwen doorn dan [ruykt']
[eer sy] gevoelt haar' doorne struyck';

So fall hij ijder van hun lieden
gelijk met eenen storm [voord-aan]
in Gramschapp/ lebendig/ verlaan.
11 De vrome fall sich [dies] verblijden/
als hij de wzaakt' [tot sijn behoud
aldus] fall hebben aangeschoud:

[Ja selue] fall hij sijne voeten
af waszen in des boosen bloed.
12 Dies ijder menz ook spreken moet/
de vrome fall noch vrecht [besoeten]:
want daar is toch een God gewis
die richter op der aerden is.

² menzen kinderen.

5.

R 2 *Wilt mij uyt mijne [dood-] vijanden
o God: verlost mij uyt [de handen] der
genen die mij tegen staan.* 3 *Ontrukt
mij van die quaad begaan: en' maakt Heer
dat gy mij behoede van die daar doxsten
na den bloede.* 4 *Vermits sy mijner siele
siet so listig hebben onderspied/*

*De onverzaagde [sijn genaderd
sy] sijn [eihans] over mij vergaderd:
Heer buinten mijne sond' of' quaad.*

S 5 *Hij loopen sonder mijn' misdaad/
en' hebben sich [dus] op gaan maken:
wilt gy tot mijn' ontzett ontwaeken/
siet toe.* 6 *Eij Heer God Zebaoth/
ontwaakt gy o gy Psr'els God/*

op

Op dat gij moogt [in alle houken]
de heijdenen all' t' saam besouken:
en' doet hun geen' genade toch
die boosheijd werken op bedrog / Selah.
7 Sij die ontrent den avond swieren/
en' even als de honden tieren/
en' gaan de stad heel om in' trond.
8 Sij snaat'ren/ siet/ met haaren mond/

Ook sijn in haare lippen swaerden:
[elk denkt] wie is't die 'thoozt op aerden?
9 Velachen selfs sult gij / o God:
[gelyk] gij aller heijdenen spott.
10 K' fall dh om sijn geweld aankleven:
Want God / is / mijn vertrech [gebleven]:
11 [Ja] God fall mij voorkomen wiz
[de God] die mij goed-gunstig is:
God sal mij noch doen schouwen [wijders]
de waak van [dese] mijnen benijders.
12 En' doodse niet [maak dat men't weet] P.s.
ap dat mijn volk het niet vergeet/
maak datse door dijn' kragt gaan dwalen/
en' brengs' o Heer mijn schild tot valen.
13 De sonde haares monds [is] 't woord
van haare lippen [rechtevoord]/
Daaronme laatse toch [eer langen]
in haaren hoogmoed sijn gebangen:
en' laatse dan eens doen verhaal
van haaren blouk / en' luegen-taal.
14 Verdoets in hittighejd van tozen/
verdoetse / so gaan sij verloren/
dat God als heerzer sij bekend
in Jakop/tot aan 's waerelds end / Selah.

- 15 Ja haats' ontrent den avond swieren
en' even als de honden tieren/
en' loopen om de stad [verbost].
- 16 Ja laatse swerben om den kost:
en' alſſe niet versaad en werden/
in tegenspreken noch volherden.
- 17 Waar doch ik love dijne kragt/
vroung roem ik dijne gunst [en' magt].
- 18 Om dat gij mij [hier in dit leuen]
ſyt tot een hoog vertreck gebleven;
en' mij tot eene toevlucht ſyt
ten daag' als mij de nood beſtrijd.
- 19 Isall dij / o gij mijn' sterke lobest:
want God [de Heere van daar boven
is] mij een hoog vertreck [gewis];/
een God / die mij goed-gunſtig is.

De L X. Psalm.

3.

3 Verstooten hadde gij ons o God / en'
ons verdeijld [in menig rott]: gij waart
[op ons] verbitterd [Heer] / en keert dij toch
tot onswars weer, 4 Gij die 't geheel
land

land d'ab'ren deed / en' maakte dat het
 [schuerd' en'] spleet : ej heelt toch [Heere]
 sijne schaerden / of anders swicht [de kloot
 der aerden].

5 Wat hardg deed gij dijn' volke sien:
 [en'] schonkt hun tuynelwijn [mits dien],
 6 Hun die dij vreesen gaast gij [hier].
 om op te steken / een' banner /
 tot dijner waarheid lof en eer / Selah.
 7 Op dat dijn' wel-geliefden [Heer]
 ontlaagen werden [uigt'tbenouwen]:
 wilt door dijn' rechterhand behouwen /

Verhoort mij toch. 8 God [heeft geseyd]

[en'] sprak bij sijne heylighend /

Ik soll verhuegd sijn: Zijchein soll

Ik deelen: kinete Zuchots dal.

9 [Heel] Gilead / Manass' is mijn'

De kraag mijns hoofds [sall] Efr' im [sijn]:

[en'] Juda soll mijn' wete voorschrijven.

10 [Doch] Moab [sall] mijn spoel-vat [blij-
 ven] /

Iwerp mijnen schoen op Edom he'en;
 Macht over mij gij Philisteen,

De L XI. Psalm.

- 11 Wie is 't die mij geleijden fall
tot in der stad beveste wall?
[wie is't] wie isset die mij noch
fall leijden tot in Edom toch?
12 Waart gij niet Heer die ons uijfteldel
noch' trocht Heer met ons heer te velde?
13 Dijn' hulp' sij ons in nood berey'd:
want 'emenzen heijs [is] ijdelheit.
14 Laat ons in God koen sijn en' vroom:
so byngt hij ons' bestrijders om.

De L XI. Psalm.

2 VV 7.
 1 Wilt o God mijn lasten hoozen:
 2 Laat dijn ooren tot' mijn' bede sijn ge-
 3 wend. 3 Ik rijk tot dij/de wijs mij herte
 4 swijnt [van sinerte] al van 'saerlijkes
 uijterst end.

Wilt mij op een' hoog verscheyden'
rotze leijden.

4 Want gij sijt mijn hoop' [mijn licht]
mijn

mijn vertrek; een' hoog beperkte
vaste sterke
hoor des vijands aengesicht.

5 Eeuwen lang soll s̄a dijn' troonen
[noch] bewoonden;
Ik soll in't verborgen [voord]
dijner bluzelen verheeren/ Selah.

6 Mijn begeeren
hebt gij Heer toch aangehoord.

Gij hebt terfoel hun bewesen
die ² dij vreesen.

7. Shonings dagen sult gij meer
op doen hopen; en' sijn jaaren
stamnig sparen.

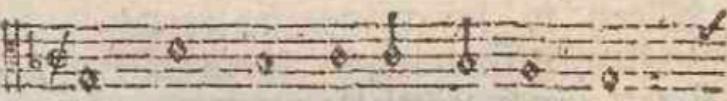
8 Eeuwig blijft gij voor den Heer:
Wilt toch gunst en' trouw bereyden
die hem ³ letjden.

9 So soll ik dan evenstaag
dijnen naame [noch] los-singen:
en' volbrijgen
mijn beloften alle daag.

¹ hopen. ² dijnen naem. ³ bewaren.

De L XII. Psalm.

4.

2. T
Is God daar mijne siel op rust;

bass

 van hem ontstaat mijn heyl [en lust]. Hij
 [is] alleen mijn rotz [gebleven] / ook [is]
 hij mijne saligheijd : mij [tot] een hoog
 vertrech [bereijd] / 'ken fall so grootelichs
 niet sneven .

4 Hoe lange sult gij schalkhejd dan
 berocken tegeng eenen man ?
 gij sullt all' saam versteegen blijven ;
 gelijk een muijr die hellend staat /
 een wand die valt . 5 Noch slaunce raad
 hem van sijn hooghejd af te drijven /

Tot liegen strecht haars herten grond /
 sy seeg'en wel met haaren moud ;
 maar tis van binnen datse blouken / Selah .
 6 Rust gij mijn siel alleen op God :
 want van den Heere Zebaot
 [moet ik all] mijn verhoopte [souken] .

7 Alleen [is] hij mijn vaste steen /
 mijn heyl : mijn hoog vertrech [alleen] /
 'ken fall niet wanken [immerneere]

8. 8. sijn heyl / mijn eer [rust] op God [magt]
 hij

[hij is] de rotze mijner kragt/
mijn toeberlaat [is] op den Heere.

9 Gij volken hoop t op hem altyd/
stoert uwē herten voor hem uit:
God [is] tretert daar wij toe bledē; Selah.
10 Der menzen hinderen en sijn
maar ijdelheid/ ja liegenschijn
sijn [all] de hinderen der lieden/

[Gesteld] in eene tegen-schaal/
so souden sy ook al-temaal
selſo voort de ijdelheid op wegen.
11 Verlaat u op geen overlast/
verijdel't u niet [al te vast]
op een gen roof [bij u verlregen]:

Of u al schoon groot goed toeschiet
en stelt daar op uw herte niet.

12 God sprak eens / tweemaals hoor'd ik't
als dat bij God de sterke sij. ([melden]);
13 Och iſſer heylsucht Heer bij dij;
Uſt elk' naer sijn werk vergelden.

¹ hem.

De LXIII. Psalm.

3.

O God/[mijn God] /mijn God sijt gij/
Als fall dij smoegens souken[Heere]/ na dij
voerst

dorst mijne siele seere / mijn vlees verlangt
 ook seer na dij: op d'zooge dorstige landou-
 wen. 3 So sag ik dij in 't heiligtom
 om dijne sterke[daar allom] en' dijne heer-
 lichheid t'aanschouwen.

- 4 Want beter dan het leven is
 mij dijne gunste [van daar boven];
 mijn' lippen fullen dij [noch] loven.
 5 'ksall dij mijn leefdaag' seeg'nen wijs;
 'ksall mijne handen [hier op aerden]
 ophessen [Heer] in dijenen naam.
 6 Gelijk als merg/en' vett [te saam]
 soll mijne siel versadigd werden:

Mijn mond soll met los-lippen blij
 los-juijchen. 7 Ja ook [overnachtig]
 dijns op mijn leger sijn gedachting
 [en'] peijnsen wacker sijnd'/op dij
 8 Gij sijt mijn' hulpe toch gebleven:
 'ksall onder dijner vlieg'len scheem'
 [los]-singen [Heer] niet vriegden steun'.
 Dij [dij] soll mijne siel aankleuen:

Dij

Dijn rechterhand stuit mij [alleen]
 10 Maar dees/die om siele vroeten
 om die te woesten; dese moeten
 tot in des aerdrijks afgrond tre'en:
 11 Sij sullen maken datje vallen
 recht door de scherpte van het swaerd:
 den voszen sullen sij op aerd
 ten deele woyden [all' niet allen].

12 Doch soll de koning overblij
 in Gode sijn/ dien soll men loven
 die bij hem sweert; mits [van daar boven]
 de luegen-mond gesloten sij.

De LXIV. Psalm.

5.

2 H oort mijne stemm' aan in mijn kla-
 gen o God: bewaart mijne leven toch voor
 mijands schrick[elick bedrog] 3 Ver-
 bergt mij voorz der boosen lagen die sij
 raadslagen.

Hoop

Doox't t'samen-rotten der hooswichtien.
4 Die haare tonge [hier op aerd]
 geslepen hebben als een swaerd:
 die haare bitt're woorden richten
 gelijk als schichten.

5 Op dat ella een van uijt schuyf-perken
 recht op den onbevlechten schiet:
 sij schieren snell · noch' vreesen niet.
6 Door boose ± woorden ende werken
 gaan sij sich sterken.

Van sticcken spreken · haare mondien:
 en' seggen noch' Wie false sien?

P.5. **7** Het sijn doortrapte boose [lie'n],/
 sij weten door gesochte vonden
 all's rondergronden:

[Als of sij] 't binne[n]ste [door sagen]
 en' 't diepe hert. **8** Maar God schiet [straff]
 den pijl seer schielick op hen af:
 dit sijn de ± straffen ende ± plagen
 die sij [hier] dragen.

9 Sij sullen haare tong' doen glieden
 selfs tegens sich: ella een fall vlie'n
 die dese [dus verwoest] fall sien.

10 Beweesd so sullen alle lieden
 Gods werk bedieden:

Sij sullen sijn daad behroeden.

11 De vroom' sal blijd sijn in den Heer/
 en' op hem hopen [meer en' meer]:
 ook sullen alle vroom'-gemoeden
 [tot] roemen [spoeden].

* op hem. 2 sij.

5.

2. **T**oef blijft o God in Zijnen [salen]
 op dij in stilheid staan; beloeste salt
 men dij betalen. 3. **E**gebed hoopt gij
 lach aan; tot dij sal alle vleesz toetren-
 den. 4. **I**n hijn misdaad is te swaar:
 doch oure ongerechtigheden versoeut
 gij [t'eenegaat].

5. **W**el dien/ dien gij hebt uijtverkozen/
 en kommen doet na bij/
 op dat hij [Heer] in dijn voorbloeren
 [in vuud] wonachtig sij/
 wij salien worden [begenadigd]
 niet dijnes huijses goed;
 niet dijnen heyligdomm' versadigd
 [in allen overvloed].

6. **S**ti sult [o God] ons antwoord geben
 dat in gerechtigheijd

daar

daar voor men schicken soll [en' beven]
 God onser saligheijd:
 [gij die] van alle 'saerdijks palen
 de vaste hope [sijt]/
 en' ook van alle die [daar dwalen]
 aan see so verr' en' wijd.

7 Hij best de bergen door sijn' magten:
 [hij die] met sterckt' omzingd.

8 'Tgebrups der see/ der baren² kragten/
 en' twoel der volki'ren dwingt.

P. 4. 9 'Twolk dat op 'teijnde woont [verschoven]
 schickt voor dijn' wonderdaad:
 gij doet den avond-stond dij loven/
 als oock den dageraad.

10 Het land besoukt gij [van om hooge]/
 en' na dat gij het [slijk]
 gemaakt hebt dorstig ende drooge/
 so maakt gij 't over-rijk;
 voll waters [is] de beek' des Heeren:
 gij hebt haar graan bereijd/
 na dat gij 't land hadd [om doen heeren]
 geteeld [tot vruchtbaerheijd].

11 Gij die bevocht sijn' acker-bozen/
 en' sijne kluijten breekt:

als gijt met regen [naar behoozen]
 natdruppende doorweekt/

gij geest den wasdomin' dijnen segen.

12 'Tjaar kroont gij met dijn goed/
 ook druppen dijn' [wolki-rijke] wegen
 van vett' [in overvloed].

13 Men siet de velden der woestijnen
met druppen overstort:
en' alle huvelen [die schijnen]
met vruchtelijke ijde omgord.

14 De weijzen sijn bekleed met kudden/
de dalen sijn bedeckt
met aren: [die daar] ruijzig schudden/
ja singen [opgewekt].

De LXVI. Psalm.

5.

2 I
Uijcht Gode 'tganz [begryp der] aer-
den. 2 Lof-singet sijns naams heerlich-
heid/ houd't toch sijn lof in hooger waer-
den. 3 [En'] spreek't tot Godes [maje-
stejt]: hoe schricklick sijt gij [Heer der
heeren] in all' de werken dijner [magt]?
dijn wijand fall dij veruisend' eer en dat om

de

de groote heijd dijner kragt.

- 4 Het ganze aerdrijk [daarenboden]
sall voor dij nederbuigen [t' saam]/
Sij sullen dij [o Heer] loben:
Sij loben dynen [heyl'gen] naam/ Selah.
5 Komt / wil't be daaden Gods aannerken/
Den menzen kind'ren [hier op aerd]
[is] hij een schryck door sijne werken.
6 Indroogt heeft hij de see gekeerd;

Als sij te voet door bloeden gingen:
daar waren wij in hem verblijd.

- 7 Hij heerszt [toch over alle dingen]
door syne magt tot allen tijd/
op 't volk der hejd'nen sien sijn' ooge u:
op dat d'afvallige [nu we'er]
sich selven niet [te seer] verhoogen/ Selah.
8 Gij volkien segen't onsen Heer:

De stemm' sijns losse sij op geheven

- 9 Hij maakt dat onse siele leeft,
so dat hij onsen voet tot sneven
noch nooit niet overge'ven heeft.

- 10 Want gij hebt ons o God [doen trueren]
hebt ons gekuert: en' ons versocht
gelijk men't silver plag te kueren
11 Gij hebt ons in het nett gebroggt:

‡ Dwang deed gij onsen lend'nen lijden
omgord ‡ met eenen strengen band.

- ¶ 12 Gij hebt den [vwoesen] menz doen rijden

Op onsen hoofde [t' onser schand];
 Wij zijn gegaan door vier / door baren;
 doch in veruerszing' [heeft d'jn' kragt]
 Hebt gij [o Heere der heerscharen]
 ons wederom daar uijt gebragt.

13 Ik sall tot dijnes huyß [voorsalen]
 [nu] met vland-offeren int're'en;
 ik sall mijn' beloften gaan betalen.

14 Daar van mijn' lippen sop'ning' de'eit;
 en die mijn' mond heeft uijtgesproken
 als mij de bangicheitd [bestre'e]

15 Ik sall dij vett' off'ronden stoken
 met vland-vuck van [goed] haam'len bee;

Ik sall 'trund offeren met bocken/

16 Komt hoozet all' te samen aan
 gij die God vrees't / 'tsij u vertrocken;
 wat hy mijn' siel all' heeft gedaan.

17 Ik hebue [steeds] met mijnen monde/
 gerouper [na om hoog] tot hem:
 eer ook is hij [tot allen stonde]
 verhoogd geweest dooz mijne stemme;

18 Indien ik in mijn hert [te hogen]
 op eenig onrecht hadd gespoerd/
 de Heer en hadd niet willen hoozet.

19 Daar God voorwaer heeft mij verhoord;
 bij heeft geluijsterd na mijn smeken,

20 God sij in segen hoog-geeerd/
 die mij ingebed niet heeft versteeken/
 noch sijne gunst van mij [gekeerd].

3.

2 God begenadig ons en' segen; dat
hij sijn aanschijn r'onswars / wenn / Selah.

3 Op datmen [hier] op aerd' dijn' we-
gen; dijn' heiyl bij alle heijdnen kenn'.

4 Dat 't volk [verc' en' wijde] dij o God
belijde: 't volk belijde dij. 5 Dat de men-
zen muegen sich in vrye d verzuuegen/
en' ['t volk] vrolick sij /

Dan dat gij 't volk richt goedertieren:
de luijden leijd op aerden hier / Selah.
6 O God het volk dat moet dij vieren:
dat all het volk dij [vlijtig] vier'.

O aerd' soll vruchten dregen;
God die geef ons segen/

anse

onse God, 8 God fall
ons [noch] segen senden:
dat hem waerdijks enden
vreesen [over] all,

1. lichte. 2. zijne.

De LXVIII. Psalm.

3.

² D At God opstaa/ sa worden [siet] sijn'
vijanden verstrooid [tot niet] sijn' haters
sullen [beven/ en] vlieden voor sijn aange-
sicht. 3 Verdrijven sultse gy so licht
als rook word weg gedreven; gelijk als
'twas sinek voor het vier fall [trott] der
Goddeloosen [hier] voor Godes aenschijn
swichten. 4 Dach [alle] mone sullen blijd/
voor

voor Gode juichen [t'allen tijd]/ eir vreugd
op vreugde stichren.

5 Sing't Gode/ singet synen naam/
verhoogt hem; hem die daar quam
op 't hoogst' der heem'len rijden:
syn naam is Heer/ dieg willet toch
voor synen aengesichte [noch]
in blijdschapp u verblijden.

6 Hy die der weesen vader [wifz]/
der weduw'en haar rechter [is]:
God sitt [in syne troonen]
de woning syner heyligheyd.

7 In 't huijsgesinn [der vruchtbaarheijd]
doet God d'enzaime woonen/

Geboerd' in boeien maakt hij vry:
doch de we'erspannige [doet hij]
bewoonen dovre [steden].

1P.4 8 Als gj voor dijn en volke toogt/
o God: als gj [so hoog verhoogd]
door 't woeste woud quaamt treden/ Selah.

9 Doe daberde 't gants aerdrijks-[dal]
ja voor Gods aanschijn druppen [all']
de hemelen [van regen/
en'] Sijna dese [hooge rotz'
was] voor den aengesicht e Gods/
voor Psc'els God [verslegen].

10 Den milden regen hebt gj God
doen storten in groot overschot/
dijn erfdeel/ matt van droogte

Hebt

Hebt gij bewest / verquickt [verschoond]:
 11 Dyn hoop die heeft daar in gewoend:
 o God [van uyt der hoogte]
 hebt gij den armen toebereijd
 door vijne gunst-weldadigheijd.
 12 De Heer gaf stoff om sprcken:
 13 Heer der boodschapsteren [is] groot.
 13 O'heerscharen koningen sijn [bloed]
 geblucht/ sij sijn geweken:

Die thuijs bleef deelde daar den roef.
 14 Of gij schoon midden [in het stoff]
 bij 't potwerk haddt gelegen/
 so sult gij evenwel [in schijn
 als] blueg'len eener duijve [sijn]
 met silver overslepen:
 der welter veed'ren sijn [geblocht]
 van gelen goude [sijn gewrocht].
 15 Waanneer mi [God] almachtig
 de koningen verstroijde daar/
 werd gij in Salmon t'eenegaar/
 delijk als snee wittjagtig.

16 [Siet] Wasans berg [is] een berg Gods:
 een berg voll klippen [eene rotz] 2 Ps
 16 Wasans berg [ten tsone].
 17 Maar gij gekruijnde bergen noch
 wat spring't gij op? den desen toch
 begeert God t'sijner woone:
 18 Is daar de Heer steeds wonen fall.
 18 Gods waag'nen sijn veel in getall
 veel duysend eng'len scharen;
 met hun [was God] de Heer [allom]

te Sinaij in 'theijligdomm.

19 Gij sijt om hoog gevaren!

Gij die de vangeniss [beroerd/
ja selfs] gebangen hebt gevoerd/
en' gaben [hebt bekomen
die gij] hebt voor den mens ontfaan:
ja die weerspanning [wederstaan/
die hebt gij opgenomen]/
om bij God in te woonen [staag].

20 God sij gesegend alle daag/
hy sal ons overladen/
God [voerder] onse saligheijd / Selah.
21 [Ja] God [die is] ons [toegeseijd]
een God der heylgeuaden/

3 P.; Ook is bij God den Heer [in nood
noch] eene uitkomst van de dood.

22 God sal den kopp dooywonden/
van syne vianden voorwaar/
en' ook den haartopp van die daar
vooydvaart in syne sonden.

23 De Heere sprak uyt Wasan fall
sik [dij] we'er brengen [over all]:
'Isfall uyt der see afgronden.

[dij] wederbrengen . 24 Dat dijn voet
roodverwig sinkt in 's viands bloed/
[ja selfs] de tong der houden/

[In 't bloed] van ijder een' van dien.

25 Men mogt o God dijn' gangen sien
'twelk] mijns Gods gangen [waren]/
mijns Konings in het heyligdonum.

26 De sangers gingen vozen om
daar na 't gespel der snaren;
int midden was der maagden [rang]
die bonden. 27 Looft God [met gesang]
vergaderd: looft den Heere
[gy] die van Israels fonteijn.
28 Daar heeft ook Benjamin de kleijn'
hun overheerzt [in eere] /

[Ja] Judaas vorsten/ haare schaar':
en' Zeblons vorsten [waren daar];
[ook sag men daar-en-boven]
der Neptalijsze vorsten [magt].

4 P. 3
1.
2.

29 Dijn God heeft [dese] dijne kragt
bevolen [van daar boven]/
o God bekragtigt [en' beknocht]
t Geen gy aan ons [hier] hebt gewrocht.
30 In dyn' [gewijde vloeren
den] tempel te Jeruijslem [Heer]
sall ijder koning dij [ter eer
noch groot] geschenkt toevoeren.

31 Bestraft den spies-voerenden hoop/
[Bestraft] der stieren t'samenloop
de kalveren der volk'en/
hen die daer trotzig henen treed
met silver stickzel werk [bekleed]:
hij woest [van uit de wolkien]
de volcken dien te krijgen lust.

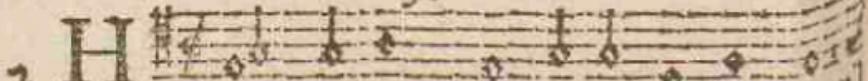
32 De vorsten uit Egipten [kust]
die sullen herwars keeren:
[heel] Mozenland soll [ook in hoop]
sijr handen strecken met toe-loop
tot God [den Heer der heeren].

- 33 Gij kontuhrijken / hier bene'en/
sing't Gode: loof't den Heer [allcen] / Solah
 34 [Hem] die van oude tijden
rijd op der heem'len haem'len: siet
t is sijn steman' die donder schiet.
 35 Wilt Godes kragt belijden/
in P'sr'el is sijn' heerlichheide:
sijn' sterkt [is] in de locht [verspreijd].
 36 O God gij sijt te vreesen
gij P'srels God, die heilig leest:
die kragt en' magt den volke geest:
God moet gesegend wesen.

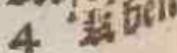
1. dijner. 2. op aerden. 3. mit dijne heiligdommen:

De LXIX. Psalm.

3.

2 H
 Ged mij o God/de watervloede [Heer]
 die sijn mij nu tot aan de siel' gekomen. 3 In
 diepen sijm/daar geen grond word vernomen
 om vast te staan/sink ik [ten afgrond] ne'er:
 ik ben tot in 't diept' der wateren gedaald/
 de stroom heeft mij hoogvloeiende versopen.

4

4 'Laten troupen moed/ mijn keel is hees
 verschraald/mijn oog bestijkt van op mijn'
 God te hopen.

5 De gene die mij haten onbedacht
 sijn all veel meer dan 'haar op mijnen hoofde:
 't volk dat mij gaern vernielende veroofde/
 die t'onrecht mij bestrijden/ krijgen magt:
 so hebb ik dan betaald [noch op het end]
 het geen ik niet geroofd hebb [niet gestolen].
 6 Sij [sijt] o God [die] mijne dwaasheid kent;
 en mijne schuld en is dij niet verholen.

7 Om mijner will' Heer/der heerschare[Heer]
 waakt geen' beschaund van all die op dij
 wachten/

8 Om mijnen will en waakt die na dij trachten
 Isrels God/niet schaamrood [immermeer].
 9 Om dijnent will so word ik toch beschempt:
 schaamte deckt mijns aangesichts aan-
 schouwen.

10 Ik ben [gelijkt als] mijne broed'zen brem'd; ^{1P.4}
 mijn moeders kind [wilt mij voor] uijtheins
 houwen].

11 De sucht dijns huijs heest mij vslondē siet;
 de schimp daar med' de schimpers dij belasten
 valt [nu] op mij. 11 Ik hebb geschrejd siet

[en] mijne siel [vernederd in 't verdriet];
en' dit is mij tot lastering' gekeerd.

12 N. et eenen sach hebb ik mijne kleeden late[n];
doch ben hun dies tot eener spruek' onteerd.

13 Sij jocten mijns die aan der poorte saten;
'k word voor ee' lied vā sijvers uitgeschreijd.

14 Doch hebb dij Heer mijn' bede voorgedga[n]gen:

○ God de tijd van dijn goed welbehagen
[is] in de kragt van dijn' barmhartigheid:
verhoort mij [Heer] in trouw dijns heyls/
[hoort mij].

15 Luck mij / dat ik niet neersink' uijt den
slyke;

dat ik verlost van mijne haters sij/
en uijt het diep der wateren [ontwylke].

16 Op dat de stroom niet grooten overloop
mij niet vergolf / noch d' afgrond mij verlinde;
en' dat de kuijl [daar in ik mij nu vind'e]
niet over mij haer' kele toe en stroop'.

17 Verhoort mij Heer / wat dijne gunst [alleen]
is goedertier: siet mij toch aan [in sorgen]
naar 'tgroot getal van dijn' barmhertighe' en.

18 Wilt dijnen knecht dijn aanschijn niet ver-
boegen.

Want mij is bang' verhoord mij / spoed / 19.
[Ja] wend/

dij t'mijner siel / en' wiltse toch bevrijden;
verlost mij [Heer] om hen die mij benijden.

20 Mijn snaad / mijn' schand' / en' schaamt'
is dij bekend:

voor vā staan al mijne bestrijders [siet].

21 Snaad

- 21 Sinaad breekt mij 't hert/ de smert heeft
mij verlonden;
kwacht na die mij beklaag/ hij iss'er niet:
na troosters selfs/ doch hebbe geen' gevonden.
- 22 Sij gaben mij tot snyse [niet dan] gall;
sij hebbent mij den doest gelaafd met edick.
- 23 [Dies] fall haar disz hun wesen als een
[wee]-strick.
haar voorspoed ook gelijk een nett ten vall.
- 24 Haar' oogen blind/ op datse niet en sien:
Dok sult gij staag haar' lendenē doen schricken.
- 25 Giet over hun dijn' ongenaad'/ [mitsdien]:; p 4
de brand dijns toozns laat diese tsaam verstriken.
- 26 Haar woon sij woest: haar' hutten sonder
waerd. (geslagen:
- 27 Want men vervolgt hem/ dien gij hadd
ook halen sij de smerten op [en' plagen]
van hem die gij doorwond hadd [hier op aerd].
- 28 Hoopt ± haare straff ± haar' schuld op
schuld [ten vloek]:
noch laatse niet in dijn gerecht heind' komen.
- 29 Sij moetē sijn geschrabbd uyt 'slebens bouk:
noch wordēn ook beschreven met den vroinen:
- 30 Maar doch ik ben bedruikt/bedrouvd' [voll
strijd]:
dijn heyl/o God/sall mij om hoag doen rijsen.
- 31 [En'] Godes naam fall ik niet lofsgāg prysē:
Dok sal ik hem groot maken niet belijd.
- 32 Dat fall den Heer meer sijn dā osz/of half.
gehoord/ geklaud. 33 D'ootmoed' ge[daac
beneven]

die sullen't sien/ en' blijd sijn [desent half];
gy die God vrees't/ ook soll uw herte leven.

34 Want God verhoort 't volk [dat] ellendig
[leest];
noch' en versmaad sijn' schamele gebangen".
35 Dat hemel/ aerd hem roemien [met los-
sangen]:

de ganze see/ en' all wat daar in sweeft.
36 Want [het is] God [die] Zijon nemē fall,
in sijn behoed/ en' Judaas steden bouwen;
so datinen daar fall wonen [over all]/
[ij sullen die ten erfsdeel behouwen].

37 Ook sal het saad van sijne dijnaars meed
dit [ganze land] als tot haar erfdeel winnen;
dan sullen sy die sijnen naam beminnen
daar wonen [bejd' in alle bruegd/ en' vreed']:

De L X X Psalm.

2¹.

O God kom wilt mij totj omstaan:
komt Heer tot mijner hulp' in baerde. 3 Wat
elk beschamid en' schaamrood werde/ van die
na mijne siel staan. Slaats aerlings/ maaktse
ter-

ter oneeren die sich verlusten in mijn quaad.

4 Doet hen tot loon van haaren smaad/ die
ha ha seggen/ aerstlings keeren.

Dat die dij souken/ tsaam in dij
verchuegd sijn/ en in vreugd ontsteken/
laat dijn' heyl-lievende steeds spreken;
Dat God seer hoog gepresen sij;
Doch ik ben arm/ van groot behoeven/
God komt t'mijnwars toch in blijt
Gij [die] mijn' hulp/ mijn heyland [sijt]:
en wilt o Heere niet vertoeven.

De LXXI Psalm.

4.

O p dij Heer stell ik mijn vertrouwen:
dies sal ik minnermeer beschaamd sijn.
2 Wilt mij[Heer] in dijn' gerechticheid be-
houwen / en wilt mij toch bevrijden:

G 6

wilt

wilt mij dijn ooge bidden/

Wilt mij in dijne hoede sparen.

3 Sijt mij een vaste steen
om steeds daar toe te tre'en/
gij hebt belast mij te bewaren:
so dat gij mij [mits desen]
een' rotz en' vest [wilt wesen].

4 Mijn God ruck mij uit's boosen: magte
uit des verkeerden hand/
en' des verdryckers. 5 Want
gij sijt o God daar ik op wachte:
mijn toeberlaat [en' eere]
van mijner juegd aan/ Heere.

6 Ik hebb gestuend op: dijn vermogen
van 'smoeders lichaam aan
gij hebt mij [ganz belaan]
uit 'smoeders ingewand getogen:
dij [fall ik] t'allen tijden
voor mijnen roem [belijden].

1. p., 7 Als een gedrocht geheel manschapen
ben ik van veel' geacht:
maar gij sijt [Heer] in kragt
mijn eenig toeberlaat [en' wapen].

8 Mijn mond sij daaglicks [Heere]
voll van dijn lof/ en' eere.

9 Wilt mij oud sijnde niet verstekelen:
noch en verlaat mij niet/
als mij mijne kragt ontvlid.

10 Mits

10 Mits mijn' vijanden op mij spreken:
en die mijn siel bespieden
sijn t' samen als raadslieden.

11 Sij seggen: God wilt hem beswijken:
vervolg't hem/ grijpt hem wij/
Want niemand staat hem bij.

12 O God wilt niet vert' van mij wiken;
gho mijn God [wilt hoeden/]
wil t' mijner hulpe spoeden.

13 Dat die op mijne siel verherden/
beschaamd te niete gaan/
die na mijnen schade staan/
bedecht met smaad/ en schande werden.

14 Doch ik fall steeds verbeyden/
en all dijn lof verbreyden.

15 Mijn mond fall dijn' gerecht'heijd [roemē]
en dijn' verloszing' [staag]
verhalen alle daag:

'k en weet toch geen getal [te noemen].

16 [Noch] sal ik voorder treden
in's Heeren Gods sterkheden:

Alleen aan dijn rechtvaerdig wesen
fall ik gedenken. 17 Gij
[o Heer mijn] God hebt mij
van mijner juegd aan onderwesen:
'k fall noch ten desen stonden
dijn' wonderen verkonden.

18 Ja selfs tot aan den ouderdomme/
ten grijzen haare [siet]:

a God

2 P. 44

8 God verlaat mij niet/
wooz ik den nageslacht' allomme
[noch] selfs met vollen monde
dees"] dijnen erm verconde.

[Tot ik] dijn' sterkte [hebb verheven].

19 Ja dijn' gerechtigheijd

o God [is] hoog verspreid/

[tis] groot all wat gij hebt bedreven;

17. wie is [van algelyke]

o God toch dijns gelyke?

20 Gij die mij hebt veel drucht doen schauwe
veel tegenspoeds [geleerd]/
doch gij sijt we'er gekeerd
[en'] hebt mij 't leven [noch] behouwen;
ja uijt den kuijl der aerde
gerucht/ als gij we'erkeerde.

21 Gij sult mijn' grootheijd [noch] verneere;
ooh sult gij mij [o Heer]
vertroosten [meer en' meer]
als gij nu wederom sult keeren.

22 Ik sal op 't spel der liijten
't lof dijner waarheijd uijten:

Ik fall dij singen daar-en-boven
o God/ op 't zinter-spel:
gij heyl' g' in Israël.

23 Mijn mond sal dij met singen loben;
en' mijne siel [belijden]
dat gijse quaamt bewijden.

24 Van dijn' gerecht heijd daar beneben

fall

sall mijne tonge [straag]
vermeiden alle daag':
want schaamrood sijnse toch gebleken/
sij sijn beschaamd bevonden
die na mijn' schade stondēn.

3 hand. 2 dij. 3 heijs.

De LXXII Psalm.

5.

V Ergunt dē koning dijn' gerichtē a God:
[wilt] ghonings soon in dijn' gerechtighejd
toch [strichten]. 2 Op dat hij [op den troon]
dijn volk richt in gerechtighede: dijn' armen
met beschejd. 3 Tgebergte bren̄g den volke
vrede: de huerlen g'rechtighejd.

4 Hui fall des volks verdrukke ermen
recht vlegen [aan end' aan]/
des schaa.i. leu kinderen beschermen;

et

en' den verdrucker staa'n.

5 Dij sullen dij eerbiedig wesen/
so lang de sonn' [in kragt]:
so lang de mane blijft in wesen/
van geslacht tot geslacht.

6 Hij soll af-dalen als een regen
op 't afgemaide gras/
als nieseling die 'saerdriks [wegen]
bedrupt en † vocht [van pasz].

7 De vroom' soll in sijn' dagen bloeien:
de vrede [sall] daar bij
in overvloedighed [aengroeien]
tot daar geen' maan' meer [sij].

8 Van see tot see soll hij' ook wenden
sijn' heerschappij' [en' magt]/
en' van den vloed tot aan de enden
des aerdriks [sijne kragt].

9 [Selss] sullen die van der woestynen
hem voetball doen [in vaerd]/
ook sal de vijand [met den sijnen]
't stoff lecken [van der aerd].

p. 5, 10 [Hem] sullen [groot] geschenkt behanden/
de koningen der see/
de koningen van [verr] eijlanden:
en' die van Zeba me'e/
de Moor soll hem geschenkt vereeren,
11 Hem sullen dienst [en' soen]
ook alle koningen [en' heeren]
en alle heijd'nen doen.

12 Hij soll den armen toch bevrijden

die daar schreijſuchtig [heeft]:
en' den vertruychten die [in 't lijden]
ganz geenen hulper heeft.

13 Hij fall den uitgeteerdēn sparen
den hoeftigen [bij-ſtaan]:
hij fall de sielen ook bewaren
van die daar sijn belaa'n.

14 Hij sal haar siel [uit mededoog:n]
behoe'n voor liſt / en' kragt:
oock fall haer bloed in sijn oogen
ſeer dierbaar ſijn geacht.

15 En' hij fall leuen [met verblijden],/
men ſchenk hem 't Moorze goud/
men bidde voor hem t'allen tijden:
men ſegen hem 'veelvoud.

16 Een' hand voll korenſ / in der aerden
op 't ſopp der bergen fall
ſyn vrucht ſo ruijzende doen werden
als Libandus [geschall]:
oock fullen die van uit de ſteden
opbloeien [all' te ſaam]
als gras der aerden [hier beneden].

17 Eeuw-duijrig is ſijn naam:

Sijn naam / ſo lang men ſonir bejegent/
fall groeien ſeer vruchtbaar/
de volken fullen ſijn gesegend
in hem / ook alle gaar/
men fall hem gelucksalig loven.

18 Gelooft ſt / met laf-fuel
God [onſe God] de Heer [daar boven]

De God van Israël:

Wij die alleen [so hoog geprezen]
veel wonderen beleefd,

19 Gesegend moet de naam steeds wesen
van sijne heerlichkeit/
oock soll het ganz begrijp der aerden
met sijne † glanz en' † eer
verbuld [in alle volheid werden/
och] amen/ amen [Heer].

HET DERDE BOVK DER
PSALMEN.

De LX XIII Psalm.

4.

God is toch Israël so goed' hun die daar
reijn sijn van gemoed. 2 'Twas seer na bil
dat ik [op't gladde] met mijnen voet gestruyf
held hadde/ 't en schilde schier niets dat [mij]
pas] mijnen lasten op my voochtig maerde.

3 So ist op 'towaas volk t'ijb'ren plag: als in
der boosen vrede sag.

4 Daar is geen strick-band in haar doek/
maar haare kragt blijft even groot.
5 Sij sijn in geene swaerigheden
als and're menzen [hier beneden]:
sij worden niet [vervolgd / verjaagd]
met den gemeenen man geplaagd.
6 So dat de hoog-moed hem omzingt
en even als een halsband [dwingt].

De moedwill heeftse moij besleett.

7 Haar oogen prijlen uit van vett:
veel verder poogen sij te trachten
dan selfs des herren grond-g. dachten.

8 Sij stellen't ongebonden aan/
ten quaaden spreken sij met sinaa'n:
sij spreken [met een trots vertoog]
gelijkerwijs als van om hoog.

9 Tot in den hemel stijgt haar mond:
haar tonge draast op 't aerdrijs grond.
10 Dies fall sijn volk sich herwars ruchten:
en twater salmen hun uindzucken
met beckens voll. 11 Sij seggen noch'
hoe soude God dit weten toch:
sou daar ook wetenschapp [in schijn]
dat hooge bij den hoogsten sijn?

n.p. 5

12 Siet dees sijn godloos; en' [naar lust]
in dese waereld welgerust
sij hoopen schatt. 13 Ter goeder trouwen
om niet hebb ik thert reijn gehouwen;
mijns hand in onschuld afgespoeld.
14 En' flagen dagelicks gevoeld:
ja mijns lastijdinge [begond]
ten elken vrougen morgenstond.

15 Seijd' ik/ dit fall ik ook verflaan:
siet 'k hadd mij trouw'looslich daar aan
aan dijner kind'ren stamme' gequeten.
16 En' noch so dacht ik sulks te weten:
[maar doch] het was mij selfs [daar naar]
in mijnen oogen alte swaar.

17 Tot dat ik was gekomen tot
het heilige domum' van [mijnen] God:

Tot ik haar eijnd begrepen hadd.

18 Gij hebtse wijs gesteld op 't gladd':
gij hebt' in woestingen doen vallen.

P.2., 19 Hoe werden sij so ganz met allen
ter woesting' in een oogenblick?
sij sijn vergaan/ verdaan dooz schrick.
20 [Sij sijn] gelijk een dyoom [gestaakt]
na datmen daar van is ontwaakt:

haar aanbeeld Heer [en schoen waan]
sult gij ontwakende versmaan.

21 Want als mijn hert begost te sijren:
en' was geprickeld in mijn' nieren.

22 Doe was ik ganz uijtsinnig [Heer]/

oock hadd ik geene kennis^z meer:
ta was vooy dij als een domm bee:

23 Nu [ben] ik steeds bij dij [in vze'e]:

Gij hebt mij bij der hand gebaat.

24 Ik i leydende dooy dijnen raad:
om mij daer na niet glanz te kroonen.

25 Wieu hadd ik in den hemel [woonien]?
ken hielt niet dij niet [hier] op aerde.

25 Mijn vlees besweek mij en' mijn hert/
daar God de rotz' mijns herten [s]/
en ewelick mijna' erffenis^z.

27 Want die van dij verheinden siet/
die gaan toch t'eenemaal te niet:
uitroeide so sult gij meren
all' die/ die tegens dij hoereren.

28 Doch dit weet ik/ als dat het mij
tot God te maken oorbaar sij:
[tis] God [daar] ik mijn' hoop opstell/
op dat ik all dijn doen vertell'.

¹ rechterhand. ² de Heer.

De L X X I V. Psalm.

8.

V V

Aaron o God verstoot gij [ons] als-

noch? fall dan dijn toorn [gestavelicken] rookē/

[en'] over twee han dijne weiye [smoken]?
² Gedenkt

2 Gedachten [gedenkt] aan dijn' gemeente toch
Wie gij van ouds verworzen hebt/ [en' toon]
dat] gij verlost de roede dijner erve:
[dat] Zijns berg dees [is bij] van verderf
daar inne gij [daar gij] hebt ingewoond.

3 Verheft dijn' tre'en ten eeuwigen verders,
de vijand heeft in 't heilige domm [en' wijder]
het all gescheurd. 4 Ook bylle dijn' bestrijver
int midden vande plaatze dijner : erf:

[Daar] hebben sij haar' teecken en geboud
tot teecken en. 5 Op datmense daar kende
hoe elk van hun de vijle derwars wende
[en' dreef] om hoog op't dichte van het hout.

6 Nu hadden sijt met bijlen [all] om verd/
met haimers ook haar' werken fraij gesneden;
7 [So dats] int vijre dijn heiligdom vertreden/
en 't huis dijns naams ontheiligen op aerden;

8 [Noch] spreken sij int herte [stout en' trots]/
[kom't] laats ons t'saam geweldelich veroobe;
sij hebben hier op aerden [daar-en-boven
tot afz] verbrand de t'samenkomsten Gods.

17.3 9 En wij en sien ons' teecken niet meer/
ook isser geen propheet meer [t' deser uijren];
noch' geen bij ons die weet hoe lang [t'sall dijn];
10 Hoe lange fall de vijand last ren Heer. ren].

En' dijnen naam voor eeuwelick versmaan;

11 Waaromme toch wilt gij dijn' hand [ui] heere/
ja selber ook dijn' rechter hand [afweeren]
rucks' uit dijn' schood [en] doetsz t'saam
vergaan.

12 Maer

12 Maat God [die is] mijn koning vā oude-
bij die ons doet in 't middē van der aerdē (her-
so veel [gelucks en] saligheijd gewerden.

13 Dooy dijne kragt verdeelde gij het meer;
Der dzaakē hopp braakt gij op stroō ontween.

14 Den walvisz-hopp gingt gij in stukken
brijzen:

Den selven oock deed gij tot eener spijsen
in 't Woeste land den volke toeberen.

15 Daar gij de beek/de waterboorn' opbraakt:
[en] deed [aldaar] den sterckē vloed opdroage.

16 Beijd' dag en' nacht sijn dijn: [naar dijn
hebt gij het licht/ en' oock de sonn' gemaakt,
vermogen]

17 Gij die op aerd de palen hebt ghesteld;
die somer-vejd' en' winter hebt geplasterd.

18 Denat hier aan. [Heer] Hoe dat de vijand...
lastert: (scheld.)

Hoe een dwaas volk [hier] dijnien naam [duy]

19 En' levert toch den wilden dieren niet
de [drouwe siel] van dijne tofheldusje:
dat gij niet steeds uit dijn gedacht verschuifje
den haop die [hier] verdrukt word [dooy ver-
driet].

20 Werk op 'tverbond:want 'saerdrijsig ha-
len [Heer]

die sijn verbuld met [magtige] rooskuilen.

21 En laat niet toe dat die verdrukt moet
schuilen/
met smaad en' schand ter rugge wederkeer;

So sullen [dan] de onderdrukte [noch]
 en' die gebreke [in arremoede] lijden
 selfs dijnen naam hoogroemende [belijden].
 22 Staat op o God bedingt dijn' sake toch;
 Gedenkt dijns schimpts [daar med' gij woerd'
 beschimpt]/
 die daaglicks [dij begeert] van den diwaesent.
 23 Vergeet toch niet hoe dijn' bestrijders ra-
 sen:
 [hoe] staag 't gedruis dijns vijands opward
 klimt.

1 vergaderinge. 2 de vijand.

De LXXV. Psalm.

6.

²D
 Ijo God belijden wij dij belijd' ons
 hert en' mond / dijne wond'zen doctuuen
 kond/ ook so [is] dijn naam na bij. 3 ^{Tell}
 gesette tijd: fall ik richten[ganz]oprechtelick.
 4 Saerdrijsas [ganze gron'gesicht]
 met d'inwaidders dat besweert:

Wijeb

5 'Khebb sijn' stylen opgericht/ Selah.
 5 'Thebb gespoken ende spreek]
 tot dees' dwaase menzen [siet]
 spelet toch den dwaasen niet,

['kleijd] den boosen [dit voorz oog]/
 steket toch den hoozn niet op.

6 Hefset uwen hoozn niet hoog:
 spreek't niet geenen harden kopp.

7 Want 't verhoogen [so men siet]
 komt van oost/ noch' westen niet;

Noch' van uit het woeste woud.

8 Maar als richter richt de Heer:
 die den desen nederstouwt/
 en' verhoogt den genen we'er.

9 Want in Gods hand [is] een kroes/
 wijn/ die rood is van den dzoes/

Daar uit schenkt hij: so dat all
 't godloos volk op 'taerdterijt
 't grondsopw daar uit suijpen fall/
 drinken fullens all gelijk.

10 En' all 't selvige fall ik
 hond doen [staag en] eeuwelick:

Jakobs God loof ik [alleen]

11 'K fall der boosen hoozen ganz
 ende gaar in stuchen tre'en:
 doch des vroomi-oprechten mans
 hoozen fullen [noch ten toog]
 worden opgericht om hoog.

1. wij.

7.

2 **G**od [is] in Juda wel bekend: sijn
naam [is] groot in Israël. 3 Tot Za-
lem [daar] is sijn tent: sijn woon-
plaats in Zijon evenwel. 4 Daar brak hij de
vier-pijl'ge boge: het schild/en' tswaerd/
en' d'cozeloge / Selah.

5 Gij [sijt] doopluchtig: magtig groot
verd' boven de roofergen [verd'].
6 Sij zijn beroofd geweest [ontbloot]
sij die daar waren klouk van hert/
sij hebben haaren slaap geslaapen
de klouksten * haddeu hand noch' wapeit.
7 Mits dijne straff o Jakops God:
so sijn in slaap gesonken t' saam
de wagen/ tpaerd [en' tganze rott].
8 Gij/gij [sijt] schickelick [bij naam]:

wie

wie soud voor dñ staan [onbesweken] /
als nu dijn toorn begint t'ontsteken?

9 [Als] gij [nu] 'toordeel haoren deed
van uyt des hemels [hoog gesticht]:
het aerduylk vreesd / en' stild' [in vred]:
10 Als God nu op stond ten gericht
om alle goedertier[n] op aerden
[tsaam] in behoudenisz' t'aanvaerden / Selah,

11 ¶ 'T gepeijns soll dñ belijden toch
en' ¶ smenzen toornig ongeduld:
[mits] gij het overblyfzel [noch]
der toornigheden schorten sult.

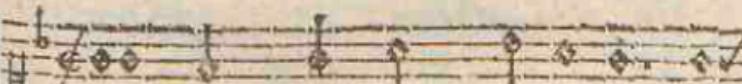
12 Beloof't / en' wilt'et ook in trouwheit
den Heere uwen God toch houwen

Gij alle die rondom hem staat:
dat ells hem / die daar hoog-geweesd
is / met geschenken overlaad.

13 Hij neemt den vorsten haaren geest:
[ja] allen koningen op aerden
[ix] bij seer schrikkelich [geworden].

De LXXVII. Psalm.

5.

2 M

"Aijn stemm tot God [verheven], is

¶ 2

vast

De LXXVII. Psalm.

172

vast roupende geblyven: mijne stem mi' [quam] Gode voor / en hij neygde mij sun ooz. 3 'Khebb den Heer gesocht ten dage mijner sinarteliche plague / mijne hand 'snachets uytgestrekt/ bleef gestadig [uyl gerecht].

Mijne siel [aldus ombangen]
Heeft gewijgerd troost t'ontfangen.

4 [So] ik Gods gedachtig was/
Werd ik ook veroerd [seer rasz]:
'kwoud aandachtelicken spreken/
en' mijn geest is mij besweken/ Selah.
5 Gij onthield mijnoog van baak
'kwag bedwelmd/ en sonder spraak'.

6 'Khebb der eeuwen jaaren/ dagen
al van oudg her overslagen.

7 [Als] ik [ni] om 'tspsalm-spel dacht/
[en] ik dit aldus bij nacht
in mijn herte overdochte/
en' mijn geest dit ondersochte.

[spraak]

[sprak ik]. 8 Sal de Heer mij dan
euwelick verslooten gaan?

8 Doud hij dan niet sijn segen
t' mywars niet meer sijn genegen?
is dan sijn barnhertigh eijd
uijt tot in der eeuwigheijd:

9 Is het woord dan sonder kragte/
van geslachte tot geslachte?

10 Heeft God dan vergeten [soen
of] genade meer te doen:

P. 6.

Heeft hij dan [so onverdroten]
syne gunst in toorn bestoten? Selah.

11 Doch ik hebb [bij mij] geseyd
dit is mijne swaechigheijd:
maar des hoogsten hand soll keeren.
12 Ik gedacht aan 't werk des Heeren:
doch soll ik gedenken verr'
aan dijn' wondren van oude her.

13 'Kfall op dijne daaden merken
ende spreken van dijn' werken.

14 Dijn weg [ligt] in heilichejd
o gij God. Wie [word geseyd]

een groot God/ als God [besonder]?

15 Gij [sijt] God/ gij doet groot wonder:
die den volkeren [steeds aan]
dijn' kragt hebt doen verstaan.

16 Dijn volk [bragt gij buiten hond'ren]
Jakops ende Joseps kind'ren
heeft dijn arm gemaakt gantz vry/ Selah.

17 Heer de waat'ren sagen dij/

dij was't dat de waat'ren sagen/
en' sij waren ganz verflagen:
[ja] d'afgronden sijn [bedeest
sijn all! t'saam] veroerd geweest.

18 [All'] de wolkien [sagmen] waat'ren/
'tschoss dat deed den donder klaat'ren:
ja dijn [blirem]-pijlen [Heer]
gingen over ende we'er.

19 So dat, daar dijn' donder-slagen/
[hier] in 't rond dijn' buxem-vlagen
[dwaalden] straalden: taerdijkh heest
ook gedaberd/ en' gebeefd.

20 Op de see [hadd gh] dijn' wegen/
en' dijn' pad op t meer [gesleggen]:
doch en heest men daac ontrent
dijne slappen niet niet gekend.

21 Gij hebt [Heere] 4 dijne knaopen
even als een' huidde schaopen/
[hier] door Jezus hand gelenjd
en' door Kronis [dienst geweyd].

1. ende ick fall roupen. 2. rechterhand. 3. in't ronde
4. volk.

O Gij mijn volk wilt mijne wett aanhoude;
neemt toch niet blijt de re'en mijns monds ter
dopen

 ooren. 2 Ik soll mijnen mond tot sprueken
 gaan ontsluijre: Ik soll vanouds her vernuiste
 reden uijten. 3 Van ons gehoord/ van ons
 erkend [vermield]: ons vaders ooh die heb-
 ben't ons verteld.

4 Wij sullen 'tniet voor haare kind'ren heele/
 die haare stamme dan sullen mededeelen
 des Heere roem/ sijn' kragt/ en' wonderheden
 die hij [als God] gedaan heeft [hier bencden].
 5 Hij heeft een recht in Jakob op gericht/
 en' eene wett in Israël gesticht

Die hij geboord dat onse vaders souden
 haare kind'ren stamme al-hier voor oogē houde.
 6 Op dat also tna volgende geslachte
 de kind'ren ook en' die men noch verwacht'de
 [hier van] bewust: volwaerdig mogten staan/
 om 'tselue voerds haar" kind'ren te verslaan.

7 En datt op God haar' hope souden sterken/
 noch Godes daad vergeten [aan te merken];
 maar sijn gebo' on [standvastig] onderhouden.
 8 En niet gelijk haar' vaders wesen souden/

een krijlig volk/ we'rs spannig[en misnougd]
een volk dat noijt sijn hert en heeft gebougd:/

Ook is haar geest niet trouw bij God geblev^t
1. P. 49 [Maar sijn geweest] als Ephrims kind'rel
even/

die toegerust [wel schooten met haar' bogen:
[doch] sijn tē daag' des krijgs te rugg' getogt
10 **S**n hadde niet op Gods verbond gelet;
en' weijgerden te wand'len in sijr' wett;

11 Vergaten ook [all' dese] sijne werken:
sijn' wonderen/die hij hun hadd doen merken
12 Veel wonders hij voor haare vaders dede
Egypten door/ op't veld van Zoan mede.
13 Hij liet de see/ en lietse daar doorgaan:
en' als een tas^z deed hij de wat'ren staan.

14 **H**ij gingse 'sdaags dooz eene volk: [af'
schey den]

en' ganz de nacht [als] dooz een vierlicht leijde.
15 [Daar] hij de rotz in 't woeste land dooz
houde:

op dat hij hun uit diepten drenken soude.

16 En' heeft uit steen de stroomen voord ges
haald:

en' 't water is vloedwijse ne'rgedaald.

21. 17 Noch voerē sij voord tegens hem in sonde/
en' hebben so [den Heer van stond tot stonde]
den hoogsten [God] in 't woeste lād geverrigd.

18 **D**ij hebbē God ook in haar hert geterrigd:
en' eiszen spijs' naar haarer sielen lust.

19 Elk mord' op God/ en' spijken [ongerust]:
Soud

Soud God dan ons op dese doyre heijsen
weleenen dijs noch kunnen toebereijden?

20 [Want] siet hij heeft de steenrotz aange-
stooten/
en' daar sijn [slur] veel' watren uytgebloten/
so dat de vloet der beken overblood.
En kan hij ons dan niet versien van brood?

Soud hij dan ook sijn volk geen bleesz beha-
den?

21 Dit hoorde God/ en' quam in toorn te
branden/
so dat het vuire in Jakop werd ontsteken:
oock is sijn toorn op Israël geweiken.

22 Om datse niet en' hadden [in eenboud]
in God geloofd/noch' op sijn heyl vertroud.

23 Hoewel dat hij den wolkten van daar boven
bedolen hadd: en' 'glochts schoft opgeschoven.

24 En' 't Manna selfs hadd over haare hutte
doen regenen om tot haar' spijf te nutten:
Ja hemelsz greijn hun nu gegeven hadd.

25 So dat de menz het brood der Engelen at:

Ter volheijd toe sond hij hun haare spijsen:

26 Hij deed: om hoog den Oosten wind op-
rijzen:

den Suijden wint dien heeft hij daar beneven
door sijnē kragt ook herwars he'en gedreven.

27 [Daar] hij als stoff' vleesz op hen reeg' niet
een' 'vogelvlugg so dick als 't sand der see.

28 En' heeftse langs haar leger vallen laten:

rōdom haer' woon. 29 So datse daar vā atē/
en' werden fatt ten vollen toe [bevonden]:
Want haare lust heeft hij hun toegesonden.

30 Noch wasser geen die sijn' begaerte brak:
[daar doch] de spijf in haaren mond noch stak.

31 Als nu Gods toorn was over hun geresel/
dood' hij haar best': boog Pst' els uitgeleest.

32 Noch hebben sij gesondigd + onbeladen:
en' niet geloofd aan sijne wonderdaaden.

* 33 Daarom heeft hij haar' dagē onverwacht
haar' jaaren ook seer schielich omgebracht.

34 Sloug hijse dood/ so was't dats' om hem
dochteren:

* Sij keerden we'er/op datse God vroung dochter.

35 En' dochteren doe / God moest haar' rotz
mits desen:

* De hoogste God moest haar verloszer wesen.

36 Sij hebben hem gelockt met haaren monte-
ren: haare tong' die loog hem [in den grond]:

37 Haar hert en werd niet vzoom voor hem
verbonden/

ook waren sij niet trouw in sijn' verbonden.

38 Doch hij vergaf barmhartig de misdaade/
noch' woud'se niet verdoen [in ongenaden]/

* So dat hij ook sijn' granschapp dichter als
en' sijnen toorn wel niet geheel ontstak. (bzak)

39 En' he gedacht dat wij maar vlees[ē warf]
ē wind/die daar niet we'erkeert/he'en gebare

* 40 Hoe hebkes' hem in 'woeste lād geterrigd/
hoe menigmaal in 'wilde wond geverrigd/

* 41 Dat ellēs' sijn sij we'er gekieerd [misnougd]/
en' hebben God versoukende gepreisd.

55 Jij hebben [hem] bepaald [in sijne magten]
dien heiligen in Jher'el. 42 Noch' en dachten
aan sijne hand: noch' ook aan dese dagen
doe hij uit angst des vijands hadd ontslagen.
43 Doe hij hun hadd sijn' teek'nen voorgesteld
Egipten dooy: sijn doen in Zoans veld,

44 In bloed keerd' hij haar' vloeden: en'haar
stroomen/
op datse niet [aan] drinken souden [komen].
45 'T vliegvluggig swerm heeft hij hun toe-
gesonden/

die atse op: de vorz heeft hen verflonden.

46 Hij gaf haar' vuucht dē lieveren[tot strass]:
de spruithaan [at ook] haaren arbejd [af].

47 Met hagel sloeg hij haare wijnstock neder:
den vijgeboom met een koud-vorstig weder.

48 Op all haar vee deed hij den hagel dalen:
en' op haar haaf gloei-glijende brand-strale.

49 Den brand sijns tooyng / verstoortheijd/
[onbestier].

Verbolgenthejd/ en' angst sond hij hun [hier]:
[Daartoe] heeft hij quaad' eng'le uit gesondē.

50 En' sijne tooyn een' baā' gebaad[vā stondē]:
noch' van de dood verschont' hij hun het leve:
ja heeft haar vee der peste op gegeven.

51 Egipten dooy heeft hij all' eerst'-geboort'/
en' in Chams hult der kragtē troū: verstoord.

52 Daaruit dat hij sijn volk als schaape leijdde;
en' als een' kudde in 'twilbe woeste weijde.

53 Hij leijd'sewiss/so datter niemand schrikte:
vermits de see haar' vijanden berstricte.

54 En' kragtē voordē tot aan sijn heilig land

den berg/dien hij kreeg door sijn' rechterhand.

55 Hij heeft voor hun de heijdenen verdreven/
en heeftse hun ten kaveldeel gegeven:
en' dede so de stammen [ende soonen]
van Israël in haare hutten woonen.

56 Noch hebben sij den alderhoogsten God
van nieuwsg versocht/verbitterd/[en' bespott]

Sij hielden geen van alle sijn' oorkonden.

57 Maer sijn te rugg' getreden [t'elken ston-
den]

en' hebben sich trouw'looselick gedragen/
gelijkerwijs als haare vaders [plagen]:
sij keerden om gelijk een loose boog.

58 En' tergdē hem in haar gebergt' om hoog:

Ook hebben sij met beelden/ die sij sueden/
hem opgehitzt tot toorn en' ijvergheden.

59 Dit hoorde God/ en' is in toorn ontscho-
ten:

en' Israël dien heeft hij seer verstoeten.

60 En' Zijloos hutt' verlaten: [dese] tent'
daar door hij[meest] bij menzen werd bekend.

61 Hij heeft sijn' kragt gebangen opgegeven/
in 's vjands hand [is] sijn zieraat [gebleven].

62 Hij heeft sijn' volk doen struikelen door dell
swaerde:

so dat hij gramm ook op sijn erfdeel werde.

63 Het vijf verlond sijn uitgeleef ne[meest]:
haar' maagden sijn niet uitgehijl'cht geweest.

64 Haar Priesters sijn gevallen door de swaer-
den

haar'

haar' weduwen en weendé [noch' en baerden]:
 65 So dat de Heer/als eē die sliep/ontwaakte.
 en sich gelijk een magtig held [op-maahte]
 die van den wijn ontwaakt met veel gebaars.
 66 Hij [quam en] sloog den vijand achter-
 waars:

Met eeuwo' ge schand' heeft hijse overgoten.

67 Eer Joseps hutt' verachtelick verstoten:
 noch koos de stamm' van Ephraim [als vo-^{1, p. 3}
 ren].

68 Maar heeft de stamm' van Juda sich ver-
 horen:

[ja] Zijns berg/ dien hij liefwaerdig houd.

69 Ook heeft hij [daar] sijn heyligdom ges-
 houd.

Als een paleijs [t welch] hoog [staat] opge-
 richtet:

als d'aerd/ die hij voor eeuwig heeft gestichtet.

70 Koos David ook tot een van sijne knaapē:
 eer nam hem op van uit het stall der schaapen.

71 Da hy heeft hem [onnooselick verdwaald]
 van achter af de mellick-hudd' gehaed/

Om Isakop [als] sijn [eijgen] volk te leijden:
 en' Israël sijr erffenisz te weijden.

72 Hy heeftse oole geweijd [in rust en vrede]
 naar sijne [trouw/ eu] sherten bromighede:
 hy heeftse [t' saam] geleijd op het ± verstand.
 [en'] ± wijs bestier van sijne [herders]-hand.

¹ oorkond. ² in de hemelen. ³ dit alles niet tegenstaande.

⁴ verlagen. ⁵ overdekte.

4.

DE heijd'nen Heer / sijn in dijn erf ge-
 trede[n] / den tempel [selsz] van dijne hei-
 ligheden [dien] hebben sij ontheijld:
 [en' niet eenen] Jerusale[m] gemaakt tot
 greuis van steenen. 2 'T dood lichaam
 hebben sij van dijne dienaars [sij]
 'slochts voog'len voorgestooten: en' den
 gediert op veld tot aas ['t leez voor-
 gesteld] 't leez dijner grust-ge-
 nooten.

3 Mē heeft haar bloed als water uit doē giet-
 sen'] rondom he'en Jerusale[m] [sien blieren]: [dit]

[dit moesten sij] ook grabeloos [beslijfren].
 4. Wij sijn tot spott van ouse nagebuijren.
 [wij sijn] tot eenen smaad/
 [wij sijn] tot hoon [en' haat]
 Hun/ die random ons [sitten].
 5. Hoe lang sult gij o Heer
 noch stedes even seer
 in Grimmighejd verhitten/

6. Oijn ijver soll die noch als vier steeds brande?
 Stort dijnē toorn op 't volk der heijd' nē[laade]
 dat dij niet kent/ op rijken [ende steden]
 die dijnē naam niet hebben aangebeden.
 7. Want Jakop eet men op:
 men gaat [nu op end' op]
 sijn' woonplaatz' woestig krenken.
 8. En will toch [Heer het quaad]
 der voriger misdaad
 aan ons niet meer gedenken:

Spoed [Heere spoed] laat toch dijn medekjde
 ons [all' tesaam] voorkomende [bevrijden]:
 want wij sijn toch geworden veel te teere.

9. O God on's heyls helpt ons om dijnē
 naamē eere:
 verlost ons [all' te saam]/
 wilt ons om dijnē naamē
 de sonden toch vergeven.
 10. Waarom soud 't volk [uijt spott]
 noch seggen: [waar is God:]
 waar [is] haar God [gebleven]?

Doet voor ons oog den heijd'nen openbaren

de wyaakt' des bloeds verstoet vā dijn' dienaa-
ren.

11 Dat voor [den troon] dijns aanschijns [het
verlangen]

Het suchten koon' van die [hier] sijn gebangt
* de kragt dijns erins bewaar
den menz in doods gevaar.

12 Wilt sevenvoud vergelden
in onser buijren schood:
de scheldinge [so snood]
daar med' sij/ Heer/ dij schelden.

13 En' wij dijn volk / de schaapen dijner weij-
den
wij sullen dij belydende [verbreijden]
in eeuwighejd/ wij sullen [t' allen stonden]
de roem dijns naams van stam' tot stam'
verkonden.

De LXXX. Psalm.

5.

Gij Uſr'els herder wilt toehoozen/ die
Josep [dijnen uitverkoren] gelijk een' kid-
de schapen leijd: gj die Lo Heer der heer-
lich-

lichheijd] sitt boven op den Cherubijn maak
dat dijn' glanz doozluchting schijnt.

3 Dat dijne sterkt op Ephrāim pasze/
op Benjamijn en' op Manasze:
en' treed so woords tot ons behoed.

4 O God brengt ons we'er t'samen: [spoed/]
maak dat dijn aengesicht toch schijnt/
so sullen wij behouden sijn.

5 O Heere gij God der heerkragten:
hoe lange sult gij op de klagten
dijns volks noch rooken [so verstoord]?
6 Gespüssd hebt gijse [rechtevoord]
met weenen-hlood: en' tranen [sopp]
doen schenken uijt den vollen kopp.

7 Gij hebt ons tegens onse buijren
in twist gesteld [tot deser uijren]:
daar med' dat onse vijand spott.

8 We'erbrengt ons gij heerkragten God:
maak dat dijn aengesicht toch schijnt/
so sullen wij behouden sijn.

P.6.

9 Gij hebt den wijnstock uijt [de palen
van 't rjek] Egiptenland doen halen:
gij hielst de heienden van kant/
gij hebt den desen daar geplant.

10 Gij hadd voor hem [de platz] bereed
[daar] gij sijn' wortels wortelen deed/

55

So dat hij 't ganze land voor strechte,

11 De bergen met sijn scheem bedeckte:
sijn ranken [schooten in den topp]
als hooge zeder-boomen [op].

12 Tot aan de see strekt hij sijn spruit:
tot aan den vloed sijn tachken uit.

13 Wat mogt gij sijnen tuijn ne'er rucken
dat die voorbij gaan hem af plukken?

14 Het bos-swijn heeft hem heel verpletten:
en 'twild gediere ganz af-geett.

15 God der heerscharen keer toch we'er/
schouwt niet den hemel/ siet toch [ne'er].

Komt desen wijn-stock toch besouken.

16 [Wilt] desen wijngaard [toch verhou-
ken]

Den welken dijne rechterhand
[ten besten oorbaar] heeft geplant:
dat om den soon dien gij - bekracht.

17 Sij is in't vuij verbond/ versinacht:

Hij gaans [teenenmaal] verloren
verniids de straff van dijnen tozen.

18 Dat dijne hand sij op den man
van dijne rechterhand [voordan];
[en'] op den soon des menzen [acht]
dien gij dij [kragtig] hebt bekracht.

19 So sulle wij dij niet begeven:
en' gij ook sult ons we'er doen leven/
en' wij aanbidden dij ter eer.

20 Heerschare God we'er brenigt ons Peer:
maak

maak dat dijn aangesicht toch schijnt/
so fullen wij behouden sijn.

1 di j.

De LXXXI Psalm.

5.

Singet Gode blij onser sterckheit:
singet Jakops God.   3 Dat gy
't los-gesang aanvaat / luigt en' trem-
mel flaat/ en' de harp' vooyzinget.   1 soete

4 Op de nieuwe maan'
ter bestemder uijre
onse's feests/ speelt dan
op 't trompetten [spel]
5 Want in Israël
[is] dit eene huere:

[Dit deed] Jakops God
door een recht [verstrecken].

6 Gaf het Josep tot
een vast onder houd
so als hij nu soud
uigt Egipten trecken:

7 Daar hooyd ist een taal-

2 getuijgenijszl

die

die ik niet en kende.

^{2P.6} 7 Ik hebb t' eenemaal
sijne rugg' ontlast:
[dies] hij twenz' al vast
vander hand afwendde.

8 In den nood riept gij/
Ik quam dij ook behoeden/
Ik verhoede dij
in een' donder-wolk:
Dij proufd ik [mijn volk]
aan der twisten vloeden/ Selah.

9 Gij mijn volk hoorz toch/
Ik salt voorz dij oockanden:
Israël och [och]
Hoorde gij mij maar.

10 Geen vreemd God [en waare]
onder dij [verbonden]:

Gij boogt dij niet ne'er
voor den God der schande.

11 [Want] ik ben de Heer
dijn God die [niet magt]
dij daar wederbragt
uit Egiptenlande.

^{2P.7} 12 Opent dijnen mond/
dat ik hem verbulle.
13 Maar mijn volk en stond
mijner stemm' niet toe:
Israël daar toe
woud mij niets ter wille.

13 So dat ikse [siet]
int verwaand behagen
hares herten liet:
dies [in desen schijn]
voord-gevaren sijn
volgens haar' raadslagen.

14 Hadd mijn volk [toch wel]
eens] na mij geluijsterd:
och hadd Israël
mijnen weg begaan.
15 Ichadd/ die hun we'erstaan
dadelick verduijsterd:

Mijne hand soud ik
hebben uitgetogen
op haar vijands [nick].

16 Eer Gods haters [t'saam]
hadden hem [bij naam
noch uyt vzees'] gelogen:

Haar tjd quam nooit om.

17 Ook woud [God] hem spijsem
met sijn terwen-blomur:
khadde dij versaad
[er] den honigraat
doen] uyt rotzen [rijsen].

De LXXXII Psalm.

4.

G God komt sich in Gods bierschaar stich-
ten

ten: om bij de goden [selfs] te richten.

2 Hoe lange sull't gij [richters doch] so

onrechtaerdig richten noch: hoe lange

sull't gij de personen der goddeloosen

noch verschouwen? Selah. 3 Woet schaam-

len ende wees en recht: ontslaat den arm-

verdryckten [knecht].

4 Verlost den houftigen en' broosen:

en' ruckse uit de hand der boosen.

5 Sij weten/ noch verstaan [wat tis]/

sij wandelen in duysternis;

[dies] wicken alle 'paerdrjks gronden.

6 Ik hebbe [van u] doen verkondien/

als dat gij goden [sijt bij naam]:

en' salderhoogsten kind'ren t saam.

7 Doch sull't gewisselcken sterben

[et]

[en'] als ern ander menz [bederben]:
so dat gij neder vallen moet
so wel als een ver vorsten [doet].

8 Staat op o God [in grooter waerden]/
en richt [den ganzen kloot] der aerden:
want al' de heijdenen [allom]
besitt gij toch in eijgendom.

De LXXXIII Psalm.

6.

2 E n sijt niet still Heer [Zebaoth]:
swijgt niet / en rust toch niet o God.

3 Siet hoe dijn' vijanden sich roeren :
en' dijne haters 'thoefd opsteken. 4 [Hoe]

sij niet overloose trekken" [hier] op dijn

volk in 'theijm'lick loeren/
Ja tegens dij raadslagen sij

die heijm'lick schuijlen onder dij.

5 Dij

5 **S**ij seggen/ komt laats' ons [alloinne] van uyt den volke henen smijten:
op dat de naam der Ysra'lijten niet [eens] meer in gedacht en komme.

6 **D**oorwaar [tsijn die/die] t'saam [verwerd] te raade gaan als met een hert:
die tegens dij in bondschapp quamien.

7 **T**e tenten van de Edomijters/
de Izmaliijten/ Moabijters/
met [all'] de Harageeuen [t'samen].

8 **O**ok Gebal/ Hammon/ Hamelech:
en [tganze] palestijnen [reck]
met [alle] die in Tijrus woonen.

9 **T**ot hem heeft Assur sich begeven;
Lots kinderen sijn sij gebleven
tot eenen erm [om huyp' te toonen]/ Selah.

10 **D**oet hun so als den Medjanijt:
als Sijs rah/ Jabin [in den strijd]
aan lijsongs beek. 11 **S**ij [die verstooten
ja] uytgeroeid in Hendorz werden:
sij sijn gewreest [als] nest der aerden.

12 **M**aakt als Zeb/ Horeb haare grooten.

En dat het haaren vorsten gaa
als Sebah/ ende Salimana.

13 **S**ij die daar [stoutelichen] spraken/
laat ons Gods woningen in winnen:

14 **M**ijn God maaks als een rad [van binne]
[wilt's] als kaf voor den winden maken.

15 **G**elyk het uyt het bosz verbrand:

- de blamin' tgebergte stekkt in brand:
 16 Sult gijse met dijn' storm besouken:
 gij sultse schricken met onweder.
 17 Verdult met schand' haar aanschijn[weder]
 op datse dijnen naam/ Heer/ souken.
 18 Dat sij beschaamd sijn [in der haast]
 eer in der eeuwigheijd verbaasd:
 ja ten verderve schaam-rood werden.
 19 En' dat men weet [in't al-geeneene]
 dat gij bij naaine sijt alleene
 de Heer ; de alderhoogst' op aerden.
-

De LXXXV. Psalm.

3.

Hoe lieflick sijn dijn' hutten Heer
 heerscharen[God] ! 3 Mijnsiel haakt seer/
 ja sij beswykt na 'thuys des Heeren :
 mijns hert en' vleesz/dat springt [in hoop]
 na [God] den levenden God op. 4 Een
 vleesz' vind waer sij fall verkeere/ een swaen-

3

we

we wel een nest [bereijd] daar in sij haare
jongskens leijt:

5 Och dijn outaar Heer Zebaoth/
o gij mijn koning/ en' mijn God.
6 Wel die in dijnen huise woonen:
volk prijsen sij dý 'taller týd / Selah.

6 Och wel den menz wiens kragt gij sijt:
die in haar hert [dijn'] wegen kroonen.
7 Wie dooz 'tmoerboomen-dal soll gaan
sall hem voor zijn fonteijn aanslaan.

8 So dat de segen [over all]
den leeraar overdecken soll.

8 [mits] sij van duegd tot duegd voord-tredē:
in Zijon schijnt der Goden God.
9 O Heere gij God Zebaoth
verhoor toch [vese] mijne beden:
en' laatse dý [van nu voordaan]
a Jakops God ter oeszen gaan / Selah.

10 O God ons schild siet aan [als noch]:
schouwt taanschijn dijns gesalfden noch.
11 Want maar een dag in dijn' voor-hoven
[is] beter dan [dus] vupsend [jaar]/
·hwaar liever aan den dorpel [daar
en' sat] in 'thuijs mijns Gods [verschoven];
dan [dat men mij] te wonen [seijd]
in woningen der godloosheid.

12 Vermits de Heere God [ons wilt]
 een sonne [sijn/ een schutt] en' schild/
 de Heer die geeft genaad'/ en' eere:
 [ja] hij onthoud hun gauz geen goed
 die oprecht wand'len [van gemoed]:
 13 O gij heerscharen Heere [Heere]:
 doch wel dien menz [die op dij staat]
 die sich op dij [alleen] verlaat.

4.

2 Gij hebt o Heer dijn' lande gunst be-
 toond: tgevangen volk vā Jakob bragt gij
 we'er: 3 Gij hebt dijns volks ong'rechtig-
 heid verschood: ook deckte gij all' haare sou-
 de [Heer] / Selah. 4 All dijnē toornhadd gij te-
 saam gestort: en' dijne hitt' ontstekken op-
 geschoort. 5 God onses heijls we'erbringe
 ons:

A 2

ons ; en' verlaat van over ons [deef]
dijne ongemaad'.

6 Wilt gij dat steeds dijn' granschapp op ons
blaakt:

en' dat dijn toorn vā stamm' tot staunre gaan;
7 Komt gij niet we'er / dat gij ons lebed' maakt:
op dat dijn volk in dij verblyegd opstaa?

8 Toont ons o Heer dijn' onfernichtigheit,
en gunt [o God] ons dijn' saligheyt.

9 Ik soll [met vlijt] toelijsteren [na all]
wat God de Heer [noch vorder] seggen soll.

Want sijnen volk' en gunstgenooten [t'saam]
sall hij de vreed' verkondigen [op aerd]:

op datse toch niet weder all' te saam
tot dwaasigheyt en werden afgekeerd.

10 Voorwaar sijn heyl [en huel is] naast [en'
meest]

met elken dien die hem [van herten] vreest.
op datter [eer eer] heerlichheit [ten toon,
van eeuw tot eeuw] in onsen lande woon'.

11 Genaad' en trouw' die sullen t'samen gaan:
gerechtigheyt [sall] vrede : soen aanbie'n.

12 De waarheit fall van uyt der aerd' ont'-
staan:

gerechtigheyt fall uyt den hemel sien.

13 Ook soll de Heer [veel] goeds verleene meer:
ja selfs ons land : voll sijn van vrycht[en' veel]

14 Gis

¹⁴ Gerechtigheijd fall voor hem henen gaau:
en' op den weg haar' voeten[vast] doen staan.

¹ sullen elckanderen kuszen. ² geven.

De LXXXVI Psalm.

4

N ^{be} e o f d p f o e . o o ✓
Eijgt o Heere dijne oogen / wilt mij
o mijn God] verhooren: houftig ben ik
toch/ en' erm. ² Neemt mij Heer in dijn
bescherm/ [†] heilicg ben ik [en' goedadig /]
[†] gunstgenootig/ en' [†] genadig: o gjij [God]
mijn God behoud dijnen knecht die dij
vertrouwt.

³ Wilt dij mijner Heer ontfermen:
daagliclis fall ik tot dij keruen.

⁴ Maakt de siel dijns dienaars blij:
kheff mijn' siel o Heer tot dij.

⁵ Want o Heere gjij sijt goedig/
en' vergebende langmoedig :
groot van onferinhertigheijd
elken dien die tot dij schreijt.

6 Heer neem myn gebed ter oogen:
wilt mijns smeekens stemmen' aanhooren
7 'Kroup ten daag' des noobs tot dy;
Want [in nood] verhoort gij mij.

8 Van de goden [is] o Heere
niemand dyns gelijk [in eere]/
geene werken [die in schijn]
even als de dijne [sijn].

¶ 4:9 All het vollick [van allenmen]
dat gij hebt gemaakt/ fall komuten/
en' sicc voorz dij brijgen Heer/
boende dijnen naam veel eer'.

10 Groot sijt gij/ en' doet groot wonder;
gij sijt God/ gy iert besouder.

11 Leert mij Heere dijne baan/
tsail in dijne waarhejd gaan;

Genigt toch myn hert te sanne
tot de vrees van dijnen naame.

12 Dat ik Heer myn God [altijd]
dij niet all myn hert behijd;
dat ik dijnen naam steeds eere.

13 Want dijn' goedhejd [is] o Heere
t mij-wars groot; mijn' siel maakt gy
onder uyt der helle wij.

14 [Wele] sijnder trotz van wesen
tegens my Heer op geresen/
en' het schrikkelich gedrocht'
Heest ook mijne siel gesocht:
noch' ten hadd dij niet voor oogen.
15 Gy sijt Heer voll mededoogen/

een langmoedig/ goedig God/
van genaad' en' waarheijd gocoet.

16 Diet mij aan/ ontferm dñ mijner/
geest dñjn' sterkte dijnen dien'er:
hoed dñjn dienstmaagds soon. 17 En' doet
mij een teeken Heer in 't goed/
dat het mijne haters schouwen/
en' de schand [daar van] behouwen:
want gij Heere sijt mij [meest
beijd] tot hulp' en' troost geweest.

* alleen.

De LXXXVII Psalm.

5.

Haar grondslag[ligt] op 't heylg gebergt'
[gegrondigd]. 2 De Heer beminnt ook
Tijns poseten meer: 3 Van all' de steen
van Jakop. 3 Heer veel eer o Godes
stad word[hier] van dñ verkondigd; Selah.
4 Ksall Mahabs naam/ en' Babels late hooze
ook onder die/ die dñjn' bekende sijn/
siet

Set den Tijrier/ den Moor/ den Philistijt:
[men seyt van hun] dees is al-daar gebooren.

5 Dit salmen oock van Zijon gaan vermelien/
dees ende die sijn ook geboren daar:

de hoogste [selsz/ de hoogste] grondvest haer;

6 De Heere [selsz] die false mede tellen

Wanneer als hij de volken fall op schrijven:
[en' segge da/ dees is daar vā geboort/ Selah.

7 Daar word gesang en' suaren spel gehoord:
in dij [fall] all mijn oorsprong[sijn/en' blijvē].

De LXXXVIII Psalm.

5.

2 O Peer[gyn] God mijns heils/ [mijn
scherm.] Ischrey dag en' nacht voor dij.

3 Dat mede dit mijn gebed tot voor dij
trede: neig toch dijn oor tot mijn gekerm.

4 Mijn' siel' is satt van jammerheden:
mijn' leuen tot aan 'tgraf getreden.

5 Ik word geacht gelijk als sy/
die daar ten grave neder dalen:
'k ben als een kragt'loos man [voll qualen].

6 Gelijkt als met den dooden vry/
die in 't graf liggende [verkrenken]
daar aan gy niet meer wilt gedenken:

So dat sy [in der eeuwigheijd]
van dyne hand sijn af gesneden.

7 Gij hebt mij in den kuyl beneden:
in 'safgronds duyster diept' geleid.

8 Gyn toorn is over mij gekomen:
gy dunkt mij met all' dyne stroonen/ Selah.

9 Gij weert mij mijn' bekende dan;
gy hebt mij 'mijnen bondgenooten
ten blouk gemaakt: ik ben besloten
so dat ik niet ontkomen kan.

10 Mijn ooge truert mits mijne plague/
tot dij Heer roup ik alle dage:

P. C.

Tot dij streck ik mijn' handen uit.

11 Doet gy aan dooden wonderheden?
of fullens op staan d'overleden/
en dij belijden [overlijd] ? Selah.

12 Sall men dij [heil-] gunst in der hellen:
dijr waarheid/ in 't verders vertellen?

13 Of salmen in de duisternisz'
als kenbaar dyne wonder werheit:
en dijn' gerechtighejd bemerket
in 't land der wangeluegenisz?

14 En ik riep Heer tot dij mits desen:

vrond fall mijr bede voor dij wesen.

15 Wat is't dat gij mijr siel' verstoet:
dijn aanschijn/ Heer/ban mij gaet wenden.

16 Ellendig ben ik [voll ellenden]
van jongs op gaande na de dood:

'k hebb dijn' verschrikkingen gedraghen
leben † twijfeloedig † ganz ver slaghen.

17 Dijn toorn is over mij gegaan:
dijn schicken [sijn't die] mij doordringen.

18 Die mij als water/ daaglijkens zingest;
die [noch] te saam rondom mij staan.

19 Gij gaat mij vrond en' maagd afwenden/
'k word onbekend hun/ die mij kenden.
1 hun.

De LXXXIX Psalm.

2 Leef-singen fall ik steeds van Gods
barmhertighe'en: mijn mond fall dijne
trouw' van stamm tot stamm' verbye'en.

3 Barmhertigheid segg ik fall sich altoos
oprichten: gij sulc dijn' waare trouw' daad
in den heael stichten. 4 'k hebb een ver-
houd

bōd gemaakt met mijne uijtverkoē: khebb
David mijne knecht [met eede] toe gesworen,

5 [Dat] ik dijn saad altoos hād habē fall [voord-
en desen] dijnen troon van stammi' tot stammi'
aan]: (doen staan/Selah.

6 De heem'len sullen Heer dijn wonderwerke
belijden: (tijden).

7 Want wie is als de Heer van die de locht
bewoonen:

wie is dé Heer gelijk vā all' der Godē soone? (raad:

8 God is seer hoag geducht in sijner heijl'gen
en vreeslich over all' het geē rōdom hem staat. 1 P. 5

9 O Heer heerscharen God / wie is in kragt
[en klaarheid] (waarheid;

10 en Heer gelijk als gj̄? rondom dij staat dijn'
Ook overheerzt gj̄ [Heer] 't verheffen der
see-bareni: (bedaren,
en als haar stroom verheft / doet gj̄se we'er:

11 Egyp̄ten als doorwond hebt gj̄ [nu] gauz
verschuerd: (verstuerd.

en door de kragt dijns ermis dijn' vijanden]

12 De hemel komt dij toe / d'aerd' [is voor
dij [ten besten]: (vesten.

dij gingt de waereld selfs met haare volheid
13 Gij hebt geschapen[beijd] het Noorden/ en
het Zuiden. (verluijden.

[en] Tabor / Hermon ook doen dijne naam

- 14 Gij [gij] hebt eenen ern [die siet] gewel-
dig [toogt]:
dijn hand die werd' bekragt / dijn rechter-
hand verhoogd.
- 15 Gerechtigheid en recht sijn dijns troon
gestichte:
barinhertigheid en trouw' tre en voor dijn
aangesichte.
- 16 Wel-salig is het volk dat dese vryegd han-
vaten:
gij suls o Heer in ticht dijns aanschijns
wand'len laten.
- 17 Soj sulle daaglicks sijn verbriegd in dijnē
naam:
in dijn gerechtigheid sich hoog verheffen
t'saam.
- 18 Want gij [komt dij] tot glanz van haare
kragt [vertoogen].
gij sult in dijnē gunst ook onsen hoorn ver-
hoogen:
- 19 Want van den Heere komt ons schild [en'
ons bekroning]!
en' van den heiligen in Ps'rel onse koning.
- 20 Tot dijnē gunst- genoot hebt gij [met
goed bescheid]
als doe in een gesicht gesproken/ en' geseyd/
Ik hebb den sterken held tot hulp gesteld [al
vozen]:
I'verhief van uit het volk hem / dien ik hadd
verkoren.
- 21 Ik hebb David mijnen knecht [hier vindens
veneden]: gesalf'd

gesalfd niet olij [salf] van mijne heyligheden.

22 Met welken mijne hand vast ende bondig blijft:

so dat mijn erm hē ook seer kragtelichen stijft.

23 De vijand fall van hem niets plundren
[noch' plucken]:

en' kind der godloosheijd en fall hem niet ver-
drucken.

24 Sijn wederstrijders ook fall ik voor hem
verbrijzen:

en' sijne haters slaan [die tegens hem oprijzen].

25 Mijn waarrheijd ende gunst die blijven hem
ook bij:

op dat sijn hoorn verhoogd in mijne naame sij.

26 Ook fall ik sijne hand tot aan de see ver-
strekken:

en' sijne rechterhand tot aan den vloed [doen
rechken].

27 [Als dan] fall hij mij selfs toersopen / gij
mijn vader:

ij [sijt] mijn God / en' retz van mijnen heyl
[te gader].

28 Voor mijnen eerstgebooy[n] houd ik hem
[hoog van waerden] (op aerden.

ia] voor den hoogsten [Heer] der koningen

29 Ik fall hem mijk' genaau' voor eeuwig
doen beklijven: (blijven.

en' mijn verbond fall hem getrouwelick bij-

30 Ik fall sijn saad doen staan [en'] eeuwig; p.
[doen gewagen]:

206 De LXXXIX. Psalm.
en sijnen troen [doen sijn] gelijk des hemels
dagen.

31 So sijne kind'ren sich van mijne wett
ontslaan: (gaan.

noch' in mijn rechten niet [gestadig] woord en
32 Mijn kuer ontheijligen: op mijn geboo'n
niet paszen:

33 So fall ik met een roed haar trouwloos
heyd verraszen:
met plagen haare sond'. 34 Doch fall van hem
niet wenden
mijn' † goedheijd nochte' † gunst / noch' mijne
waarheyd schenden.

35 Noch' fall ook mijn verbond ontheijligen
[woordaan]:
noch' weder roupen 't woord uit mijnen mond
gegaan.

36 Bij mijner heijlighet heb ik eenmaal
gesworen:

ken liege David niet. 37 Sijn saad [uit hem
geboren]

fall eeuwig blijven staan: ook fall sijn troon
mits desen (wesen.

voor mijnen aangesicht als [vlucht] der sonne

38 'Tsall blijben als de maan / voor eeuwig
vast gegrond: (Selah.

om inde locht [te sijn] een overtrouw oorkod' /

39 Maar gy verstoet / verwerpt: gy sijt ver-
grond' behonden

op dijn' gesalvden [selfs]. 40 Berniet dijn' knechts verbonden:

out-

Uitheyligt sijne Kroon op aerden. 41 Gij gaat
rucken
sijn heijningen om verr: gij breekt sijn vest
onstucken.

42 Sij hebben hem beroofd die langs den ^{vers.}
wege gaan:
[sels] moest hij [als] tot spott van sijne buij-
ren staan.

43 Gij hebt de ² hand verhoogd van sijne we-
derstrijderys: ^(vers.)
Gij hebt het hert verhuegd [van] alle sijn' benij-
44 De scherpte sijnes swerds / die hebt gij
omgebouwen;
en hebt hem in dé strijd niet overeskind gehou-
wen.

45 Gij die sijn reijn zeraat als nu ophoudēdeed.
en synen[hoogen] troont ter aerden neder sineet.

46 De dagen sijner juegd hebt gij gehort
[o Heere]:
Gij hebt hem overdeckt met schaamt [en] met
oneere] / Selah.

47 Hoe lang Heer sult gij dý so eben staag
verstekhen:
Sall dijne grummigheid als vuîr noch sijn ont-
steken?

48 Gedencht [o Heer gedenkt] van watten
tijd ik ben:
Schiept gij dan te vergeefs all' smenzen hin-
deren?

49 Wie is die leben soll / vry van de dood te
schauwen?

die van 'tgeweld des grafs sijn stiele soll be-
houwen? Selah.

50 O Heer waar sijn mi toch dijn gunstē van-
te vozen:

die[die]gij David hebt in trouwe toe geswore?

51 Gedenkt Heer aan den smaad van dijn
dienaars [staag]:

dat ik in mijne schood all[so] veel volkē draag;

52 Dat dijn vijanden Heer so schimpig gingen
smaiden;

dat sij so smadelick [so schimpig] de voet-padē
[de'es] dijns gesalfden [selfs] gelasterd hebben
[tsamen].

53 Gesegend sij de Heer voor eeuwig / amen/
amen.

1 verstroijd. 2 rechterhand.

O Heer gy sij ons een vertrech [in 'tlevens]
een basse woon van stam tot stam' ge-
bleven. 2 Oek al veel eer 'tgebergte was
gekropen / eer gjij de aerd' geboruid hadd
laau

[Lang te vozen voor] 'swaerelds [grond:
sijt] gij [geweest/en sijt] van eeuw tot
eeuw de sterke God [altijd].

3 Gij doet den menz tot mozelinge werden;
wanneer gij segt / † keer't we'er [tot stoff der
aerden]
Gij menzē staun' † bekeerd u [na om hooge].
4 Want duysend jaar[en is toch] in dijn ooge/
maar als de dag van gift'ren nu volbragt:
en' even als de schild-wacht in der nacht.

5 Gij rucktse weg als overgolfsdā scroomē/
sij sullen sijn als [schijelike] droomen:
die als elrank kruyd té morgenstonde schenē.
6 Welk smorgens bloeft/ doch 'tgaat daar
schitelick henen:
men snied het af des avonds/ en 'tverdort:
7 En' wij vergaan wanneer gij toornig word:

Wij sign verschickt mits dijne grimmighedē.
8 Gij stelt voor dij ons ongerechtigheden:
en 'tganz geheim van ons inwendig [poogē].
voor s' tschijneind licht dijns aanschijns [dijner
oogen].

9 In dijnen toorn blee'n onse dagen voord: p. 1.
ons jaaren gaan daar heneu als een woord.

10 De dagen t' saam van onse jaaren [tracht na] t'seventig / en op haar hoogste kragten [en kunnen sij maar] tachtig jaaren [halen] / en all haar pracht [is] arbeid / moeijt [en qualen]:

want t'drijft snell dooz / ook vliegen wij daal

11 Wie het de kragt van dijn grimmighe en
Naar men dij vreest [sall sich] dijn troon [aan stellen].

12 Leert ons [dan] dus [all'] onse dagen tellen:
so sullen wij het hert tot wijsheitd sturen.

13 Geert weder Heer / hoe lange [sall't noch
[duijren]]?

laat dijnen troost op dijne dienaars gaan.

14 Wilt 'smorgens ons met dijne gunst ver
sa'am:

So sullen wij ons vollichen dragen/
en blijde sijn in alle onse dagen.

15 Wilt naar beloop der dagen ons verblijden
dat gij ons hebt verdruchinge doen lieden:
en naar den tijd dat wij [so menigvoud]
den tegen-spoed[hier] hebben aangeschouwd.

16 Dat sich dijn werk aan dijne dienaars
toone:

en dijne glanz haer' kinderen [bekroone].

17 De lustbaarheid [de vreugd] Gods onser
Heeren

[moet] over ons [meer ende meer vermoeien]/
maakt [Heer] dooz ons t'werk dijner handen
sterk:

bevest toch selfs dit onser handen werk.

4.

Die in des alderhoogsten [rotz' en']
 schuijl-plaatz sitt [geweiken] vernacht
 [als] in de schaad we God. 2 **I**s fall tot
 den Heere spreken / mijn' hoop / mijn'
 best: mijn God [sijt gij] op hem fall ik
 vertrouwen. 3 **V**oor sjagers strick so fall
 bij mij: voor quader pest behouwen.

4 **H**ij fall niet sijne bluegelen
 dij schabuwijjs bedecken/
 en onder sijne vederen
 salt gij in hoop vertrecken:
 een schild [fall] sijne waardelijd [siju]
 een scherm [voor eeuwelicken].
 5 **G**ij salt voorschickelichen schijn
 bij nachte niet verschrikken:

noch

Noch' voor den pijl die vliegt bij daag,

6 Pest die in't duystert swedet:

voor woestinge die 's middags plag
te woesten [all wat lebet].

7 Of daar aan dijn' siide juyst

een duysend ne'er viel [teffen'] /

en' aan dijn' rechterhand tien duyst:
so fall het dij niet treffen.

8 Maar gij siet dit voor oogen aan:

gij sult'et maar aanschouwen

[wat] loon de goddeloos [ontfa'an].

9 P. Gij Heer sijt mijn vertrouwen;
gij hebt den alderhoogsten [God]
tot dijn vertreck genomen.

10 Geen quaad en fall dij op een bott
so schielick overkomen.

Dijn huys en naakt geen ongeball.

11 Want hij der Engelen [scharen]
van dij beveelt; dat sy in all'
dijn' wegen dij bewaren.

12 En' dij ook sullen sy [daar he'en]
op haare handen dragen/
op dat dijn voet aan geenen steen
aanstoetig werd geslagen.

13 [Helfs op den leeuw en' adderslang
sult gij den voet ne'er setten/
gij sult den jongen leeuw [eer lang]/
en' ook den draak verpletten.

14 Om dat hij mij omheist/ fall ik
hem rucken uit [den praame]:
Want hem verhoogen [euiwelick]/

want

want hij kent mijnen naame.

15 So haast hij mij aantoupen fall/
fall ik hem staan ter spraken:
Isall bij hem [sijn] in ongeval:
hem hoeden/ en' groot-maken.

16 [Ook] fall ik met lang-duijrighe ijde
van dagen hem versaden:
Ik fall hem mijne saligheijd
doen schouwen [uit genaden]:

z des almagtigen.

De XCII Psalm.

2 **T**ot goed den Heer te loben: en' dijs-
nen naam [met een] te singen [hier be-
ne'en] o hoogste [van daar boven].

3 Dijn' gunst vzeug t'openbaren: en'
dijne trouw bij nacht. 4 Met een lied
doorbedacht / op luir / harp' en' tien
snaren.

Gij

5 Gij hebt mij in [topmerken]
dijns doens o Heer verhuegd:
ook schepp ik groote vreugd
in dijner handen werken.

6 Hoe groot en' hoog te achten
sijn dijne daaden Heer:
[hoe] wijter maten seer
diep sijn dijn' grondgedachten.

7 Een dwaaf' kan't niet bevoeien:
een geck verstaat dit niet.

8 Als [hij] de boose siet/
dat sij] als kruyden bloeten/
de boose groeten: even
om eeuwig te vergaan.

9 Maar gij o Heer blijft staan
in eeuwigheijd verheven.

10 Want siet/ Heer/ dijn' vijanden
want siet dijn vijand fall
verloren gaan: [ja] all'
de boose gaan ter schanden.

11 Gij sult mijn' hoorn opschieten
gelijk eens een-hoornis/ doen:
met olijf verz en' groen
sult gy mij overgieten.

12 Wijn oog heeft kunnen sporen
[recht] op mijn' haters [aan]/
en' die mij wederstaan
fall mijne oor [wel] hooren.

13 Oprechtige fall bloeien
gelijk een dadel-boom:

[als zeed'ren] sail de vroom
als Lijbans zeed'ren groeien.

¹⁴ Geplant in thutje des Heeren;
so sullenſ [all' temaal]
in onſes Godes ſaal'
op bloeien [t'ſijner eeran].

¹⁵ noch groeien ſij ſeer juegdig,
ten grijzen ouderdomm;
ſij ſullen wederom
heit woorden/ ende juegdig.

¹⁶ Om van den Heer r'ooftonden
als dat hij oprecht [is]:
mijn' rotz/dat in hem wiſz
geen onrecht [is behonden].
¹ hij.

De XCIII Psalm.

5.

A ls koning heeft de Heer geheerzt in
magt]; hij was bekleed met heerlichheid /
met kraft was God bekleed/[en' ſo] hij
baerdig stond: werd ook de waerld on-
wankelbaar gegrond,

2 Dijm.

2 Dijn koning-stoel [ix] van doe af bereydt:
 gij sijt [o God] van aller eeuwigheijd.
 3 De stroomen Heer verhieven oplwars uit:
 de stroomen [Heer] verhieven haar gelijd:
 De stroomen [Heer] verhieven haar gebrijd.
 4 [Doch] boven all der wateren geruys/
 hoe magtig groot de see-storm [sich vertoogt]
 noch [sitt] de Heer groot-magtig in der hoogte.
 5 Vlijtnemend ± trouw en' ± geloofwaerdig is
 [dijn woord en' wett] en' dijn' getuenis/
 de heilicheid is dijnen huyse/ Heer/
 woer' eeuwelick/een groot zieraat [en' eer].
 1 langdijrigheid der dagen.

De XCIV Psalm.

5.

1 H Eer God der wijsken/ God der wijs-
 ken verschijnt in glanz. 2 Will d'j op
 maken gij die des aerdynk's rechter sij:
 loont naar verdienst den trotzen roch:
 3 Hoe lang Heer blijft de gedloof noch?

Hoe lange blijft de godloos' blijd?

4 [Hoe lang] : soll' trott der baose [dwassen noch] / snaat'ren / snophen: ende blasen? 5 Wijn volk [noch so] vermeelen Heer: dijn erfdeel plagen [en' verwoe'n]? 6 Weeuw' ende vreindeling verdoell: en' weesen moorden [even seer]?

7 De Heer sallt/ seggen sij/ niet merkeut: noch/ Iakops God kent [onse werken]. 8 Verstaat gij sott volk [van verstaand]: gij dwassen ook wanneer sult gij eens wijsen sijn? 9 En soude hij niet hoozen die de ooze plant?

Die 'tooge vormt sou' die niet schouwen? 10 Hijn die het volk in tucht kan houwen sou' die niet tuchtigen? seiso hij [hij] die den menz bericht in leer. 11 Gepeining des menzen kent de Heer: dat het maar ijdelhejd en sij:

12 Wel dien gij tucht o Heer [der heeren]: die gij uyt dijnē wett doet leeren. 13 [En] maakt dat hij gerustig schuyl/ [ook] voor den dag van ongebali; tot dat den goddeloosen soll' gedolven sijn sijn eijgen huijl.

14 God soll sijn volk toch niet verstoeten: noch' sich van sijner erf onthlooten. 15 Doch soll'tgericht' [in glanz en' schijn] we'erkeeren tot rechthaerdighejd;

en' daar na worden ingeleijd
sy all die vroom van herten [sijn].

16 Wie soll met mij den goddeloosen
[nu] wederstaan? wie soll den boosen
met mij [nu] houden in bedwang?

17 Hadd God mij geene hulp betoond;
so hadd mijn siele korts gewoond
[diep in 'sgraffs] stillen ondergang.

18 Sejd ik mijn voet is mij verschoven;
dijn' gunst Heer stuende mij [van boven].

19 [Dus sijnd] in veel gepering [verstricht/
'twekt ik] in 'twinneste [behiel];
so werde mijne [drouwe] siel
dooy dijn' vertroostingen verquickt.

20 Hou dan de stoel der boose wichten
die moedwill' tegens recht verdichten/
sich der'ven bougen nevens dij?

21 Sij loopen uit bij hoopen [thans]
dat om de siel' des vromen mans:
't onschuldig bloed verwijzen sy.

22 Doch is de Heer [so hoog verheven]
mij tot een hoog vertrek gebleven:
mijn God [is] mij een vaste steen.

23 Hij false niet haar onrecht slaan/
en' in haar' boosheid doen vergaan;
de Heer ons God sal all' vertre'en.

³ sullen alle de boosdoenders.

7.

1 Komt laat ons blijd sijn in den Heer:
laat ons all juichende [ter eer] den rotz-
steen onses heylands singen. 2 Laat ons
sijn aangesicht [in vlijt] voorhoren met
waar lof-jbelijd: laat ons hem juichge-
sang voordragen.

3 Want een groot God [is] onse Heer:
heerr boven alle goden [veer/
is hij] een koning groot [van magte].

4 In syne hand staan [all' gelijk]
de gronden van [tganz] aerderijk:
oock eygent hij der bergen kragten.

5 De see is sijn [eir watter sweest]/
mits hij die selfs geschapen heest:
oock voerde syne hand de droogte.

6 Komt laat ons bidden/ laat ons [we'er]
ne erbuijgen/ knieien voor den Heer

R. 2

[woor]

[voor] onsen schepper [in der hoogte].

7 Want hij [word] onse God [geseyd]/
en wij de volken syner weijd';
wij sijn de kudde syner handen:
hooxt gij op huijden syne stemm';
8 Verstrockt uwi herte niet [voor hem]
als in [de] Meribaatze landen:

[Gelyk] in Massa 't woeste woud.

6 Daar uwe vaders mij [so stout]
besochten/ proufden [op haar' klagte];
ook sagen sy mijn werk [aldaar].
10 Mij walligde wel veertig jaar
van dit [ve'erspannige] geslachte/

Ib sprak [van boven uit een' wolki'];
van herten sijns een dwalend volk;
in mijnen weg als onwiste :

11 Dies swoer ik in mijn grimmigheijd:
als dat sy [in der eeuwigheijd]
niet souden ingaan t' mijner ruste.

De X C V I Psalm.

4.

1 Singt een nieuw lied dé Heer [ter eeran];
t ganz aerdrift sing' den Heer [der heeren].
2 Singt Gode / segert synen naam : will's

willt' toch van dag tot dag [all' tsaam]
de voodschapp synes heyls voord-leeren.

3 Willt' sijne eer den heijd'nen honden:
sijn' wond'ren allen volk en [monden].

4 Want God [is] groot/ en' pryselick:
la boven aller goden [schick
is hij] seer hoog-geducht [bevonden].

5 Want all' 't volk's goden [hier beueden
sijn anders niet dan] ijdelheden:
maar doch den hemel schiep de Heer.

6 Sijn aanschijn [is] voll glanz en' eer:
sijn' troon voll kragt en' zielicheden.

7 [Kom't] schrijft den Heer toe gij geslachtez:
[kom't] schrijft den Heer toe eer en' kragten.

8 De heerlichheit van sijnen naam
schrijft die hem toe: [kom't] offer't [tsaam]/
en' willt' tot sijr voorhoven trachten. P. 5.

9 [Kom't] buijgt u neder voor den Heere
[buijgt] sijner heylighheit ter eere:
verschrikkt voor hem gij aerderijk:

10 Spreekt tot de heijd'nen [all' gelijk]
als een groot koning heerzt de Heere/

Ook fall het aerdrijk vast beklijken/
om [voord's] onwankelbaar te blijven:
bij fall 't volk richten met bestheijd.

11. De heem'len sullen vrolichsheyd/
en' t aerdyk groote vreugd bedrijven:

12. De see fall niet haer volheijd dond'ren.
12. Het veld fall sich in vreugd verwond'ren/
en wat [sich] meer daar in [onthoud]:
ja all 't geboorte van het woud
fall sich tot losgesang assoud'ren.

13. Want voor den Heer komt hij sich stichten,
en' komt also het aerdyk richten;
hij fall de wareld [so hij seijt
noch] richten in gerechtigheyd,
en' twolk in sijne waacheyd [lichten].

I heiligdom.

De XC VII Psalm.

3.

1. Als horning heerzt de Heer/ Het aerdyk
rijk juiche seer; ja veel' eylanden mitegen
sich [nu] in vreugd vervreugen. 2. Der wolk
ken duysterhend staat rondom hem ver-
spred; de stichtplaatz [glaanz en' schijn]
van

van sijnen troone [sijn] recht en' gerechtighend.

3 Het buijt fall voor hem tre'en:
sijn' haters rondom he'en
fall het in brande stichten:

4 Sijn' licht quam 't rond verlichten;
dit sag het aerdterich/
en' 't heeft gebeest van schrick.

5 Ook smolt 't gebergt [en' rotz]
voor 't aangesichte Gods
als wasz [so schyelick]:

Voor 't aanschijn Gods/ die [wifz]
Peer van 't ganz aerdryk is.

6 De hemelen beleden
all' sijn' gerechtigheden:
en' all' volk heeft [mits dien]
sijn' heerlichkeit gesien.

7 Dat all' te schande gaan
die op afgoden staan/
die beelden cere bie'n;

Buijgt, goden voor hem [buijgt].

8 'Twelk Zijon hooxt en' juucht/
Heer/Judaas dochters stichten
veel vrouegds: om dijn' gerichten.

9 Om dat gij [van altijd]
de hoogste Heere [syt]

P. 4

224

De XC VIII Psalm.

op 't ganze aerdykis-dal:
verheven boken al'
de goden verr' en' wijd.

10 Gij die den Heer beminnt
sint tot geen quaad gesind/
hij hoed de siel' van desen/
die hem godvuchtig vreesent
Hij rachse [als de sijn']
uigt 'sboosen hand [uigt sijn].

11 'Licht is den vroom' gesajyde
de vrolijkheid [verfrant]
die vroom van herten sijn.

12 Gij [all'] die oprecht sijt
weest in den Heer verblyd:
en' vi eret [den geslachte]
sijn heyl'ge gedachte.

1 blixen. 2 alle. 3 hatet 't quaade.

De XC VIII Psalm.

4.

VVillt toch den Heer een nieuwen lied
singen / want hij [is't die] veel wonders
doet : sijn' rechter-hand[quin hem om-
zingen] sijn heyl'gen ern heeft hem be-
hoed.

hoed. 2 De Heere quam sijn heyl ver-
toogen: hij heeft ook sijn gerechtigheyd
ontdekt voor[aller] heijd'nen oogen.
3 Hij dacht aan sijn' barmhertigheyd,

Om sijne waarhejd [uijt te seijden]
tot 'thujs van Israël: [mits dien
so] hebben alle gaerdrjks eninden
den heijland onses Hods gesien.
4 [Komt] uijch't de Heer/ [met luijder kelen]
gy aerdrijs: schreeuw't/ sing't/ segget dank.
5 [Komt] willt den Heer/ op zijters spelen;
op zijters/ en' met stem-gesank.
6 Op kr̄gs-trampetten [hem ter eere]/
en' op kroonhoornen klank geruys;
uijch't voor den koning onsen Heere.
7 Dat tmeer/ en wat daar in is/ brijss:
de waereld / en' die daar in woonen.
8 De vloeden sullen t'saam [in schijnt
als] niet hand-klappen vreugd betoonen:
de bergen sullen vrolich sijn.
9 Want voor den Heer komthij sich stichten
als richter van het aerdterich;
hij soll de waereld recht'lich richten/
en' ook de volken villicklich,

4.

1. Magtig heerzt de Heer/ all' t' volk be-
 ve seer: ook sitt hij [in schijn] op den Che-
 rubijn/dat het aerdtterick bevende verschijc-
 h. 2. God [die is] groot-[magtig] [en'] in Zian
 [krachtig].

Wij die [sich vertoogt]
 boven all' verhoogd:

3. Men fall d'nnen naam
 groot/ en' schriklich t' saam/
 doen belijdenis
 dat hij heilig is.

4. Konings kragt [en' simet]
 syn die] t' recht beminnen:

[Ja] de billikheyd
 hebt gij selfs bereydt:
 en' in Jakop recht
 en' gericht gepleegd.

5. Roemt den Heer [en' juich't]
 onsen God/ en' buiigt

1003

voor den voerbank [weder]
sijner voeten neder/

Dat [is] heilichheid.

6 Moysis/ Atron [beijd'
moegtmen] priesters [sien]

Samuel van dien

die daar sijnen naam

[staag] aanriepen [tsaam]:
als sy God aanbaden:

voord' hijs [uigt genaden].

7 Hij sprak tot : [dit volk]

in een' sunle-wolk;

sy bewaarden [voord]

sy oorkondig woord/

ende sijne wett

bij hem ingesett.

8 Gij quaamt hem [als vorzen]

Peer ons God/verhooren/

Gij God deed hun soen:

wrechte tsaam haar doen.

9 Goem't God onsen Heer/

buij get u toch ne'er

voor den berg [bereijd]

t]sijner heilichheid:

heilich toch [voll eere

ts] ons God en' Heere.

1 volk. 2. hem.

4.

1. G [#] Jij aerdrijkt juich't den Heere blyd.
 2. [Komt] dien't den Heer niet vryegd [en'
     vlijt]: treedt in tot voor zijn aangesicht
     met vrolich-juichend sang-gedicht.

3. Weet' dat de Heer God selve sij:
 Hij selve maakt ons/ en' niet wij.
 [wij sijn] sijn volk [van hem bereydt]
 [Wij sijn] de kudde sijner weijd'.

4. Gaat tot sijn poorten in [met prijs]
 met [waar] behijd/ met los-bewijs
 [gaat in tot] sijn voorhoven [t'saam];
 behijd't hem/ segen't zijnen naam.

5. Want [hij is een] goed-gunstig Heer/
 sijn heylgenaad' [druydt] immermeer:
 en' sijne † waartheid/ † trouw [en' magt
 blijft] van geslachte tot geslacht.

3. all.

De

8.

K
Sall van genaad en van gerichte singē:
ksall dij o Heer mijn los-gesāg voordbringē.

2 Ksall op den weg [op d] onbevlechte [baan]
voorsichtig gaan/

Tot gij tot mij sult komen [Heer der heeren]:
ksall binnen shuijs vroom van gemoed ver-
keeren. (k haat

3 Ksall mij geen quaad voor oogen stellen/
der boosen daad:

Eir geen van dien en fall mij toch aankleven.

4 Tlumm hert fall mij beswijkende begeve:
den boosen [menz] en fall ik [mimmermeer]
niet kennen [Heer].

5 Die achterklapu van haaren naasten spreke:
die ruck ik weg: die 't oog om hooge steken/
die grootzig [sijn] van herten/ dese [siet]
vermag ik niet.

6 Op saerdterijk oprechtte [staau] m'sjn' oo-
gen/
op datse [noch] bij mij ne'er-sitten mogen:
die op den weg vroom wandelt/ die fall mijn
[mijn] dienaar sijn.

7 Wie

7 Die schalkheijd pleegt/die sich der huet' ten
kroonen/
en sullen niet in mijnen huuse woonen:
ja geēzing toch fall voorz mijn oog [voord-aan]
sulke een bestaau.

8 Isfall 'smorgens vpong de goddeloos' op
aerden
weg rucken [selfs]: om so [in grooter waerden]
all uyt de stad des Heeren uyt te roe'n.
die onrecht doen.

De CII Psalm..

4.

 2 Heer wilt mijn gebed verhooren:
 mijn gescreij koom dij ter oopen. 3 Berg
 dijn aanschijn voor mij niet/ neijg dijn oor
 in mijn verdriet t'mijwars; als ik rouw
 [ootmoedig]/ spoed [dan]/ en verhoort
 mij [spoedig]. 4 Want mijn' dagen sijn
 [daar]

[daar henen] even als een rook verdwe-
nen:

5 Och sijn mijn' gebeenten mede
uitgebrand als een' haerdstede.

5 Eben als het gras so word
t' hert geslagen/ en' t' verdoxt:

so selfs dat ik hebb vergeten
t' mijnen nooddvast brood te eten.

6 Om' t' gebaar van mijn' gesteente/
kleest mijn' vleesz aan mijn' gebeente.

7 Als een roerdomp der woestijne/
eben so ben ik in schijne:
ik ben als een huijben [is]
in de woeste wildernis.

8 Als een uisz' is op den dake
eensaam/ so ben ik/ en' wake.

9 Sdaags hoor ik mijn' haters [blasen]
op mij schimpfen: blouken/ rafsen.

10 Want als brood eet ik nu aszen:
meng mijn' drank met trane-plaszen.

11 Mits het schijnelijk gelaat
dijnes toorns/ en' ongenaad:
want gij hebt mij hoog verheven/
ende we'er ter ne'er gedreven.

12 Mijne dagen [sijn daar henen]
als een' schaduwwe verdwenen:

1 Ps

5 So dat ik als gras verdoooge.

13 Maar gij [sijt] die daar om hooge
eeuwelick en sitten blijft:
dijne huegenis' [beklijft]
van geslachte tot geslachte.

14 Gij sult op staan [Heer in kragte]/
en' dij Zijns noch ontfermen:
want [tis] haare tyd t'erbermen/

Ja de tyd is nu verschenen.

15 Al its dijn' dienaars in haar' steeneit
sich verlusten: en' hun is
dit haar gecuis een' dereniss'.

16 **S**Heeren naam [des hoog-geduchten]
sullen [alle] volken vruchten!
ja dijn' heerelick hoogwaerden
alle koningen der aerden.

17 Want de Heer soll Zijon bouwen:
men soll hem in glanz aanschouwen.

18 Ook so heeft hij op 't gebed
des eensamen wel gelett:
nijt versinaad' hij haare klagte.

19 **S**chrijft dit op voorz 't nageslachte:
dat de Heere sij gepresen
van het volk dat dan soll wesen.

20 Hij die uijt de hoog' gebouwen
sijner heilighedd quam schouwen:
uijt den Hemel sag de Heer
tot [hier] op der aerden ne'er.

21 Om te hooren [het verlangen
en'] het suchten des gebangen:
om de menzen te onthinden

* die de dood mi wou verhindren.

22 Op dat sij den naam des Heereu
binnen Zijon souden [eeren]:
sijnen roem [en sijnen soen]
in Jeruselem hond doen.

23 Als de volken [nu all' t'samen]
sich gesaamt elick versamen;
en de koninkrijken sullen
[God] den Heere dienstig hullen.

24 Hij heeft mijne kragt geslagen
op den weg/ en' mijne dagen
heeft hij [te eenemaal] verkort.

25 [Dies] ik [aldus] sprekend' word/
wilt mijn God mij niet weg-dragen
op het midden mijner dagen;
dijne jaren [sijn in kragte]
van gestachte tot geslachte,

26 Voortijsd's sliept gij 'baerdrijs' [perken]
en' de heemlen sijn de werken
dijner handen. 27 Sij vergaan/
maar gij blijft bestendig staan/
alle dese [ichoон' gebouwen]
sullen als een kleed verou'wen:
want gij sultse [onderand'ren]
even als een kleed verand'ren.

Ende [sonder' te volherden]
sullen sy veranderd werden.

28 Waar gij blijft de selve [siet]/
dijue jaaren sijten niet.

29 [Heere] dijner soonen soonen

sullen

¶ P. 40

sullen [scherlichen] woonen:
en' haart saad soll oock mits desen
[steeds] voorz dij bevestigd wesen.

De C III Psalm.

6.

Loof toch den Heer gij mijne siel': en
tsame' wat in mij is [loof] sijn' heyl' gen
naame. 2 Loof toch den Heer gij mijne
siel' [en' geest]: vergeet toch geen' van alle
sijn' weldaaden: 3 Die dij verschoocht van
alle dijn' misdaaden: die dij all' tsaam dijn'
swachighe'en geneest.

4 Die van den huijl dijn' leven komt bezijjs
den:
die dij bekroont met gunst' en' medelijden.
5 Die dijn' mond niet goederen versaad:
dijn' juegd soll nieuw gelijc eës arendg' werde.
6 De

6 De Heer pleegt recht: [Hij pleegt] gericht
[op aerden]
dat die men [hier] † verdrukt † en' t'onrecht
slaat.

7 Sijn wegē heeft hij Moisis doē bemerke/
dat kinberen van Psr'el sijne werken.

8 Warmhertig [is] genadig [is] de Heer/
ganz traag tot doozu/en' over groot van goed-
heid.

9 Hij fall toch niet staag hibē: [sijn] verwoed-
beheud hejd]
hejd
beheud hij ook niet altoos [even seer].

10 Hij heeft ons niet gedaan naar onse sondē/
doch ons beloond naar onse boose vonden.

11 Wāt naar de hoogt des Heuenlyk bōvē d'aerd:
word sijne gunstekracht op die hem vreesen.

12 So wijd als 'toost van twestē staat gereest:
heeft hij van ons ons' misdaau afgeweerd. P.5.

13 Gelyk sius kunds eē vader sich ontfermt/
so heeft de Heer sich over hun erberreind
die hem oussien. 14 Mits hij ons' maakzel hēt:
en' hem gedenkt dat wij sijn stoff [der aerden].

15 [A]en stet [als hog eens menzen dageit
wetden]:
bij bloeit [tot hij] gelyk een veld-bloem [eud].

16 Want so de wind daar over komt te rennē/
soisse weg: haar' plaatz' fall haar niet kennen.

17 Maar Gods genaab [die is [van eeuwig-
heid]

tot eeuwigheid op [alle] die hem vreesen:
in gretchtigheid fall op kindē kind'cē [wesē].

- 18 Die sijn verbond [te houden] sijn vereijd];
 En' sijner [wett] geboden sijn gedachtig/
 om die te doen. 19 De Heere [God almag-
 tig]
 Heest sijnen stoel in 'shemels [troon] gesticht;
 sijn koninkrijk dat heerzt ook over alle.
 20 Gij en' gien looft den Heer [in groot ge-
 talle]/
 gij sterk in kragt gij die sijn woord bericht:
 Om so de stemm' sijns woordes te doen be-
 trachten.
 21 Loof't toch den Heer gij alle sijn heerkrag-
 ten:
 gij die hem dien't/ en' sijne wille doet.
 22 Loof't toch den Heer gij alle sijne werken/
 waar dat men ook sijn' heerschappij [hant
 merken];
 Loof toch den Heer mijn' siele [/mijn ge-
 moed].
-

De C I V Psalm.

4.

- 1 M ¹ijn' siele looft den Heere [Zebaoth];
 uitnemend groot sijt gij o Heer mijn God:
 gij sijt bekleed met glanz en' hoog vermogt.
 2 Gij

2 Gij sijt niet licht als niet gewaad ontogen;
 Spant als capijt de hemelen [ten toog']. 3 Gij
 weife'et daar niet wateren om hoog/ den
 wolken [driest] ment hij tot sijnen wagen:
 [en] wandelt op 's winds blueg'ien die hem
 dragen].

4 Van geesten maakt hij sijne eng'len [hier]:
 sijn dienaars ook van gloe'-glom-gluijmig
 hier.

5 De aerd' heeft hij gegrond-best op haer
 gronden;

6 Wanke niet noch nu/noch t'geenen stonde.
 Met diept' hadd gijf' als met een kleed bes-
 dekt:

7 Op dijne strass' sijns haastelick verschoven:
 en op 't geluid dijns donders weg-gestaben.

8 T'gebergte rees/ de dalen daalden ne'er;
 ter platz die gij hun hads besteld [o Heer].

9 Gij

- 1P. 5 9 Gij set' een' paal' daar sy niet over recken
volk sullen sy de aer'd niet meer bedecken.
10 De waterboins drijft gij tot na bene' en:
die wand'len daar langs bij 't gebergte he' en:
11 Sij dyenken [twee] des velds [den] ganz'
veede:
's wouds esel leszt ook sijnen dorst daar mede.
12 Daar dan 't geblugg' des hemels sitt [en]
speelt:
[en] tuszen uyt de groene tackskeins queelt.
13 Hy docht 't gebergte van uyt sijn' hooge
perken:
daer' word versaad van 't vucht-nott dijnert
werken.
14 Twee [geeft] hij gras / den menz verwecht
hij kruijo:
en' maakt dat 't brood van uyt der aerden
spruit.
15 En' dat de wijn des menzen hert verhuegt/
het aangesicht van olij ganz vervuegt:
Hy onderhoud des menzen hert met brood.
16 'T geboomte Gods word [daar van] satt
[en' groot]:
de zederen quam hij op Lijban vesten.
17 Op dat aldaar de voog'len mogten nesten:
de dennen sijn voor ojebaars ² vereind.
18 Het hoog gebergte [is] voor de wilde geit':
de rotzen sijn om het komijn te vryden. ^{(del:}
2P. 4 19 Hy schiep de man' tot onderscheid der tij'
De sonn' die is haar ondergang bekend.
20 Gok word het nacht als hy de doker send:
dan

- dā krielt' et daar van all' swouds wilde diere.
 21 De leeuwens [oost] die staan na roos en
 tieren:
 en' souken so van God te sijn gespijsd.
 22 Maer doch so haast de sonne weder ryst/
 so kommen sij gesaantelicken [schuijlen]:
 en' leeg'ren sich [vermoed] in haare kuglen.
 23 [Dan] gaat de mens vast na sijn werk[met
 vlijt]:
 en' na sijn aupt tot aan den avond-tijd.
 24 Hoe groot sijn Heer dijn' werken? [hoe
 gh gings' all' t'saan met wijsheid toebereij-
 den:
 de aerd' is voll van dijn besitt [en' goed].
 25 De see is groot en stretet sich wyd en'
 woed;
 het wielenelt daar/ ontalbaarlick: van dieren
 so groot als kleen' [die sich daar in getieren].
 26 Daar vaart het schip dan he'en; [daar is]
 Leviathan die groote wallevis/
 dien gh gemaakt hebt om daar in te spelen.
 27 Die sich all' t'saan in hope dij bevelen:
 op dat gh hun haar' spijs' geeft t'sijner tijd. 3P41
 28 Geeft ghise wat/ sij vapent op [met vlijt]:
 so sij dijn' hand op doet [en' begenadigt]
 so worden sij met goederen versadigd.
 29 Verbergt gh dij/ sij sijn beweesd [be-
 drukt];
 so gh [hun dan noch] haaren geest ontrukt/
so

so gaan sij uijt: om tot haar stoff te keeren.
 30 Hend dijnen geest we'er uijt o [Heer des
     heeren]/
 so worden sij [her]-schapen [in der daad]:
 en' gij vermeuwt des aerdterijks gelaat.
 31 Des Heeren glanz [sall duijren] t allen tij-
     den:
 de Heer sall sich in all sijn werk verblijden.
 32 Het aerdterijk schouwt hij maar aan/ en'
     't heeft:
 'tgebergte rookt/ als hijt geraket heeft.
 33 Ik soll den Heer mijn leven lang lof singē:
 'tsall mijnen God het lofgesang voordrungen
 so lang als ik in wesen wesen soll.
 34 Och dat hem toch mijn uijtspraak' wel
     bevall:
 wat mij belangt/ ik soll mij [met verbuegen
 gestadelich] in [God] den Heer verhuegen.
 35 Dat 3 'tgodloos volk uijt 't aerdrije [nu]
     verdwijn;
 en' datter geen' goodloose meer en sijn.
 gij mijne siel' will toch den Heere louen:
 looft [all' te saam] den Heere [van daar boven].
     1 heerlickheid. 2 huijs. 3 de sondaars.

Blijdt den Heer'/ vier't sijnen naame:
     verkond'z

4.

verkond't sijn doen den volke [all' t'same].
 2 Sing't hem/ los sing't hem [overluijd]:
 spreekt all' sijn' wonderdaaden uit. 3 En
 roemet u toch [all' te saam] in sijnen heil-
 gen [heyl'gen] naam:

In bryegde moet het hert verklouken
 (het hert) van die den Heere souken.

4 Soukt toch den Heer/ en' sijne kragt;
 soukt toch den Heere dag en' nacht.
 5 Gedenket toch [gedenk't toch] aan
 sijn' wond'ren/ die hij heeft gedaan;

[Gedenkt aan] sijne baonderwerken/
 wil't op] sijns monds gerichten [merken].

6 [Gij] o gij saad van Abrahām/
 gij die hem diert: gij Jakops stamm'

7 gij sijn uitverkoren [lott].

8 gij is de Heere onse God:

Tganz aerdyjk dooz sijn sijn' gerichten.

8 gij dacht aan sijns verbonds [verplichten].

L

woor

voor eeuwelick: en aan het woord
het welk hij heeft bevolen voord
tot aan het duijsende geslacht.

9 'Welk hij met Abrahām heeft volbyagt:

Man sijnen eed [dien hij te voeren]
aan Isach [hadde toegesworen].

10 En 't selue heeft hij tot een recht
bevest aan Jakop [sijnen knecht];
en 't tot een eeuwig [vast] verbond
aan Israël [ste'e vast gegrond].

11 Hij sprak ik sall dij Kanaans Landeit;
ten kavel dijner erf' behanden.

12 Al waren sij een kleijne schaar:
seer kleijn/ en' vreindelingen daar.

13 En trocken van volk tot volk he'en:
van't eene rijk tot and're : ste'en.

14 Nochtans en heeft hij niet geleden
dat hun de menzen iet misdeden:
maar geeft ook koningen [seer strack]
om harent will' bestraft. 15 [En sprak:]
en' raakt aan mijn gesalfde niet:
doet mijn propheten geen verdriet.

16 Op't land riep hij den hongers-nood;
en brak all 't stuenzel van den broode.

17 Hij sond den man voor op den tocht:
en' Josep werd als slaaf verkocht.

18 Men boeide sijnen voet wel stijf:
[en] 't tijser ging hem dooz het lijf.

19 Tot dat sijn woord nu was gebleken: werd

werd hij beproefd van 's Heeren sprekken.
 20 De koning sond [van stonden aan]/
 en' deed hem [dadelick] ontslaan:
 die 't volk daar hadd in sijn gebied/
 was selfs de geen die hem losz liet.

21 So dat hij hem tot heere stelde
 [selfs] over sijnen huijs [en' velde]:
 tot heerzer over all sijn goed.

22 Op dat hij so naar sijn gemoed
 [alt.] sijne vorsten hiel verknocht:
 sijn'oudst' in wijsheit stichten mogt.

23 Doe quam ook Israël [van verde]
 tot in Egipten: Jakop werde
 een vreemdeling in 't land van Cham.

24 Daar maakt hij dat sijn volk toenam:
 en' de ve't sterker worden daar
 dan sijn bestrijders [alle gaar].

25 Haar hert heeft hij verand'ren laten
 om [dies te me'er] sijn volk te haten;
 en' om met sijne dienaars noch
 te handelen dooz valz bedrog.

26 Sond Moisis sijnen dienaar dooz:
 en' Atron dien hij sich verkooz.

27 Die stelden hun daar vooz de merken
 der woorden/ en' de wonderwerken
 dooz [tgan̄ begrijp van] 't laud van Cham.
 28 Hij sond den donker/ en' sij quam:
 en' sij en waren [van doe vooz]
 niet meer verbitterd op sijn woord.

In bloed keerd' hij haar' water-[bekken]:
deed haaren visz den moord ook steken.

^{4 P.} 430 Van voyszen wijsmelde haar land:
tot aan 'der Vorsten ledekant.

31 Hij sprak/ en' daar quam een gebroed
van kleen gedierte sonder bloed:

De luyſen kroopen aller wegen.

32 Hij gaf hun hagel-steen/ ten regen:
en' haaren lande ghuijning vier.

33 Ook sloug hij haaren wijnstock [hier]/
en' wijgeboom; ja brak [tot straff]
't geboome haarer palen af.

34 Hij sprak/ en' [veel] spink-haanē quamen
met ontelbare kevers t'samen.

35 Wie aten in haar land all 't kruydt:
en' all de vrucht haars ackers uit.

36 Daar hij all eerst geboorn' ombragt:
de eerstelingen haarer tragt.

37 Daar hijse niet veel gouds, uitbragt
geen swack' en was in haar geslachte.

^{5 P.} 438 Egipten was [ten selven tyd]
in haar vertrekken seer verblid:
vermits haar eygen schick [so rasz.
nu] over hun gevallen was.

39 Hij spand' een' wolk' om [hen] te decken:
een vriet om 'snachts voor licht te strecken.

40 ['T volk] heeft geeijst/ daar op hij [siet
veel] quackelen voorhoren liet:
so dat hij hen [in haaren nood]
versadigd heeft met hemels-brood.

41 Hij heeft de steenrotz' ook ontsloten/
en daar sijn waat ren uitgevloten:
die bloeden daar als bloeden he'en
langs over dorre drooge ste'en.

42 Want hij dacht aan sijn heilige woerd:
aan Abrahām sijnen dienaar woerd.

43 Sijn volk voerd hij[daar] uyt met vreugde:
sijn' uitverkoorne die verhuegden.

44 Dien hij der heind'nen landen gaf:
volks arbeid nooten sij daar af.

45 Op dat sij de en naar sijn gebod/
sijn' wert bewaarden. Lovet God.

* gestadclick. 2 volk. 3 harer koningen. 4 ende silver.

De CV I Psalm.

3.

1 Lovet den Heere.

B Elijdt den Heer want hij is goed: [tis]
sijne gunst [die] eeuwig [vloed] 2 Wie fallt
de kragten Gods verklaren [wie is't die]
all sijn los verkond: 3 Wel hun/ die het ge-
richt bewaren; recht plegende tot alle stand.
E 3 4 Gedenkt

4 Gedensit o Heere mijner [noch]
om dijns volks will: besoukt mij toch
in dijne saligheijd [al vozen].

5 Op dat ik schouwen mag [de jiegd]
den welstand dijner uijtverkozen/
en' vrolick sijn in dijns volks vreugd:

Dat ik mij roeme dijner erf.

6 ['Tis waar] wij hebben [menigwerf]
met onse vaders daar beneven
[so grof] te sondigen bestaan/
veel onrechts hebben wij bedreven/
wij hebben godlooslick gedaan.

7 Ons vaders in Egipten [siet]
verstonden dijne wond'ren niet:
de groothed van dijn medelijden
vaar aan en dachten sij niet [meer]:
maar bleven wederstrydig strijden
aan't meer/ aan't rode biesen-meer.

8 Doch hij is diese [all' te faam]
behouden heeft om sijnen naam:
om sijne kragt daar door te honden.

9 Hij strafte 't biesmeer/ en' 'twerd dzoog:
hij deedse wand'len door afgronden/
als door een land ganz woest [en' hoog].

10 Hij heefts uijt shaters hand ontslaakt;
van svijands handen vry gemaakt.

11 [Door] 't meer ['twelk] haar' bestrijders
niet een van hun en quammer of. (snoede;

12 En' sij geloofden sijnen woerde:
en' songen sijnen [roem en'] los.

13 [Doch]

13 [Doch] sij verhaast' den sich / so dat
dit volk sijn' werken [haast] vergat:
en' niet na sijnen raad en toufden.

14 Dies hun de lust bejegend is
in 't wilde woest: en' sij beproefd' den
God in de woeste wilderniss'.

15 Hij gaf hun haaren eijsz [in al's]
en' sonds een tering' op den hals.

16 In 't Leger waren sij verbeten
op Mozes: en' op Atron me'e
den heyl'gen Gods. 17 D'aerd' is gespleten/
die Dathan ook verslond [ter ste'e]:

En' overstolpt' Abirams schaar.

19 'T vier brand' haar' t samēkomst' [aldaar];
de blamme quam 't boos volk vernielen.

20 In Moreb maakten sij [uit weeld']
een kalf; en' gingen nederkielen
voor een so broos gegoten beeld.

20 Sij keerden ook haar' heerlichheid:
in 'beeld eeng oszeg die daar weijd.

21 [So dat] sij God haar heyl vergaten:
die so veel in Egipten de'e.

22 In Cham [veel'] wond'ren [boven mate];, P. 4
veel teek'nen aan de roode see.

23 Hij sprak van hen te dempen [daar]
ten waar dat Moisis [selfs/ ten waar]
sijn uitverkozen in de schaerde
hadd voor sijn aangesicht gestaan:
op dat hij sijnen toorn afkeerde
dat hyse niet en deed vergaan.

24 Sij hebben 't lieve land versmaad:
en' niet geloofd sijn woord [noch' daad].

25 Sij morden in haar' hutt [en' keven]:
sij hoorden na Gods stemme niet.

26 Hij heeft sijn' hand ook opgeheven:
die hen in 'twoeste land omstiet.

27 [Daar] hij ten ball haar ganz geslacht
in 't midden van de hejd'nen bragt:
en' hen verstrojd' in [vremde] landen.

28 P.3 Noch hebben sij een joch gemaakt
met Baal Nehoz: en' off'randen
der overledenen gesmaakt.

29 So dat haar doen den Heer ontstaak:
en' onder hen de plaag' in braak.

30 Toch Pineas is op geresen/
en' dede recht; de plaag' [en' 't lejd]
dat werd gestut. 31 En' 'tis den desen:
gerekeend tot gerechtighejd:

In eeuwighejd van stamm' tot stamm'

32 Sij hebben aan 'twist water [tsaam]
hem tot verbitterhejd geterrigd:

't ging Moisis quaalk om haarent will'.

33 Sij hebben sijnen geest geverrigd:
dies moed' hij binnen 's monds al scill.

34 P.4 Sij hebben 't volk ook niet gedood/
gelijk als hun de Heer gebood.

35 Met hejd'nen was't dat sij verkeerden:
en' leerden haare werken [meest].

36 So dat sij haare beelden eerden:
en' dees sijn hun een strick geweest.

- 37 Sij offerden den duijv'len daar/
haar soonen/ dochters beiđe gaar.
 38 So datt' onschuldig bloed vergooten/
[ja] haarer soonen/ docht'ren bloed/
die sij daar hebben voorgestooten
ten offer Kanaans beeld-gebroed:
- Dulkis dat ['tganz] aerdrjks [-beslett]
met desen bloede werd besmett.
 39 Sij werden onreijn in haar werkens:
voereerden ook in haar bestier.
 40 En' Godes gramschapp sond men merke
ontsteken op sijn volk [als vier]:

Ook hadd hij eenen grouwel [wiss]
van [dese] sijne erffeuiss.
 41 Hy gafse in der hejd'nen handen:
en' haare haters hebben [stout]
hen over heerszt. 42 En' haar vijanden
hen tot verdruckens toe benoud/

624

Ja onder haare hand [en' praam].
 40 Werden sij vernederd [tsaam].
 43 Verlost heeft hijse menigmaalen/
noch hebben s hem met haaren raad
getergd: doch vielen in veel qualen
om haare ongerechte daad..

44 En' noch heeft hijse dus benoud
[met mededoogen] aan hen geschoud:
als hijse hoor d' in haar gebeden.
 45 En' sijns verbonds aan hen gedacht:
en' naer sijn' onserinhertigheden
so werd' hij tot verouw gezagt.

L 5.

46 En'

46 En hij ontvingse goedertier
in't sicht van haare vangers [hier].

47 Heer onse God wilt ons bedrijden/
brengt ons van uit den hejd'nen t'saam/
op dat wij [so dijn lof] behijden
[het lof van] dijnen heyl'gen naam.

Dat elk den roem dijns lofs vertelt.

48 De Heer de God van Israël
moet sijn geloofd [van ons all't samen]
van immermeer tot immermeer:
en all het volk moet seggen: Amen/
[eij lovct,] lovet [God] den Heer.

1 sij. 2 seer.

HET VIIFDE BOVCK DER PSALMEN.

De CVII Psalm.

5.

VVill't toch den Heer behijden want
hij [is] [over] goed: ook [blijft] sijn mede-
lijden altoas [ten overvloed]. 2 Dat [si]-
dan] sprekken [wy] des Heeren wij ge-
kochte;

hochte; die hij so vry [so blij] uijt 's vijands hand we'erbzogte.

3 Die hij uijt verde landen
van oost/ van west: van noord/
en' van de suijder [stranden]
versaam'd heeft [rechteboord].

4 Sij dwaalden op het pad
door wilde woeste wegen:
[so dat] sij geene stad
om in te woonen/ kregen.

5 [So] hang'rig/ dorstig beijden:
dat hun haer siel verdween.

6 En' alsse tot God schreyden,
in haare angstigh'e en:
heeft hijse [we'er] gerucht
uijt haare bangigheden.

7 En' heeft hun ingedrukt
den rechten weg te treden:

Om so te mogen rijden
recht na bewoonde ste'en.

8 Dat sij den Heer beijden
all' sijn barmhertigh'e en:
en' sienzen kind'ren [meed]
all' sijne wonderdaaden.

9 Van dat hij [hun hier] deed
de graage siel versaden:

En' 't hongrig hert met goeden
verbuld' [in thyd des noods].

10. [Van] die in 't duijster woeden/
en' schaduwē des doods:
omwa'an met bangighe'en
en' ijs're banden mede.

v.2. 11. Want sij veranderden
Gods uytgesproke rede:

Versmaaden [en' verwodden],
des alderhoogsten raad.

12. Dies heeft hij haar' gemoeden:
vernederd door veel quaad/
gevallen sijns' om verd/
oosf sonder hulp' te weten.

13. Doch hebben in haar hert
we'er tot Heer gekreeten;

Hij heefts' oock [hier beneden]
behoed voor praam des noods.

14. Bragts' uyt de duijsterheden/
en' schaduwē des doods:
brak haare banden of.

15. Dat sij [dan t allen tijden]
sijn' heylgenaad' [en' los]
den Heere toch belijden.

Voor 'smerzen kind'ren [spreken]
sijn wond'ren [altemaal].

16. Van dat hij quam verbreken
de dueren van metaal/
de grendelg oock met een
[en' sterke] ijs're [soten]

die] hij daar heeft ontween
tot mozzeling' gestooten.

17 De dwaase sijn van wegen
haar' weverspannigheijd:
sy sijn niet druck geslegien
om haar' onvromig feijt.

18 Haar' siele walgde van
de spijsie die sij smaakten:
so datse oek tot an
s' dooda pooyten toe genaakten.

19 Doch hebben in haar lijden
[we'er] tot den Heer geschreijd:
en hij quam hen bevrijden
van haare bangigheijd.

20 Ook sond hij [hun] sijn woerd/
en heeftse [te enemalen]
genesen; ende voord
verlost van haare qualen.

21 Dat sij dan sijn' genaden:
den Heer belijden toch:
en' sijne wonderdaaden
voor sinzen kund' ten noch.

22 Dat sij 's los s offerand,
op offeren [van stonden]/
en' all 't werk sijner hand
met vrolickheijd verkonden.

23 Die 'tschepe t' seewars varen:
en' handelen [so sterk]
op wijde waterbaren.

2 P.

24 Dit

24. **D**ie sien des Heeren werk:

[als sij] sijn wonderda'an
[daar] in der diepte [vinden].

25. **H**ij sprak/ en' heeft doen staan
het storm-geblaas der winden.

En' hij verhies haar' stroomen.

26. **S**ij klommen hemelwaart/
sij sijn te grond gekomen:
't hert smolt van qualickbaard.

27. **S**ij draijden/ swaighden wijsz
gelijk een man buijs-dronken.
en' all' haar' wijsheid is
hun t'eneimaal ontsouken.

28. **D**och hebben in haar lijden
[we'er] tot den Heer geschreijd:
en' hij quam hen bevrijden
uit haare bangigheid.

29. **H**ij stilde 't see tempeest:
doch stilden haare baren.

30. **E**n' sy sijn bljd geweest
dat sy gestillet waren:

En' ter gewenzter haben
aldaar bragt hijse noch.

31. **D**at sy van dese gaben
den Heer behouden toch:
en' syne wonderhe'en
voor simenzen kind'ren [bringen].

32. **V**erhoogend' hem met een
in's volks vergaderingen.

Eur in 't gestoechte roemen

[daer]

[daar] d' ouderlingen [sijn].

33 Hⁱj heest de waterstroomen
gekeerd in een' woestijn:
den watertocht in sand.

34 't Ceel-landt in silte gronden:
om d' ontucht van die 't land
[ontuchtelick] bewoonden.

35 Hⁱj heest de waterpoelen
tot een' woestijn gebrogt:
en 't dorstig land [doen voelen]
den [vochten] watertocht.

36 Alwaar hij wonen deed
die hongerig [verflouden]:
so dat sij daar een' steed
om in te wanen/ bouwden.

37 De ackers [daar] besaÿden/
de wingard werd geplant.
sij maakten [ende maÿden]
vruchts inkomst [van haar land].

38 Ooh segend hⁱjse me'e/
sij groeiden - onverhinderd:
en van haar † dyft en † vee
en heest hij niet verminderd.

39 Doch werden daar na minder/
en ganz vernederd [siet]
door dwang-vermeten hinder/
verdrycking/ en verdriet.

40 Persinaadhejd heest hij [rasz]
op groote ne'er doen dalen:

en' daar geen weg en was
op't ijdele woest doen dwalen.

41 Den schaam'len [en' verachten]
Heeft hij van druck ontslaakt:
en' heeft [sijs] huijs geslachten
gelyk als vee gemaakt.

42 'T vroom volk sag dit [beleijd]/
en' bleven vrugd-genooten:
en' alle godloosheid
hiel sijnen mond gesloten.

43 Die wijs [hier wilt verkeeren]
die fall dit gade staan:
en' so fall hij des Heeren
goed-gunstighe'en verstaan.

De C V I I I Psalm.

7.

2 O God mijn hert [dat] is bereijd: ik
love [dijne majesteit] 'ksall singen ja selfs
voel mijn eer. 3 Ontwaakt gij luijt' en
zijter [we'er]: 'k fall op staan in den morgen-
tijd. 4 Ik doe dij voor het volk beleijd
o Heer;

o Heer; ik soll dij [steeds] lof singen voor
[swaerelds] ingeboortelingen.

Want dijne onsernertigheid
[is] boven 's hemels hoogt verspreid:
dijn' waarheid ook tot aan de locht.

6 Heer heft dij boven 's hemels hoogt;
[strect] over 't aerdrijk dijne glanz.

7 Op dat dijn' wel-geliefde [thans]
ontslagen werden [uit t' benouwen]
will door dijn' rechterhand behouwen!

Verhoort mij toch. 8 God heeft geseyd
[en sprak] bij siine heilicheid:
Ik soll verhuegd sijn/ Zij hem soll
Ik deelen: 'k mete Zuchota dat.

9 Heel Gilead/ Manass' is mijn/
de kragt mijns hoofds soll Ephrim sijn:
[en] Juda soll mijn' wett voorschrijven.
10 [Ooch] Moab soll mijn' spoelvat [blijve].

11 Klaerp mijnen schoen op Edom he'en:
Ik soll juncchen over Philisteen.

11 Wie ist die mij geleijden soll
tot in der stad beveste wall?
[wie is't] wie isset die mij [noch]
soll leijden tot in Edom toch?

12 Waart gijt niet God/ die ons uit stelde?
noch trockt Heer/ met ons heer te velde?

13 Dijn' hulp' sij ons in nood bereydt:

want

want 's menzen heyl is ijdelheijd.

14 Laat ons in God vroom sijn en' koest:
ons' vijanden soll hij verdoen.

O God mijns roems en wilt niet swijgen.
Want 'sboosen mond / de mond tot lie-
gen die heeft sich over mij ontloken / en'
mij valztongig toegesproken. 3 Omringt
met hateliche re'en en' sonder oorsaak mij
bestre'en.

4 Hij sijn mij voor mijn' vryndschapp tegen/
noch was ik tot 't gebed genegen.
5 Daar sij mij quaad voer goed [beloonden]
en' voor mijn' vryndschapp haat betoonden.
6 Stelt over hem den boosen quant:
den Zatan aan sijn' rechterhand.

7 De godloos komē uijt verwesen:
sijn bede moet tot sonde wesen.

8 Laat sijn dageu weijig werden;
een ander moet sijn ampt aanbaerden.

9 Laat sijn kind'ren weesen sijn:
sijn wijf in wevelicken schijn.

10 Laat sijn kind'ren dwalen/
en' beed'len: [t'byood] in't woeste halen.

11 De woekraar moet all 't sijn verstricken:
en' sijnen arbejd vreemd' inslicken.

12 En' niemand sij'er die [hier na]
weldadigheijd aan hem begaa:

Ja niemand late sich bewegen
om sijn weesen duegd te plegen.

13 Laat sijn afkomstige [mitsoesten]
tuijtroeiien onderhevig wesen:
en' in't navolgende geslacht
daar sij haar naam te niet gebragt.

17.6

14 Dat haarer baad'ren misoaad heere
tot in gedachte voor den Heere/
en' gnoeders sonde niet verdwijne.

15 Maer stedes voor den Heer verschijnt
dat haer huegenisse [aerd]
uijt 't aerdijkt uijtgeroeied werd.

16 Om dat hij noijt en heeft [ter degen]
gedacht barmhertighejd te plegen/
maar doch vervolgde [seer behendig]
den man die arm was/ en' ellendig/
Ja die van herten was benooid

cm.

om hem te brengen tot der dood.

17 Hij heeft lust in den vlonck genomen;
en sy is hem ook overkomen:
ook wild hij geenen segen lijden;
en sy ging verde van hem blijden.

18 Hij heeft sich met den vlonck bekleed
gelijk als met sijn [eijgen] kleed/

Als water droegs hem dooz 't lÿf henen:
als oly tot in syne beenen.

19 Dat sy hem tot een kleed verstrecke
op dat hij sich daar mede decke:
en hem tot eenen gordel wozd'
die hem gestadelick omgord.

20 Dit [sy] het loon van 's Heeren wege n
voor hem die mij [so seer] sijn tegen:
die mijner siele quaad verwijten.

21 O Heer/ wilt dij Heer 't mijwars quytte/
^{2P. 6} om dijn naam: verlost mij [spoed]/
Want dijn gunst is overgoed.

22 Want ik ben heuftig en ellendig:
doch is mijn hert doorwond inwendig.

23 Ik gaa gelijk een' schaad we henen
die afgaat/ nu bij na verdweenen:
[so dat] ik woestig swadd'ren moet.
met anders dan een sprinkhaan [doet].

24 Van vasten sijn mijn knien besweken:
het vett' is van mijn vleesz gestreken.

25 Doch word de spott met mij gehouwen:
sy schudden 't hoofd als sy myschouwen.

26 O Heer mijn God kom mij te baat':
hoed

voerd mij naar dijne gunstgenaad'.

27 Op dat sij kennelick bemerken
dat dit dijn' hand [is / dijne werken]:
Gij Heer hebt [hun] dit doen bejeeg'nen.
28 Dij sullen vloouken/ en' gij seeg'nen:
sij worden schaanrood 'in den stryd/
en' daarom is dijn dienaar blijd.

29 Mijn' haters sullen schaamt' aentrecken:
de schand' sal' als een mantel decken.
30 Ik fall met den mond den Heer belijden:
en' bij 't volk loven. 31 Die ter syden
staat van den armen: op dat hij
van sijn' siel-richters hem bevrij'.
mits sij sich opmaken.

De C X Psalm.

7.

D E Heere heeft tot mijnen Heer gesproke;
sitt aan mijn' [syd' ter] rechterhand: so lank
tot dat ik hebb' dijn' vijanden [gewrooken
en' hen] gesteld tot dijnen voete-bank.
2 De Heer fall bij uit Zyon doen behanden

[den]

[den sterken staf] de roede dijner kragt:
heerzt over [all' all'] dijne [dood]-vijanden.
3 Dijn volk werd' dij goedwillig toegezagt/

Ten daag' als gij dijn' sterkte sult bewijzen:
met groot zieraat van heiligheden [omgoed];
dij fall de dauw van dijn' geboorte [rijzen].
als uit den buijk des dageraads [gestort].

4 De Heere heeft [met eenen eed] geswooren/
en' 'tsall hem niet berouwen [nimmermeer]/
een priester sijt gij eeuwelick verkozen;
gelijkerwijs Melchischedech [wel eer].

5 De Heer fall dij ter rechterhand gesetet
ten daag' sijs toorn de koningen verlaan.
6 Hij fall 't gericht den heidenen uitmeten
hij sallet all niet dooden overlaan:

Hij fall het hoofd doorhouwende verbreken
[het welk] so verd' [heerzt] over taerdrift-dal.
7 En' op den weg noch drinken uit der beke:
[daar dooz] hij 'thoofd om hoog verheffen fall.

De C XI Psalm.

3.

1 Lovet den Heere.

A I fall van herten [in der daad] den Heer
belijden

belijden: in den raad/ en t'saam vergadering' B
 der vromen. 2 Groot sijn des Heeren wer- C
 ken [groot]; versocht van alle die daar [oit] D
 verlusting' hebben ingenoomen.

3 Sijn doen [is] eer en' heerlickheijd:
 in' steeds blijft sijn' gerechtichejd. E
 4 Hij heeft van sijne wonderdaaden
 ten [blijde] huegenisz' bereijd:
 de Heer [is] voll barmhertighetjd/
 in' voll van [schatten der] genaden. F G H

5 Hij geeft den kost dien die hem vreest:
 aan sijn verbond gedenkt hij - meest. I K L
 6 Hij heeft sijn volk [ook daar beneven]
 de kragt sijns doens verkondigd wijs/
 dan dat hij hun de erffenisz'
 ter heijdenen [noch] soude geven. M

7 De werken die hij heeft gesticht
 in [enk'le] waarheijd / en' gericht:
 Betrouw sijn alle sijn' ; oorkonden.
 8 Altoos en' eeuwig vast gehecht:
 sijn sijn' in waarcheijd opgerecht/
 in' voll opprechtichejds [bewoonden]. N O P Q

9 Hij

R 9 Hij die sijn volk verloszing' sond/
 S voor steeds gebood hij sijn verbond:
 T sijn naam [is] heilige en te vreesen.
 V 10 De vrees des Heeren [is] 't beginn
 W der [waare] wijsheid/ die dien sinn
 X wel vatt en doet: word steeds geprezen,
 a ganzer. 2 eeuvvelick 3 geboden.

De CXII Psalm.

6.

1 Lovet den Heere.

A D E man [sall] gelucksalig [wesen] die
 B C bevelen soll bevoedē. 2 Sijn saad soll mag-
 D E tig sijn op aerden: het vrucht saad soll geset-
 E F gend werden: 3 Sijn huis soll sijn voll
 schatt en' goeden:
 G F Sijn g'rechtigheid blijft steeds [in lufijster].
 G 4 Ticht ging den vromen op in 't duijster.

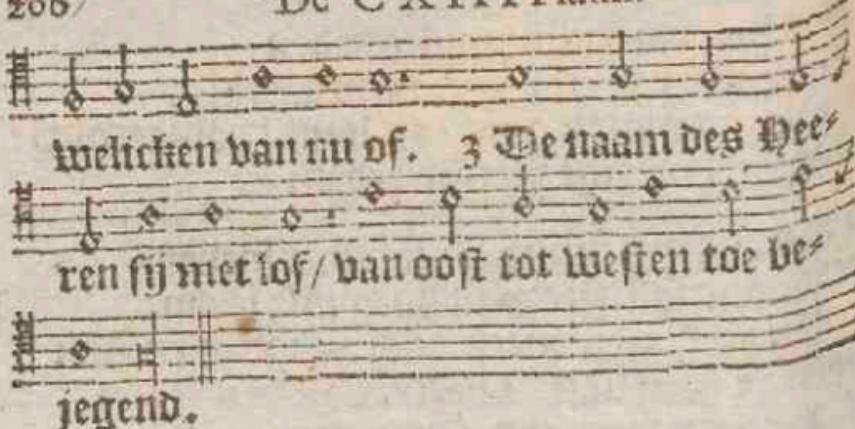
- bij is voll van goedgunstigheden H
 ganz onserinhertig/ en' rechtbaerdig.
 5 Een goed man gunt/ en' leent [volwaerdig]: I
 in oordeel matigt hij sijn reden. K
- 6 Ook soll hij nimmermeer niet sneven: L
 de broom' soll steeds in hueg'msz leben. M
 7 Hij heeft geen' vrees; voorz quaad geruchte: N
 zijn hert staat vast 't vertrouwt den Heere. O
 8 Sijn hert stuent vast 'ten vrees niet[meere] P
 du siende sijns verdryckers [vluchte]. Q
- 9 Den armen deelt hij uit mildadig/ R
 en' sijn' gerechtighejd blijft stadig: S
 in glanz verhoogtmen sijnen horen. T
 10 De boos' sollt sien/ en 't soll hem spijten/ V
 hij soll kners-tanden/ en' afflijten: W
 der boosen weuz die gaat verlozen. X

De CXIII Psalm.

5.

1 Lovet den Heere.

Gij's Heeren dienaars lovet [tsaam;
 ej] lovet toch des Heeren naam. 2 De
 naam deg Heeren sy gesegend: voer eeu-
 welicken

- 4 De Heer [is't dse] verheven werd
verd' boven alle volken [verd']:
sijn' heerlichkeit [komt sich vertoonen]
verr' boven 'shemels [hoog beschott].
5 Wie [is] gelijk de Heer ons God:
die sich verheft om hoog te woonen:
- 6 Die sich vernedert om [mits dien]
in hemelen' op aerd te sien:
7 Uyt 't stoff verheft hij den verpletten:
hij soll den man voll van gebrek
ophaffen uyt den vuulen dreck.
8 Om hem bij groote ne'er te setten:
Wij sijns volks grooten [in hoorspoed].
9 Hij is die d' onvruchtbaare doet
in een [voll] huysgesinn verkeeren:
en' maakt dat sy [met vrucht omgord]
blij-moder veler kind'ren word.
[Ey] lovet toch den Heer [der Heeren].

4.

D
1. De Israël [nu] uijt Egipten quam: eu
van 't tweint volk oon Jakops ganze
stammin: 2 Werd Juda [Juda werde]
sijn heilige dom: sijn' heerzing' Israël.
3 De see sagt aan en' vluchtede [seer snell]:
de Jordaan week, seer verde.

4 'T ghebergte sprong gelijk als rammen op:
de huevelen als lamni'ren [op end' op].
5 Gij see wat [mogt] d'j [dringen]
dat gij - he'en vlood? en' weekt Jordaan ter sij?
6 Dat gij gebergr' als rammen/huev'len / gij
als lamini'ren op mogt springen?
7 Gij aerdrijk [dā/gij aerdrijk] schijdt en heeft
voor taangesicht des Heeren [die daar leeft/
wilt] voor Gods aanschijn [schromen
voor Jakops [God]]. 8 Die [sonder meer
of woel]
de steenrotz' heert in eenen water poel:
de klipp' in water-stroomen.

1 achtervras. 2 achtervras.

4.

1 **N**iet ons o Heer/niet ons/ maar dyren
 naam will [dien] de eer/ om dijn' gelaad'
 [en' tsaam] om dijne waarcheijd/ geven.

2 **W**aarom soud' [t volk] der heijdenen uyt
 spott] noch segge: [wel] waar is nu toch haar
 God? [waar is haar God gebleven?]

3 **D**aar onse God toch in den hemel [rust]:
 hij heeft gedaan ook alles wat hem lust.
 4 **H**aar' beelden [die sij toogen
 sijn] silver/ goud: der menzen handen, ziet.
 5 **S**ij sijn gemond/doch spreken niet [een sier]:
 noch sien met haaren oogen.

6 **S**ij sijn geoord/ doch sij en hoozen niet:
 sij sijn genues'd/ maar doch en rieken iet.
 7 **T**sijn handen die niet raken;
 sij sijn gevoet/ maar kunnen doch niet gaan;
 [en'] haare keel kan geen gelijd uyt slaan.
 8 **D**at sulks sijn diese maken:

Dat sulks ella sij die haar vertrouwen willt.

9 **G**ij

9 Gij Psrae l betrouw' wt den Heer: een schild / ps.
een hulp' is hij den desen.

10 Gij Arons hujs vertrouwt op den Heer:
ten hulp-verlaat/ een schild' [/ een tegenweer]
[wilt] hij den sulken [wesen].

11 Gij die God vrees't / dat gij op God ver-
trouwt:

gij [is] haar hulp' / haar schild [Haar vast be-
k] God hiel ons in gedachten; (houd).
gij segen' [ons] / die Usr el seege'nen fall:

[Die] Arons hujs fall segenen. 13 [En' all]
die Godes vrees' betrachten:

[Die] groot' en bleen' fall segenen [in vreed'].

14 De Heer will u en' ulven kind'ren [meed-
den segen noch vernieeren.

15 Gij [sijt] den Heer gesegend [als de sijn]:
die hemel schiep en' aerd. 16 De heim' len[syn]
de hemelen des Heeren:

gij die de aerd' den menzen kind'ren gaf.

17 All' die dood sijn gedaald in 't stillie [graf]
sullen God niet loben.

18 Doch s'Heere lof fall vā ons sijn verbreijd
van nu af aan/ tot in der eeuwigheijd,
Looft doch den Heer [daar boven].

De C X V I Psalm.

5.

I h hebb [God] lief/ want God fall mijne
stenuun'/ fall mijne gesneek [aandachtelick]

verhooren. 2 Want t' mij wares he é[ne]n gr[on]d
nenigt hij sijn' ooren: 3 so lang ik leef [ik leef]
aanroup ik hem.

3 De h[er]d des doods hadd mij r[ot]dom onwa[rd]t/
de angst des grafs die quam mij[n] begroets:
angst ende suert quam ik te verontmoeten.
4 Doch[dus] riep ik de naam des Heere aan:

Och Heer verlost mijn' siel [uit dese suert].
5 De Heer [die is] genadig en' rechtvaerdig:
en' onse God die verontfermt sich [vaerdig].
6 De Heer bewaart d' eenvoudige [van hert]:

Ik ben gelijk als uitgeteerd [vergaan]/
noch fall hij mij behouden [t'sijner eeran].
7 Mijn' siele wilt tot dijne rust we'erkeeren:
want [God] de Heer heeft mij veel goeds ge-
daan.

8 Want van de dood hebt gij mijn' siel bevrijdt/
mijn oog van traan: en mijnen voet voorzueve.
9 Ik fall in 't land der geuer die hier leven/
voor taanschijn Gods [staag] wandelen [met
vlijt].

10 Ik hebb geloofd/ en sprak [aldus; vooy
waar]
ik ben niet druck seer grootelich geslagen.
11 Ik hebb geseyd als door een haast verzage-

de menz en is toch maar een luegenaar.

12 Wat [is't dat] ik den Heer vergelden soll:
[voor] all sijn goed [hier] over mij [op aerde]?
13 Ik soll den kels der heylgenaad' aanvaerde;
en 's Heeren naam aanroupen [over all'].

14 Voor all sijn volk mi tegenwoordelick:
sall ik den Heer van myn' beloft' begrooten,
15 We doot [de dood] van sijne guistgenootē/
[is] in het oog des Heeren kostelick.

16 [Ik ben] dijn knecht/ och Heer/[ik ben] dijn
dijn diestmaagds soon; ook schuerde gij mijn'
banden.

17 Ik off're dñj [dees' mijne] dankoff'randen;
18 's Heeren naam aanroup ik [wel te recht].

18 Nu [nu] soll ik den Heere [Zebaoth]/
boor all sijn volk all' myn' beloft' uijtkeeren.
19 In 't voorhuijs [Gods] in 't voorhof on-
sels] Heeren/
bia] binnen bij Jerusalem. Loost God.
1. in mijne dagen.

De CXVII Psalm.

1.

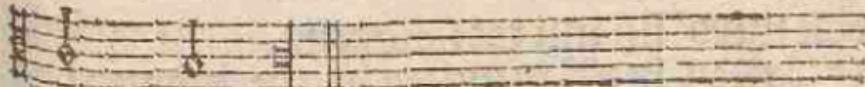
L Loof't alle heydenen den Heer: loof't
hem gij volken [doet hem eer]. 2 Want
M 4 sijn

syne onfermhartigheijd is over ons in kragt
 verspreijd/ ook duijrt des Heeren waart-
 heijd tot der eeuwen eeuwen, Lovet God.

De CXVIII Psalm.

3.

1 Belijdt den Heer want hij [is] goedig:
 want steeds duijrt sijn' barmhartigheijd.
 2 Gij Israël segg nu [kloukmoedig];
 sijn' heylgunst [duijrt] in eeuwigheijd. 3 [Ja]
 Krons huijs segg nu ten tijden: dat sijn ge-
 made steeds [beklijft]. 4 Laat die God
 vreesen nu: belyden; dat sijn barmhartic-
 heijd

Heijd steeds blijft.

5 In angst hebb ik den Heer gebeden:
de Heer heeft mij verhoord in 't wijd.

6 De Heer is met mij [hier beneden],
ik zees niet; hoe mij de menz bestrijd.

7 Beneffens mijne onderstanders
is God met mij [noch boven dien]:
en daarom sal ijk [noch wat anders]
aan [alle] mijne haters sien.

8 'Tis] beter Gode te vertrouwen:
dan op den menz sijn' hoop' te slaan.

9 ['Tis] beter op den Heer te bouwen:
dan op de vorsten [hier] te staan.

10 Al 't volk is rondom mij geweken:
[wel laat et sijn] in 's Heeren naam/
ik false toch in stukken breeken.

11 Sij hebben mij omringd [al t saam]/

Voorwaar sij kómen mij omzingen:
in 's Heeren naam [laat t all geschie'n]
ik false toch [all t saam] ombringen.

12 Sij hebben mij omringd als bien/
[maar doch] sij sijn [noch al te same]
gelijk een doorn-vier uitgegaan:
[wel laat et sijn] in 's Heeren naame/
ik false toch in stukken slaan.

13 Al drijvend dreest gij mij tot vallen:
doch heeft de Heer mij hulp bereydt.

14 Mijn sterkt' [is] God/mijn roem [in alle]:

ook werd' hij mij tot saligheijd.

15. [Men heeft] in hutten van de vromen/
de steun' des roupers [lang verwacht
men heeft de steun'] des heils [vernoomen];
des Heeren rechterhand doet kracht.

16. Gods rechterhand [is] hoog verheven:
des Heeren rechterhand is sterk.

17. 'K en fall niet sterben/ maar 'k fall leuen;
en' doen verhaal van Godes werk.

18. ['Twas wel] de Heer die mij haf hijde;
doch gaf mij nooit in 's doods belend.

19. [Komt] open't mij [nu allersyde]
de poorten der gerechtigheijd:

Daar fall ik ingaan [t'sijner eeran]
den Heer belynde [voordaan].

20. Dit is de poorte [Gods] des Heeren;
de vrouwe sullen daar in gaau.

21. Met lof-belyd fall ik dij loben/
dat gij mij hebt verhoord [bij tijd]:
en' dat gij mij [ook daarenboven]
tot saligheijd geworden sijt.

3 P. 422. De steen verachtelich verstooten
van [all'] de bou-luij [in 't gemeen]
is noch [in 't bouwerk] ingeschoten
ten prinzeaalsten hoofd-houk-steen.

23. Dit is geschied selfs van den Heere:
't welk onsen oogen wonder geeft.

24. Dit is de dag dien [t'sijner eeran]
de Heere selfs veroydend heeft.

Laat ons [dan] dese vyngd bevroeden/

en' wrolick sijn in desen [dag].

25 Och Heere wilt nu toch behoeden:
Geest Heer dat 't nu wel luchten mag.

26 Hij die daar komt in 's Heeren naame
In [hoog] gesegend [t' allentijd]:
Wij segenen u [all te saame]

Hij die van 't huijs des Heeren sijt.

27 God [is] de Heer [dien wij vertrouwen/] elr hij heeft ons verlicht [voorwaar]: bind't t feest slacht-offer [nu] met touwen vast aan de hoornen van 't outaar.

28 Gij [sijt] mijn God/ 'k loof bij [oetmoe-
dig]:

[gij sijt] mijn God/ 'k verhooge dij.

29 Welijd't den Heer/ want hij is goedig:
ook [blyst] sijr gunst [ons] eeuwig [bij].

¹ dat. ² leggen.. ³ vva: mij de menz doe. ⁴ gevorden.

De CXI X Psalm.

V. V. El dien/die vzeem in [haaren]wege A.
gaan]: en' wadelē [staag] in de wett deg Hee-
ren. 2 Wel dien/die hier sijr' , woorden gade
naā: [en'] soukē hem uyt 'shertē grōd [te eerē].

M. 6. 3 Vig.

3 Vrij van bedryf der ongerechtigheijd:
 [so datse vroom] in sijnen weg verkeeren.

4 [All] dijn' gebo' n hebt gij ons opgeleijd/
 op dat wij die seer nauw bewaren souwen.
 5 Och waren toch mijn' wegen toebereijd/
 [vequaam] om so dijn' kueren t' onderhouwe.
 6 Als dan fall ik voor schande sijn bevrijd/
 als ik alleen op dijn' gebo'on fall schouwen.

7 Dan doe ik dij met een vroom hert belijd:
 als ik dijns rechts gerechtigheijd fall vaten.
 8 Ik fall dijn' wett bewaren [t' allen tijd]:
 en' wilt mij toch niet alte lang verlaten.

BII. 9 Hoe fall de juegd haar pad reijn houden
 [Heer]:
 om naar dijn woord [haar' wegen] aan te han-
 den.

10 Ik heb dij gesocht van herten [lang] so
 meer]:
 en' doet mij toch van dijn' gebo'on niet velen.
 11 'Ik suyt in mijn hert de woorden dijnner
 [leer]:

op dat ik bij niet sondig [in 't verholen].
 12 ± Geloofd sijt gij o Heer/± gebenedijd;
 mij leert mij toch all 't geen gij hebt bevolen.

13 Mijn' lippen [Heer] die hebben [vreed en'
 wijs]

verhaal

verhaal gedaan van all' dijns monds gerichtē.

14 De weg dijns woordē die heest mij meer
verblijd/

dan alle schatt. 15 'Ksall dijn' geboden wich-
ten:

so als ; mijn oog op dijne wegen siet.

16 'Ksall vreugd niet lust in dijne kueren stich-
ten;

Dijn woord [o Heer/ dijn woord] vergeet ik
niet.

17 Doet dijnen knecht de duegd dat ik mag
leven:

dat ik bewaar [tgeen mij]dijn woord [gebiet].

18 [Heer] opent mij de oogen [daar beneven]:
so fall ik sien de wond'ren dijner wett.

19 [Als] vreindeling [gaa] ik op aerden [swe-
ven]:

Bergt voor mij niet 't geen gij hebt ingesett.

20 De siel wilt mij van groot verlangen brie-
ken:

[so als] sij steeds op dijn' gerichten [lett].

21 Gij wilt mij toch van trotz-verbloukte
wreken:

van die daar sijn van dijn' gebo'on verdwaald.

22 Wilt schand' en smaad toch verr' van mij
versteken:

Want ik bewaar dijn + woord [t'welch niet
en faalt].

23 De vorsten sijn ; versaaid [om raad te
plegen]/

die

die tegens mij veel hebben opgehaald:

[doch] fall dijn knecht dijn hueren overwegen,
24 Och is dijn' wett mijne lust/mijn raads-
man woerd.

D.v. 25 Vast in het stoff is mijne siel' gelegen;

[Heer] maakt mij toch we'er levend naar dijn
woord.

26 Ich heb dij verhaald mijn' wegen [ende
werken]/

en' gij hebt mij [so goedelick] verhoord:

wilt, mijn verstand in dijne hueren sterken.

27 Doet mij den weg van dijn' gebo' on ver-
staan:

en' ik fall [staag] op dijne wond'ren merken.

28 Mijn' siele smelt so als sij is bela'an:

wilt naar dijn woord mij wederom oppich-
ten.

29 Doet mij den weg der valzhejd toch ont-
gaan:

en' geest mij toch dijn' wett [om mij te stich-
ten].

30 Ik verkoos dē weg die ganz waarachtig is:
en' sloug het oog op [alle] dijn' gerichten.

31 Ik hiel mij vast aan dijn' getuijenis:
en laat mij Heer geen' schande wedervaren.

32 'T pad dijner wett fall ik dooz'oopen wijs:
als gij mijn hert op 'truijn sult doen bedaren.

E.v. 33 Leert [leijd] mij Heer 'tpad dijner hueren
[he'en].

en' om den loon so fall ik het bewaren.

- 34 Wijst mij dat ik dijn' wett bewaar' met ee:
en ik soll die van ganzer herten houwen.
 35 Doet mij het pad van dijn' bevelen tre'en:
Want ik daar op [alleen] hebb willen schouwe.
 36 [Heer] neijgt mijn hert tot dijn ophondig
woord/
tot tgeen' begeert of t gierig wanvertrouwe.
 37 Laat mijn gesicht voorbij gaan [onge-
stoerd];
[en vry] van op de ijdelheid te merken;
Maak dat ik op dijn' wegen lewend word.
 38 Wilt dijnen knecht toch in dijn woord ver-
sterken: (
[dijn woord] twelk daar tot dijne waachheid
 39 Weert [schand en] smaad die in mij vrees
merken:

Want dijn gericht [is] voll van goedigheit.
 40 Siet dijn' gebo' on sijn alle mijn verblijde:
verquickt mij we'er in dijn' gerechtigheid.
 41 Ja gunt mij Heer dijn gunstig medelijde: F.v.
dijn heyl [die koorn] naar dijn' beloofte[woord].
 42 So andwoord ik die mij dit woord, be-
nijden/

Dat ik in hoop' vertroud hebb op dijn woord.
 43 Neem dit waar woord so niet uit mijnen
monde:

Want ik hebb gewacht op dijn gerichte woord.
 44 Geduijriglich/alsoos en tallen stonde
bewaar ik [Heer de woorden] dijner wett.
 45 En wand'le so in't open ruijne [ronde]:

Want hebb gesocht tgeen gjt hebt ingest.

46. 'Ik soll van dijn woord voor koningen noch spreken/
en' minnerneer beschaauid sijn [noch' ontzett]:

47. Tot dijn gebo' on is mijne lust geweiken/
ik hebbse lief. 48. Ik soll mijn handen gaan tot dijn gebo' on/ die ik lief hebb/ opstekken:

Eur soll [also] dijn kueren overstaan.

Evii 49. Gedenk des woords aan dijnen knecht [gegeven]:

daar op gy mij in hope heit doen staan.

50. Dit [is] mijn troost in mijn katijvig leuen:

dijn woord heest mij we'er lebendig gemaakt.

51. Het trotz volk heest niet mij den spott gescreven:

[Doch] dijne wett en hebb ik noijt verslaikt.

52. 'Kwas dijns gerichts vanouds her Heet gedachtig;

en' werd vertroost. 53. De schrick heest mij geraakt

als 'tgodloos volk dijn' wett verliet [verachtig].

54. Dijn kueren sijn mijn lied geweest [mijn lot]

in 'thuijs daar ik als byemding was woonachtig.

55. Aan dijnen naam docht ik bij nacht o God:

en' dijne wett bewaerd ik [tallen stonde].

56 So was't met mij: so hiel ik dijn gebod.

57 Mijn erfdoel sijt gij Heer / [twels] is ver-
konde/ VIII. 13

Op dat ik so dijn woord bewaren mog'.

58 Dijn aangesicht smeek ik uit p' herten
gronde:

Ontfermt dij mijns naar dijnen woerde toch,

59 Ik overdenk mijr wegen: daarenboven
keer ik den voet tot dijn' oorkonden noch.

60 Ik hebb gespoed/ kversijm niet [dij te
loben]:

en' acht te slaan [tgeen] dijn bevel [mij seijt].

61 Der boosen rott dat quam mij nu veroobe:

Doch hebb dijn' wett noijt 12 achter-rugg ge-
leijd.

62 Ikben 13 'nachts/ om dij te loben/ opgere-
sen:

om all het recht van dijn' rechtvaerdigheid.

63 Ik bouge mij bij alle die mij vreesen:
en' dijn' wett geboden gade slaan. (wesen:

64 Heer/ d'aerd is voll van dijn goedgunstig

Leert mij dijn' wett. 65 Gij hebt veel goeds 1 ix.
gedaan

bij dijnen knecht Heer/ volgens dijnen woerde.

66 Leert mij den sinn en' wetenschap ver-
staan:

aan dijn' geboon hebb ik geloofd [soo't hoorde]

67 Ik was verdwaald eer ik vernederd werd:
maar doch dijn woord bewaar ik rechtes
woerde.

68 **G**j [sijt ganz] goed / en' dijne gunst strecht
verd:

leert mij dijn' wett. 69 **D**e trotze rockē luigt
bast tegens mij: ik fall van ganz mijnu hert
[all'] dijn' gebo'on bewaren [naar vermeugen].
70 Haar hert dat is te saam gestolkt als sinout
in dijne wett hebb ik all mijn verhuegen.

71 **H**et was mij goed als dat ik werd berouwd:
op dat ik so dijn' huuren leer' [en eere].

72 **D**e wett dijns monds is mij meer waerd
dan goud

van silber [/dan] veel duijsenden o [Heere].

Kx. 73 **D**ijn' hand heeft mij gemaakt/ en' t saam
gezagt:

geeft mij verstant/ dat ik dijn' rechten leere.

74 **T**volk dat dij vreest die sullen [met aans-
dacht]

mij aansien [Heer] / en¹⁴ achtent vreugde
waerdig:

want op dijn woord hebb ik [in hoop'] ge-
wacht.

75 **I**k weet o Heer dijn' richten sijn recht-
waerdig:

en' gij quaamt mij niet druck te rechte staatt.

76 **D**ijn' gunst sij nu om mij te troosten
[waerdig]/

[Selfs] naar dijn woord aan dijnen knecht
[gedaan].

77 **S**tort over mij dijn' onfermertigheden/
so fall ik't [noch in't] leven [blijven staan]:

want

want dijne wett sijn mijne lustigheden.

78 Maak 't volk beschaaemd dat so hoogmoedig is/

sij hebben mij toch valszelick vertreden:

Doch dijn' gebo'on sijn mijne oeffenisz.

79 Dats [all'] tot mij toch keeren die dy vreesē!
die sich verstaan op dijn' getuigenisz.

80 Mijn hert moet vroom in dijn' hueren
Wesen:

op dat ik [Heer] niet schaamrood wordē mog'.

81 Mijn' siel beswijkt na dijnen heyl [mits-
desen].

Ihebb op dijn' woord gewacht [en' wacht als
noch].

82 Mijn' oogen [selfs] sijn na dijn' woord be-
sweken:

wachteer/ segg ik/ sult gij mij troosten toch?

83 Want [siet] ik word bij 't boekvell verge-
leken

[t'welt] in den rook [te rooken word' gelegd]:
[doch] hebb dijn' wett noyt uyt gedacht ver-
stecken.

84 Hoe lang [is noch] de tijd van dijnē knecht:
waanneer sult gij mij' haters t'rechte settēn?

85 Het trotz volk heeft mij kuijen opgerecht:
t'welt niet en is vermogens dijne wetten:

86 All' dijn' gebo'on [sijn enkele] waarhejd
[Heer]:
Help mij: ik word vervolgd met valz' op-
zettēn.

- 87 **S**ij d'reben mij bij na ter aerded ne'er:
doch dijn' gebo'on hebb ik niet laten baren.
88 **W**aar dijn' gunst so geeft mij 't leven
we'er:
en 'ksall dijn' monds getuijgenis^z bewaren.
89 **O**Heer dijn woord blijft steeds in 's hemels
[troon].
90 **V**an stam'm tot stam'm fall sich dijn'
trouw' [verklaren]:

Gij sticht de aerd/en' sjij blijft staan[ten toon].
91 **O**p dijn beschijn^e bestaanse tot op heden:
want sjij all [sijn] dijn' dienst-bereijde bo'on.
92 **W**aar dijn' wett niet mijne lustbaarhede:
'kwaar nu te niet in mijnen druck geraalit.
93 'ksall dijn' gebo'on niet 's acht'loox over-
treden:

Daar door dat gjij mij lewend hebt gemaakt.
94 **I**k [hoor] dij [toe]/ behoud mij [sonder-
lingen]:
want dijn' gebo'on hebb ik gesocht[gesmaakt].
95 **D**e godloos heeft om mij om hals te binden
op mij gewacht: 'kweet dijn' getuijgenis^z.

96 **I**k hebb het eijnd gesien van alle dingen:

[Dat] dijn gebod seer wijd uijtstrekend'[is].

N. 97 **H**oe lief hebb ik dijn' wett [voor alle sa-
ken]:

sijs is] des daags mijn' onderhoudenis^z.

98 **D**oor dijn' gebo'on salt gjij mij wijser
maaken.

berr' boven die / ¹⁶ die tegens mij so woe'n:
want dijne wett [fall] mi; altoog [wel sma-
ken].

99 Ik hebb meer verstande dan all' myn' lees-
raars doen:
want myn gedacht [bedencht all'] dijn wo-
orden.

100 Ik fall veel meer dan d'oude [selfg] be-
woe'n:
Want dijn' geboor hebb ik mij ¹⁷ onderwondē.
101 Ichoud mynen voet van allen boosen
pad:
om so dijn woord te houden [t'allen standen].

102 [So dat] ik nooit van dijne rechten trad:
Ik leert mij toch. 103 Hoe soet sijn dijne re-
den
aan myn geraak: [sij sijn] als honigrat
in mynen mond. 104 Dijn woord leert mij
wijscheden:

dies haat ik oock den weg der valzighetē.
105 Dijn woord[is mij] eē luchter voor mijn' xiv.
reden:

Een licht [t' welk mij] op mynen pad [ge-
leid].

106 Ik swoer en' blijf daar bij: dat ik fall hou-
wen.

de rechten [Heer] van dijn' gerechtighejd.

107 Ik ben [ik ben] in overgroot verouwen:
maakt naar dijn woord mij levendig o Heer.

108 Heer wiit myns monds vrywillig offer-
schaullen:

En' leert myn' toch [dat ik] dijn' rechten [*leer'*];
109 In myn' hand is myn' siel' gestadelij-
ken:

en' dijne wett vergeet ik nimmermeer.

110 Het godloos volk leijt mij [*verborge*] stricken;

doch ik hebb moijt gedwaald van dijn' gebod.

111 Dijn ooykōd is myn' erf vooz eeuweliche-

Want dese sijn mijns herten v̄uegd [o God].

112 Ik neijg myn' hert om steeds dijn' recht te
plegen

P xv. ten einde toe. 113 Ik haat versierden [spott]:
doch dijne wett die hebb ik lief gekregen.

114 Gij sijt myn scherm/mijn schild/kwacht
op dijn woord.

115 Gij boose wijkt [wijkt] van mij [*verre*
wegen]:

Mijns Gods gebo'on die fall ik houdē voord.

116 Waak naar dijn woord mij sterke en' ik
fall levert:

Hoed mij voor schand' [die] mijne hope
[smoort].

117 Versterkt mij toch/en' mij fall heiyl aan-
kleven:

ook fall dijn woord myn' lust sijn t'elliemaal.

118 Die van dijn recht asowale/doet gij sneve.

Want haar bedrog is valzeluegentaal.

119 Gij doet all' t'saam de boos op aerden
swichten

gelykerwijs als schuijntzel van metaal:
dies hebb ik lief dijn' ^{rechte} die mij stichtē.

120 Mijn'

120 Mijn vlees verschijkt als dij de schrik
[bevecht]:
ook heb ik mij ontsett van dijn' gerichten.

121 Ik hebb gepleegd gerechtigheijd en recht:
lijd niet dat mijn' verdryckers mij wegruckē: Q
122 Verborgt in 't goed' [verborgt toch] dij-xvi.
nen knecht:

op dat de trotz mij niet en onderdrucken.

123 Mijn' oogen sijn van lust dyng hehls ver-
gaan:
[so sy] na 't woord van dijn' gerechtigheijd
[jucken].

124 Doet dijnen knecht naar dijne heylge-
na'an/

en leert mij toch dijn' kueren [ondergronden]:

125 Ik [ben] dijn knecht [Heer] doet mij die
verstaan:

[so] weet ik dan [ook alle] dijn' oorkonden.

126 ['Tis] tijd dat [nu] de Heer sijn werk
[begint]:

[want] dijne wett die hebben syj verslonden.

127 Daarom hebb ik [all'] dijn' gebo'on be-
mind

oock boven goud/ [goud] louter boven maten.

128 Dies heb ik all'/ all' dijn' gebo'on gesind:
en allen weg van valzheijd [leeren] haten.

129 Ganz wonderbaar sijn dijn' oorkonden R
[Heer]:
mijn' siel heeft die bewaard [en nooit verlate].

130 De opening' dijns mouds verlicht [ook
seer]/

sy

- sij onderricht d' eenvoudige [van sinnen].
- 131 'Kheob mijnen mond geopend / 'Kijjt
we'er;
Want ih verlang na dijn' gebo'on [van binn'].
- 132 Diet mij toch aan/ ontfermt dij mijner
[haast]:
als gij hun doet/ die dijnen naam beminnen:
- 133 Stelt doorz dijn woord [all'] mijne gangen
vast
en' mij en fall geen onrecht over-heeren.
- 134 Verlost mij toch van 'smenzen overlast:
en dan fall ik [all'] dijn' geboden '2 ceren.
- 135 Maakt dat dijn^{zo} glanz op dijnen dienaar
licht/
en' wilt mij toch [all'] dijne hueren leeven.
- 136 De watervloe'n vlie'n ne'er uit mijn ges-
icht:
- 8 xv mits mij dijn' wett niet houden. 137 [Ganz]
111. rechtvaerdig
sijt gij o Heer: en' recht is dijn gericht.
- 138 Gerechtigheid gebaod gij [ook seer vaer-
dig
geltijkerwijs als] dijn' getuijgeniss':
dijn' waarheijd [ook te houden] vooy hooy
waerdig.
- 139 Mijn ijver heest mij weg-geruckt [ge-
wiss]:
om dat die mij bestre'en/ dijn woord vergas-
ten.
- 140 [Daar doch] dijn woord ganz gaart ge-
louterd [is]/
vooywaar

voorwaar dijn knecht bemint et uijt der mateu.
 141 Seer kleijn [ben] ik en als verwoorpelick;
 [doch] dijn gebo' on en hebb ik noyt ²¹ gelaten.

142 Rechtvaerdig is dijn recht voor eenwe-
 lich:

en dijnne wett [is] waarheijd [daar beneden].

143 Mij sijn ontmoet verdrukking/angst [/en]
 schrik]:

[maar] dijn gebo' on [sijn] mijne lust [gebleve].

144 Eeuw-durig [is] ²² dijn woordgs ge-
 rechtigheijd:

doet mij [dit roch] verstaan/ en ik fall leben.

145 Ik hebb tot dij van herten seer geschiijd; ^{Txiix}
 verhoort mij Heer: dat ik dijn recht betrachte.

146 Ik roup dij aan/dijn heyl sy mij bereyde:
 op dat ik so op dijn oockonden achre.

147 [Ja] ik verras den vrougen dageraad/
 en schijen: [so als] ik op dijn woord [steeds] wachte.

148 Mijn oog is op eer [dat] de wacht [op-
 staat]:

om in dijn woord aandachtelick te waken.

149 Hoort mijne steun' naar dijnne gunst-
 genaad':

wilt naar dijn recht o Heer mij lebend maken.

150 Hij sijn na bij die schalkheijd sijn gewend:
 die dijnne wett afwijkende [versaken].

151 [Maar] gij o Heer [gij sijt hier ook] on-
 trent;

voll waarheijd [sijn] all' dijn' gebo' on [bebonnen].

152 Ik hebb vā oude her dijn' woord en' wett
gekend:

want gij hebt die voor eeuwig willen gronden.

V xx. 153 Siet mij u kruys aan/ en maak' et mij toch
quijt:

want dijne wett vergeet ik t'geenen stonden.

154 Bericht mijn recht / maaki dat ik werd
bevijd;

wilt naar dijn' woord mij lebendig verklouken.

155 Vā 'tgodloos volk [is] t'heyl verr en' wij:
om dat sy Heer dijn' kueren niet en souken.

156 Seer groot/o Heer/sijn dijn' barinhertig
he'en:

wilt naar dijn' recht mij lebendig verklouken.

157 Ik word van veel vervolgd/ van veel bes
tre'en:

[doch] vā dijn' woord en' wijk ik niet [geblode].

158 Ik hebb gesien die trouwelooslick de' en/
en' 'theest mij ook gesinert [o God der goden];
dat sy dijn' woord niet hebben opgeleijd.

159 Want ik toch siet/beinne dijn' geboden:
Verquickt mij Heer/naar dijn' gerechtigheijd.

160 De waarheijd [is] t'voornemst' van dijns
nen woerde:

[steeds] duijrt all' trecht van dijn' gerechtig
heijd.

W. 161 De voerste [selfs] vervolgen [rechtewoerde]
mij sonder re'en:dijn' woord is mijn ontsicht.

162 'Ik was in dijn' spraak' verblyd [als ik die
hoorde]:

Gelyk

Gelijk als ten die groote heuften licht.

163 'Khaat valz bedrog / het is mij een afgry-
sen:

'Kheminn' dijn' wett. 164 'Kfall om dijns
rechts gericht:

dij alle daag tot seuenmaal toe vrijsen.

165 Heel vrede [naakte] den minuaar dijnner
wett:

en' over dien [fall] geene sturnisz [vissen].

166 Heer op dijn heyl hebb ik mijnen hoop
gesett:

en' dijn' gebo'on hebb ik [getracht te] plegen.

167 [So als] mijn' siel op dijn' oorkonden lett:
docht hebb ik die uijtnemend lief gekregen.

168 'Khoud dijn' gebo'on / en' dijn' oorkonden
[beij]:

want [Heer] voorz dij staan alle mijne wegen.

169 Heer mijn' geschreyf koen voorz dij [mijn]^x
geschreyf]:

wilt naar dijn woord mij toch verstandig ma-
ken.

170 Dat mijn' gesneek sich voorz dij neder
spreij':

wilt naar dijn woord tot mijn' verlosing na-

171 Op dat mijn' moed het los-gesang uijtstort:

wanneer gij mij dijn' kuerē sulc ²⁴ doe sunakē.

172 Mijn' tanje fall bewijs doe van dijn woord:
rechvaerdig [sijn] toch alle dijn' geboden.

173 [Heer] dijne hād koen t'mijner hulpe voord:
want dijn' gebo'on koos ik [o God der godē].

174 Heer na dijn' heyl verlang ik [even seer]:

en tot dijn' wett[is] all' mijn' lust [gebloden].

175 Mijn' siele leef/ en sij fall dij [ter eer
den los dijns roems] hoogroemende [uijt-
meten]:

dat dijn gericht sich t'mijner hulpe keer.

176 Ik hebb gedwaald als tschaap/dat [buij-
ten weten]

verloren loopt/ soukt dijnen dienaar [Heer]:
want dijn' gebo'on en hebb ik niet vergeten.

1 getuijgenissen. 2 acht te slaan. 3 ik. 4 getuijgeniszé. 5 ge-
seten. 6 getuijgenissen. 7 mij leeren. 8 mijnen smaad daas-
ik voor vrees. 9 vervijten. 10 getuijgenissen. 11 afze-
vveken. 12 vergeten. 13 ter middernacht. 14 ende sich
verblijden. 15 vergeten. 16 mijne vijanden. 17 bevaard
18 getuijgenissen. 19 onderhouden. 20 aangesicht. 21 ver-
geten. 22 dijner getuijgeniszé. 23 getuijgeniszé. 24 leeren.

De C X X Psalm.

3 $\frac{1}{2}$.

I kriep in mijne bangigheden den Hee-
re toe [van hier beneden]/ en' hij heeft
mij verhoord [in 'tlijden]. 2 O Heer wilt
mijne siel' bevrijden van lippen ganz ge-
neigd tot liegen; van tongen listig om bes-
diegen.

driege[n]. 3 Wat geestet dij? wat baat dij
toch een' tonge voll van [vals] bedrog?

4 ['Tsijn] scherpe pijlen van den sterken:
[die] als geneverkolen [werken].

5 Eij lang dat ijt in Mesech dwalen:
en woonen moet in Kedars salen.

6 Mijn siel heeft sich te lang gelaten
ter plaats van die de vrede haten.

7 ['Esouk] vreed' en' als ik dies vermaan:
so wullen sij ten stryde aan.

* hutten.

4.

Soud ijt mijn oog na bergen slaan: [gelyk
of] mijn behoud [mij] daar van komen
soud 2 Mijn hulp [moet] van den Heer
[ontstaan]: die hemelschiep en' aerde [/ en' all
wat hij begaerde].

3 **H**ij soll niet maken dat dijn voet
voor libberen uitschiet;
dijns wachter sluijnt toch niet.

4 **S**iet hij die Israël behoed
soll huijnen nochte slapen.

5 **D**e Heer [is] toch dyn' wapen:

De Heer dyn' schaduwwe [die wacht]
aan dijne rechterhand.

6 **D**at dij de sonn' [niet brand']
bij daag; de maan' niet steek' bij nacht.

7 **D**e Heer soll dij behoeden

voor alle tegenspoeden:

Hij [is't] die dijne siel' bewaart.

8 **W**es Heeren [wijs bestier]
sall dijnen uitgang [hier]/
en' dijnen ingang [onbeswaard]
van nu voordaan bewaren
voor eeuwigheijd [van jaarer].

1 hulpe. 2 vvacheer.

De C X X I I Psalm.

3.

I It was verblijd om deser stemm' laat ons
tot t'huys des Heeren gaan. 2 Ons voet
bleef in dijn' poorten staan/ [dijn' poorten]
Zeruse

 Jeruselēm. 3 Jeruijslein [die daar sijt]
 geboud/ een' stad/die t'saam [in eendragt]
 houd. 4 Daar sijn de staminen he'en ge-
 treden/ des Heeren staminen/[sijnde wijs]
 voor Psr'el een' getuijgenis: dat sij des Hee-
 ren naam beleden.

5 Sij sijn geseten daar ter steed'
 op 't richt-gestolte [op den troon]:
 op ['t richt-]gestoelt van Davids woon.
 6 Wenz't om Jeruselēm haar' vreed:
 die dij beminnen hebbent goed.

7 Dijn' vest' hebb' vreed; dijn huijs voort-
 spoed.

8 Om mijne broeders/ en' bekenden:
 wenz ik dij mi de vrede [we'er].

9 Om 't huijs van onsen God [en'] Heer;
 sal ik dij alles goed toesenden.

2.

In hess tot dij/ die in den hemel sitt mijn
 oogen op [en' bidd']. 2. Hiet even als der
 dienst-bo'on oogen [heeren] ter hand van
 haare heeren/ gelijkerwijs der dienstmaagd
 oogen schouwen ter hand van haare vrou-
 wen; so [siet] ons oog op onsen God [en']
 Heer: tot hij sich · t'ons wars keer.

3. Ontfermt dij Heer toch over ons [als noch]/
 ontferm dij onser toch:
 want al te fatt sijn wij [en' overladen]
 van [all] het schimpig smaden.
 4. Al veel te fatt is onse siel van 't spotten
 der weeld-verwaande [sotten];
 en' van den smaad der gener die [in schijn
 so] opgeblasen sijn.

1 onser ontferme.

Dc

4.

E ^H hadde de Heer gedaan die bij ons was:
 segg' Ws' el mi. 2 En hadde de Heer gedaan
 die bij ons was: het volki viel op ons aan:
 3 ^Hil levendig hadde 't ons vernield so rasz/
 als mi Haar toorn was over ons ontstaan.

4 Van doe al af hadd' thwater ons verswoerd/
 de stroom ons siel' vergolfd. 5 ^Tmeer trotz
 [en straff]

hadd' onse siel' vergolfd van doe al af.

6 Gesegend sij de Heer/ van dat hij [voord]
 ons niet ten roos, in haare tanden gaf.

7 ^Hij 'sstrickers strick is onse siel' [te saam]
 gelijkerwys een vogel vrij geraakt;
 de strick is losz/ en' wijs zijn vrij ontslaakt.
 8 [All'] onse hulp' [bestaat] in 's Heeren naam:
 die hemel/ aerd' [en' alles] heeft gemaakt,

De

4.

Die op den Heere [vaast] vertrouwē: [sijn]
 Zijns berg gelijk/ d'welk onbewegelyk/
 Bestendig blijst [in haar' gebouwen]. 2 **Ie-**
 ruselen dat heeft rondomme 't gebergt'
 [allomme].

De Heer soll om zijn volk ook [blijven]
 Voor eeuwig/ van nu af.

3 **W**er goddeloosen staaff
 Sull noch niet rustende beklijven
 [noch' eeuwelicken overkomen]
 Op 't lot ver vromen;

Op dat de vrome [vrij van treken]
 tot [geenerhande segt]
 der ongerechtigheid
 Haar' handen [roekloos] uit en steken.
 4 **O** Heere doet toch goed den goede n:
 den vroom-gemoeden:

5 **D**ie daar-en-tegens slimme wegen
 Verbaardelick in slaan/

Die fall de Heer doen gaan
 Niet hun die ongerechtheijd plegen:
 [doch] over Israël [sij] vrede/
 [In eeuwighede].

De CXXVI Psalm.

3.

De als de Heere Zijns [magt] ter
 wederkeering wederzaght: 'tscheen ons ge-
 lyk een droom [des nachts]: 2 Doe werd
 oock onse mond vollachs/ ons' tong' voll
 los; de hejd'nen sprakien: de Heer doet de-
 sen groote salie. 3 De Heer heeft veel aan ons
 gedaait: en' wij vervreugen ons [daar aan].

4 Brengt ons gebangenen o Heer/
 als bekken op den middag we'er.

5 Sij die met tranen sijnen [siet]:
 die mayten niet een vreugden-lied,

6 Al herten gaande/ gaat hij schreijen/
en' draagt sijn saad om dat te spreijen:
[we'er] komende komt hij [verhugd]/
en' brengt sijn schoover in met vrugd.

De C X X V I I Psalm.

5.

In dien de Heer thujs niet en bouwt; so
arrebeijden toch om niet all' die [men] daer
aan bouwen [siet]: indien de Heer geen'
wacht en houd [en'] om de stad [sich] op en
maakt / om niets is't dat de wachter
waalt.

2 Om niets is't hoer u [dat gij't we'et]
gij die des moagens vroug opstaat/
en' vabondg spade rusten gaat/
[en'] smerten-brood niet kommer e'et:
[tis] sulks [als dat] hij sijnen vrend
dieu hij benint den slaap verguit.

3 Siet

3 Siet kind'ren sijn een' erf van God;
de vrucht des lichaams is een' geaf.
4 Gelijk een held de pijlen [braaf]
in handen houd [tot 's vijands spott];
so sijn de kind'ren [in haar] juegd
[des vaders hulpe/ troost/ en' vreugd].

5 Och wel dien man [in desen schijn]
die sijnen koker-bosz van dien
ten vallen op wel heeft verfien/
[oek] sullen sij niet schaamrood sijn:
wanneer [sy] in der poorte [staan
en] spreken haaren vijand aan.

De C X X V III Psalm.

33.

VV El elken dien in segen die [hier]
den Heere vreest: [en] wandelt in sijn' me-
gen. 2 Gij sult den arbeid [meest] van
dyne handen eten: en sult [also voordaan]
wel-geluck-sang heeten / oek fall het dy
wel

 Wel gaan.

3 Dijn wijf [fall] vruchtbaar [toonen
en] als een wijngaard [bly]
in dijnen huyse [woonen]/
dijn' kind'ren [vullen dij]
als olijf-spruiten [wesen]:
rondom aan dijnen ditz.

4 Diet die den Heer fall vrezen
hoe hij gesegend is.

5 Vyt Zijon fall de Heere
dij segenen [mits dien]/
in voorspoed [lof en' eere]
sult gy Jerujsalem sien
dijn lebendaag [opbouwen].

6 [Weel'] kind'ren sult gy meebr'
van dijne kind'ren schouwen:
[en'] over Ysr'el vreed'.

De CXXIX Psalm.

6.

Sij hebben mij van jongs op seer benoud:
segg' Ysr'el nu. 2 Sij hebbé mij bedochte/
sij hebben mij van jongs op seer benoud:
[hoe]

[hoewel] sij doch niet over mij en mogten.

3 De ploouger heeft op mijne rugg' geplougd:
daar gingen sij haer' vozen diep in doulven.

4 Rechtvaerdig [is] de Heer: hij heeft [mis-
nougd]
het string gestreng der boosen a gehouwen.

5 All' die juist haat op Zijon sijn t' vergraasd/
die sullen [noch] beschamid te schande raken/
sij sullen [noch] we' erkeeren [ganz beschamid].

6 Hij sullen sijn gelijk het hoi der daken:
'Twelk toch verdozt t' al eer het schuete schiet/
t' eer het in halm spruit-schotig is geresen.

7 De maijer vult daar van sijn' hand ook niet;
noch' haaren schood sij die daar gerven lesen.

8 Och heeft niet een geseyd van all' de luij
die ginz en' we' er voor bij gaan [ende keeren]:
de segening' des Heeren [sij] met u:
Wij seguen u in den naam des Heeren.

De CX X X Psalm.

4.

I h e b b u i j t d i e p a f g r o n d e d i j a a n g e r o u p e n

Heer 2 Heer hoojt mijns mōds oorkondē/
meijg

nenig dijne oogen [we'er] ter stemme mijner
 beden. 3 Heer so gij acht wilt staan op
 d'ongerechtighede/ o Heer wie soll bestaan?

4 Maar : gij vergeeft genadig:
 dies word gij ook gebzeesd.

5 'Kwacht op den Heer [gestadig']
 ook wacht mijr siel [en' geest]:
 'kwacht op sijn woord [/ ih wachte].

6 Mijn siel [haakt] na den Heer
 meer dan de morgenwachte
 de morgenwacht [veel meer].

7 Wacht Isr'el op den Heere/
 want bij God [is] gevraad:
 bij hem [is t'sinner eere]
 verlossing, inder daad.

8 Hy is [die 'tsall bedreeden]
 die Israël van all
 sijn' ongerechtigheden
 noch selfs verlossen soll.

1 mijne stemme, 2 bij dij [is] vergevinge, 3 velenleij-

De CXXXI Psalm.

4.

O Heer mijn hert en is niet hoog/ niet op-
 geblaasen

De CXXXI Psalm.

305

Geblaſen is mijn oog: ook hebb ik nocht iet
 groots doorgond/ of 't geen ik boven
 wander vond.

2 Hebb ik [mij] niet ter ne'er gebougd/
 en stillich mijne siel vernougd/
 als een gespeend kind [in deemoed
 hier] tegens syne moeder [doet]:

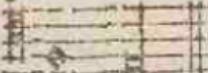
Als een gespeend kind [is mijn geest]
 mijr siele over mij [geweest].

3 Gij Israel wacht op den Heer:
 van nu voordaan/ tot immermeer.

De CXXXII Psalm.

6.

O Heer gedenkt aan David noch: aan alle
 sijn ellendighyd. 2 Die daar den Heer
 swoer [met bescheid]: en' deed ook een' ge-
 lofste noch aan Jakops held / [wanneer
 hij]

 hij seyd;

3 [Och wee mij] so ik [vrong of spaad]
tot inde tent' mijns huijs inging:
so ik tot op mijn bedd opdring.

4 En' mijnen oogen slaap toe laat:
of mijner oogscheel' sluymering'

5 Eer ik den Heer hebb eene stad:
een' woon bespuerd voor Jakops held.

6 Siet toch wij hoozden [twerd verteld]
[als] datse [lag] in Ephratat:
doch vonden die in't bosz-en-veld.

7 Laat ons tot sijne tenten vry
intre'en: [en'] buijgen ons [so we'er]
voor sijner voeten voetbank ne'er.

8 Staat op tot dijner ruste gij/
en' d'arke dijner kragt/ o Heer.

9 Laat dijne priesters toch met rechst
bekleed sijn: laat dijn' heiyl'gen [siet]
vervriegd sijn [met een vrolick lied].

10 En weert/ om David dijnen knecht/
toch dijns gesalfden aanschijn niet.

P. c. 11 De Heer swoer David warelich/
[en'] [hij en fall daar van niet gaan/
[sprak hem met dese woorden aan];
selfs van de vrucht dijns buiks/ fall ik
op dijnen koning-stoel doen staan.

[En'] so ik dijne kind'ren weet
hier ach te slaan op mijn verbond/

mijn'

mijn', woorden die ik hun verkond/
so sullen haare kind'ren meed
op dijn' troon staan/ r'allen stond.

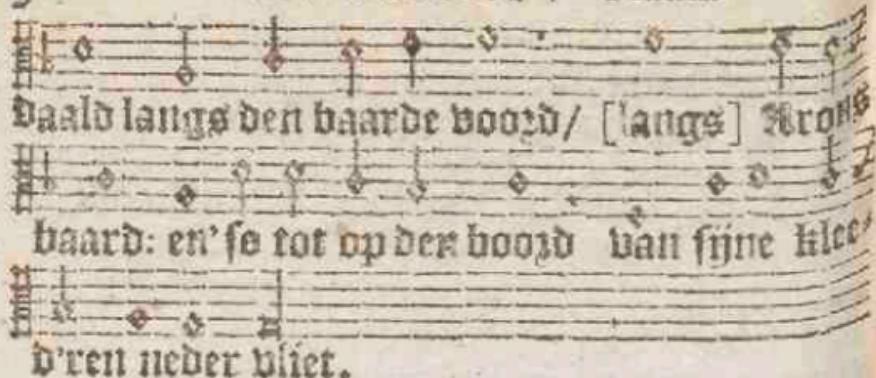
13 Want [t is] de Heer [die] Zion koos
daar in te wonen hadd hij lust.
14 [Hij sprak] dit is mijn' eeuw'ge rust:
ik fall daar wonen [voor altoos]/
om dat mij haarer wel gelust.

15 [Ook] fall ik haare spijf [met een]
met segen segenen [voordaan]:
met bloed haar' houftige vers'aan.
16 Haar' priesters ook met heyl bekle'en'
haar' vrouwe sullen vreugd uitblaan.

17 'tsall Davids hoorn doen spruijten daar;
'khebb minne gesaloen lamp' bereijd.
18 Sijn' v'handen niet schand bekleijd;
sijn' kroon' fall over hem voorwaar
(noch) bloejen [in der ewigheid].

* gewijgeniszen.

S Zet toch hoe goed/ hoe hueglick[is het] medes/
dat broeders t'saa woonachtig sijn [in vrede].
2[Tis] als de beste olij [siet/ die] over 't hoest
daalt

 Daald langs den baarde voord / [langs] Kroon
 baard: en' se tot op der boord van sijne klee
 d'ren neder vliet.

3 ['Tis] als een dawlu van Hermon afge
 stegen/] de welke daar ne'erdalend' [als een regen
 sich] over Tijons bergen [spreijd]:
 want [God] de Heer heeft daar ^ [all] ^ ple
 vens [/jeugd]
 ^ de segening' [/de volheid aller vyngd]
 voor eeuwelich en opgeleijd.

De CXXXIV Psalm.

Lovet den Heere.

3.

 Set/ segenet den Heer met [vlijt] gij [die]
 des Heeren dienaars [sijt]: gij die daar [alle
 nachten [spaad staag] in het huis des Hee
 ren staat.

- 2 Steek't uwe handen oplwaarts tot
het heiligtom: en segen't God.
3 God seegne dij uijt Zijns [troon]:
Die hemel schiep/ en' paerdgijls [woon].

De CXXXV Psalm,

7.

Lovet den Heere.

L Lovet doch des Heeren naam: looft gij
s Heeren dienaars [tsaam]. 2 Wie in thuijs
des Heeren staat; in ons' s Gods vooyvloe-
ren [gaat]: 3 Lovet God/want God [is]
goed: looft God's naam/want hij is soet,

4 Want de Heere [onse] God/
die] koos Jakob [tot sijn lot]:
tot sijn hoofzel Israël.
5 Dat God groot is/weet ik wel;
Ja dat onse Heere wijs
boven alle god en is,

God

6 God doet als wat hij begaert
[beijd] in hemel en' op aerd':

in de see/ en 's afgroonds [schood].

7 Die de dampen opwars stoot
van des aerdrijks uiterst end/
blizem en regenwend:

Die den wind voordkommen doet
van uyt sijner schatten [vloed].

8 Die de eerst-geboszen [vroug]
in Egipten-Lande slougt:

van den menz af tot het bee.

9 Vele [teek'nen] deed [hij] [me'e].

Vele wonderen sond hij

10 Egipten onder dij
tegens Pharo/ en' met een
sijne dienaars in't geineen.

11 Slougt heel' volken: ende bragt
= Vorsten om van groote magt.

11 Tijchon³ d' Amoijt / met noch
Wasams [grooten] koning Og:

en' heel Canans koninkrijk

12 So dat hij + 't land erffelijk
tot een erfdeel [van doe af]
Wse'el sijnen volke gaf.

13 Heer eeuw-duijrig [is] dijn naam:
† voord en' voord/ † van stamn' tot stamn'.
[duijrt] Heer dijn' gehuegenisz.

14 God soll sijn volk richten wijs:
ende door beweging soen
over sijne dienaars doen.

15 [All'] der heijden beelden [sijn].

silber ende goud: [een schijf]
Sinenzen handen werk [en' vond].
16 Sprakeloos sijn sij gemond:
[wijd]-geosgd/ en siense tet.
17 Haare oogen/ hoozen niet:

Ja haar mond is sonder a'am.
18 Diese maaken moeten t saam
haar gelijst sijn/ en' te gaar
elk die sich vertrouwt op haar:
19 Hegen't Heels huys den Heer:
Hgen't Arons huys s hem [we'er]:
20 Hegen't Lebijs huys God [meest]:
Hegen't God gij die God weest.
21 Dat de Heer gesegend [sij]
van uit Zijon [aller sij]:
sij woont in Jeruselein.
Hoest den Heere [Lover God].

¹ sijne. ² koningen. ³ den koning. ⁴ haer. ⁵ den Heer.

De CXXXVI Psalm.

9.

D Oet den Heer' belijdenis, van dat hij
so goedig [is]: want sijn onservihertighejd
[duijt] tot inder eeuwighejd.
2 Oet der goden God belijd:
want sijn' gunste [duijt] altijd.
3 Oet der heeren Heer' belijd/
want sijn' gunste [duijt] altijd,
4 Die

4 Die alleen groot wonder doet
Want sijn' gunst [is] eeuwig [goed].
5 Die den hevel schiep seer wijs:
Want sijn' [gunste] duijt alty's.

6 Die het aerdryk heeft [geleijd]
Op de waat' ren uyt-geblynd:
Want sijn' onfermertighejd
[duijt] tot in der eeuwighejd.

7 Die de groote lichten schiep:
Want sijn' gunste , minner liep.

8 'T sonne-licht 'twelk heerzt bij daag:
Want sijn' gunst duijt [even] staag.

9 Maan' en' sterren die [in kragt]
Heerzen souden bij der nacht:
Want sijn' onfermertighejd
[duijt] tot in der eeuwighejd.

¶ P. 910 10 Die Egypoten [also vryoung]
aan sijn' eerst' geboorne sloug:
Want sijn' onfermertighejd
[duijt] tot inder eeuwighejd.

11 Die ook Israels geslacht
uigt het midden van hun bracht:
Want sijn' onfermertighejd
[duijt] tot in der eeuwighejd.

12 Met een' stercke hand [en' scherm]/
met een' uytgerechten erm:
Want sijn' onfermertighejd
duijt tot inder eeuwighejd.

13 Die

13 Die de roode biesen-see
deylde [krachtelick] in twee:
want sijn' onsernherigheijd
[duijrt] tot inder eeuwigheijd.

14 Die ook Israël niet een
daar heeft midden dooy doen tre'ent
want sijn' onsernherigheijd
[duijrt] tot in der eeuwigheijd.

15 En' heest Pharo/ niet sijn heer
omgestort aan 't oode meer:
want sijn' onsernherigheijd
[duijrt] tot in der eeuwigheijd.

16 Die sijn volk heest [niet bescheijd]
over de woestijn geleijd:
want sijn' onsernherigheijd
[duijrt] tot in der eeuwigheijd.

17 Groote koningen sloug hij:
want sijn' gunst [blijft ons] steeds [bij].
18 Sterke vorsten sloug hij dood:
want sijn' gunst [blijft] even groot,

19 Zijchon [selfs] den Amorijt :
want sijn' gunste [duijrt] alijd.

a.P.8

20 En' den vorst van Basan Og/
eeuwig [duijrt] sijn' gunste toch.

21 En' haer landschapp heest hy [heel]
uigtgedeeld ten errisdeel:
want sijn' onsernherigheijd
[duijrt] tot inder eeuwigheijd.

22 Tot een erfoel [ende recht
gaf hij't] Ust'el sijnen knecht:
Want sijn onsermertighejd
[duijrt] tot in der eeuwighejd.

23 Wie om ons noch heeft gedacht/
Doe wij t' onder sijn gebragt;
Want sijn onsermertighejd
[duijrt] tot in der eeuwighejd.

24 Ende heeft ons van [den strijd]
Onser vijanden verrijdt:
Want sijn onsermertighejd
[duijrt] tot inder eeuwighejd.

25 Allen bleesze geest hij spijs:
Want sijn gunste [duijrt] alty's.

26 Toet des Hemels God belijd:
Want sijn gunste duijrt altyd.

Daar saten wij aan Babels watergrach-
ten/ en' weenden vast: als wij om Zijon
daechten. 2 Nu 't midden daar van twinge
[groen-geplant]: so hingen wij ons harpen
[van]

[van der hand]. 3 Want daar heeft 't volk/
het welk ons naam gebangen/ ons afgevergd
[blij-]woordige gesangen.

[En' ons in plaatz' van] ons huijl-ruchtig
schreijen

[uit smaad gesocht tot] vrolickheit [te vleijē];
[dies spraken sij spottwisse/ lieve siet]
wij sing't ons doch van Zijns lied'ren fet.

4 Hoe souden wij des Heeren los-sang singen
[hier] in een land van [woeste] vremdelingen

5 Indien ist dijns Jeruselen vergete:
mijn' rechterhand die stell mij uit der wete.

6 Dat mijne tong' mij aan 't ghemeit' kleest/
so ik vijns niet gedenkt [so lang ik leef];
so verd' als ih Jeruijs'lem : dijne duegden
niet op en stijg tot 't hoofdstuck mijner vreug-
den.

7 Gedenkt/ o Heer [gedenk] aan Edoms
hind'ren
[Denkt] aan dien dag [denkt om] Jeruijslems
plund'ren /
wanneermen : riep: ontblootse [maakse moe]/
a seijde,

[komt] maaktse bloot tot haaren bodein toe.
8 O Babylon gij dochter [gij vermeten]/
wiss word gij noch] heel over hoop gesnieten/

* Och wel dien man [/o kloukste held der hel-
den/]

die dij dijn loon niet we'er-loon soll vergelden/
van tgeen hij ons [so grouwelick] vergeld.

9 * Och wel dien man [/o alder-kloukste
held/]

die dij daar soll dijn' kinderliens affetten/
en tegens aan den harden steen verpletten.

De CXXXVIII Psalm.

4.

K Sall dij uyt ganzer herten grond [met
hert en mond] dijn los betrijgen: voor
[all] de Goden loof ik dij. 2 Ook soll ist
mij [nu] neder buijgen in dijnen heylgen
tempel [Heer] / kloof dijns naams eer
om

om dijne waarheijd / om dyne gunst :
want gy hebt t saam dijn woord en naam
verhoogd in klaarheijd.

3 Geroepen hebb ik 'sdaags tot dij/
ta' gij quaamt mij dijn oor toe keeren:
gij hebt mijn siel in haar ommagt
gesterkt met kragt. 4 O Heer [der heeren]
dat gaerdyks koningen [toe tre] en
en ijder een] dijn lof verconde:
als hebbende nu aangehoord
het heilige woord van dijnen monde.

5 Dat sij in 's Heeren wegen dan
van nu voordan sijn lof uitmeten:
want groot [groot] is des Heeren eer.

6 Want [God] de Heer is hoog geseten/
bij siet den nedrigen [van hert]:
bij kent van verd den hoog verheven.

7 Treed ik ten midden toe in rood
[elfs in de doord] doet gij mij leven.

Op mijnes bijands grimmien brand
sult gij dijn hand van hoog uittrekken:
dijn hand is't die mij hoeden soll.

8 De Heer soll [tall] voor mij voltrecken/
Ook [is] Heer dijn' barmhertigheijd

313 De CXXXIX Psalm.
In eeuwigheit [groot boven maten]:
Wilt dijner handen werken Heer
[om dijnē naams eer] toch niet verlateu.
• rechterhand.

De CX XXXIX Psalm.

7.

2 O Heer gij hebt mij ganz doorgond/
Toch hent gij mij. Ja d'ij is kond mijn sittē
opstaan: mijn gepeijns batt gij van verr'
[hoe secr ik behus]. 3 Waar dat ik gaa of
ben gelegen doet gij mij op: en' weet mij
wegen.

4 Want 't woord [is] op mijn' tonge niet:
siet Heer gij weet all' 't selve [siet].
5 Gij die mij voor en' achter sluijt:
en' streckt op mij dijn' hand woords uijt.
6 'T verstand [daar vā dunkt] mij so wonder,
so hoog/ [ja]ist beswijk' er onder.

7 Waar blood' ik heen voor dijnen geest:
waar

waar soud ik vluchten onbedzeesd]
voor d'jenen aangesichte [/waar:]
8 **H**eluum ik ten hemel gij [sijt] daar:
of legg' ik mij ter hellen neder/
ij siet/ gij [sijt ook daar al weder].

9 **A**l nam ik 's daagraads blueg'len me'e
ter woond' aan 't uijterste der see.

10 **D**ijn hand die leijdde mij daar he'en/
dijn rechterhand greep mij niet een.

11 **S**cijd' ik de donker fall mij decken:
de nacht scheen mij voorz licht te strecken.

12 **G**een donker kan dij duijster sijn/
ook licht de nacht als dag in schijn:
als licht so [is] de duijsternisz.

13 **W**ant gij besitt mijne nieren wijs':
gij [Heer] hebt mij/ [als mijn behoeder]
bedacht in 't lichaam mijner moeder.

14 **E**belydde dij dat ik ben [naakt]
op schickelijker wijs' gemaakt/
dijn wonderwerk [was daar ontrent]:
welk mijne siel ook wel bekent.

15 **M**ijn lichaam was dij niet verborgen:
als ik gamaakt werd in 't verborgen.

Eben vreemd gewrocht diep onder d'aerd.

16 **D**ijn oogen sagen mijn gevareld/
ja ook in dija en houk daar stond
van all dit voornzel dag en' stond:
selfs eer't iet was. 17 o God [der magten]

hoe kostlich sijn mij dijn gedachten:

Hoe sterk sijn sij in hoofd-getald

18 Soud ikse tellen [all' end' all];
het sand dat overtreissen sij:
ontwaak ik/ noch ben ik bij dij.

19 O God/ woud gij den voosen dooden:
den bloedhond: datse van mij vloden;

20 Die dij verblouken: 't is maar waan
't geen dijn' bestrijders onderstaan.

21 En haat ik Heer' dijn' haterg niet:
is mij dijn' bijand geen verdriet?

22 'tsall met volkomen haat hen haten;
[mits] sij mijn' bijanden gelaten.

23 [Doorgrond] o God/doorgroond mij noch/
[Heer] hert mij hert: beproeft mij toch/
dat gij toch mijn gedachten kenir.

24 Hiet/ of ik op den truer-weg ben:
en' wiit mij [in dees' eenwe weijden
en'] op den weg na 't eeuwig leijden.

V Erlost mij Heer voor boose menze: hoed
mij voor lugden van geweld. 3 [Woo] die
veel quaads in therte wenzen/ die gdaags
teit

ten strijde sijn gesteld.

4 Sij hebben haare tonge [gladder]
geslepen dan de slangen [doen];
haar lippen [sijn] voll gift van adder/ Selah,
5 Wilt mij voor 's boosen hand behoe' u/

Heer wilt mij voor den boosen hoeden:
voor die mijn voeten [listelick]
ter aerden om te strooken woeden.

6 De trotze leggen mij den strick/

Sij spannen haare garen-netten
recht in de bane aller sy':
sy gaan mij [haare] stricken setten/ Selah.
7 Asprak tot den Heer: mijn God [sijt] gij:

Hoort/ Heer/ de stemme mijner beden.

8 Heer Heer gij kragt mijns heyls[mijn lust]: o. n.
[selfs] deckte gij mijn hoofd [en' leden]
als ik ten strijd was toegerust.

9 Heer wilt den boosen niet verstreken
all't gene dat hij gaerne socht;
wilt sijn voornemen niet voltrecken/
daar dooz hij sich verheffen mogt/ Selah.

10 Het hoofd van die mij [hier] omzingen:
de mochte haarer lippen fall
hen overstolpt selfs t' onderdringen:

11 Dat 't gluun der holen op hen valt/

De C X L I Psalm.

11 Hij false [tsaam] int vuür doen werpen/
in huijlen/ om niet op te staan.

12 Een man gewoon sijn' tong' te scherpen
en mag op aerden niet bestaan/

[Wat] 't wooswicht des gewelds [mag roark];
men jaag' hem tot hij nader-legt.

13 Ik weet de Heer soll' trecht uitvoeren
des angstigen/ der schaam'len recht.

14 De vrome loben daar-en-tegen
[ben roem] dijns naems [met los gedicht];
N'oppechte fullen [noch in segen
tsaam] wonen voorz dijn aangesicht.

De C L X I Psalm.

5.

O Heer ik hebbu dij aangebeden; speed iij
toch t'mijwars [herwars hen'] met dat ik tot
dij rouped bē soluijstert toch na mijne rede.

2 Laat mijn gebed voor dij staan [branden]
gelyk een rijkend' offer-brand
sen' als | een avond-offerand'
bees mijne opgestelen' handen.

3 Welhoed Heer/ mijnen mond ter degen:

Hoedanijner lippen opslag [Heer].

4 En maakt mijn herte nimmermeer
tot quaade‡ saak' of ‡ spraak' genegen/

Om werk van godloosheijd te maken
met mannen die daar onrecht doen:
doch dat thi mij noch mag behoe'n
van haare lechermij te smaken.

5 So een rechthaerdige mij sinste
I geschiedt niet gunst / so hij mij straff/
't is salf op 't hoofd / op dat [daar af]
het hoofd mij niet in-stucken splijte:

* Mijn heed' en' false niet vergeten/
selfs in haar' ongeluckighe'en. P. 6.

6 Op 't alderhardste van den steen
sijn haare rechtens ne'er gesmeten:

Mit soll men mijne woorden hooren
als datse hueg'lick sja [en' waerd].

7 Als een die houwt/ en breekt in d'aerd:
Quam elk in 't graf mijn heend'ren - stroozen.

8 Wijnogen [staan] tot dij [ontbloten]/
Heer [dij] [Heer hebdeus aangeschoud]
Ik hebb in hoop' op dij vertroud/
en wilt mij na siele niet ontbloten.

9 Bewaart mij voor verstrichte wegen/
die sij mij leggen [listelich]/
en vooy den uitgestrechten strick
der gener die [hier] onrecht plegen,

² verlijken.

10 Wat

10 Wat elk der baosen [nu mitg desen]
selfs in sijn' eijge netten vall:
tot ondertuszen ik ook [sall
tot ik] voor bij gegaan soll wesen.

De CXLII Psalm.

7.

2 Kroup tot den Heer met mijne stemmin':
ik sneek den Heer met mijn gelijd: 3 Ah
stot voor hem mijn aandacht uit: Kverha-
re mijnen angst voor hem.

4 Als mij mijn geest besweken was/
so hende gij mijn pad [en' pasz]
selfs op den weg daar ik moest gaan:
[noch] leijdden sy mij stricken aan.

5 Schoud' ik ter rechterhand [eij] siet/
die mij sou kennen waszer niet;
so dat mijn toeverlaat ontviel;
en' niemand sochte mijne siel.

6 O Heer ik hebb tot dij geschreyd/
ik hebbe [overluijt] geseyd/
gij sijt mijn toeverlaat [al heel]:

in 't land der lebenden mijn deel:

7 Merkt op tot mijn geschreiij [o Heer]:
verswacht ben ik toch al te seer/
maakt mij van mijn' verfolgers wij:
Want sij veroverweld'gen mij.

8 Gucht mijne siel' uit 'scherkers praans
so loof ik dijnen [heijl'gen] naam:
ksall van de vrome sijn bekroond:
so haast als gij mij hebt beloond.

De CXLIII Psalm.

6.

O Heer wilt mijn gebed verhooren/ neemt
mijne smeekinge ter ooren: om dijne waar-
heid/ om dijn recht/ verhoort mij toch.
2 En treed [al vozen] niet in 't gericht met
dijnen knecht:

Want geen der lebenden soll' wesen
rechtvaerdig voor dijn [godlick] wesen.

3 De vijand selfs/ verfolgt mijnen siel/

bij

hij sloeg mijn leven ook [mits desen]
dat het ter aerden neder viel.

3 In 't duijster heeft hij mij verstecken/
als dood en * lang van hier geweken.

4 Ook was mijn geest gelyc als stijf/
geheelick over mij besweken:
mijn hert bedwekende mij in 't lijs.

5 Des ouden tijds ben ik indachtig;
op all dijn werk lett ik aandachtig:
ik lett op 't werk van dijne hand.

6 Mijn' handen strech ik tot uij [klagtig];
dijns [doest] mijn' siel als doestig land/ Selah.

¶. 6. 7 O Heer verhoort mij haastelijken/
mijn geest die wilt mij ganz beswijken:
en bergt van mij dijn aanschijc niet:
men mogt mij anders vergelijken
bij die ten grabe dalen [siet].

8 Doet mij dijn onsern hertigheden
des morgens haoren [hier benden];
want 'k hebb op dij vertroud in haop/
koijst mij den weg dien ik fall treden:
want 'k heff mijn' siel tot dijwars op.

9 Ruckt mij uit mij' vijanden [spoedig];
Heer/ onder dij schutjl ik [ootmoedig].

10 Leert mij dijn' wille plegen/ want
gij sijt mijn God: dijn geest so goedig
die leijde mij in 'trechte land.

11 Gij sal mij dijnen naam ter eeran
weer levend maken Heer [der Heeren]:

De CXLIV Psalm.

327

Van wegen dijn' gerechtigheijd
Sult gij tot mijne siel [we'erkeeren]
[en] helpens uyt [haar] bangighed.

12 Om dijn' medoogend medelijden
Sult gij mijr vijanden affnijden/
en die all tsaam verderven noch
die mijner siele wederstrijden:
Want [veer] dijn' dienaar ben ik toch.

De CXLIV Psalm.

3.

Gloofd sy God mijn rotze/ die [bij tijde]
mijn hantē wing/mijn vingers leert te strij-
de. 2 Mijn' gunst/mijn burg/mijn hoog ver-
trech/ [mijn stutt] mijn heylad selfs/mijn see-
rschuld[en schutt]/ ook hebb ik mij in hoop
op hem verlate: hij die mijn volk mij maakt
tot ondersaatē. 3 Wat[is] de menz o' veer' gij
heus

Kent hem toch: en 's menzen kind/ dat gjij
het acht [als noch]:?

4 Men mag den menz bij ijdelheid gelijken:
gelijk een' scheem' gaan sijne dagen strijken.

5 Wijgt dijne locht/ en' daalt beneden ne'er:
raakt aan 't gebergt'/ en' lat'et rooken Heer.

6 Straalt blitzen-straal/ en doetse ganz ver-
schueren:

schiet dijne schicht; en' wiltse so verstueren.

7 Strekt dijne hand van uijt der hoogte/
[koom]/

verlost/ en' trekt mij uijt den water-stroom:
[Ja] uijt de hand der stam' van vremdelin-
gen.

8 Der welker mond spreekt vals'-versierde
dingen:

haar' rechterhand/[is] een' hand vol bedrog.

9 Met een nieuwlied o God loof ik dij noch;
ik fall dij noch op harpen[en] op velen]
en' op het spel van't tiengesnaarde spelten.

10 Den koningen verleent hij heyl/ en weert
van sijnen knecht[van] David 't hooche swaerd.

11 Verlost mij toch/ en' stelt mij [bijtien
hind'ren].

bij mij de hand der wijs-vervremde kind'ren/
der welker mond vals spreekt: so dat [gewiss]
haar' rechterhand ee hand voll valsheid [is].

- 12 Laat onse ; stamm in haare juegd [op
bloejen]
[en] als plantzoen te vollē wasdomm groeiē:
ons' dochters [oock] als houken/ die in schijn
van een paleys fraij uytgehoubwen sijn.
- 13 [Geest] dat [wij voordē] ons winkels voll
[opsluÿten]
die voorraad dan op voorraad mogen uijten/
Ons bee teel duijsd/ teel tien duijsd lange de
paan.
- 14 Ons ossen bee sij wel [in 't līf] gelaan/
geen inbruek moet geen uijt bruek moet ons
stooren]:
laat geen gekrijt op onse straten [hooren].
- 15 O salig volk/ dien [thier] gelucht so wiss:
O salig volk/ wiens God de Heer [hier] is.
1 rechterhand. 2 rechterhand. 3 sonen.

De CXLV Psalm.

3.

K Verhooge dij mijn God [en] koning A
t saam]: s̄i seeg ne staag'/ steeds [loof s̄i] dij-
nen naam. 2 S̄i fall [a God]/ bij seeg'nen B
alle daag: 'sall d̄yuen naam hoog-roemen
steeds

- C 3 steeds/ en' staag. 3 De Heer [is] groot/ en'
hoog-veroemd/ bedouven: ook so en[is] staag.
- D 4 grootheijd niet om gronden. 4 Dijn' werke
sall de stamme der stamme mysen: ook sullen
sij all dijne kragt aanwijsen.
- E 5 De cer eer glanz van dijne majestiejt:
dijn wonderwerk/ word van mij overlejd.
- F 6 Els sprekk' de kragt van dijne wonderwaer,
en' ik sall[Heer] dijn' grootheijd, selfs verlaan.
- G 7 Van dijner gaest gehueg'nisz salmen spreken/
en' overluyd van dijn' gerecht heijd preken.
- H 8 De Heer [die is] barmhertig/ en' genadig/
tot toorne traag/in gunstig heijd groot-dabig.
- I 9 ['Tis] God [die sich] aan ijder goedig
[toont]:
- P. 3 en' met genaad' all' sijne werken [kroont].
- K 10 Dat all' dijn doen dij toch behinde Heer:
dijn' heiligen dij segenen ter eer.
- L 11 Sij sullen [selfs] de glanz dijns rijkhs vertelle;
en' van gelijk all' dijne kragt vermelien.
- M 12 Op dat sijn' kragt den menzen kind'ren
blyke:
met all' de glanz van sijnen koninkrlike.
- N 13 Dijn rijk [dat is] een eeuwig duyng rijk;
dijn'

- dijt heerzing' blüst/ voor altoos statuvelijk: N
 14 [Tis] God [die] ill die u allen stuert [en] O
 en all' te saam de urom-geboge richt]: (sticht):
 15 Op dij [Heer]/ · staan de oogen aller [syde] P
 en' gij geest hum haer' spijse t'sijnentijde.
 16 Gij opet [Heer] dijn' hau en komt versadē Q
 all' s watter leist naar dijne gunst-genaden.
- 17 De Heer [die is] in all' sijn' wegen vroom: R
 baruhertig ook in all' sijn' werk [allom].
 18 Maast hum die hé aantouwē[is] God meest: S
 maast die die hem aantouwt in · waare [geest].
 19 Hij doet de will' van alle die hem vreesen: T
 hoort haar gescheij/ en' wilchhaar hoeder wese.
 20 De Heer bewaart all' die/die hem benninne/ V
 maar doch verderft all' goddeloosē [sinnen].
- 21 Mijn mond sprekt [mi] het lof des Hee- W
 en' alle vlees dat love [overlijd]. (ren uit)/
 den [hoogen] naam van sijne heilicheid
 [van mi] altoos/ en' inder ewigheid.
 1 hoop 2 vvaarheid 3 alle.

De C X L V I Psalm.

1 Lovet den Heere.

4.

Mijne siele loof den Heere. 2 Isall
 den Heer mijn leven lang loben: mijnen
 God ter eere soll ik juichen met
 gesang/

 gesang * also lang ik [in dit dal] noch
 in wesen wesen fall.

3 Wilt op geene vorsten bouwen/
 noch' op eenig menzen kind /
 * dat geen magt heeft te behouwen.

4 [Want] sijn geest gaat uit [als wind]
 ook so fall hij [met der vaerd]
 weder keeren tot sijn' aer'd:

Op dien dag vergaat [ook t'elken]
 allhet geen hij sich vermeet.

5 Salig is de man den welken
 Jakops God te hulpe treed:
 Wiens [vertrouwen] hoop' [en' lott]
 op den Heer [is] sijnen God.

6 Die daar hemel/ ende aerde/
 en' de see geschapen heeft/
 met all'tgene [bij en' verde]
 daar in [wriemelt ende sweeft]:
 die de waarheid [in eenboud]
 eeuwelicken onderhoud,

v. 4. 7 Die daar recht doet all" den genen
 dien geweld word aangedaan/
 die de hong'righe [met eenen]
 met den bloode komt vers'aan:
 'tis de Heer die [in der daad]
 de gebangenen ontslaat.

8 [God] de Heere komt verlichten
 [alle] die daar sijn verblind/
 God die soll de kromme richten/
 God [is't] die de vroom' bemint.
 9 'Tis de Heer die vremde hoed/
 Weese beijd/ en weed we i voed:

Ook soll 'sboosen weg bewijken
 van hem omgekeerd ten val.

10 ['Tis] de Heer die eeuwelycken
 als een koning heerszen soll/
 ja dijn God [heerzt] ^ meer en' meer
 ^ gy Zyon. Loof't den Heer.

i queekt. ^ van geslachtet tot geslachte.

De CXLVII Psalm.

4.

L Ooft [God] den Heere [van daar bo-
 ven] want 't is goed onsen God te loven:
 want immers [is] het seer genouglich; het
 lof-gesang [is] seer wel bouglich. 2 De Heere
 soll Jeruijslein houwen: 't verdyeven Is'rel
 t'sameu

1 Samen houwen: 3 Die daar gebrokē sijn van
herten die helpt hij: en' verbind haar smerte.

4 Hij telt de sterren all' te samen:
hij rouptse eli bij haare naamen.

5 Ons Heer [is] groot/ en' sterk in kragten;
sijn' wijsheid boven all' gedachten.

6 De Heere richt de goede weder.
de goddeloosche drukt hij never.

7 Wilt u den Heer in los bevelen:
wilt onsen God op harpen spelen.

8 Hij doet de locht niet wolken decken/
[en] over 't aerdrijke regen strecken:
hij doet het gras op bergen groeien.

P. 6. 9 Hij geeft het voer om 't vee te voeden:
[hij doet] de jonge raven [afsen]
wanneer sij nu van honger raseren.

10 Hij heeft ganz geene lust [op aerden]
aan overgrote kragt van paerden:

Hij heeft geen lust aan iemands beenen.

11 De Heer verlust sich in den genen
die sijn' vrees [staag] betrachten;
die op sijn' goede gunste wachten.

12 Jeruijslem looft den Heer [der heeren]
looft Zion dijen God [ter eeren].

13 Die dijnen poorten grend'len hegent:
die dijne kind'ren daar in segent,

14. Die dijne paal bewreed [allomme]:
die dij versaad met terwen blomme.
 15. Die sijn gebod uitsend op aerden:
ook loopt sijn woord in snelier vaerden.
 16. Die snee als wolle doet bescheijden:
die rijn als aszen doet verspreiden.
 17. Wie schouw wijs komt sijn ys uit stuijren?
wie fall sijn koude vorst verdijren?
 18. Hij send sijn woord/ en doetse bresken:
met dat sijn wind komt op te steken/
so vloeit het water heen [van stonden].
 19. Sijn woord dat doet hij Jakob kondēn:
en Israël sijn recht/ en' sede.
 20. Twelli hij niet allen volke dede/
[die] ook sijn' richten niet en kenden:
Loof t noch den Heer [all' saerdriks enden].
- 1 getal, 2 sachtmoechte, 3 hem vreesen.

De C X L V III Psalm.

1 Lovet den Heere.

5.

Looft uyt den hemel [loof t] de Heer: looft
 in der hoogten hem [ter eer]. 2 Loof t hem
 vi engelen te gaat: looft hem sijn' gant
 heer.

 heerkragten schaar. 3 Wilt hem gij sonn' en
 maan' los-stichten: Loost hem all t'saam gij
 sterre-lichten. 4 Loost hem gij 's hemels
 hooge locht: gij waat ren boven 's he-
 mels hoogt.

5 Elk een van hun loof 's Heeren naam:
want hij gebood/ en 't werd' all t'saam.

6 Voor eeuwelicken [aan end aan]
heeft hij eenduijrig doen bestaan:
hij ging hun eenie wett voorschrijven/
die onvergankelick soll blijven.

7 Loost God van uit het aerdterijk:
gij draaken/ diepten all' gelijk.

8 Uitje/ hagel/ snee/ gij damp/ en [licht]:
gij stormwind/ die sijn woord verricht.

9 All gij gebergte/ 2 kleijn en' groot:
gij boomen van vruchtbaare schoot/
gij Tederboomen all' te same'.

10 Gij wild gediert/ [loof't sijnen naame]/
gij rupzig dier en' all het vee:
en' gij gebederd blugge me'e.

11 Gij saerdzijsk koningen/ gij all

t volk

t'volk: voersten/ rechters in dit dal.

12. Gij jongelingen/ maagden t'saam:
gij oud en jong. 13 Loof t's Heeren naam,
sijn naam is toch alleen verheven:
sijn hoogheid [is so hoog gebleven/
dat] aerd en hemel overtreft.

14. Hij die den hoorn sijns volkes verheft:

Dat 't lof [bij] alle sijn' heiligen [sij],
bij Psr'els kinderen/ die hij
voor sijnen naasteen volke houd.

Looft [God] den Heere [duijzend voud].

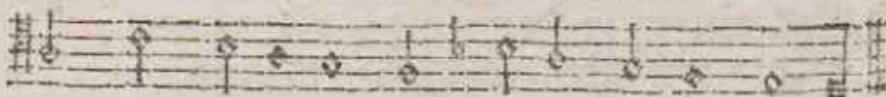
ende huevelen.

De CXLIX Psalm.

1 Lovet den Heere.

4½.

VV Alt een nieuw lied den Heere singen:
in 't middel der vergaderingen van [alle]
sijn' grinst-genooten [sij hem] sijn lof ont-
sloten]. 2 Dat Israël sich toch verhueg/
in sijnen schepper [sich vervrieg]: dat Zij-

 ons ganz geslachte blij in haaren koning su-

3 [Eer] sijnen naam niet dansen lobent:
dat sy op trommels [daar en boven]/
en op [het snaren spel der huijten]
sijn lef-gesang ontsuitten.

4 Want aan sijn volk heeft God de Heer
een welbehagen [t'sijner eer];
hij die de nedrige [voor all']
met heyl vereeren soll.

5 De gunstgenooten [van den Heere
die] sullen vollick sijn in ere:
sij sullen hem besonderlingen
op haare legers singen.

6 Gods roem [is] in haar' kele [vaerd]/
en' in haar' hand t'weesindig swaerd.

7 Tot waak den heidenen [van nu af]
den volkeren tot straff.

8 Om haare koningen in banden
en' haar' voorneemsee [van den landen]
in h're boeien op te sluiten.

9 Om over hun te uijten
't beschreven recht: van dat [bij naam]
all' sijnen gunstgenooten t'saam
[dees' glanz tgekomt] dees' glanz en' eer.
[Eij] lovet [God] den Heer.

3.

Looft God in sijn heilicheid: lovet sijne majesteit] in diuitspanning sijner hragt. 2 Lovet hem in sijne magt: naar de mate/ naar 't uytwissen sijner grootheid lohet hem. 3 Loofst hem met basiijnen stemm: wilt op harp/ en luit hem prijzen.

4 Loofst hem met gebomm/ en danz:
lobet hem met snaarspel [thang]/
met der orgelen-[gesang].

5 Loofst hem mit Timbaalen-klang:
dat gij hem toch los en eere.

met Timbaal-gesangen geeft/

6 Loofst den Heer wat adem heeft;
Loofst den Heere [Loof't den Heere.]

s hem.

Boven de honderd en' vijftich Psalmen,
vindmen in de Griekze Bijbels desen
navolgenden;

Men voordeelt dat David den selven gemaakt
heeft/ kort na dat hij met Goliad gekampt
hadde/ ende luyd in 't Grieks van woerde
te woerde/ als volgt;
Egesteld op de wijsen van Marijes lof-sang, Zijmeons
lof-sang, ofte ook van den derden Psalm.

1. **K**Was bij mijn' broeders [t'huys]
kleijn: in mijns vaders huys
de minste wel/ ik weijdde
mijns vaders vee [te land.
2. Alwaar dat] mijne hand
een [herder]-spel bereydde:

3. **M**ijn bingers maakten [daar]
hast eenen souter klaar.
3. **W**ie soll't den Heer verkonden?
de Heer heeft 't selfs gehoord.
4. **D**ie sijnen bode [voord
tot mij] heeft afgesonden/

5. **D**e dese nam hij me'e
van uit mijns vaders vee:
en' heeft mij [dies onwaerdig]
gesalfd met olij-salf.
5. **M**ijn' broeders]allenhalf
die] waren schoon en' aerdig:

6. **N**ochlang en hadd de Heer

geen

geen welbedagen [meer]
in hun [noch] haare kloukite].

6 En' ik trad toe tot bij
den vreindeling: die mij
bij sijn' afgo'on vervloukite/

7 Ik trock sijn eygen swaerd/
en' hebb hem [met ver baerd]
het hoofd gladd afgesneden:
daar med' ik uit de stanum'
van Israël wegnaam
den smaad [en' smaadlicheden].

* groot.

Desen selfden Psalm heeft de Heer Meester Abraham vander Meer, Raadsheer in den Provinzialē hove van Holland &c. aldus vertaald,
ende gesteld op de uviſe van den xix Psalm;

De hemelen om hoog, etc.

A ls ik noch jongeling
geachtet seer gering/
bij mijne broederga was;   oſte, in't huijs mijns
end' dagelicks naen waar/   vaders was.
de schaapen hier en' daar
gaan weijdend in het gras;
terwijlen 't bee mi at;
ik in de schaduw' sat/
en' loofde God den Heere;
een Instrument ik wacht/
daar op ih dan voord-bragt/

II.

Maar God Almachtig siet!
 Mij die was min als niet/
 Verhoop in sijnenn sinn;
 Wie niet op't groot en past/
 Gaf sijnenn * Bode last/
 tot mij te komen in:
 De welcke mij terstond/
 verlaard' uit Godes mond
 den raad bij hem besloten;
 end' heest mij daar op ras/
 niet 't heilig olij-glas
 gesalvd end' overgoten.

* Naamlyk
Samuel,

III.

Van mijne Broeders sterf
 gaesz maakte God geen werf;
 Maar liet hun alle staan:
 En slaande niet eens acht
 Op haaren trutzen pracht/
 noch opgeblaasen waan.
 Ook heest de Heere goed
 den Gues voll hooger-moed
 door mij gebragt ter schande;
 ja mij heest hij gesteld/
 die herder was int veld/
 tot koning in den Lande.

De

De wett des Heeren

genaamd

De tien geboden,

Beschreven door den propheet Moisjs
in't bouk des Vijf-tochtes in't 20 kap.

ende in't bouk der Tweede

ofte Wedergevene Wett in't

5. kap.

Die met de andere sing-vaersen gelyk soll wile-
len uitkommen / soll de drie vaersen o-
verlaan / geteekend alle drie met
dit teeken *.

9.

1 God sprak: vees woorden ende seide;

2 Gli ben de Heer dijn God die dij / uit
't dienst-huys uit Egipten leijode. 3 Hebt
geenen vreind den God voor mij.

4. En maakt dij toch geen beeld [taanbaer-
den] /
noch geenerlei gelykenisz
van 't geen z in hemel / of , op aerden /
of onder d'aerd' in 't water is.

P 4

S En

5 En buijgt dij geenzins voor hun neder/
noch' dientse. Want ik ben de Heer
dijn God/ een vryig God/ die [weder]
der baad'ren misdaad straffe [verr'].

6 Tot op der kind'ren ⁴ huysgesinnen/
van die mij hate n [en' versmaan].

6 Doch doe genaad', die mij veruinnen;
en' mijn' geboden gade snaau.

7 Neemt niet lichtbaerdig [in den monde]
den naam van dijenen Heer en' God/
want God en houd niet bij [van sonde]
die sijnen naam lichtbaerdig ⁶ spott.

8 Gedenkt den rust-dag [af te scheijden] /
om dien te heyligen [voordaan].

9 Des dagen sult gh arrebeijden/
en' alte maal dijn werk begaan.

* 10 De sevend' is van's Herren wegen:
dijns Gods ten rust-dag [opgerecht].
So dat gj van geen werk sult plegen/
dijn soou/ dijn dochter/ noch' dijn knecht/

* Noch' geen' van alle dijn dienst-maag'en
dijn' bee/ noch' vreind' in dijne ⁷ ste'e.

11 Want [God] de Heer schiep in ses dagen
den hemel/ d'aerd/ en' ook de see/

* En' wat [men] voordg daar in[voegent]:
den

den se venden dag rust' hij' we'er.
 Dies werd de rustdag ook gesegend,
 sy werd geheyligd vanden Heer.

12 Wilt' s vader/ ende' moeder eeret/
 op dat gij mochte sien verlengd
 10 de dagen [/die gij sult verkeeren]
 in 't land dat God de Heer dy schenkt.

13 Gij sult niet dooden. 14 Niet echtbrekens.
 15 Niet stelen. 16. Noch valsztuigig iet
 tot last van dijnen naasten spreken.
 17 VEGAERT dijns naasten huys toch niete

Vegaert dijns naasten wijs/ noch slave/
 noch' syne dienstmaagd/ nochtte [vooyd]
 den ofs/ nocht' esel/ nochtte habe
 die dijnen naasten toebehooft.

1 alle. 2 boven. 3 beneden. 4 de derde ende de vierde.
 5 aan vele dijnslenden. 6 neamt. 7 poorten. 8 dijnen
 9 dijne. 10 dijne.

Zacharijs Lof-sang.

Luk. 1. vaers. 68.

4.

68 D E Heer de God van Israël [sy] ges-
 segend
 P 5

segend [t'allen stonden]: hij die [ons] heeft
besocht/ en' heyl sijnen volke toegesonden.

69 Den heyl-hoorn ons heeft opgerecht in

't huis van David sijnen knecht: 70 Ge-

lyk hij sprak [te weten; selfs] door den mond

der heiligen [en' greeft] die van beginn aan

sijn geweest [door den mond] van [dese]

sijn propheten/

71 Van dat hij ons door sijn behoud
hij van onsen vijand laten/
[en'] uit de hand [vervijden] soud
van al-t'samen die ons haten.

72 Mits doende barremhertighejd
[lang] onsen baad'zen [toegeseijd]/
gedachtig sijnd [alvozen]
sijns heiligen verbonds. 73 En' aan den eer-
dien hij aan onsen vader [deed]

Dich

[dien hij selfs] hadd Abyssani toegesworen/

Van dat hij ons vergiffen soud/

74 Dat wij nu verlost [mitsdesen]
uit onses vijands hand/ hem †boud
dien en souden †sonder vreesen/

75 [En' dat] in [aller] heilicheydt
en' voer hem in gerechticheydt/
de dagen die wij leven.

76 En' ook sult gy [gij] o kleen kindelijck
[noch] een propheet geheeten sijn
van den [Heer] hoog boven all verheven:

Want gy sult toch voor henen tre'en
voor het aangesicht des Heeren/
en' syne wegen toebere'en.

77 Om [also] sijn volk te leeren
de kennis der saligheyt
[hun] in vergeving [toegesteyd]
van [alle] haare sonden.

78 Door onses Gods hertgrondig mededoog/
met 't welk ons d' opgang van om hoog
heest besocht [uu nu tot desen stonden].

79 Op dat hij die in duysterheit
en' 'sdoeds schaadtwe sijn getreden
verschijnen soud: En' onse tre'en
richten in den weg der vreden.

Marhey

Marijes Lof-sang

Lukt. 1. vaers. 46.

7

46 Mijn siel verheft de Heer. 47 Mijn
geest verhuegt sich seer in God mijn heyl-
vertrouwen. 48 Want 't heeft hem toch
behaagd van sijn dienstbaare maagd de ne-
digheid t' aanschouwen.

Siet hierom sullen dan
all' eeuwen mij voordat
wel-geluckselig noemen.

49 Om dat de groot van mage
aan mij [nu] heeft volzagt
een heerlick werk [om roemen].

En heilig [is] sijn naam.

50 Ja ook van stam' tot stam'
[so blijft] sijn mededoogen
hun/ die hem vreesen [bij].

51 Een' dapp're daad heeft hij
door sijnen erm geplagen:

52 Hij

Hij heest de trozen in
den voorz-bedachten sijn
haars herten he'en gedreven.
52 De magtige [ten toon]
gerucht van haaren troon/
de ned zige verheven.

53 De hongerige [lie'n]
met goederen versien/
de rijke [van allomen]
die sond hij ledig he'en.
54 En' heest sijn kind [alleen]
Israël aangenomen/

Op dat hij [so in kragt]
voor eeuwelick gedacht
aan [sijne heiyl] -genade/
55 So hij der vaad'ren [stamme']
geseyd had / Abrahām
en die van sijnen saade.

z groote dingen.

Zijmeons Lof-sang

Luk. 2. vaerg. 29.

2.

29 G i laat Heet rechtewoerd/ in vrede
naac

naar dijn woord / [mij] dijnen dienaar
 treden: zo want[immers] heeft mijn oog
 dijn heyl [van daar om hoog [hier] aange-
 schoud [veneden]:]

31 'Twelst gij [van lang voorseijd]
voor 't aanschijn hebt bereydt
van alle volken [Heere].

32 'Een licht om [als] een schijnt
den heijdenen [te sijn]/
en' dijns vollis Psr'els eere.

Het gebed onses Herren Matt.
int 6.kap.9, vaers. Luk. int 11.kap.
2. vaers.

9 O Onse vader gij die [wijd] daar boven
 in den hemel sijt/ geheilige werd dijn naam
 [allom]. 10 [Dijn rijk] dijn koninkrijc toe-
 kom:

 kom: [en] Dijne will' geschiëd' gelijk op aer-
 den als in hemel-rijt.

- 1 Geest ons ons daaglicks brood: nu we'er,
- 2 Vergeest ons onse schulden [Heer]/
Als wij vergeben [ende soen]
elks onsen schuldeuaaren [doen].
- 3 Lejd' ons in geen' versouking'/ doch
verlost ons van den quaaden toch.

Want dijn is 't rijk/ dijn is de magt/
e eer/ en' heerlichheid/ en' kragt/
an aller eeuwe toebereijd
ot aller eeuwen eeuwigheid /
it alles moet in waaren schijn
karachtig ende scher sijn).

¹ op huijden.

De XII artijckelen des Christelicken geloofs.

 K Geloof in God den Vader[ek so waerd/]
 magtig [God]/ die hemel schiep en' aerd.

- 2 In Jesum Christ [geloof ik t'sijner eer]/
sijn' een'gen soon[en] onser [aller] Heer/
3 Ontfangē uyt de heyl'gen Geest [al voorz'n]/
en uyt de maagd Marije [so] geboor[n].
4 Die onder Ponc Pilatus heest gele'en/
hij is gehruiszt / gestorven/ en niet een
in 't graf geleyd: gedaald ter hellen ne'er;
5 Ten derden dag rees van den dooden we'er:
6 Ten hemel voer hij op/ en sitt [nu nader]
ter rechterhand van God de magt'gen Vader:
7 Van waar dat hij weerkomen fall [ten toon]
ten voordeel beijd' der levenden en' do on.
8 'K geloof

8 'K geloof ook in den heyl'gen Geest [met
eene]: 9 'K geloove [voords] een' heylig als
gmeene/ [een' waare] kerk vergaard in Christi
sti naame/ gemeenschapp ook der heylige [te-
fame]/ 10 Vergevenisß van sonden[ganz en'
gaar]/ 11 Verrijzenisß van defen vleesß hier-
naar/ 12 En' voor altoos een eeuwig-duij-
rig leven. Dat will God ons geheyl'gd in-
Christo geven.

noch anders,

4.

'K geloof in God den Vader trouw-
ig

1 tig Al / die Hemel schiep en 'gaer-
 drijfis woone: 2 En Jesum Christum
 Heer van all/ sijn' eenigen geboren soone/
 3 Van den heil'gen Geest ontfangen/ ge-
 bozen uit Marije maagd/ 4 En onder
 Ponzius geplaagd] sturf aan 'rhout des
 kruijfs gehangen/ begraven/ voer ter hel-
 len ne'er. 5 Wijt den do'on verrees hi-
 we er.

6 Wie doe ten Hemel solum
 en sitt bij God den maqt'gen vader:
 7 Van waar hij we'er te richten kom'
 heijd' dons' en' lebende te gader.
 8 'Angeloos ook in den heil'gen Geest/
 9 Een kerk die heil'g/gemeen [God vreest]
 gemeen

De twaalf artijckelen.

255

gemeenschapp die den heijl' gen is/
10 Der sonden [waar] vergedenisz/
11 Wettijzenisz' des vleesz/ 12 [En' t'samen]
een eeuwig dujrig leven / amen.

Konfes, 2 ter rechter handt van.

E I I N D E.

Druck-fijlen.

Psalms veers	leest
1	5 t'samenkomf.
7	6 leelt waerden.
12	8 immermeer.
17	14 huu.
19	14 geell.
20	10 helpt.
24	7 hefft uw.
	8 sterk.
25	5 ik, 1.
	14 om hen.
29	9 ontbloot.
33	3 voordbringen.
	14 troons. 3.
36	Geen. 4.
37	15 haar herte.
	20 Gods haters.
38	18 gereed.
42	11 't hart.
49	2 betreed't.
51	17 sijns huijs.
62	3 blijft hij.
65	5 seeg'nen
	4 o Heere.
73	Bouk der Psalmen.
74	10 En' 2.
75	4 grondgefticht.
	5 Khebb.
77	6 'tpsal'm-spel.
	16 erm.
78	26 deed. 2.
	32 gesondigd. 3.
81	41 beproefd.
51	51 tronk. 4.
53	53 vijanden. 5.
71	71 gehaald.
82	6 van u] 1.
83	9 tot hen.
90	voren aan 't hoofd moet staan: Hervierde bouk der Psalmen.

Psalms veers leest

95	3 magten
97	op 't eijnde 1. blixem.
99	8 hen.
	op eijnde 1. volken. 2. best.
105	14 maat heeft
118	21 selfs.
	[t'beouwerk] 4.
119	9 wegen] 2.
	17 gebied
	87 aerden.
	89 M. xii.
120	5 eijlaas.
135	6 'safgronds.
138	3 [in haar' en] magt].
	7 dijn. 2.

Druck-fijlen der oorspronkelijke woorden van den Text, die met siffer-letters aangede- kend, ende vergeten sijn op 't eijnde van elken Psalm.

5	1 sult gij hooren.
27	1 tempel.
65	1 heiligen tempel.
	2 gebruijsz.
71	1 alle dage.
81	3 vremden God.
82	1 geschild.
84	1 voorvloeden.
107	1 alle 2 seer.
115	1 werk. 2 Sij liebba-
136	1 Koning. 2 den Kee- ning.
137	1 dij.
138	1 boven alle dinge.
	2 rechterhand.
141	3 stemme.